

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ

ՎԱԶԼԱՐ

ԻՆՎԵՐՏԻՐԱ ՔԻՆՍԵՄԻՆԻՆ ԵՐԷՅԻ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹԵՈԴՈՐՈՍ ՎՕԼԹԵՐՍԻՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

ԵՈՒՆԱՆ ԼԻՍԱՆԸՆՏԱՆ ԹԷՐՃԻՄԷ ԷՅԼԷՏԻ

ՍՏԵՓԱՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏ ԱՐԻԿԵՍՆ

ԻԶՄԻՐՏԷ

ՏԷՏԷՍԱՆ ԳԱՐԵՏԱՇԼԱՐ ԹԱՊԵԱՆԷՍԻՆՏԷ

1878

945 267

Վէ պէն, եւ գարնաւայտը, Ալլահին շէնատե-
թին սիգէ խապէր վերմէյէ կէտիյիմոն, աեօզ եւ
իյմ ազամէթի իյէ կէտիմտիմ: Զիրա արանցատա հիչ
պիր շէյ պիլմէք միմասիպ կէտիմտիմ, իյյա Յիսուս
Քրիստոսու՝ օնու տաիի Խաչա չըգարըյմը:

Ա. Կ. Բ. Բ. 1—2:

126-2014

ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԷ

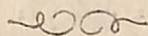
Սէլամէթ վէ ինայէթ Ալլահտան Զիւմէ օգույանլարա
իհսան պույրուլտուն:

Ա. Զ. Զ. տէնիլէն շու քէլիմաթլար՝ քի լիսանէն վազ
օլունմուշ տուր բուհա ֆայտէ վէրմէք իչիւն, շիմտի տա-
խի իւմիւտ էտէրիմ նէշրէն օգունարագ չօղլարա մէնֆաւթ-
լու օլապիլիր: Վազըմըն թէմէլլի քէլամընըն մաղսուտու
Ինչաիւն կէօթէրաիի խէլասընա տօղրու թէքլիֆ էյլէ-
մէք տիր, պու տաիի Զէմի քրիսթիյան քիլիսէլէրինէ Զա-
յիզ շայան՝ վէ մախսուտ տուր:

Բէք միմասիպէթ ալըր պու՝ չիւն ատէմին տէյիշաթը թէք-
միլ տէյիլ տիր, գուսուրլու տուր, ֆաղաթ Ալլահըն քէլա-
մը՝ թամ վէ թէքմիլ օլտուղունտան՝ եալընըղ օ քրիսթիյա-
նըն իմանընա վէ էօմրիւնէ քանուն վէ զլաղուղ օլապիլիր,
նիճէ քի սըրմա թէլ կումաշ տէրունինտէ չէօղլիւ իլէ
կէօրիւնմէքտէ իսէ, քէզալիզ Ալլահըն քէլամը պու վազ-
լարտա պի այնի օ թարղիլէ կէօրիւնմէքտէ տիր, քի օն-
սուղ բուհ վէ թէն էօլմիւշ սայրլըր:

Իմտի, եւ օգույանլար, Օնուն մուհապալէթինտէն գուլ-
վէթ ալարագ, օլ սահիհ մուհապալէթին վէ սէլամէթին
թարիղինտէ եէօրիւմէնիլ իչիւն ընճա էտէրիմ, եաղտըղլա-
րմա աֆիլ պույուրուն Առաքեալըն շու նութղունա նազա-
րէն քի տէր, «Եւ գարնաւայտըլարմ, Բապպտա շաղ օլուն,
սիղէ հէման օ շէյլէրի եաղմասը պէնի իւշէնտիրի շէյ տէյիլ,
ամմա սիղէ էմիւնիզ կէթիլիր» Փիլիպ. Գ. 1:

Վ Ա Ձ Լ Ա Ր

ՊԵՐԻՓԵՐ ՎԱՁ

Ա

ԱՁԻՉ ՔԻԹԱՊԼԱՐ ԻԴՁԻԷ

Հէ՛մ ի՛նչ հասո՛հա՛գրո՛ւմս պէրս՝ Եղի՛ Քի՛նադ՝
լարը պի՛նքին, ի՛նչ օղար ա՛նի Յիսո՛ս Քի՛նադո՛ւմս
օլան ի՛մանըն լա՛սիւնա՛ր ելէ՛ ի՛նչա՛ն ալ՛ էլ՛նէ՛ն Գա՛
դի՛ր Գի՛ր. Բ. Տի՛մ. Գ. 15:

ՍԱԼԸՀԸՍ պի՛ղէ հե՛տի՛ն էլ՛նէ՛ն ճի՛ւղէ՛ն քէ՛
լէ՛մ ու ի՛հասնէ՛րինին էն աղ՛նի, հսկի՛ վէ եկէ՛ն ահա՛
նամէ՛ օլան Եղի՛ Քի՛նադա՛ր աղո՛, Եղի՛ Քի՛
նադա՛ր խաղնէ՛ տիր, վէ պա՛խուսուս զայէ՛ն զը՛
մէ՛նը պի՛ր խաղնէ՛ տիր, նի՛նն քի՛ Սլա՛հն քէ՛
լամը օրատա՛ մի՛նչուս պոլո՛ւնուր, վէ օնու՛ն վա՛սի
թա՛ր իլէ՛ մի՛րսա՛ր ալ՛նէ՛ն օղի՛ն պոլո՛ւնուր:

Ահր՛ն ի՛նչ քի՛ սահի՛հ քրիսթի՛անն հաղճնտա՛ պոլ
մի՛նլալ իւզրէ՛ եաղըմը՛ տըր, ի՛մտի՛ հէր պի՛րիմի՛զ մահ
ճուսէ՛ն տէ՛յէլիմ, «Տէ՛յիլ քի՛ արթը՛դ էրտի՛մ, եախոտա՛ր
թըր՛ թէ՛քիլ օլտում. իլլա՛ զօլալալը՛մ քի՛ Գրիստոս Յի՛
սուստան շօլ թու՛թուլտուլը՛մ շէ՛յէ նայիլ օլայը՛մ»:

«Եւ՛ դարընտաշլար, պէ՛ն քէ՛նտիմի՛ եէթի՛նիլ զանն է՛ր
մէ՛յօրում, լաքին պի՛ր շէ՛յ էտէրի՛մ կէրիտէ՛ զալան շէ՛յէրի
ոնուսուսի՛ իլէրտէ՛ օլան շէ՛յէրէ՛ ուղանարա՛գ Գրիստոս Յի՛
սուստա՛ օլան Սլա՛հն եօղարքի՛ տալէ՛ն ի՛նչիսար նի՛
շանը ի՛նչին նի՛շանկեհա՛ տօլըրու սէ՛յիւրտիրի՛մ» Փիլիպ. Գ.
12—14:

Սլա՛հտան ի՛նչայէ՛ն վէ մէրհամէթ պոլըրուսուն պոլ
վաղլարը օղույանա, շէ՛յէ քի՛, օնուն ի՛մանը՛ իւմի՛
տի՛ վէ մուհապալէթի՛ արթսն, հէմհարարէթի՛ տուա իլէ՛ օ
մահճուս, նատի՛մ, փիշման վէ թէ՛վալէքեար զալայէն թա՛
ալանըն մուղատտէն բատէթինի ի՛նչա իտէրէ՛ք՝ սէմարէ՛ օ
լան շաղըղա՛ հիստէտար օլտուն:

Նիհայէթի՛ քէլամ պոլ տուր զալայէն օլան թէ՛ֆէքքիւ
րիւմ, վէ պէ՛յէ օլմասընա պիլա ֆէրաղաթ ճան ու կէօ՛
նիլալէն տուա իտէրի՛մ:

Յ. Թ. Վ.

Ազնի Քիթապար էպեոի հայաթըն եօլունու պիղէ կեսթերիպ սահիհլէյի պէյան էյլէր, քի օնու՝ տէմ՝ քէնտի ազնի վէ տէյիշաթը իլէ պուլմաղա գատիր տէյիլտիր: Ազնի Քիթապարըն թալմաթը թէքտէն տիր, վէ օնու տէմ՝ գապուլ էթմէյի տիր, էյէր իսթէր իսէ պու տիւնեատա իգպալլը՝ վէ կէլէ՝ ճէքտէ տէ մութլուլու օլմաղը: Ճիւմէ հօմրիւն սէֆալէթ ու սրգլէթլէրինտէ, վէ պախուսուս էօլիւմ սաաթընտա, Ազնի Քիթապ թէքտէն պիր քիթապ տըր՝ քի օ՝ գատիր տիր գլաղուղայրպ կեսթերմէյէ պիղէ սահիհ թէսէլլէնին փունարընը: Քիմէրին քի վար իսէ, վէ եօգ տէյէնլէրին տէ էտինմէսի միւմ՝ քիւնտիր, — էյէր պու ճիւմէսի Ալահըն քէլամընը կէրէյի կիպի օգումուշ օլսայրտը, հիշ պիր քիմսէ կիւնահտա վէ պիլկիսիլլէքտէ եաշամայաճաղտը, տախի պէօյիւգ սէֆալէթտէ պուլունան պիլլէ թէսէլլիսիլ գալմայաճաղտը, քիմսէ թէօլպէսիլ էօլմէյէճէյիտի, վէ նէթիճէյի քէլամ՝ քիմսէ ճանընը զայրպ էթմէյէճէյիտի: Եյէր պիլ ճիւմէմիլ Ալահըն քէլամընը եիւրէքտէն գապուլ էթմիշ իսէք՝ Բուհուն մէյվէսինի վէրմէլէյիլ հօմրիւմիւգտէ Գաղ Ե. 22:

Ալէ սայրի քրիսթիյան անըրանլարըն ինտինտէ տախի՝ Ազնի Քիթապար խաղնէ տիր, Ֆազաթ հօրթիւմիւշ. պու տախի էօլիւ տիր, մէսէլա նէ՝ Ֆայտէ խէր պիր թամահքիար զէնկին տաէմ՝ ադէն

սինի կիղլէրսէ. վէ չօգ տէֆա ճէմի տաէմլէրտէն վաւիտաթընը կիղլէմիշ օլուրսա, քէզալլը Ֆայտէ էթմէզ քիմսէյէ Ազնի Քիթապարըն պուլունմասը, օնու տուա. իլէ վէ ազնի թէֆէքքիւր իլէ օգուլուպ միւթալա էթմէզսէ: Օլա պու Քիթապ եալտըգ՝ Ելանմը՝ Քիթապհանէսինտէ պուլունսուն, նէ՝ Ֆայտէ էտէր օլտա պուլունմասը, խաղնէյէ մալլէք տիր, Ֆազաթ օնու նէ քէնտի Ֆայտասը վէ նէ տէ սայրի պիր տօսթունուն Ֆայտէսի իլէն գուլանմաղտա տըր: Օ պիր Քրիսթիյանլար՝ Ազնի Քիթապարը տախի խանէլէրինտէ օգումաղար, զանն էտէլլէր քի եալընը Ալահըն քէլամընը Աիրակի կիւնլէրի Քիլէտէ իշիթմէսի մախաուս պօրճլարը տըր. զունլար տախի Ալահըն քէլամընտան պիր Ֆայտէ թահսիլ էթմէզլէր, նիլլէն քի եալընը տըշարըր գուլաղլա իշիթիպ տէ եիւրէքճէ գապուլ էտէրէք սալա իճրա էյլէմէլլէր. պէօլլէ տաէմլէր հազընտա Յակոբուս առաքեալ սէօյլէր:

Սէօլէ՝ Ելմիսիլէր Գիւր, վէ Գէնիլ Եճրա Եպիսկոպոս. Եպիսի իշիթիլլէր ամմա իճրա էթմէզլէր, վէ տէր օ՝ օ առէմէ պէնկլէր օ, քի եիւզիւնիւ այնէտէ նազար էտէր՝ վէ կէշտիրտէ տէրազապ նէ կէօնէ օլտուղունու ունուտուր: Լանի Ալահըն քէլամը օնուն Բուհունուն տիւշիլլէն հալլի կէօսթէրիր, ամմա օ Քիլէտէն այրըլտըղը կիպի հէփ իշիթտիրլէրինի ունուտուր: Լա՛ գարընտաշարմ, պիղիւմ հէփիմիգտէ

Ալահըն քելամը օլան Ազիզ Քիթապլարըն խանէ-
միզտէ պուլունմասը հազդընտա՝ հիշ պիր շեւպհէմ
եօզ տուր, տէյիլ եալընըզ պու՝ իլա վէ հէր Աի-
րակի կիւնէրի աննատըղըմըզ լիսանիլէ իշթմէքտէյիզ.
պու տախի ազիմ պիր իհսանտըր, քի՝ Սէրհամէթ-
ու Ալահ պիզէ քէրէմ էթմիշ տիւ: Տիգաթ էտի-
նիզ Ալահըն քելամընը խօրլայան քրիսթիյանլարա,
քի խանէլէրինտէ Ազիզ Քիթապլար փէք ազ պու-
լունուր, պախուսուս Ինճիլի շէրիֆ. ծնար սալթ
քիլէտէ իշթիլէր Ֆադաթ աննամազլար, նիչիւն
քի ճէմաւթըն պիլմէտիյի լիսանընտա օգուենտուզու
իչիւն աննամազլար —:

Ալահըն քելամը Քիլէլէրտէ ճէմաւթըն աննար
լիսանը իլէ փէք ազ տէֆա վազ վէ թալիմ վէ-
րիլը. պիզ իսէ իսթէտիքտէ օղույապիլիլիզ, վէ տա-
խի Ալահըն քելամընը սէօյլէտիյիմիզ լիսանտա օ-
գուտուգտա աննարըզ: Պունա նազարէն պիզ զէն-
կինիզ, եանի Ալահըն քելամը պիզտէ զանիճէ պու-
լունմազտա տըր: Սայրի քրիսթիյան դարընտաշա-
քըմըզ պու հալէ պազարազ Ֆաքիր տիրլէր, նիչիւնքի
ծնա մալըք տէյիլտիրլէր: Իմտի պու զայէթ զըյ-
մէթլու օլան խազնէյէ մալիզ օլտուզումուզտան էօ-
թիլըրիւ պօրճլույուզ ծնու իճրա էյլէմէյէ ճանլա-
րըմըղըն իտէլար իչիւն: Նիչիւն քի նէ՞ Ֆայտէսի օ-
լուր խազնէմիզ պուլունարազ զէնկին օլուպ էյեր
Ֆաքիրճէ վէ սէֆիլ հալտէ եաշար իսէք. քէզա-

լիք նէ՞ Ֆայտէսի օլուր բուհանի նիմմէթիմիզին պու-
լունմասը (քի՝ օ Ալահըն քելամը տըր) հուզուրու-
մուզտա հազըր՝ նէ վազըթ ճանըմըզ աճըզտան
էօլմէքտէ իսէ:

Նիչիւն քի աճըզ իքի նէվ օլտուզումու պիլմէ-
լիսին, պիրի՝ թէնին աճըզը՝ քի եէվմիյէսինտէն
մահրում դալմասը տըր, տիլէրի բուհուն աճըզը՝
քի՝ ճանըմըզ Ալահըն քելամը իլէ պէսլէնմէսինի ա-
ղուլէր, նիչիւն քի Քրիստոս սէօյլէր.

Ապէ՛ եալընըլ էմէյիլէ եաշամալ, իլա Ալահըն
պղընպան զէմնէն հէր իէօլ իլէ. Մատթ. Դ. 4:

Իմտի քաշ քի Ալահըն քելամը օլան բուհանի
նիմմէթիմիզ վար տըր, պրազալմմը բուհումու-
ղու հաստալանսըն վէ նիհայէթինտէ աճըզտան էօլ-
սիւն. օլ վազըթ պիլլին քի՝ պիզ սահիհէն տիւն-
եանըն էն սէֆիլ քիմնէլէրիլիզ, նիչիւն քի Ալահ
պիզի էպէտի քէնտիսի իլէ սէմալի իզլէթտէ եաշա-
յալըմ տէյիլ եարաթադ: Ա է օ էօլու պիզէ կէօս-
թէրմէք իչիւն քէնտի մուգատտէս քելամընը վէր-
տի, քի պիզ ծնու խօրլայըզ տէ օգումայըզ, հէմ
իշթիլէրէ իճրա էյլէմէյիլ: Թահգիզան իշթէ բու-
հումուզուն նիմմէթի հազըր տըր. վէ հէֆիլիմիզ՝ բու-
հումուզուն եաշամասը իչիւն եէմէյէ տալիթ օլուն-
մուշուզ. պիզ պունուն զըթտը՝ սայրի նիմմէթ եանի
պօշ մատտէլէրի վէ տիւնեանըն պիհուտէ նէսնէլ-
րինի արամազտայըզ. քի ծնարտան բուհումուզ նէ

պէսպէսնիր վէ նէ տէ եաշար, իլա լուհանի նիմէթի վերմէնիդ օնա, քի օ՛ Ալահն քելամը տըր վէ դատիր տիր պիղիմ էօյմէզ ճանրարմըզ պէսէմէյէ:

Ագաթմ ճէ սէօյլտիմ քի Աղեզ Քիթապլար աղիմ վէ դըմէթլու սիր խազնէ տիր, Փագաթ աւլա սիրգէ Փայտէսի օլամայաճուգ տըր, էյէր կերէյի կիպի օնու իճրա էյլէմէզ իսէք, իմտի սիւալ էյլէմէմիզ ճայիզ տիր, Աղեզ Քիթապ խազնէսինն հանը Փայտիսինն իճրա էյլէմէնիզ, հանը շէյ Փայտէ էտէճէք տիր, օնու նէ մէրամ իլէ Ալահ սիրգէ վէրտի: Պու սիւալմիգէ Պօղոս առաքեալ ճէվապ վէրտի: Իշիթինիզ Տիմիթէոսս նէ եաղար՝

Մասս-հու-գարան պէրոս (քիւչիւզ չօճուդուգտան) Աղեզ Քիթապլարը պիլերին քի օնլար պէն Յասս-Քըրպոսս օլան իմանը վաթիսառ իլէ իլէլասս ալէ՛ իլէլէ գապիք պիր:

Առաքեալըն պու քելամընտան աշիքեար տըր քի եանի Ալահ Աղեզ Քիթապլարըն վասիթառ իլէ էպէտի իսէլասս տօղու պիգի գլաղուղամուգտա տըր: Աղեզ Քիթապլար օ առամլար իլին տէյիլ տիր քի օնլար ճանրարընն իսէլառ հաղընտա ապա տիւշիւնմէզլէր վէ պու տիւնեատա օնլար հայվան կիպի եաշարլար, էէրլէր, իէրլէր, ույուրլար, դաւ դարլար, չալըրլար, լահաթլանըրլար, վէ ապա տիւշիւնմէզլէր Ալահ թէվանըն քէնաիլէրինն նէ մէրամ իլէ եարաթըպ սէ պու տիւնեայա կէօնտէրմէ:

սի հաղընտա: Թէքրար տէրիմ պու կիպի առեմէր իլին տէյիլ Աղեզ Քիթապլար, պէօյլէ առեմէր վէ պէօյլէ քիթաթիյանլար հաղիգաթ՝ չօգ պու լունուր տիւնեատա: Պունլար քիթապլար օղուրլար, Փագաթ հանը քիթապլար օղուրլար, օ քիթապլարը քի պէյէնիլլէր, մէսէլա Փասիտ նէսնէլլէրի, մասալարը, սիւալլի թիւրքիւլլէրի վէ սայրի, պունլար իլէ պէրապէր մալիւմաթլար տաիի սայրի քիթապլար օղուրլար, մէսէլա թէվաթիլլէրի վէ հիգայէլլի: Պունլարըն դիյիւմիւնէ կէօրէ Աղեզ Քիթապլար եալընըզ դապա ճէմաթ իլին տիր տէյիւ գանն էտէրլէր, վէ տէյիլ ըզգլանըզ վէ մալիւմաթ էտինմիշ քիմսէլէր իլին: Տաիի տիւնիլլէր պու լունուրլար քի օնլար տաիի Ալահն պու վահիլինն (Հայանութիւն) վէ քիթաթիյան մէսհէպիլինն թալիմաթընը թէքմիլէն բէտա էտէրլէր: Պու կիպի առեմէր քէնաիլլէրինն պէօյիւք Փօտուլուղունտան շէօյլէ գանն էտէրլէր քի՝ քէնաիլլի Ալահտան զիյառէ պիլլէրլէր. էվվէթ, լիսանն տէմէզլէր պունու նիլին քի ութանըրլար, Փագաթ ամէլէն տիւնառլընը գուվվէթինն իլէքնար էթմէտէն ութանմաղլար: Պէլէի պէօյլէլլի քէնաիլլէրինն էլլէթէնմէքտէ տիր, (եանի էթքեարլարընը իճրա էյլէմէք իլին) հէմ քիթաթիյան մէսհէպիլինն սըրլարընա վէ թալիմաթընա ինտիմաղար, տաիի Աղեզ թէսիսէ (ամինասուրբ Արլորգութիւնա) — վէ նէ իլին

տելի սխալ էաւրան, Ֆիլիքիւնիմիզ աղնայամազ պու-
սըր օլան շէյլէրի տէրէր. խմտի ախշիւնմէզլէր քի-
ատէմին Ֆիլքրի կիւնահ սէպէպինտէն զարարմըշ տըր
տէյու. Առաքեալն քէլամը միւճիւպինձէս.

Մեծասնի ապէ՛մ Ալլահըն րոհոհումն շէյլէրնի Գա-
պու-լ էմնէլ. զէրս ծառ փէլանէլէր կէօրն-նիւր, վէ-
անկամաղա Գապիւր փէյիւպիւր, զն-նի րոհանձէ թէֆ-
նէլ օլուր. Ա. Կորնթ. Բ. 14:

Պիլին քի՛ հէր քիմ ճանընըն խէլատը հազդըն-
տա ախշիւնմէզ խտ՝ օ Ալլահըն քէլամընը զապու-
էթմէզ հէմ օգուճազ, վէ էյէր պիւր տէֆա օգու-
սա վէ իշիթսէ տէ գէֆք սայար օնու, եէլթէնմէզ
օ եօլա քէնտինէ զարար վէրիւր տէյէրէք՝ տախի լիճ-
րա էյլէմէզ: Իմտի հէր քիմ քի ախշիւնիւրսէ ճա-
նը հազդընտա՝ վէ խէլաս օլմասընը խսթէրիսէ, օ
շաղէն դապու-լ էտէր Ալլահըն քէլամընը վէ Դա-
ւիթ իլէ սէօյէր.

Շէհապէնլէրնի րաթի պէնի՛մ փ-րի-րի-մ վէ րա-
նըշէնպլէրնի րիւր: Աննի Բէլանըն պապլարըն զէրաղ
վէ էյլէրնի ըլլէր րըք: Շէհապէնլէրնի էպէպէն Դե-
րաս ապրո՛մ, զէրս ծառ Էի-րէյիթի Ֆէրրահը րըք.
Սաղմ. ՂԺԹ. 24—105—111:

Ալ էյէր Դաւիթ վէ ճիւմլէ էսկի ահտնամէնին
տինտար քիմնէլէրի պու զատար սէվտիլէր խտ Ալ-
լահըն քէլամընը, նէ՛ զատար զէյատէ պիզ սէվմէ-
լիլիզ պու քէլամը. չիւն տէյիլ Էալընըզ էսկի ահտ-

նամէնին նամասունա, թէվարիխինէ, վէ փէյզամպէր-
լիլինէ մալիքիզ, իլլա վէ տախի եէնի ահտնամէնին
թէվարիխինէ, թալիմինէ վէ փէյզամպէրլիլինէ մա-
լիքիզ, էանի դուրթարընընը օլան Յիսուս Քրիս-
տոսուն վէ օնուն առաքեալարընըն քէլամարընա.
Քիմ Քրիստոսուն վէ առաքեալարըն քէլամարընը
իշիթմէյէ խսթէմէզ խտ. էյէր Քրիստոս հալա եէր
իւզէրինտէ սուլունմուշ օլսայըտը, վէ էյէր կէօզիւ-
միւզ իլէ կէօրմէյէ դատիր օլսայըտըք, վէ օնուն
Աղիւզ աղզընտան դուլաղըմըզ իլէ օնուն Ալլահ-
նի թալիմինի իշիթմիշ օլսայըտըք — քիմ իլի-
միլտէն սէյիրթմէյէճէյիտի օնու տիյնէմէյէ: Իմ-
տի էյէր թէնձէ եէր Էիւզէրինտէ հալա պուլունմազ
խտ, Ֆազաթ շիմտի կէօքտէ Փէտէրին սաղընտա օ-
թուրմազտա տըր, մէկէր օ պրազըր մը քէնտի քիլի-
սէսինի գլաղուսուզ: Պու քէնտիսի Քիլիսէսինն պաշը
կիպի օնու Աղիւզ Բուհուն վասիթատը իլէ իտարէ
էյլէր: Թէնձէ Քրիստոս քէնտի Քիլիսէսինտէ կէզ-
մէզ, Ֆազաթ րուհանիձէ հազըր տըր. քէնտինին
պու թէսէլլի Էաթի վատը միւճիւպինձէ.

Օլիսա պէնի՛մ Էաթիլէ Էթ Էա Է-լ Էթէ Էթ Նի-
քէտէ ձէմ օլմուլար խտ, օրասա ծառըն ճիւնալմար
Է. Սաղմ. ԺԲ. 20:

Ալ էլլէ պէն րապիմա՝ րի-նէանըն սօնոհապէ-
տիլէն Էթ Է. Սաղմ. ԻԲ. 20:

Քրիստոս Քիլիսէսինի քէլամը միւճիւպինձէ, ի-

տարէ էյլեր. Ազնի Քիթապ վասիթասը իլէ մու-
դատուէն ուն թէսլիս Ալլահ, պու Քիթապլէ պի-
ղիմ իլէ սէյլէշեր, Փէտէր օլմուհասպէթիսի պիղէ
կէսթերիւր, քի օնուն իլէ՝ Տիւնէայը պո- գապար
«էվսի թի՝ թէսի պիլիթի օլու-նո» վերսի, ըս թի հէր
օնս ինանան զայ օլմայա, իլա էպէսի հայաթս հալէ-
օլս. Յովհ. Գ. 16:

Այ Ալլահն էվատը տա՝ պու Քիթապըն վա-
սիթասը իլէ՝ շու քէլամա տողըու տավէթ էյլեր.

Եւ ճիւղէ եօրո-լո-ղար վէ եթ-իլէն-իլլէր, պանա
կէլն, վէ պէն «իլէ բահաթ վէրէյն. պոյ-նո-րո-րո-
ղո-նո-ի-զէրէնիլէ ալն, վէ պէնպէն եօրէնիլ, թի
հաննո-պ վէ ալլաք կէսի-լէ-իս, վէ հանլարընդա
բահաթ պո-լապընդ: Օրէս պոյ-նո-րո-րո-ղո-նո-լա-
թիլ վէ եթ-իլ-հաթիթի. Մատթ. Մ. 28—30:

Այ պու Քիթապ վասիթասը իլէ Ալլահն Ա-
զնի Քուհու պիղի թէսլիլէ կէսթէթտէ տիր, տէյիլ
սալթ կիւնահըմըն աղըրըղընը տույմագտա օլու-
ղումուղտա, իլա վէ ճիւղէ ածը վէ դասավէթլէր-
տէ, վէ տաիի պու տիւննանըն սէֆալթլէրիւտէ:
Իմտի պու Քիթապ նիճէ քի էվլէի քէլամըմտա
սէյլէտիմ Ալլահն ճիւղէ իհասնլարընըն էն ազիմ
օլան իհասնը տըր, վէ առէմին թէֆէքքիւրինտէն
էիւքսէք սայրան ճիւղէ խաղնէլէրին էն զըյմէթլիսի
տիր: Պու Քիթապ օլմաքըղէն ճիւղէմիղ կիւնա-
հըն դարանըղընտա գալմագտայրդ. հէմ հիլ պիլ

քիմէ գատիր օլմայաճագ տըր պիղէ խէլասըն եօլու-
նու կէսթէրմէյէ: Պու Քիթապ տըր պիղէ օ էօ-
լու կէսթէրէն — վէ սահիհ իման իլէ պու սէմա-
վի օլան եօլու դապուլ էթմէմիղ եթիլիլ տիր. նի-
ճէ քի Պօղոս առաքեալ սէյլէր՝ եանի

Ազնի Քիթապըն Յիսուս Քրիստոս օլան ի-
հանըն վասիթասը իլէ՝ իւլառէ ալիմ էթիլէ գապիլ պիլ:

Ապթիմ միւսատէ էթմէղ քի՝ նիճէ Ազնի
Քիթապըն Յիսուս Քրիստոստա օլան իմանըն
վասիթասը իլէ խէլասէ, առէմլէրի ալիմ էթմէյէ
գատիր օլուղումու շիմտի սէյլէմէյէ: Իյէր Ալլահ
իթթերիսէ կէլէճէք վաղըմտա պունուն իւզէրինէ սէյ-
լէյէճէյիմ: Քեաշքի Ալլահ լութֆունու իհասն
էյլէյէ քի՝ Ազնի Քիթապըն սայրի քիթապըն-
տան զեյատէ օգուլուպ հէմ իլիթիպ սաֆիլէ իլէ
սէվէլիմ. վէ Ալլահն միւրատը ալիյէսինի թանըյուպ
իճրա էյլէյէլիմ: Քեաշքի վէ պիղ տէ Ղաւիթ
իլէ սէյլէմէքտէ օլալիմ.

Անիլն իւլաթընը նէ գապար սէվէլէ, պիլիլ-ն
կէն իւլէթէթիլ-թի-օ պո-ր: Անիլ-ն պիմաղըմա նէ
Խալիլ, աղըմա պալաթն Խալիլ պը. Մաղմ. ՃՃԹ.
97—103:

ԻՔԻՆՃԻ ՎԱՋ

ԱՋԻՋ ԳԻԹԱՊԼԱՐ ԻԻՋՐԻ

Հէ՛ թի՛ ճասո՛ցո-գոյան պէրո- Աղեղ Քիմապ-
լարը պիւրսին, թի ծնւար սէնի Յիսո-ս Քրիստոսոս
օլան իմանըն վասննասար ելէ՛ ինչասէ ալէ՛ ելնէյէ գո-
պիւր պիւր. Բ. Տիմ. Գ. 15:

Ազատքի վաղըմտա մեծպուր օլտու՛մ հուզուրու-
նուզա պիւր Քիթապ թագաւմ էթմէյէ քի օ քի-
թապլարըն Քիթապը տըր, եանի տիւննեատա պու-
լունան ճէմի քիթապլարտան էն Փայտէլիսի վէ էն
գըյմէթլիսի տիր. էվվէթ պուլունուր տախի սայրի
էյի քիթապլար, Փազաթ պու՛ օ քիթապլարտան
էն էյիսի տիր, նիչուն քի Ալահըն Քիլանը պո-լո-
նան Աղեղ Քիթապ տըր, ճիւմէ սայրի քիթապ-
լար առէմ իշն տիր, ամմա պու Ալահըն իշն տիր,
Պօղոս առաքեալ սէօյէր.

Պի-նի-ն Քիմապ Ալահ ինամը ելէ պիւր, վէ
նալէ՛ իլէ-ն, իսպիւր իլէ-ն, իսլան իլէ-ն, սապաֆաթ
խո-սո-սո-նիս օլան ինպիս իլէ-ն Փայտէլէ պիւր, իս

Թի Ալահըն սաթէթ իսմ հէր էյի աթիլէ հաղըրանսը
օլա. Բ. Տիմ. Գ. 16—17:

Սէ Պիտոս առաքեալ տա տիր.

Արէ՛ իրապէնի ելէ հիւ պիւր զէման ժեյլամպէրէ-
նէլէպի, ելա Ալահըն աղեղ սաթէթիլէն Աղեղ Բ-հ-
պան իսպիւր օլարաթ սէօյէպիլէր. Բ. Պիտ. Լ. 21:

Իմտի հէր քիմ քի Աղեղ Քիթապլարա մալք
իսէ, աղիմ ըուհանի խաղնէյէ մալք տիր, օ՛ կէրէք
պու տիւննեատա, կէրէք կէլէճէքտէ ճանընը զէնկիւ-
լէտիր: Փազաթ նիճէ քի տէաիմ հիւ պիւր Փայ-
տէ էթմէզ Աղեղ Քիթապլարըն պու խաղնէսիսի
մալք օլմամըզ, էյէր քիթապհանէմիպտէ պրազըրոսաթ
Փայտէսիզ: Ճայիզ տիր քի օղույալըմ Ալահըն
քէլամընը՝ օղույուպ, իշնթիս՝ վէ եիւրէրէրիմիզ
գապուլ էտիպ իճրա էյլէյէլիմ. եիլուն քի Քրիս-
տոս շայիրտէրինէ սէօյէր.

Իյէր պո-նլարը պիւրսինիզ, նէ մա-լու- սիլէ՛ է-
յէր ծնւարը ինրա էպիւրսինիզ. Յովհ. Ժ. Գ. 17:

Իմտի էյէր Ալահըն քէլամընա մալք օլարաթ օ-
ղույուպ պիւրիսէք՝ օլ վաղըթ մութըրույուլ տա-
խի իճրա էտէրիսէք: Աղեղ Քիթապլարըն դաւվէ-
թի վար տըր Աղեղ Բուհուն թէսիրաթը իլէ պիզի
խէլասէ ալիմ էյլէմէյէ. Փազաթ պիզ քէնտիմիզ
Ալահըն քէլամընըն դուվվէթիլի՛ տէրուկէրիմիզտէ
վէ ճանլարըմըզտա տույմաթ կէրէք տիր. Առաքեալ
սէօյէր.

Աւագանի Կեօղե- Կերէն Վէ Եւլէթ՝ Վէ Գէր ԻԺԷ Կողը-
ը ԳըլըԳոմն Ժեմլէն Կեր, Վէ Տառնըն ԳէԺ Դո-Գոմն ԳէԺ
ՇյնաԳըլարըն, Վէ Եւլէթ ԼաԳոմլէն ԿէԺ Լեմեր ԷԿԻՏԷ՝
Վէ Էն-ԴէԺ Դե-ԼաԿողալարընըն Վէ ՆէյեԼեւրէն ԼեՅԼեւ
ԷԿԻՏԷԷ Կեր. ԼԵՐԸ. Դ. 12 :

Աճեցե՛՛մ Դէպէ՛ն Խելէ՛ն Լեալի Կէնքէ՛ն, Կէնք Բապապ,
վէ Գայայը Ժարէ՛նէյն՝ Կե՛նք Լեալի Կէնքէ՛ն. Արեմ.
Ի.Գ. 29: Իմտի Ալաճըն քէլամընըն գուվվէթի
վար, վէ պու գուվվէթի նիճէ քի աէտիմ՝ կերէք
տիր քի՝ պիզ տէ գալլէրիմիզտէ տույալըմ, էյէր
իսթէրիսէք պիզի խէլասա տողըու ալիմ էթմէսինի:
Ազիզ Վրիթապլար պիզէ թալիմէն Փայտէ էթմէլէ
տիր, թաղիր իչիւն, իսլահ իչիւն, սատագաթ խու-
սուսունտա օլան թէտիպ իչիւն քի պիզ տախի Ա-
լաճըն թամ ատէմի օլուպ, հէր էյի ամէլլէրէ հա-
զըլանմըշ օլալըմ. Փագաթ նասըլ ճայիզ տիր շիմ-
տի սիւալ էտէրիմ, նիճէ՞ գատիր օլաճագ տըր Ազիզ
Վրիթապլար խէլասա ալիմ էթմէյէ. Առաքեալ
պիզէ ճէվապ վէրիր քի պու Յիսուս Վրիթապուս-
նիմնը վասիխասը իչէ օլուր. իմտի էյէր իսթէրիսէք
Ալաճըն քէլամընը ճանրմըզըն Փայտէ պուլմասը ի-
չիւն օգուլուպ իչիթմէյէ. Եմանընըլ օլմնք կերէք տիր,
վէ պախուսուս Բապալըմըզ Յիսուս Վրիթապուս օլ-
մալը տըր:

Յիսուս Բրիսառոս այժմ վե՛ ֆե՛ իւք վե՛ սոն՝ էս
կի վե՛ կէնի ահտնամէ օլան Լճիկ Բիթսաղարն

խիթամբ տրբ: Եւք փետեղլէրիմիզ օլան Արրահամին,
Խահակըն, Յակոբուն վէ ճիւմէն էսիի ահտնամէ-
նին տինտարլարընըն իւմլտիւ Վրիստոստա խի
(Եանի Ս'էսիյատա) քի օնուն տիւննայա կէլմէսի
պէքլէնիրիտի, օնլար պու իմանըն վասիթասը իլէ Ալ-
լահատ՝ գուվվէթլի, էօմլարտէ՝ ազիզ, գասավէթլի-
տէ՝ թէամիւլլիւ, վէ էօլլամտէ՝ թէսէլլիլի իտիլեր:
Ճիւմէն փազլըզլար վէ ճէմի Լէկլիլեր իպատէթ գուր-
պանլարը, ճանլարըմըզն փազլէնմէսինէ նումունէ ի-
տիլեր, Եանի Վրիստոսուն գանը վասիթասը իլէ
փազլէնմէսինէ քի օ գուրպան օլտու Ալլահա տիւն-
Եանըն կիւնահլարընը գալորըմսոգ իսխէն:

Յիսուս Բրիստոստա՛

ՏԻՆԷ ԺԵՂԱՏՈՒՆԵՐԷՐ ՎԵՅԼԷ ՇԿԱԿԷԼԻ ԵՎԵՐԵՐԷ
 ԺԵ՛ ՇԽԱ ԳԼԵՐ ԽԽԱՆԱՆ ՇՈ՛Ն ՄԱՐԵԼՆԸ ՎԱՍԽԽԱՅՈ՛Ղ ԵՒԷ ԿԵ՛-
 ՆԱԳԼԱՐ ՄԱՓՅՐԱՐ ՄԱՅՐ, ԳՊՐԾ. Ժ. 43:

Այն եկեղիս ահա տես ինձի ինչ կազմակերպել վե տալիս
Առաքելաւար կեօթերի լիւր պիղե քի՛. Յիսուս Քրիս-
տոս նե՛ կթաի վե նեկեր շեքաի շեյթանքն վե կիւ-
նահըն հիւքմիւնտէն առեմէլի ինչլաս կլեմէք իշխուն
Քի՛ օ հօլիւմիւ պաթտալ կլեմէք իշխուն ինձիլեկն
վասիթասը իլե հայաթ վե հօլիւմիւ զլիւյիւ զահիր
եյլեաի, Բ. Տիմ. Ե. 10: Ալահա աօղրու օլան
ձիւմէ պօրձումուղու, քի պիղ ճիւղրը ապա ետա
եյլեմէյն գաաիր օլամիլըղ, Յիսուս Քրիստոս ետա
եյլեաի ճնու աղիգ Էօմիւ իլե վե դայիթ դրամէթլու

գանը իլն՝ քի պիղիմ իշխն խաչն հիւզէրինտէ աղբթ
ար: Օնուն Լօրեմիւ հայաթ վէ խելարմըզ, իզգէթ-
լու Գըյամը վէ Սիւրաճը թահպիզան գըյամըմըզ, վէ
կէօյիւն փատիշահլըղնտա էպէտի հայաթըմըզ արը,
քի շիմտի օրատա օթուրուր Քրիստոս՝ Փէտէրին սա-
ղնտա շէֆաաթ էյիէր պիղիմ իշխն: Եւմտի հէր
քիմ քի Օնա ինանըրտա՝ զայըզ օլմայուպ էպէտի
հայաթա մայիք օլաճաղ արը: Պունսուզ եանի Քը-
րիստոսուզ քիմնէ խելասա նայիլ օլամաղ:

Սէ պաշտա հիշ պիւր Ժեմէնին լաւիմաուր ելէ իելաա
եօգ Կոստ, զէրա կէօթ ալնընտա ապէմէր արատընտա
Էնէնէն պիւր զայրի տար եօգ Կոստ Ժեմէն զաւա-
լաւիմաուր ելէ իելաա պաշտա Գապի օլաղ: Գաւր
Դ. 12:

Լաւ տօթլարըմ, պու թարղ իզդէ Աղիւ Քի-
թապար Յիսուս Քրիստոսուն իմանը վասիթասը
իլէ խելասա պիղի ալիմ էյիէր: Էւմ պիղէ կէօթ էրիւր
նիճէ իմանըն վասիթասը իլէ էպէտի աղապտան ա-
ղատ օլմանըն եօլունու, քի օ՝ ձիւմէ թէվպէսիլ
կիւնահընարլարա պէյան օլաճաղ արը, վէ նայրլ
Ալահըն լուծֆու միւպարէթիլէթինէ մայիք օլմա-
սըղէն՝ տիւննատա մէսուր, հէմ տախի էօլեմունէն
սօնկրա սօլմաղ իզգէթին թաճընա նայիլ օլապիլ-
բիլ:

Աէօրիւնիլ իմտի, եւ տօթլարըմ, նիճէ Աղիւ
Քիթապար պիղէ խելասըն եօլունու պէյան էաւը-

էր, վէ պու եօլ օ գատար աշիքեար արը, շէօյն
քի պիւր ուֆաղ շօճուգ պիլէ պու խելասըն եօլու-
նու պուլմաղն գատիւր տիւր. — Փէյլամպէրին տէյի-
շաթընա կէօրէ:

Սէ եօլա ել-քի-յէն պիլմէնէն պիլէ եօլ-լա-
ղըմայաճաղար. Էսայի Լ. 8:

Լէթիլէր քի եալընըզ պու եօլտա եիւրիւյէլիմ
վէ խելասա պուլաճաղըզ: իշթէ էօնիւմիւզտէ տիւր
Քրիստոս՝ տախի իզգէթիւ Առաքեալարընըն Եօ-
լիւյիւ, վէ միւճիւղէթիւ Փէյլամպէրէր եէքիւնիւ, վէ
մուսաֆէր շէհիտէրին սիւրիւսիւ, քի պուլարըն ձէ-
միսի Քրիստոսուն զանընըն վասիթասը իլէ իմանէն
խելաս օլուպ՝ իզգէթին թաճընը եէտէրինէ թութա-
րազ, հէֆիսի պիւր սէտիլէ պաղըրարագ տէրէր, Լա-
քիթիլիան տտէմէր՝ Փէտէրին, Օլուլուն, վէ Ե-
ղիհ Քուհուն իամնտէ վաթթիլ օլանըար՝ խելասըն
եօլունտա եէօրիւյիւն, քի էպէտէն կիւնահընըղն
հիւքմիւնտէ գալմայաթընըզ, թէվպէ էտիպ, Յիսուս
Քրիստոսա իման էտին, քի խելասա նայիլ օլաթ-
նըզ: Լաւ քրիթիլիան զարընտալարըմ, պու լուծ-
ֆուն քէլամընը պիղ տէ իշթիմէքտէյիլ: իմտի սէ-
յիրտէլիմ օնա վէ կիւնահըն ույգուսունտան ույա-
նըպ գալգալըմ, օլ միւսրուֆ էվաա կիպի պիղ տէ
սէօյէյէլիմ:

Պաշտաճաճա լաւալըմ, վէ օնա պէյիլիմ, Լա-
պապա, կէօպէ ելէմ Էնէն Կոստապաշտապա Կաճախ Է-

126-2014

էտի՛մ, վէ ալիւնք տէնին օղան անկըմաղա լայրք րէ-
յիւն. Ղուկ. ԺԵ. 18—19:

Իյէր Ինձիլ էօյրէտլօյրսա պիղէ Խոնի Յիսուս
Վրիստոս տիւնեայա կէլտի էյի չօպան միսալի կիւ-
նահ. քեարլարը խէլաս էյլէմէք իչէն, վէ Օ՝ էօմրիւ-
նիւ սուստու սիւրիւսիւ իչէն. քաշ քի օ սափմըշ
սիւրիւյիւ արար պուլմաղա, տէօնէլիմ իմտի պիղ
սափմըշ սիւրիւ կիպի Օնա տօղրու՝ Ղաւիթ իլէ
տէյէրէք:

Ղայրա օլո՛ւշ Գօյոն կէպի էօլլան ասիւրը. Գո-
լոնոն ալա. Սաղ. ՂԺԹ. 176:

Իյէր Ինձիլ պիղէ տէյիօրսա Խոնի Յիսուս
Վրիստոս կիւնահ. քեարլարըն խէլասքեարը տըր, վէ
տախի քէնտի աղիմ Ալլահանի մուհապպէթի վէ
մէրհամէթի իլէ գապուլ էթմէքտէ տիր, Օնա տօղ-
րու սէյլթիլիմ շիմտի կէօմրիւքձիւ իլէ տէյէրէք:

Եւ Ալլահ, պէն կիւնահ. քեարլա աքլ էյլէ:

Իյէր Վրիստոս պիղի տալէթ էյլէմէքտէ խէ
Ինձիլն վասիթասը իլէ քի քէնտինէ կիտէլիմ, կի-
տէլիմ եիւրլի վէ եօրուլմուշ կիւնահ. քեար կիպի Օ-
նա տէյէրէք, Եւ Րապպ, սէն դատիր սին կիւնա-
հըն պօյունտուրուղունու եիւղէրիմիղտէն գալարլմա-
ղա, հաղըրէն եալվարըրըմ սանա՝ պու սէրթ պօյուն-
տուրուղու գալարը քի բուհում քահաթ օլտուն.
կիւնահ. քարըմը քալ էյլէ, թէվպէյի իհսան էյլէ,
վէ գօյ եիւղէրիմէ սէնին քալիթ պօյունտուրու.

ղունու հէմ՝ սէնին հաթիթ եիւրլունիւ, վէ վէր
պանա սէնին լութիէն եարտըմընը քի սանա՝ եանի
էպէտի հայաթըն եօլունա՝ եէլթէնէյիմ:

Եւ սէվկիւլիւ գարընտալարըմ, էյէր Աղիւ Վրի-
թասլարը պու թարղ իլէ օղուլուպ վէ տիյնէր ի-
սէք՝ օլ վաղըթ թահղիղան պօշունա տիյնէմիշ օլ-
մայըլ: Օլ վաղըթ պիղ տէ՝ գալպէն տույաճաղըլ
քի Աղիւ Վրիթասլար Յիսուս Վրիստոսուն ի-
մանը վասիթասը իլէ պիղի խէլասա ալիմ էյլէմէ-
յէ Գապի րի: Իյէր Աղիւ Վրիթասլարըն պու
տօղրու շէրիյաթընը խտէրիսէք, օլ զէման Աղիւ
Վրիթասլար սահիհէն Ալլահան օլտուղունու աղ-
նարըլ՝ Վրիստոսուն քէլամը միւձիւպիւնձէ,

Իյէր պիւր քիսէ օնոն իրապէլիէն եիւթ խտէր ի-
սէ, պու Լալէպէն էօլի-րի- անկրայաճաք քի Ալլահ-
ան օլ՝ էօգուս պէն քէնտիլիյիմէն օլ քիւլէրիմ, Յովհ.
Ի. 17:

Ղիւմի քրիսթիյան թարիղլէրի պու թէմէլն իւ-
ղէրիստէ գուրուլմուշ տուր՝ եանի Աղիւ Վրիթասլար
Ալլահըն քէլամը տըր: Իյէր պու խտէ սահիհէն
Ալլահըն քէլամը, օլ զէման քրիսթիյանըն իմանը
թէմէլի տիր. եօգ էկէր տէյիլ խտ՝ օլ վաղըթ ի-
մանընը Պօղոս առաքեալըն տէտիյինէ կէօրէ պօշ
պապ, նիչէն քի թէմէլի եօգ տուր: Վրիսթիյան
մէսհէպիսին տիւշմանլարը հէմ տախի իմանըլար՝
տայըմ տէտիլէր վէ եաղտըլար, վէ հալա պիր չօգ

Հէյլեր կազարլար վէ շէյլէ քի տիւննայր արթիւսթ
էյլէսինէր տէյիւ տէրլէր, եանի Մզիւ Քիթապլար
էսի Քիթապ տըր, ծնտա ինանըմայաճագ շէյլեր
վար տըր, կէօրիւնիւշէ նազարէն պիր չօգ իսպաթ-
լար կէթիւրիւրէր հապարը վար կիպի. ֆազաթ պո-
կիպի առէմէրին ճիւմհիւրիւ հալա կիւնաչըն վէ
տինսիգլիին գարանըղընտա գալմագտա տըր: Պէօյ-
լէր կէրէքլէյի թանըմագ իսթէմէյլէր, զանն էտէր-
լէր քի կէօրիւյօրլար. լաքին քէօր տըրլար, վէ Քը-
րիստոսուն շըւ քէլամը ծնարա փէք մինատիպէթ
ալըր:

Իշէր քէօր օլապըրընը, կիւնաչընը օլմալ էպի,
ամմա շէմի կէօրիւյօրը պէրսինի, ծնտա իշիւն կի-
նաչընը պոպոս. Յովհ. Թ. 41:

Հէր նէ գատար իսպաթլար կէթիւրսէմ տէ Մէ-
լաչըն քէլամընտան՝ ըշըղանմը վէ մալիւմաթլը օ-
լան քրիսթիյան՝ զիյատէսի իլէ գուվլէթլի իսպաթ-
լարա մալիք տիր, նիլուն քի իմանը օ գայանըն իւ-
զէրինտէ թէմէլլէնմիշ տիր, շէյլէ քի ճէհննէմին
գափուլարը ծնու եէնմէյէ գատիր օլմայաճագլար:
Հէր նէ քի տէրլէրիսէ իմանըղլար՝ Մլաչըն քէ-
լամընտա գալըր, պիհուտէ տիր, նիլուն քի քրիսթի-
յան ծնուն գուվլէթլին ինանըպ տույար գալպին-
տէ: Պէն, աէր, թէֆթիլէ կթտիւմ օլ խէլաքիւ-
րըն հազըղնտա կազըլը օլան Քիթապլարը վէ ա-
րայըպ պուլտում:

Իշէն սէլուիլի եէրինէ պանա պէօյիւ ամըլէթ կէ-
պի, լապիւն սէն ճանընը ռէվէպ հէլաֆլէթ լոգո-րոն-
պան լըֆարպըն, զիւս թիւիլէ կիւնաչլարըն էնփոն
պըրընտա ալարըն. Լսայի Լ. 17:

Րուհում թէսէլլիսիզ տիր կիւնաչլարըմ սէպէ-
պինտէն, վէ տիւննա պիր թէսէլլի վէրէմէտի պա-
նա. Քրիստոս մէրհամէթ էյլէտի, վէ մուհապալէ-
թինին գուճագունա գապուլ կթտի պէնի, վէ շիմ-
տի լուհում թէսէլլի օլուպ գալպիմաէ տույարըմ
պէն՝ քի կիւնաչլարըմ աֆիլ օլունմուշ տուր: Քը-
րիստոս կիւնաչըմըն աղըլըղընտան ազատ էյլէտի
վէ քէնտի թաթլը մուհապալէթինի լուհումա ա-
գըթար, վէ պէօյլէճէ շիմտի պէնի մէճպուր էյլէտի
քէնտի թէնպիլլէրինին եօլունտա եօրիւմէյէ. վէ
պու եօլ տինատըղըն վէ սէլամէթին կոլու տուր,
պիր եօլ քի լուհա վէ թէնէ շայան տըր: Շիմտի
պիլլիւրիւմ քի տինտար քրիսթիյան տիւննանըն կն
մէսրուր ապէմի տիր, նիլուն քի Ղաւիթիլէ սէյլէ-
մէյէ գատիր տիր:

Րապի լըպանըմ պըր, թիւիւն օլմայաճագլըմ. Սաղմ.
Ի. 1: Աէ տախի Պօղոս առաքեալ իլէ՝

Օ՝ թէ թէնիլի Օղլանո- էսիլիլէպի, իլա ծնո-
պիլէմ հէթիլիլ իլէն լիւսլէմ էյլէտի, նիճէ ծնուն իլէ
պէրապէր պալի հէր շէն պիլէ պաղըլմայաճագ պըր.
Հոովմ. Բ. 32:

Աէ էյլեր Մլաչ իսթէրիսէ պու տիւննատա հաս-

ապրիլ, աճր վէ սայրի թիւրիւ էլեմէր չէքմի,
ասլա թէշէքքի կթմէմ, նիշին քի հէր շէյ պէնիմ
էյլէլիմէ եարտրմ իտէր: Այլէթ էլեմէրտէ պիլէ
կեօղիմիւն ուճու իլէ Ալլահա շիւքիւր վերերիմ,
նիշին քի շիմիքի գեմանն էլեմէրի՝ պիղէ աշքեար
օլաճագ ճիւլլ իլէ բուպար օլմաղա լայրդ տէյիլէր
տիր, քի օ պանա կէլիպ աշքեար օլաճագ տըր:
Սոն տիւշմանրմ օլան էօլիմ էլնճամ կէլին,

Օլբա պանա էաղմաճ Բրիտոո՝ վէ էօլէ+ քէար
որը: Օլբա ասիէն պիլէրէ՝ քէ նէ էօլէմ, նէ էօլիւր,
նէ մէլէլէր, նէ հիւ+քիւլէր, նէ հաղըր շէլէր, նէ
նէլէճէ+ շէլէր, նէ գոլլէլէր, նէ էիւ+քիւլէր նէ քէ-
քիւլէր, նէ պիւր զայրի Բրիտոո՝ Բրիտոո
Սոն օլան Ալլահն մահապէլիւնիւն պիլէ աս-
լաղմաղա գապիւր օլաճագ որը. Հոովմ. Բ. 38—39:

Եւ գարննաշար, սահիհ քրիսթիյանն թէ-
սէլիսի իշթէ, քի պու թէսէլլիլ լիան թարիֆ
էյլէմէյէ գատիր աշիլտիր, տալի փէք էյի պիլիլիմ
քի գալէմ գատիր օլամաղ սահիհ քրիսթիյանն
պու թէսէլլիսինի եաղմաղա, վէ պու թէսէլլի՝ Լ-
գիլ Բրիթապլարտան վէ պախուսուս Ինճիլէն,
տիւտար քրիսթիյանն գալպիստէ գայնայրպ տու-
րուր: Իմտի թէքլիֆ էտէրիմ ճիւլլէնիլի պու թէ-
սէլլինին փունարնա տօղրու — վէ եալվարրորմ պու
փունարտան իշմէնիլէ բուհունուղուն հայաթ պուլ-
մասը իշին:

Թահգիգան տէրիմ սիղէ, եւ սէվիլիւ գարնն-
տաշարրմ, էյեր իշմէնիլ պու հայաթ փունար-
նն սույունտան՝ բուհունուղ թէսէլլիսիլ գալարագ
էպէտէն սուսայաճագ տըր: Իմտի կէլինիլ շիմի
էյեր Ալլահ տօղրու սուսայօրսանրղ — կէլինիլ,
եւ բուհար, իշինիլ քի եաշայասնրղ:

Սոսայան կէլին, վէ Եմէլէն՝ հայաթ սոսայան
ճապա ալըն. Յայտ. Ի. 17:

Այ նիճէ քի տէրիմ Աղիլ Բրիթապլարտան
թէսէլլինին փունարը գայնար: Իմտի օգույունուղ
հէր կիւն տիգգաթ իլէ պու Բրիթապլ քի ճանը-
նրղ խէլասէ նայիլ օլտուն: Հէմ օգույունուղ տէ-
րուն մահճուպըղու իլէ վէ տուա իլէ Աղիլ Բրի-
թապլարը՝ քի սիղէ Աղիլ Բուհ թէէսիր էյլէսին:
Այ էյի պիլիլիմ քի Ալլահն քէլամը կէրէք էօմ-
րիւնիւղտէ վէ կէրէք էօլիւմիւնիւղիւն սաաթընտա
թէսէլլինիլ օլաճագ տըր: Եւ Փէտէրլէր վէ վա-
լիտէլէր, քի պուրատա հաղըր պուլունարագ իշիթ-
տինիլ քէլամըմը, քէրէմ պույունուն քի շիմի սի-
ղէ տօղրու չէվիլէլիմ սէօղիւմիւ: Եալվարրորմ սի-
ղէ տիգգաթ էտինիլ Տիմիթէոսուն վալիտէսինին
իպրէթինէ, օ մասուլուգտան եանի ուֆապ չօճուգ-
լուգտան Աղիլ Բրիթապլարը պիլիլ իտի, Փաղաթ
նիճէ՝ պիլիլ, քիմ թալիմ վէրտի — Տիմիթէոսուն
տիւտար վալիտէսի վար իտի, վէ էվլէլան նինէսի-
նին տախի միւրայիլիլիլ իմանը վար իտի. նիլին

պարէքէսին, էյէր Վրիստոս միւսպարէքէր իսէ մի-
զի, եւ՛ սէվիւիւ եվլատլարըմ, օլ վազըթ կէրէք
պու տիւնեատա վէ կէրէք կէլէճէքտէ սահիհէն միւ-
սպարէքիսինիլ: Այ օլ վազըթ Վրիստոսուն լուծ-
ֆու միւսպարէքեաթը իլէ

Եղիլ Վրիստոսուն Յիսուս Վրիստոսուն օլան ի-
մանըն վասիլատը իլէ իւլատա տէ՛ Էմիլէ Գապիլ օլ-
պուլուսն պիլէճէքսինիլ.

— 26 —

ՎՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ԳԵՂ

Ե

ՏՐԻՍՏՈՒՆ ԻՍՏՐԻ

Պէր Գապիլ պուս Էպիլ. Ե. թիւս Ե. 17:

Վրիստոսուն տայիր օլան Ֆարգլարըն էն պղծի
վէ պաշլըճասը տուա տըր, պէլի, տուա քրիսթիյա-
նըն իլէ Ֆարիգէի զիմէթի տիր, էյէր պունտա իհ-
մալըղըմըզ վար իսէ, հիւ պիր թարղ իլէ ախէր
Ֆարգլարըմըզ կէրէյի կիպի էտա էթմէյէ գատիր
օլամայըզ: Վրիստ քի քրիսթիյան տէսիլը իսէ՛ նէ
թարղ տուա էյլէմէսինի պիլմէլի, շէյլէ քի տուա

պը Ելլահա խօշ վէ մազպուլ վէ քէնտի ճանը հազ-
դընտա մէնֆատթու օլա: Վրիստ քի քրիսթիյան տէ-
նիլըրիսէ տուա էյլէմէլի, վէ տուա՛ իզտիղալը վէ
մէնֆատթու զմասը հասէպի իլէ շաղըզ վէ թէ-
շէքքիւր իլէ էյլէմէք կէրէք տիր: Տուա իւզէրիմիլէ
պէմալի միւսպարէքեաթը կէթիրտիյինտէն մատա,
կէրէք Ֆիքրիմիլի վէ կէրէք ճանըմըզ Ելլահա գալ-
տըրըպ՝ սէմալի սաատէթ իչիւն պիլի հազըրլատըր,
վէ տուանըն վասիլատը իլէ Ելլահա իւլֆէթիմիլ
վէ իհազըղըմըզ օլուր, շու իհազըղըմըզ՝ Փէտէր
վէ օղու Յիսուս Վրիստոսին տիր:

Պու միւսվալ իւզըն տուա խուսուսունտա տօղըու
զիւյիւմէրիմիլ օլմալը, ծու էյլէմէք թարղընը պիլ-
մէլիլիլ, շէյլէ քի հիւ Ելլահա խօշ, հիւ տէ ճա-
նըմըզ իչիւն մէնֆատթու օլա: Պէլի, տուա մէս-
լուրիյէթիմիլ վէ թէշէքքիւրիւմիւլ օլմալը, վէ Ե-
լլահալըն սէօղիւ միւսվալինճէ իզտիղա տըր քի՛
Պէր Գապիլ, Էանի տայմա, պուս Էպիլէ՛:

Էյ վալիս, Էան գարընտաշարըմ, չօղլար, վէ նէ
տէյթու՛մ չօղլար. — Փէտէրին, Օղուլուն վէ Տուհ
Էլ Վուսուսուն իամինտէ վաթթիլ օլմուշ քրիս-
թիյան տէնիլէնէրին հատըղ հիսապսըզ պէյիլիք
փայը՝ քրիսթիյան թարղը իւզըն տուա էթմէյի պիլ-
մէլիլ, վէ ախէր չօղլարը տախի հէր տայըմ տուա
էթմէլիլ: Սայրի քիլէսէլէրին քրիսթիյանլարը ի-
չիւն տէյիլ, իլա պախուսուս պիլիմ Վրիստէմիլին

ազգայորը իշխան տիր շիմտորքի օրան սեօղիմ: Այլէթ
ինձինսմէյէ հագգան շայան պիր նէսնէ տիր՝ քի հա-
լա պիզիմ Քիլիսէմիզ տախի օլ քէնտի էվլաալա-
րընըն Ալահանի շէյլէրսէ տիզգաթ իլէ միւթէալիմ
օլտուզլարընը կէօրմէյէ արգու իտէր, սատէ մուգատէ
տէս թանլիմաթընը էօյրէտէրէք. ինձինսմէյէ հագ-
գան շայան պիր նէսնէ տիր՝ քի քէնտիլիլիմիզտէն:
Ալահըն թէնպիհլէրի միւթիւպիւնձէ եէօրիւյիւպ տէ
Օնա իզգէթ սունմայա գատիր տէյիլիզ. միւտալիմ
տոււա իլէ էօյլէնմէյէ վէ արամայա վաճիպ օլան օ-
նուն մախսուս լութֆու օլմաքսըզէն տախի՝ տէրիմ
Քիլիսէմիզտէ չօղլար քրիսթիյանձա տոււ էթմէսի-
նի պիլմէզլէր: Պիր թազըմը տախի վար քի քա-
թէն տոււ էթմէզլէր: Լմտի աոււա իւզրէ տիւշիւն-
մէյէ վէ թալիմ էթմէյէ միւթալիզ չօգ սէօղլէր
սէօյլէմէք վաճիպ տիր: Քեանքի Ալահ պու սա-
աթտա պիզէ եարտըմ էյլէյէ քի Առաքեալըն նա-
սիհաթը միւթիւպիւնձէ քէլամը խուսուսունտա շիմտի
սէօյլէյէձէյիմ, հանի Պէր Գարայ Կոստէ Էպիսկոպ տէյու:
Թէթթիլ էյլէյէլիմ էվվէլա՝ տոււանըն թապիյա-
թընը վէ զաթընը, հանի տոււա նէ օլտուզլունու.
սանիյէն Առաքեալըն Պէր Գարայ Կոստէ Էպիսկոպ սէօ-
ղիւ եախօթ նասիհաթը նէ տէմէք օլտուզլունու.
իւշիւնձիւ՝ պէր զարար վէ միւտալիմ տոււայա պի-
ղի թէփրէթմէյէ գատիր օլան սէպէպիլի:

Տիգրանիս ին արանքն զանքն ետխօտ թաղիյա-

Յընը թէՖթիշ էթմէք իշէն, էվվէլա իւմիւմիւ
թէճէսիւզլէրի էլէ ալմսլըյը զ՝ քի Ալլահ աբը հա-
յնրդ տուա օլունմաղա շայան պիր զաթ :

Օ՝ պիղծմ կերէք ձիւսմանի վէ կերէք լուհանի
իգաիզալարըմըը իհսան էյլէմէյէ գատիր տիր. օն-
լարը եալընը (Ոնտան տիլէմէլէյիդ. (Ոնա եալընը
համտ ու սէնալէր օգուսմալըյը հէմ տախի թէ-
շէքքիւրլէրիմիդի օնա սուսմալըյը.

Աւստրիական իշխանի Գրասենյակ, Վիեննա 1900 թ. 10:

Քրիստոս շէյթանս պու ճէվապը վերտի, նէ
վազըթ քի շէյթան եալընըղ լ'լահա Ֆարը օրան
օլ խպատեթի վէ սեճտէ թասֆիրինի քեհտինէ չէք-
մէյէ մէրամ էթմէքտէ իտի:

Նէ գատար պէօյիւք վէ մէնշուր օլան հափըմըը
նէսնէյէ սէճտէ գըընհաա Ալլահըն թէվրաթընտան
մէն՝ օլունմուշ փութփէրէսթլիք տիր. Պունուն հագ-
գընա չօդ իսպաթլար Մուգատէս Քիթապտան
կէթիրէպիլիրիտիմ: Յայտնութիւնըն տէօրաիւնճիւ
պպալընտա օգուրուզ քի իյլրմի տէօրա իխթիյարլար
թախթըն իւզէրինտէ օթուրանըն հուզուրունտա տիւ-
շիւպ՝ վէ էպէտլէր էպէտլէրինճէ տիրի օլան Աթա
սէճտէ գըլարլար իտի, վէ թաճլարընը թախթըն
էսնիւնէ գօյուպ աէրլէր իտի.

Եւ Ռապոյ, հասնել ի իշխանի ի գո֊արքի ի աւ
հողմ լայնէ արշ :

Քէզա պու մինժալ իւզրէ կեօքտէ պուլունան
աղիլէր՝ Ըլաճա սէճտէ զըտըլար, վէ կիւնաճա-
րլնտան սաթուն ալընմըշ օլան եկր իւղէրինտէ պու-
լունան կիւնաճընարլար Սաղմոսերգուիլէ պիրլը Ֆե-
րեաա էսէրլէր:

Պիլէ Գէյիլ, Էա՛ Բադա, պիլէ Գէյիլ էլա Էնա-
յէնն իւն վէ հազնգաւնն իւն թէնի իտիէ իւ-
ղէն վէր. Սաղմ. ՃԺ.Ե. 1:

Իմտի Ըլաճա տուալարմըղը սունմաղա ճայիղ
խէ, օղունմաղը գօլայ տըր: Քիլինին պիր քաչ քե-
լամ՝ տիլէն սէյլէմէսի՝ Էիւրէք անը գապուլ էթմէք-
սիղէն՝ տուա տէյիլ տիր,

Ըլաճ Բոհ Գոհ, վէ կէրէտ Գիւր Գիւն Գէն-
Գիւր Գիւն Բոհէն վէ կէրէտ Գիւր Գիւն Գէն-
Գիւր. Յովճ. Դ. 24:

Իւթին քրիսթիյան տէնիլէնէրին չօղու զայլթ
ալտանմըշ օլաուղլարնտան՝ պու պապտէ տուա իճ-
րասընը գայտսըղ վէ սօուղ թարղ իւղէ էտա Է-
տէրլէր: Քէնտի տուալարնըն քէլամլարնը օլ գա-
տար չափըղ աղըգտան չըգարըլար, շէյլէ քի նէ քէն-
տիլէրի վէ նէ քէնտիլէրին տիլէյէնէր տէտիլէրին
աղնար: Ալաճ պէյլէ տուայը գապուլ էթմէղ, վէ
պու մինժալ իւզրէ տուա էյլէյէնէրի Փէյզամպէրին
վատիթասը իլէ, Բապալըն տէտիլէրի սէօղէր Էաղը-
շըր տըր:

Պոհ Գալմ պանա Գոհապալարը իլէ իւղէն Էաղը,

Գոհա Էաղարըն Էիւրէյի պէնպէն Գոհա Գոհ: Էէ՛ Գո-
հա Էէնպէնէրի Բալէյէնէն Էօյլէտէրէ՝ պանա Գո-
հիլէ Էաղալէ Էաղէրլէր. Սաղմ. Ժ.Ե. 8—9:

Պիլ Տաղիգաթ սէվիլիլէ գարընտաշարմ, տուա-
լարմըղը Էաղնըղ աղըղիլէ սունու պ՝ Էիւրէյիմիղ օն-
տան ուղաղ օլուր իսէ՝ նաֆիլէ Ըլաճա սէճտէ զը-
մըշ օլուրուղ: Քիլիստէ՝ սապաճայլն վէ ախշամ
Էախտա Սիրակի կիւնիւ Էաղնըղ աղըղ իլէ քիթա-
պըն Էն էյի տուալարը սէյլէնտէ, օ տուա սայլմաղ:
Իմտի Տէր Սիրակի Տուա քիթապալմըղտա օլան
տուալարը լաթիֆ թարղ իւղէ թէքարլատըղընը-
մա, տիգաթ էյլէյէնէն քի՝ պէլէրի Էիւրէյիմիղ տաճա
օնտան ուղաղ օլարաղ՝ Բապալա աղըղ իլէ Էաղա-
շըյօրուղ, պէլէրի տուաղլարմըղ իլէ րիայլթ էյ-
լէյօրուղ:

Տուա քիթապալմըղտէրի օլան տուալարն միւլէ-
լիլէրի տուանըն վէ ինայլթին րուհունտա մէվճուտ
ատէմէր իտի, վէ պու րուհունտա պիլ տալի իմիւ-
միւ վէ այրըճա տուալարմըղը արղ էյլէմէյէ Էաղը-
նըղ գատիր օլապիլէրիլ: Էլիմտի սաճիճ տուա նէ՝
տիր տէյիլ պիլէ սիւալ էտէն օլա, պիլ շու ճէ-
վապը վէրլիլէ քի՝ սաճիճ տուա Գոհապալ վէ Էի-
րէտէն օլալը Գոհ, Էանի Էիւրէք աղըղ իլէ օնլարը
որըղլէմէյիտիր: Աաղար էյլէյին մաղսըմ չօճուղլա-
րըն նէ կէօնա վալիտէրինն գուճաղընա տիւշիւպ
քէնտիլէրին իգտիլա օլան նաֆաղալարնը թալապ

յէտիքերն: Տեյնէյնիդ հենիդ առջմուշ դարկալա-
րն նափաքալարը իշին զըրաղ զըրաղ սէտա չը-
գարմալարընը: Պունար սէմսվն լութֆու թալապ
էյէյէն ճաննն հազգընա Սուգատտէս Քիթապ-
լարան արդ օլունան խարէթէր տիր: Պաքիր օլան
եալընը սատագա տիրէր, սունուն իշին պիղ տա-
խի օլ զէման տուա էթմէյէ գառիր օլապիլիլիդ,
նէ զէման քի բուհանի իգտիզալարըմըր տույուպ
Ալահտան տուա արդը իլէ օլ նէսնէլէրի ալմաղա
արդուլէրիսէք, շու վէչս իւզրէ գանարաք քի էյէր
օնլարտան մահրում գալըրսաք սէֆիլ հալտէ պու-
լունուճաղըլ:

Այ օրպան Ալահըն Բապըր արայաճագըն, վէ
օնու պի-նի-ն էի-րէյէն էլէ վէ պի-նի-ն ֆանըն էլէ
արայաղըն Բագրիստոս պո-լաճագըն. Բ. Օրի.
Դ. 29:

Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29:

Բապըր օնա ճի-նի զաղըրանլարա՝ օնա կերէլէլէլէ
զաղըրանլարա եագըն պը. Սաղմ. Ճիս. 18:

Տեյնէն՝ տէր Քրիստոս, վէ պիլէ վիւնիւնէ, ա-
րայն՝ վէ պո-լաճագընըլ, զալն՝ վէ պիլէ աղլաճագ
պը, Սաթթ. Լ. 7:

Սուգատտէս Քիթապլարն պու քէլամլարը
պիլէ կէօթէրիլէր քի տուա եիւրէքտէն օլմաք ճա-
յիզ տիր:

Եւ գարընտաշար, սունուն գաթի նազար պիլ-
մէյէյիզ քի Բապըրն ճիւմէ տինտար գուլարը պու
մինվալ իւզրէ տուա էտէրէր խաի: Պիւմիսի տէ
տէրունտէն քէնտի բուհանի իգտիզալարընը տույար
խաի, վէ պիլիւմ տէ նէ կէօնա տուա էյէլմէմիզ ի-
շին՝ շու վէչս իլէ նումունէսինի վէրմիլէր տիր:
Տէտի օնլարտան սիրի,

Ճի-նի էի-րէյէն էլէ պի-նի-ն ֆանըն էլէ
արայաղըն Բագրիստոս պո-լաճագըն. Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29: Խէլարժ վէ իպէնիւ Բապըր արայաճագըն, Բ. Օրի.
Դ. 29:

Պու քէլամլար իլէ աղըն՝ եիւրէյիլին արգուսու-
նու իգրար էթմէզ մի: Քիթապլար մըլտարը խ-
պթ տէյիլմի տիր տուա եիւրէքտէն վէ ճաննն տէ-
րունտէն օլմաքնա: Պու ճիւմիսի իլէ տուանըն
նէ օլաուղունու էյիճէ աղնամաք իշին՝ օնուն թախիս
օլունան միւլթէլիք նէվէլիլի թէճէսիւզ էյէլմէք
կէրէք տիր: Լվվէլս հաճոս պիւս տուապ պէյա-
5

նընտա՝ Ալլահն ճեղակեթինի վէ լաթիֆիյիսի արդ
էտիպ՝ պիլմէլիյիզ քի, (Օնա համա ու սէնա օգու-
մազ, (Օնու թիմաթիս էյլէմէք, (Օնու սէվմէք վէ
(Օնտան գօրգմազ կէրէք տիր, Մարուզողոնոսոր նամ
Բարիւնըն զուվվէթի վէ զօրլու փատիշահը ազիմ
թէվազուսուտան պատէհու, շու վէչ իւզըն Ալ-
լահա համա ու սէնալի օգումաղա մէճպուր օլմուշ
խի.

Թաապայա պերէտէն օգո-պո-մ, վէ էպէր իւլ ա-
պար էաշայըպ հի-տի-մէնի էպէրի հի-տի-մէն վէ փա-
պիշահլըզ րէվէրէն րէվէն պէտ օնա շէ-տ էպէրէտ
Թէտիմ էյլէրիմ: Չի-նի էերն ճի-մէն աստիւլէրի հիւ
կէպի ասյըլը, վէ օ կէոյի-ն աստիւլէրի վէ էերնի աս-
տիւլէրիպէ իմէպիյիսի էպէր, վէ օն-ն էլմի մէն է-
րէճէտ էաթօ օնա շէն էլլէյօրըն րէյէճէտ էօգ րո-ր.
Դան. Դ. 34—35:

Մուգատէս Քիթապլարըն չօգ մահալլէրիստէ,
վէ պախուսուս Սաղմոսլարտա Ալլահա նազարէն՝
ախէր չօգ թէշէքքիւրլէր պուլապիլիլիզ: Ահ հէր
քաշ տէֆա քի շու քէլամլարը՝ եանի Փապիշահլըզ,
Գո-վէն վէ համա էպէր իւլ ասպար սէնին րիյ, Բապ-
սլըն տուաթըն սէյէտիլիմիզ անտէ՝ պունտան տա-
հա ղայէթ լաթիֆ թէշէքքիւր Ալլահա սունուլա-
պիլիլի մի: Ահ իմտի հէր շէյէ գատիր վէ մու-
գատէս Ալլահն հուզուրունտա ղայէթ թէվազու-
իլէ կէօրիսիւպ վէ կէօղլէրիմիզ (Օնա գալարրարազ

նաշայըզ օլաուղուսուզու տույուպ իզրար էթմէլիլիզ:
Սիճէ քի Մէլէքլէր՝ վէ պաշ Մէլէքլէր հուզուրու-
նա տիւշիւպ՝ Բապս օլաուղունու իզրար էտէրլէր:
Ահ պիզ կիւնահլէրարլար իքէն՝ նասըն օնա եա-
նաշմաղա ճէսարէթիմիզ օլաճազ, տէրունի թէվա-
զուսուզ օլմաքսըլէն: Օլիւրա եիւճէ վէ եիւքսէլմիշ
էղէլիյէթտէ սաքիս՝ վէ իսմի Լըղզ օլան պէյլէ
տէր.

Պէն էի-տէտ վէ աղէլ մահալլէ աստիւլէն, աստիւ-
լէլէն վէ ալաթ րո-հլու-օլանիլէն էմ, րի՝ ալաթլարըն
րո-հո-նո-պիլիլիյէն վէ էղէլիլէն էի-րէյիլէն էաշա-
րայըմ. Լ. ասյի Ծ. 15:

Պունտան վէ Մուգատէս Քիթապլարն սայրը քի-
լամլարընտան աշիքեար տըր քի՝ տուալար եիւրէյի-
միղին մահալլէ կէօնիլլիլիսիւ կէօթէրմէլի տիր,
վէ հաղգան պու մահալլէ կէօնիլլիյէ մալլէ ի-
սէք օլ վազըթ թէշէքքիւր տուամըլ խապաթմանտ
սայրլապիլիլի.

Լէյէր րէրսէտ րի՝ կիւնահլէրըն էօգ րո-ր, րիւպի-
միզ ալաթլարըն, վէ պիլիլէ կէրէտէտ էօգ րո-ր: Լէ-
յէր կիւնահլէրըն էգրար էպէրսէտ, (Էթն վէ աս-
րաթ րըր րի՝ կիւնահլէրըն ասիւլ էրէ, վէ պիլիլէ հէր
նահաթլըրրան րիւպիլիլի. Լ. Յովհ. Լ. 8—9:

Ալլահալարըն մահալլէ վէ սատըգ իզրարը
օլմաքսըլէն՝ տուամըլըն Ալլահտան գապուլ օլունմաթը
միւլիլիսիլ տիր: Պունտան իշիւն իպատէթիմիզ

մահճուպ իզրար ինչ պաշտպանայ տերիզ “Օջայ օշ-
մուշ քոյունար կիսի եօլարընտան եանըուպ սափ-
տըզ, վէ գալարիմիդին իրատեթինէ վէ արդուսունայ
ղայէթ թուպի օլմամըզ ինչ Սուգատտէս թէնպիհ-
լէրինէ գարշու կիւնահ իշէտիք, վէ իւզէրիմիդէ Ֆարզ
օլան նէսնէլէրի էտա էթմէյուպ ճայիզ օլմայանլարը
իճրա էյլէտիք, վէ պիզտէ հիշ պիր փագ վէ խիւ-
լիւս նէսնէ եօգ տուր”: Այ պու լուղէթլէրի աղըզ
իւն սունտուղումուզ անտէ տէտիքլէրիմիդին աճապ
սահիհ օլտուղումուզ աննայօրմըզը, աճապ կիւնահ-
լարըմըզն եիւքիւ աղըր վէ թէհամիւլ օլունմայա-
լարըմըզն տէյու տույայօրմըզը, կիւնահլարըմըզ վէ
թէճափուղումուզ իշին սահիհէն թէվպէ էտերէք
գասալէթլէնիյօրմըզը:

Եւ գարընտաշար, աղըզ ինչ թէվպէյի իզրար
էթմէյէլիմ քաշ քի եիւրէյիմիզ կիւնահըն սերթ
վէ մաղըուր հալինտէ իսէ:

Ալանմայընըզ, Ալահ զէհէլէնիւէլ:

Քեաշքի պիզտէն հիշ պիրիմիզ պէցլէ պիր
պէցլիւք կիւնահ իշէմէսէյիտի: Քեաշքի ծիւմլէմիզ
տէ Ալահըն հուզուրունտա սատըզ վէ մահճուպ
գալը ինչ կիւնահլարըմըզ իզրար էթսէյիտիք, քեաշ-
քի սահիհէն թէվպէ էթսէյիտիք:

Պիր ախէր նէվ տուանըն եանի ըհնա սունմանըն
իւզէրինէ սէցլէմէմիզ պաղի գալըր, քի անըն վա-
սիթասը ինչ կիւնահլարըմըզն աֆիլ ու մաղֆիրէ-

թինի Ալահըն լուծֆու ինայէթինի, վէ սայրը
ծիւմլէ միւպարէքեաթընը թալապ էտէրիզ:

Տիւնի՛ վէ սիւլէ վէրիւնէհէ, ալայըն՛ վէ պո-լա-
նագընըզ, լալըն՛ վէ սիւլէ ալլաճագ արը: Սատթ.
Ի. 7:

Իմտի նասըլ ճանլարըմըզա նագարէն կիւնահլա-
րըմըզն աֆիլ ու մաղֆիրէթինի, գուտրէթ վէ
թէսէլլիսինի մէմուլ էթմէլիլիզ, էյէր պու միւպա-
րէքեաթլարը իպատէթքեար վէ հարարէթլու ըիճա
ու նիաղար ինչ Ալահտան տիլէմէզ իսէք: Պու մին-
վալ իւզըն Առաքեալ պիզէ նասիհաթ վէրիպ
տէր:

Լալըն հէր շէյաէ պիւլէլէնիւ Ալահա՛ պո-լա-
վէ նիալ էն՛ լէշէհէ-ր էլէ պէրապէր լիֆապ օլուն-
աւն, Փիլ Դ. 6:

Առաքեալ լէշէհէ-ր էլէ տէր, շու Ֆիքիր ինչ
քի՛ Ալահըն եէվմիյէ ծիւմլէ իհօանլարը իշին՝ ծնա
միւթէշէքիւր օլմագ պօրճումուզու պիզէ խաթրու-
լաթսըն տէյու:

Ֆիլ հագիգաթ, եւ գարընտաշարըմ, էյէր
Բապա Ալահըմըզա շուք էյէր իսէք, էյէր թէ-
վաղու ինչ հուզուրունտա կիւնահլարըմըզ իզրար ի-
տէրիսէք, վէ սրթըր պիւթիւն ըիճա ու նիաղ ի-
լէ ծնաան ծիւմլէ սայրի բուհանի միւպարէքեաթը
տիլէր իսէք օլ վաղըթ Ֆիլ հագիգաթ ծէմի էյլլե-
լիւր վէ ինայէթլիւրի իշին Օնա՛ տէրունի վէ սու-

տրդ թէշեքքիւրլերիմիզի սունմաղա ունու թմայաճա-
ղըզ: Շիւմլէ տիւնեալի միւսարեքեաթլար իշիւն
օնա շիւքը վերմէլիյիզ, տույարադ օնուն ինայեթինին
ճիւզիւ հիսսէսինէ նալայըզ օլտուղումուզու, վէ պա-
խուսուս եիւրէյին սուսամասընա տէրման օլան սա-
տէճէ պիր գատէհ սուղ սու իշիւն պիլէ՝ եիւրէյի-
միզտէ նիմէթ էտասընը օնա շիւքըէն սունմաղա
թէփրէնմէլիյիզ: Իլա հէր շէյտէն զէյատէ Ըլահ-
տան միւթէշեքքիւր օլմալըլըզ “Տէրէճէսիզ օլէօս-
թէրտիյի մուհապպէթի իշիւն, շէյլէ քի Բապալը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ տիւնեա-
լը խէլաս էտիպ՝ ինայեթին վասիթալարընը հէմ
իզգէթին իւմիտինի պիզտէ թէտարիզ էյլէտիյի
իշիւն”:

Նէ զէման տուտաղլարըմըզ իլէ տէրունի եիւ-
րէքտէն պու թարղ իւզըէ Բապպա շիւքիւրլէր սուն-
մագտա խէք, տախի թաւուր ու հարաքէթիմիզտէ
վէ իւլֆէթլերիմիզտէ օնու իճրա էթմէլիյիզ, մէմ-
նուն վէ մէսրուր օլարադ օնտան քի՝ օ պիզի գարան-
լըգտան չըգարըպ՝ աճայիպ ըշըղընա տօղու գլաղուզ-
լատը: Լաքին համտ վէ սէնա, իզրար, նիազ վէ
թէշեքքիւր սահիհ սուանըն զաթընը պէյան էթ-
մէզլէր: Պունլարա պինայէն սայրիլէր իշիւն պիթ
նիազ վար տըր սունմաղա: Պիզիմ խէլասըմըզա
տայիր օլանլարը սըթքը պիւթիւն տիլէլիպ տէ՝ սայ-
րըլարըն հազգընտա պի գայտ օլուրիսէք պու կէօնա

աշվալ ու հարաքէթ աֆվ օլունմաղ: Պու տա-
խի միւմքինսիզ տիր: Օլրա քրիսթիյանլըղըն լու-
հու սախաւէթլի տիր, իմտի պիզիմ իշիւն արզու-
լէտիյիմիզ միւսարեքեաթլը սայրիլէրի տախի գապու-
լէթսինլէր տէյու արզուլէմէլիյիզ: Ալէ պունլարը սէ-
մալի ինայեթինին թախթընտան պիզիմ իշիւն տի-
լէտիքտէ, տախի սայրըլարը իշիւն տիլէմէլիյիզ:

Իշվէլա՝ պիզիմ եիւճէլէրտէ օաքին պաշ քեա-
հինիմիզ օլան Յիսուս Քրիստոսուն իպրէթինէ մա-
լէքիզ, քի օ հիմայէթ էտէր սատըզ վէ մուգատաէս
Փէտէրուլահըն թախթը հուզուրունտա պիզ կիւ-
նահքեարլար իշիւն շէֆաաթ էտէրէք: Ալէ քիմ քի
Քրիստոսուն լուհունա մալիզ խէ, շիւպհէսիզ օ՝
մահճուպ տուտաղլարընտա սայրըլար հազգընտա տուա
էտէր, պունուն իշիւն տիր քի Առաքեալ պիզէ նա-
սիհաթ վէրիր:

Հէֆիսինպէն էվէլէ Էալլարըն, քի ճիւճէ տալի-
լէր իշիւն նիապար, Կոալար, Էնճալար, շէտիւրլէր
արղ օլունա, Էէմ ֆապիշահլար իշիւն, վէ Էէֆ ման-
տապրա օլանլար իշիւն Կախի: Ը. Տիմ. Բ. 1—2:

Ալէ քրիսթիյանլար նէ գատար զէյատէ ազիմ
միւսարեքեաթա մալիք օլաճաղար խտի, էյէր զէյա-
տէսինճէ պիրիպիրլէրի իշիւն տուա էյլէսէլէր խտի,
եանի աթալար՝ էվլատլարը իշիւն, էվլատլար աթա-
լարը իշիւն, զօճալար՝ գարըլարը իշիւն, վէ գարըլար՝
զօճալարը իշիւն, էֆէնտիլէր՝ զուլարը իշիւն, զուլ-

լար՝ էֆէնտիւերի իշխան, — պիր սէօզ իւն տերիմ՝
տօսթլար վէ ազրապալար սըթքը պիւթիւն պիրիպիւ-
լերի իշխան տուա էյլէմէյն տիրէր: Օ լէճալ տուա
լարըմըղը տօսթլար վէ ազրապալար հազգընտա սուն-
տուգտան մատա՝ ծիւմլէ ատէմլէր իշխան, վէ պախու-
սուս տիւշմէնլէրիմիզ հազգընտա խէլաս էտիճիմիզին
էմիր միւճիպիւնձէ տուա սունուպ տէմէլիլ:

Տէ-շէնլէրնիւն սէվն, «իլէ պէպոս» էպէնլէրէ
խայր պոս էպին, «իլէ պոս» էպէնլէրէ էյլէ է-
պին, վէ «իլէ ինճիպէնլէր էէ՞ «իլէ Գոլապալար է-
լէն պոս էպին. Մատթ. Լ. 44:

Սէ խէլաս էտիճիմիզին փատիշահլըղընէր էէր է-
ղէրինտէ իլէրլէմէսի հազգընտա նէ գատար պօրճու-
յուղ սըթքը պիւթիւն տուա էյլէմէյն:

Իշթէ նէ գատար ինսան գալապալըղը քի Քրիս-
տոսուն քիլիսէսինտէն հալա տըշարքտա պօրլունուր-
լար: Իշթէ գարանլըղ վէ էօլիւմ կէօլիէսինտէ սաքին
օլան թայիֆիլէրին գալապալըղը: Մէրհամէթ կէօ-
ղիւ իլէ նազար էյլէյին վազթը իլէ Ալահըն սէշ-
կին գալմընա, էանի՝ Լահուտիլէրէ, քի իմանսըղըղ-
տա վէ կիւնահտա գաթըլանտըլար, թա ճանլարը-
նըն էալընըղ խէլաս էտիճիսինի, էանի Մէսիայը
գապուլ էթմէյէ տէր: Եւ գարընտաշար, քրիս-
թիյան տիւնեստընըն հալն հանկընը տըր: Պիլ հա-
զիգաթ քրիսթիյան տէնիլէնլէրին սայըսը չօգ իսէ
տէ, լաքին կէօրիւնէն Քիլիսէյէ կէլէնլէր, կէօրիւնմէղ

Քիլիսէնին աղալարը տէյլլէր տիր, իմանտալըղ
տէյու աղըղ իլէ իգրար էտէնլէր, Բապալմըղ Յի-
սուս Քրիստոսուն սահիհէն սատըղ արտը սըրա վա-
րանլարը տէյլլէր տիր: Պու ճիւմէսինին իւզէրի-
նէ ինայէթին թախթընըն հուղուրունտա տուա վէ
նիաղար հէմ լէճալար սունմաղա պօրճույուղ:

Ալէթ թաֆսիլ տուանըն զաթընըն էախօտ թա-
պիյաթընըն վէ թազսիմ օլունան միւթէլիֆ նէվլէ-
րին իւզէրինէ մանա վէրալիլմիզ սուրէթտէ՝ տախի
պիր սայըր իղթիզալը շէյ թէճէսիւղ էյլէմէք պազի
դալըյօր, քի աթիտէ թահլիր օլունուր: Պիւմէ
մուալարըմըղ էան իլէ վէ Բապալմըղ Յիսուս Քրի-
ստոսուն էաթ իլէ օլմալը տըր. տուալարըմըղ իման
իլէ սունուլմալը տըր, զերա պիւս էան՝ Առաքեալ
տէր՝ մաթպոսլ օլմաթ միւթէնիլ. պիր, Լոր. Ժ. 6:
Սէ տուալարըմըղըն օնա մազպուլ օլտուղունու-
նատըլ իւմիւտ էտէպիլիլիլ, էյէր Օնա, հէմ քէ-
լամընա վէ թէնպիհլէրինէ իմանըմըղ օլմաղ իսէ,
Ալահա էաթլաշանա ինանմաթ կէրէտ պիր քի օ օլմաթ-
պոս, վէ օնա ապալանլարա էլմալ վէրէն պիր, Լոր.
Ժ. 6:

Սէ էյէր պիւսէն պիր իմաթ էտիտ էաթ, էէֆիլիլէ
ճէօլէրպէ իլէ վէրէն՝ վէ «իլէ՞ էլմէլէն Ալահպան
պիլէսին, վէ օնա վէրէլէճէտ պիր: Լաթն էիլ պիր
էշէլ էլմէյէրէտ՝ էան իլէ պիլէսին, զերա իշթէլ էպէն
էիլէն՝ իլ-լէնպապան ապալանա վէ զալանա պիլէլ

որպէս զանազան պէնդէր: Չի՞նք օտարացիներ լինելու
 քի՛ իսկապէս պէր չէ՛, ալա՞նք որք. Յա. Ա.
 5—7:

Չի՛նք իմանալ տուա՛ տուա տէ՛յիլ տիր, ի՛նչ
 լա սօուդ վէ էօրիւ պիր այն ու առէ՛ք տիր, վէ բու-
 հու օրմայան թէն տիր, Ալահանի միւսարեքեթաթը
 պիղէ կէթիրմէլ. եիւրէքէրիմիդն վէ ճանարմըդը
 Ալահա վէ սէմավի նէսնէյերէ մէյիլէթմէլ: Փա-
 գաթ իմանալուն տուաւ իսկապէ՛ք Յիսուս Քրի-
 յոստոսան իսկիսէ օրմայ կէրէ՛ք տիր: Ճիւմէ տուա-
 լարաւ վէ բէճալարաւ, վէ տախի թէչէքէրիւրէրտէ
 վազթի ինչ պիղիմ պիլ զաթ նէ հալտէ պուլուն-
 մուշ օլտուղունմուղուն կէօրիւմիւղ կօնիւնէ կէթիրմէ-
 լիյիլ վէ պու հալտէն խէլաս օրմայ ինչն եալընըդ
 Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը ինչ Ալահն թախ-
 թինա սէրպէսթմէ հաղաշապիլիլիլ:

Ալանահընարլարը, պիղիմ քէնտի առալէթիմիլ
 Լօգ տըր, քի անըն ինչ Ալահն հուղուրունտա սէր-
 պէսթմէ տուրալմ, իլա եալընըդ նասըլ քի տէ-
 րիլ շու իսկատէթիմիլտէ՛ Իսկուրալա հըն աղիլ թէն
 ալընն սըրընա հիւրմէթէն, աղիլ Մէվլետունա
 վէ Խիթան օլուշունա հիւրմէթէն, չէքտիյի էօրիւմ
 աղապրնա վէ զանիւ թէրինէ հիւրմէթէն, Խաշը-
 նա վէ Էլէմինէ հիւրմէթէն, զըյմէթու էօրիւմինէ
 վէ Տէֆն օլմասընա հիւրմէթէն, իհթիշամիլ Գը-
 յամընա վէ Միլաճընա հիւրմէթէն, վէ Բուհէլ

Պուտուտուն նիւղիւլ օլմասընա հիւրմէթէն օլան
 տուալարմըդ Ալահա մաղպուլ տըր:

Ալ Ալահն կէօրէրի վաղ օլմասը ինչ եարա-
 մաղլըղա դարը տըր, վէ օնուն Ալահանի առալէ-
 թի վէ զաղաղը ճէհէննէմին տիպինէ պիղի աթմա-
 լըյիտի, էյէր Քրիստոս քէնտի դըյմէթը զանընը
 պիղիմ ճանըմըդ զուրթարմագ ինչն սուեմասայի-
 տի: Պիլ զաթ լութֆուն վասիթէթինտէն իրաղ ի-
 սէքտէ՛ անձաղ հաքիմիմիլ հէմ շէֆաաթճըմըդ օ-
 լանըն, եանի՛ Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը ինչ
 եաղլալըրըդ, վէ քէնտի իամի շէրիֆինէ հիւրմէթէն
 բուսասթ վէրիլը պիղէ Ալահա, եանի՛ սէմավի
 Փէտէրիմիլ տուալարմըդ սունմաղա. Քրիստոսուն
 քէնտի իամինտէ օլան իման տուալարմա՛ վէրիլէն
 վաս՛ նէ մէնշուր վէ իղլէթըլ տիր:

Ալէրէ՛ք կէրէ՛ք տիր՛ք տիրէ՛ք քի պէնն իսկիսէ Փէ-
 տէրտէն հէր ձէ քի տիւրէննիլ տիր վէրէնէ՛ք տիր:
 Եհմէյէտէ՛ք պէնն իսկիսէ հէլ տիր չէ՛, տիւրէննի-
 նիլ, տիւրէնն, վէ ալապընըլ, քի շաղլընըլ Ռէտիլ
 օլա. Յովհ. Ժ. Գ. 23—24:

Ալ շիմտի, եա՛ դարընտաշար, Առաքեալն նա-
 սիհաթընը՝ եանի՛ Փէրաղալ ինչիւրէ՛ք տիր էյիլէ-
 նիլն նէ օլտուղունու պրաղարաղ՝ աթիտէ՛ թահրիթ
 վաղ օլմուշ միւթէալա մատտէսի զըմընտա, ճան-
 արմըդըն մէնֆաաթընա նաղարէն պիր դաշ իճրա-
 լը թէճէպիւղիլէ էլ վուրմաղա պուլունմաղալմ:

Տուա մատակսինէ նաղարէն, զաննրմ ճա մապէյնի-
նիլտէ ինքեար էտէն քիմսէ եօգ տուր քի Ալահ
տոր ետլընըլ տուամըղն վէ թէշէքքիւրլէրիմիլն
շայան մատտէսի, եանի զաթը. վէ ետփըրըշ
նէսնէլէրէ հէր գըլընան սէճտէ՝ փութփէրէսթլէք
թէսմիյէ օլունուր: Ալէ փութփէրէսթլէյի աղըլ ի-
լէ գոլայճա հիւքմ էթտիյիմիլ սուրէթտէ՝ ամէլ ի-
լէ, եախօտ դօնուշմալարըմըղտա աճապ օնա տիւչար
վէ կիրիթթար օլույօրմըլըլ: Աճապա եարաաթըլ
վէ խէլաս էտիճի Ալահըմըղտան զայրու ազլմ վէ
եիւճէ վէ տիգգաթթըմըլա շայան պիր զայրի զաթը-
մըլ վաճի մը:

Գուլ վէ եասըր էթէնտիսինտէն գօրգար կիպի,
եախօտ աթալարընա հալմ վէ լաթիթ իթաաթ
էտէն չօճուղլար կիպի դօրգայօրմըլըլ:

Օնու սէվէրմիլիճ, պիւթիւն եիւրէյիմիլտէն վէ
պիւթիւն ճանըմըղտան, Ալահըմըլ Քապպա իպա-
տէթ էտէրմիլիճ, Քապպըն էմր էյլէտիլի թէնպիհլէ-
րի սաղլարմըլըլքի պիղէ խայր օլա, Բ. Օրի. Ժ.
12 — 13. — եօգսամ Ալահտան տաճա զիյատէ տիւն-
եայր վէ տիւնեատաթը օլան նէսնէլէրի սէվէրմիլիճ:
Փութփէրէսթլէքտէն սաղընըպ Ալահըն սէօղլու միւ-
ճիպիւնճէ՝ սալթ օյուլմուշ փութլարըն էօնիւնէ տիւ-
շէնլէր փութփէրէսթ տէյիլ տիրէր, իլա Փանի
նէսնէլէրի Ալահտան տաճա զիյատէ եիւրէլէրիւնտէ
գապուլ էտէնլէր աախի փութփէրէսթ սայըլըրլար:

Պազըն, խէլաս էտիճիմիլ տէտի, Ռամահէպըլէ-
պան ապըլըն. Ղուկ. Ժ. 15: Ալէ Պօղոս ա-
ռաքեալ՝ Պապիւնէպա պայի օլան ապալարընըլ,
Ֆահիշէյէ, հապապըլըլ, շէհլէլէ, իւթիւն — արդոյոյ —
վէ իւթիւրէլէլէլ օլան Ռամահէպըլէ էօլաթիւն տէր.
Սող. Գ. 5:

Պու կիպի շէյլէր իշէյէն քիմսէ Ալահըն հու-
ղուրունտա փութփէրէսթ տիր: Աքին էյէր պիր
քիմսէ տէսէ — Պէն պու սէօղլէ պինպէն փութ-
փէրէսթ տէյիլմ, զերա քէնտիմի պու կիպի վէ պու
տէրէճէ աշիքեար կիւնահլարտան աղատ պէլլէրիմ,
իթիպարըլըլմ. տինէ վէ քրիթթիյանա տայիլ օլան
պիլ ճիւմլէ պօրճլարմա իհմալըլ էթմէմ գուտրէ-
թիմէ կէօրէ, վէ Ֆըրսանտըմ օլտուքճա տին թէն-
պիհլէրինէ տիգգաթ էյլէրիմ — շիւփհէլէնմէլէլիլ
քի պէյլէ քիմսէ տիւնեանըն իթիպարընըլ քէսպ էյ-
լէր, վէ տինին սատըլ թագրիլինէ նաղարէն ինան-
մամալըլ էթմէմէլիլ: Պու ճիւմլէսի տէ սահիհ
տինտարըլտան իրագ տըր Մուգատէս Քիթապ
միւճիպինճէ: Ինճիլ պիղտէն քէնտիմիլն, ճանըմը-
ղըն վէ Ֆիքրիմիլն թէքմիլ իթաաթընը թալապ
էյլէր: Յովհաննէս առաքեալըն նէ տէտիլինի տինկ-
լէյին.

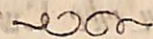
Տիւնէպը սէվէն, նէ պէ պիւնէպա օլան շէյլէրի
էյէր պիւր իւթէ պիւնէպը սէվէրսէ, Փէպէրին հապա-
պէլէն օնա էօգ պոպ: Օնա պիւնէպա օլան էլէ

չէ՛ Եւան՝ ինչն շէհլէնի վէ կեօղէնի շէհլէնի վէ
Էօփիւն ֆօրո-լա-ղա- Փեդերդէն Կէնլ Կէն, Եւա
Կիւնեապան Կղւ. Լ. Յովհ. Բ. 15—16:

Օ՛խր օլանլարտան շու նէթիճէյի չոգարապիլե-
րիզ, մատամ քի տիւնեայր վէ ծնուն էն պաթըլ վէ
կիւնասքեար սէֆաաթլարընը Լլաճտան զկյատէ
սէվէրիզ, մատամ քի եիւրէքլէրիմիզ վէ Ֆիքրիմիզ
սէլամէթիմիզէ իշար օլանլարտան տաճա զկյատէ պու
տիւնեանըն Ֆանի նէսնէլէրինէ մէշըուլ տըրլար, մա-
տամ քի Ալլահըն քէրէմ ու ինայէթի իլէ ծնուն
թէնսիլհէրինէ վէ Ալլահանի քէլամընա իթաաթ
զըլմագ ճաճտընտա օլմագ իսէք, — (Յուն հու-
ղուրունտա փութփէրէսթլէրիզ, վէ ըուհ հէմ կեր-
չէքլէք իլէ ծնա սէճաէ գըլմաղա դաաիր տէյիլէ:
Պու էյլէտիլիմիզ միւթէալա ախէր իճրալարըն թէ-
ճէսիւպիւնէ գըլաղուզլար, քի եիւրէքլէրիմիզտէ իա-
խալ էյլէմէք կերէք տիր: Պու էյլէ պիր շէյ տիր
քի էյեր տինիմիզ եալընըլ տըշարբը այն ու առէթ-
լէրտէ պինա օլմուշ իսէ, վէ պիզ սաճիհ տինտար
օլմամըլ իսէք՝ օլ վազըլթ տուալարըմըլ եալընըլ
աղզ իլէ թէլէֆուզ օլունան լուղէթլէրտէն իպարէթ
աիր, վէ եիւրէյիմիզ Ալլահտան իրագ տըր:

Լա՛ տաթլարըմ, պու տախի ճանըն հիլպէթլէ
վէ թէհլէքէլի հալնի միւշաիտէ էյլէր, էյեր պուն-
տա տէվամ էտիպ էօլուրսէք շէփհէսիզ էպէտի ճէ-
հէննէմ նայիլ օլաճաղըլ: Օ՛խրա նասըլ իւզնիւ-

միւ իւշ օլան Ալլահ իլէ Եւանի Փէտեր, (Պուլ,
վէ ըուհ էլ Պուլտուս իլէ իլհաղլըլմըլ օլապիլեր,
էյեր պու հոմիւրտէ ծնուն իլէ իլհաղլըլմըլ օլմաղա
սըլթըլ պիւթիւն վէ միւտալմ տուա իլէ ծնուն իլ-
հաղլըլմըլ թալապ էյլէմէլ իսէք: Իմտի հէրքէս՝
տուապը նիճէ օլտուղունու պիլմէք իլէն՝ քէնտիօինի
թէֆթիլ էյլէսին: Օ՛ իրա էյէր տողըու տուա էյ-
լէր իսէք, Եւանի՝ Ալլահըն գօրգուսունտա վէ մու-
հապպէթինտէ դալարագ՝ Բապպտա եաշար իսէք,
էյի, Բապպտա տախի էօլէճէյիզ, վէ ծնուն իլէ
պէրապէր էպէտ իւլ ապատ վար օլաճաղըլ:

ՏԷՌՏԻԻԵՆՏԻԻ ՎԵՂ

Բ

ՏՈՒՆ ԻԻՉԻԻ

Պէր Գարաբ Կո-ա Կոն. Լ. Թեհ. Լ. 17:

Աէէն վաղըմտա օլան միւթէալամըն՝ մէրամ ու
մաղսուտու շու նասիհաթ իտի, քի օրատա սիզէ
տուանըն թապիաթընը եախտա դաթընը թէֆթիլ

Գարայ Կոստէ Կոնն ինձ անկէք իսթէտիյնի — վէ պու իզտիզալը պորձու սահիհ էտա էթմէսի խուսուսունտա գլաղուղամաղա դատիր օլան պիր քաչ սէպէպէրէ տիզզաթ էտէլիմ: Պէր Գարայ Կոստէ Կոնն տէր Նաթեալ: Պօլայճա աղնաշըլըր քի՛ պու առաքելական նասիհատըն մանասը տէլիլ քի՛ տուա նըն տըշարքը պէր դարար ամէլի իճրա օլունմալը, եախօտ Նլահըն հուղուրունտա տիզ չէօքմէլի ճուռն Նլահանի միւպարէքեաթընը թալապ էյլէմէք իչլն, իլա տուա տէտիյիմիզ դայէթ Ֆայտէլի ա՛մէլ հէմ րէտտ օլունմայաճադ պիր պօրձ տըր, վէ էյէր ճուռն էտասը խուսուսունա պի դայտ օլուր իսէք, քրիսթիյանլարըզ տէյու շու տէնիլէն մուգատտէա իսիմէ լայրդ տէլիլիզ:

Պու ճիւմէսի իլէ, եա՛ տօսթլարըմ, տուա պիր եալընըզ էտա օլունաճադ իշիմիզ եախօտ պօրձումուզ տէլիլ տիր, իլա պու Ֆանի տիւնեանըն էհալիսի կիպի՛ ատէմէր իլէ շէրիք ազալար պուլունտուղու՛մուզ միսիլիւ, եանի եա՛ տինէ տայիր, եա՛ մէմէքէթէ տայիր, եա՛ էվէ տայիր պօրձլարը էտա էյլէմէք Ֆարիդէի զեմմէթիմիզ կիպի, վէ քրիսթիյանլար միսիլիւ սատըգանէ վէ դայրէթլէ էտա էթմէլիլիզ: Պէլն՝ լաքին պիզ, եա՛ տօսթլարըմ, էպէտի էօմրէ թաղտիր օլունտուզ, պի դայտ օլունմայաճադ էօլմէզ ճանլարըմըզ վար տըր:

Օլիւս պիւս ապէ՛մ պէլիլէն Կիւնէպը Գապանըր

Կա, տէր Պաւլթարըմըզ, ճանընը զայ իտէրիէ իէ՛ Ֆայիտէ իտէր. Մատթ. Ժ.Օ. 26:

Իշլէլէա Նլահըն փաթիլահլըլըն վէ ճուռն տապա՛ Գալիլէն Կիւնէյն, վէ պոռնլարըն հէթիսի սեղէ զա՛մ օլունաճադ պըր, Մատթ. Օ. 33: Իօլմէզ ճանլարըմըն իւզէրինէ գայարմըզ օլուր իքէն, տախի տուա պօրձունա իհմալ օլմազ օլապիլիլիմի տէյու սիզէ սիւալ էտէրիմ: Նլահըն փաթիլահլըլըն վէ ճուռն ատալէթինի էտինէպիլիլիլիլիլ, էյէր ճուռ տուա իլէ իսթէմէզ իսէք: Հաշա, միւմքինսիզ տիր, խէլաա էտիճիմիզ տէր քի,

• Նաթէլէր պայը՛ Կոստէ Կոնն վէ Կիւնէպը ճուռն ճուռն:

Սէ Պօղոս առաքեալ պիզէ պու քէլամլար ըա նասիհատ վէրիր, Պէր Գարայ Կոստէ Կոննիզ տէյէրէք: Նլաճադ նասըլ պայճա տուա էտէպիլիլիլիլ, նէ զէման պու տիւնեատէ պուլունտուպ շու հէնուզ ալէվէնմէտէ օլան տինտարըզ ալէվնի սէյիւնտիւրմէյէ ճահտ էտիպ օլ էնկէլէր վէ միւշքիւլաթլէր հէր կիւն տէօրա թարաթըմըզ դուշաթըպ դափլա՛մըշար իսէ:

Քրիսթիյանն սըն, սիւալ էյլէրիմ, վէ պիրմէզ սին տայըմ նիճէ՛ տուա էթմէլիսին: Քրիսթիյանն սըն՝ Նլահըն փաթիլահլըլըն վէ ճանընըն սէլա՛մէթինէ վէ իսէլասընա տայիր օլան նէսնէլէրի առամանըն: Հէյ վախ, եա՛ դարընտաշար, ըու

հանիյէ տայիր օլան նէսնէլերտէն պու նէ դատար սօուզլուդ վէ պի թարաֆըդ տըր: Քհաճքի տուանըն վէ նիազըն բուհու իւղերիմիդէ տէգըլուտէ վէ պախուսուս ճիւմէմիդին իւղերինէ, շէյլէ քի տուա տէյիլ եիւք, իլլա ճանըն շաղըղը վէ մէսրուրիյէթի օլա: Օլ ղէման նասըլ պէր Գաւար տուա էյլէյէ-պիլիլիլի տէյու արթըդ սիւալ էթմէյէճէյիմ, իլլա տայըմ պի դայտ օլմայարադ տուա էյլէյէճէյիլ:

Անձադ առաքելական նասիհատը, եանի Պէր Գաւար պուս էպիֆանի տիգդաթիլէ թէճէսիւղ էյլէյէլիմ: Պու սեօղ տուայա հազըր օլմալըյըդ տէմէք իսթէր: Տուա քրիսթիանըն բուհանի նէֆէս պըսպ վէրմէսի տիր: Պու տախի նէր մանա վէրիր, շիւփհէսիդ պաշէա պիր շէյ տէյիլ, իլլա քրիսթիանըն տուա պօրճուսու իհմալ իթմէսի տիր: Աիճէ քի թէնալի վարըղըմը՝ եաշատըղըմը հալանըն պիր տիւղիւյէ նէֆէս ալըսպ վէրմէսինտէն տալըմը տըր, քէղալիգ բուհանի էօմիլիմիւղ՝ պէր դարար տուատան հըֆս օլունմալը տըր, քի օ ճանըմըղն պէսէնմէսի հազըրնա՝ Բուհ էլ Գուտուսուն իդտիգալը օլան միւպարէրեաթընը հէմ լութֆու ինայէթինի պիդտէ հասըլ էյլէր: Պունուն իլին քրիսթիան քիմսէ պէր դարար տուա էյլէմէլ, եանի տայմա տուատա հազըր օլմալը տըր: Պու տախի սահիհ տիր քի պիր քիմսէ պէր դարար ղաշիր իպատէթին իճ-րալտըրնտա մէշըու օլմալը, լարին եիւրէյին վէ

ճանըն տէրունի տույըուսու՝ Ալլահա վէ բուհանի էյէ տայիր օլանլարը թալապ էյլէմէյէ դատիր տիր: Քրիսթիան քիմսէ՝ քէնտի ճանընըն օլ տէրունի հասսէսինտէն (տույըուսունտան) ինայէթին թալաթընա տօղըու ահուգարլար եախօտ մախթասար նիազլար սունար, վէ եէօրիւտիւյիւ, իշէտիյի, եէտիյի, եախօտ պիր դայրու շէյէ մէշըու օլտուղու սիւրէթտէ տախի պէր դարար պու թարղ իւղէ տուա էյլէյէպիլիլ: Պէր դարար տուա էյլէմէնին շումանսը վար տըր քի ինսան դըսմը՝ շէէլի վէ թաթըղ դօղուլու աղաճ միսիլիւ՝ հաղըր տըր օ՝ պիր տիլէք, արղու, ահուգար եախօտ եալընըղ պիր Ֆէրհատըն պիլէ ինայէթին թախթընա սունմաղա: Պէյլէճէ դօլայ աննարըղ քի դալապսըղ արասընտա պիլիլ քիմսէ տիգդաթ էթմէքսիդէն տայմա տուա էյլէյէպիլիլիլ: Ճանըմըղ կիլլիճէ Ալլահ իլէ սէյլէ-շէպիլիլ, վէ ինայէթիւ ճէվապլար օնտան ալապիլիլ, ալապ նէ տէտիլիմիլի տէօրտ թարաֆըմըղտա օլանլար աննամադըղէն: Պու միսիլալ իւղէ տուա էյլէր իսէք հէր վազըթ ճանլարըմըղ Ալլահա արղ էյլէյէպիլիլիլ: հէր նէրէտէ քի պուլունուր իսէք, մէսէլա՝ եօրտա, էվիմիդտէ, եա հէր նէ մահալտէ օլուր իսէ օլսուն, Ալլահ իլէ օլան պու մաղատտէս միւսահիպէթին նէվի աղատ օլտուղունտան, նէ՝ վաղըթ, նէ՝ մահալ, վէ նէ՝ տէ դայրու պիր իգթիգա եախօտ մէշըու լիէթ օնտա պիր սընըր դօյապիլիլ:

Ելեւրիմիզ պու էամիւն ամէլէրինէ մէշըու ի-
քէն՝ եւրէքլէրիմիզ Ալահ ին օլապիլեր: Եւ
Փէտէր վէ Օղու վէ Րուհ էլ Ղուտուս ին օ-
լան մուգատտէս վէ լաթիֆ իշագըղը գապու ի-
տէպիլերէր: Այ պու մինալա իւղըն Ալահն ճիւմէ
տինտար գուլարը պէր գարար տուա էյլէյուպ Ղա-
ւիթ ին հաղիգաթէն տէյէպիլերէր:

Պէնի՛ ինն Ալահա Եանաշմագ էյի պիլ:

Միւթէալա վէ նասիհատ զըմընտա Մուգատ-
տէս Քիթապտա զէքր օլունան իքի իւշ թէմիլ-
լէրէ տիգգաթընըղ մէյիլէթմէյէ աֆիլ տիլէրիմ:
Խուրուճուն օն տէօրտիւնճիւ պասընտա կէօրիւրիւզ
քի՛ Մըսըրտան չըգան Խարայէլիլէր արասընտա:
Մովսէս տուա էյլէր իտի՝ Փարաւօնտան վէ օնուն
ասքէրինտէն գօվալանտըղը հալտէ, օլմայա քի տիւշ-
մանլարընտան եէնիլսին վէ չէօլտէ էօլսիւն տէյու, զի-
րա զայէթլէ գօրգմուշ իտի: Ղաւիմ՝ Մովսէսէ
թէշէքքի էտիպ տէր իտի,

Նիլէ՛ն Մըսըրտան պիլէ չէգարըն, չէօլտէ էօլէ-
լէ՛ պէյո՛: Մըսըրտա մեղարար պոլոնմարըլ իլէն
ժի՛ պիլէ չէօլտէ էօլէյէ իլէնիլիլի. պիլէ Մըսըրտան
չէգարմարըլա պիլէ պոլ Էմիլիլիլ Նի՛ պիլ:

Պու միւշքիւլ հալտէ Մովսէս Նի՛ էյլէտի.

Ղաթման, տէտի գալմա, բահաթ պոլոնման, վէ
Րադդըն պիլէ պոլ ինն Էմիլիլիլ գոլմոլոլա ին-
քիւն — Րադդ պիլէն իլէնն իմիլիլ, վէ պիլ
բահաթ օլմարմարըլ:

Պու պապտէ Մովսէս աահա թիթրէմէտէ իքէն,
նասըլ թէսէլլի պուլուպ եւրէքլէնտի, Մովսէս
Ֆէրետա էյլէյիպ տուա ինն եւրէյիլի Րապպ Ալ-
լահա իւճէլթտի. վէ Րապպ տէտի Մովսէսէ Պա-
նա Նի՛ Ֆէրետա Էմիլիլիլ: Մովսէս Րապպա Նէ լիսա-
նէն տուա վէ Նէ տէ եւրէքէ սէտա ինն Ֆէրետա էյ-
լէտի, Րապպ օնա սիւալ էյլէտի. Պանա Նէ Ֆէրետա
էտէրսին:

Պունտան աշքետար կէօրիւնիւր քի՛ Մովսէս գալպ
վէ Րուհ ինն Րապպա նիտա էյլէտի, տուանըն տը-
շարքը իճրուլարը օլմարմարըլէն: Պէյլէ վուգուաթլար-
տա պու շիմիլիլ սէյլէտիլիմ տուա թարըլ՝ Ալ-
լահն գըթընտա տահա զիյատէ մագպուլ տըր: Այ
պու Մովսէսին տուասը Նէ թարզ իւղըն տույու-
լուպտա ինայէթ մագամընտա ճէվապ ալտըղըն ա-
թիտէ թահրիլ վուգուաթլար միւշաթտէ էյլէրիլէր:
Խարայէլիլէր տարլալարըն վէ Ղըղըլ տէնիլլէն իլին-
տէ գուրու կէչիտ պուլտուլար իսէ տէ՝ Փարաւոն
վէ օնուն ապէրի տէնիլլէն խըղը տալլալարընտան
էօրթիւլտիւլէր: Րապպըմըղտան՝ շու Ղաթմանի
պալսէսինտէ պու տուանըն պիր ալսէր Նէվ նու-
մունէսինի ալըրըլ, քի քէնտիսի պիլիմ կիւնահա-
րըմըղըն եւրէքիւնիւն ալթընտա եէրէ տիւշիւպ՝ թա
էօլիւմէ տէք սօն տէրէճէ թասալանմըշ հէմ ճանը
զասալթլէնմիլ իտի, չէյլէ քի թէրի դան տամ
լալարը կիսի եէրէ աղար իտի: Սըղլէթին օլ հիյ-

հէր իշխնիլն տուա ինէ էտէճէքսինիզ, վէ հէփ թէ-
համիււ էթտիյինիզ օլ նէսնէլէր ճանլարլընըզա միւ-
պարէքեաթ սայըլըպ՝ ամէլէրինիզ տախի սիզնն էյլի-
յինիզ իշին միւպարէքլէնէճէք տիր:

Պէր դարար տուա էտինիզ տէյէրէք շունու տա-
խի աննատըր քի, օլ միսիլիւ զայրէթտէ պուլունա.
րազ՝ պունա պինայէն հէր Ֆըրսանթլարտան մէն-
ֆաաթ քէսպ էյլէյէլմ: Հէր տայըմ տուայա հա-
ղըր նաղըր օլմալըլըզ, վէ էյլէ պիր վուպուաթլար
վէ վաղըթլար տախի վար քի, Բապպըմըզ պիզէ
օնու ըամարլար տէմէսի իլէ, Ղէճալէի արայըն, վէ
նիւրէյիմիզ Ղաւիթ իլէ հաղըր նաղըր օլմալը տէ-
մէյէ Ղէճալէի, էա Բապպ, արայաճաղը: Տուապըզ
պիր մէնշուր շէյէ եախօտ իշէ էլ վուրմամալըլըզ,
վէ օլ հէր շէյէ քի օնտա Ալահըն միւպարէքեա-
թընը տիլէմէք միւմքիւն տէյիլ իսէ՝ պաշլամամա-
լըլըզ: Հէր վաղըթտա վէ հէր Ֆուրսանթլարտա տուա
էյլէմէլիլըզ, կէրէք հասթալըզտա, կէրէք սաղըզտա
կէրէք իզպալտէ վէ կէրէք ֆէլագէթտէ, կէրէք նէ-
տիքտէ վէ իշաիքտէ վէ կէրէք հէր նէ քի իշտէ օ-
լուր իսէք օլուն՝ Ալահըն քէլամը իլէ վէ տուա ի-
լէ ձիւմէսիտէ միւպարէքլէնմէլի տիր: Ղէմի եօլա-
րըմըզտա Ալահա նիտա էյլէմէլիլըզ շօլ մէրամ ու
մաղսուտ իլէ քի սիլիլմ հարաքէթլէրիմիզի իսլահ
էյլէյէ: Իշմըրիւմիւզ տուա էօմըլու օլմալը տըր, տին-
տար աաէմ հէր շէյ իշին տուա էյլէյիպ ճէմի:

Հայրուարընը Ինայէթին թախթընըն հուզուրունա
թապաիմ էյլէր: Աճադ պիր աղ էվվէլ տիզգաթ
էյլէտիյիմ միսիլիլէ, պիր քաչ վուգուաթլար վէ
վաղըթլար օլապիլէր քի պիզի տուա իշին չաղը-
րալար: Պու կէրէքլիյէ մանա վէրմէք իշին վու-
գուաթլար վար քի հէր պիր քրիսթիյանտան՝ քէն-
տիսինի Տուայա — չաղըրաճադ Ֆուրսանթլար վար
կիպի հաղըր օլմալը տըր: Խէլաս էտիճիմիզ տաղըն
իւզլըրինտէ վաղ էյլէտիքտէ, տուա խուսուսունտա
աթիտէ թահրիր զլաղուզուզու իհասն էյլէր:

Ան իսէ գոռա էլիպիյնիպէ օպանա կէր, վէ գո-
ռառա գափայըպ՝ կէլէպէ օլան Փէպէրլիէ գոռա էյ-
լէ, վէ կէլէպէ կէօրէն Փէպէրլիէ՝ օանա ալէէպէպէ
էօրէյէ: (Մատթ. Չ. 6:

Խէլաս էտիճիմիզին պու քէլամլարը աշիքնարէն
պէյան էտէրլէր քի տիւննանըն շամաթա ու թէլա-
շէլէրինտէն գաչընըպ՝ օտայա եախօտ պիր կիզլի մա-
հալէ կիրմէլիլըզ, նէրէտէ քի եալընըզ կիզլիտէ կէօ-
րէնտէն մատա՝ պիզի քիմնէ կէօրմէզտէն տուա է-
տէպիլիլըզ: Աէ Խէլաս էտիճիմիզ հէր նէ քի էմը
էյլէտի իսէ, հէման օնու չօդ Ֆուրսանթլարտա քէն-
տիսի տախի իճրա էյլէտի: Նիճէ քի Ղուկ. Չ.
12 Աւետարանընտա օղուրուզ՝

Խէլաս էպիճիմիզ գոռա էլիէէ իլէն գաղա զգա-
րազ պէլիէն կէճէյէ՝ քէնտի Փէպէր Ալահընա իպ-
պէի էպէրէէ կէլէրի:

Պու մինւլալ իւղըէ Դանիէլ մարդարէ տէր.

Տոս էմօնք ինն եղևն զարար. ին օրասանդարս
 զեհնեբեկեր Նրասանդեմ արդրոս արեմ զարար ինն-
 րե եւ զեբն արեմեբն եւ զեբնն զեմնն ար արոս ե-
 րեք երե. ին եմնեբնն եմնեքե օրոսնն ինն զեմ-
 րե Ալահննն հոսննննն զեմննն երեք երե.
 Դան. Ծ. 10:

Այն Բէտուլէր ամէլէրինն ը. 9 հանէօմնտէ օ-
գուրուղ քի Պետրոս առաքեալ տուա էթմէք ի-
չին տամա չըգար: Այն, եւ՝ տօթլարըմ, աճապ
տինտար քիշիյէ մախսուս տէյլլ մի քի, հէր նե
վազըթ տուա էթմէյէ իսթէյի օլուր իսէ, պիր թա-
թիլ մահալ արասըն նէրէտէ քի պու մուդատակս
Փարզը էտա էյլէյէպլըն: Պէլն տուանըն վասի-
թասը իլէ պիր քեմնէնն Ալաս հիւ, կիզլտէ, իհազ
օլմաղա թալաս էյլէմնսի՝ քրիսթիյանա մախսուս
տուր. նիճէ քի տիննէվն առէմէ տէ մախսուս տուր
տիննէվն էյլէնճէլէրի վէ զէՖք ու սէֆալարը պրա-
մաղը, քի ծըյար իլէ Ֆիքրինի էյլէնտրմէյէ վէ հիւ
տէյիլ իսէ պիր ազ վազըթ արզուսունու լաղի, էյ-
լէմէյէ դատիր օլաուն: Աքքին սահիհ քրիսթիյան
տօղոն սիւրիւրին նէրէտէ պուլունառըունու էյլնէ
Ֆէհմինտէ օլարազ օտասընա կիրէր օ՝ վէ Ալասըն
հուզուրունա տիւշէր՝ քի իւրէյինի օնա աշար վէ ճէ-
մի թէհլեքէլէրինի, աճըլարընը վէ քասալէթլէրի-
նի Օնա իզրար էտեր: Տայըմ օ մէրհամէթլի վէ

խնայեթլի Ալահ փէտէրի իլէ, հէմ Յիսուս Քրիստոս թէ՛ վաղ քեար կիւնահքեարն առթու իլէ սկսլէշիր, քի օ ս! լամէթի իհսան էալը, վէ մուգառաւս ըուհու իլէ զեյառէսինձէ դու վվէթլէտիր քիշէյի՝ իսթէյինտէն վէ միւթալսընտան զեյառէս Ալէ էյէր օ մուաֆըզ քէլամլար Ալահըն հուզուրունա թագտիմ էյլէմէյէ դատիր տէյլլ իսէ տէ, () Ը Բուհ անըն զայիֆլէքլէրինէ եարտըմ էտէր, թապիր զունմաղ ահլէր իլէ անըն իշին շէֆաաթ էտէր. Բանա. Բ. 26: () քէնտիսի ըուհտա թէսէլլի վէ դու վվէթ պուլարազ, պրազըր պիրտէն տիւնեէվի թարիքի՝ ազիզ սիր էօմիւր սիւրէրէք, կէյիւն եօլունա աօղըու սէյիրտիր: Եւ զարընաաշարըմ, պիզ տախի պու էմաալ իւզլէ կիլլիտէ օլան Ալահըն հուզուրունտա աուա էտէլիմ, տիւնեէվի շէհվէթլէրտէն սողընարազ քի Յիսուս Քրիստոսուն վաաթաար իլէ Ալահտա իլհազըղըմըղ օլտուն: Եւ էյէր պու թարզ իլէ աուա էթմէղ իսէք՝ Ալահտան պիղիմ իրազ օլտուղըմըղ աշէքեար տըր: Նիշին քի Ալահը նիձէ՞ սէվէպիլերիղ էյէր անըն իլէ իլհազըղըմըղ օլմաղ իսէ էմրի միւձիպինձէ: Սահիհ քրիսթիյանըն աուասը եալընըղ օտատա օլմազ, իլա թահզիզէն տախի սայրիլէրի իլէ պիրլէք շաղէն աուա էտէր. վէ իմտի օ քլիմէր իլէ աուա էտէր. հէմ գօնշուսու իլէ վէ հէմ տախի ճիւմլէ իսանէսինտէ պուլունանյար իլէ: Նէ՞ զանն էտէրսինիղ, եւ առաթլա-

քրմ, քրիսթիան օլան պիր խանէ, տուաւրդ օլապիւ-
լնրմի, սիգ պէօյլէ պիր նիյէթատէ տէյիլսինիզ, ամմա
էօյլէլէր կէրէք իամէն՝ վէ կէրէք քրիսթիան տէնիլէն
աւտէմէրին հուղուրունտա թաղորիլէն մուղայիր հալ-
տէ պուլունմագաւա տըրլար: Ազիզ Քիթապը թէֆ-
թիշ էտին, անտէ պուլաճագսընը քի այանէն կէօս-
թէրմէքտէ տիր պիր չօգ իպլէթէր, շէօյլէ քի խա-
նէճէ օլան տուա զաւաթ իճրա պուլմագաւ խաի էս-
կի աղիզէրին խանէլէրինտէ: Աբրահամ՝ օղուլարը-
նա հէմ խանէսինէ, Բապսըն էօլարընը հըֆը էյ-
լէյուպ սաւտագաթ վէ աւալէթ էյլէսինլէր տէյու-
թէնպիհ էյլէտի. Օսնդ. ԺԲ. 19: Աստու Աստի
էօլմէզտէն էվվէլ շու շէհատէթի վէրաի.

Պէն վէ պէնիհ էվէ Եհուլայա Խապիւն Էպէհէյիլ.
Յետու ԻԳ. 15:

Ա է օ էօլիւմիւնտէն էվվէլ նէ շահատէթ էթ-
տի խտէ, հէման պիւթիւն էամիւնիւն կիւնլէրինտէ
էօյլէ իճրա էթմէքտէ խաի: Պաւլիթ իշիւն տալի
տէնիր, քէնտի էվլնէ խայր տուա էթմէյէ տէօն-
աիւ. Բ. Սամուէլ Օ. 20:

Տէրքեար օլան խանէճէ միւպարէքեաթլար իպա-
տէթին թէքմիլէթինի կէօսթէրիլ: Օգուրուզ Ռէ-
սուլէրին ամէլլէրինտէ, պապ Ժ. 2. քի Աստուհիւ
նամընդա օլան էիւլ պաշ ճէֆ խանէսի ին պիւպապ
վէ Ալահաւա Գօթգապ պիր ապէհ իպի: Ա է նէ զի-
յատէ իզտիզա էտէր իսպաթ էյլէմէյէ քի էսկի զէ-

ժանըն ճէմի տիւտարլէրի, խանէլլէրի ին պիւլլիպ
տուա էյլէյուպ, հէմ հէր կիւն քէնտի խանէլլէրի-
նին մահճուպ հէտիլլէրինի թագաթ էտէրէք թէ-
շէք-քիւրլէր ին սուսմագաւա իտիլէր տէնիր:

Իմաի կէօղիւնիւզիւ աշընդ վէ կէօրիւնիլ խա-
նէլլէրտէ սաքին օլան քրիսթիան անըլանլարըն չօդ-
լարընտան իպատէթին վէ տուանըն սէսասընը իշի-
թիլլիմիլիլ: Սըլար սապա հ տուաւրընն սէտասընը
տույտուգաւ իշիթմէյէճէքլէր, վէ Ալահին միւպա-
րէքեաթընա մալէք օլմագաւան իշէ պաշլայաճագալար,
վէ ախշամիւթիւ իշիթսէլէր տէ շու թէշէք-քիւր սէ-
տասընը, քի կիւնիւմիւզտէ պուլունան օլ էտինտի-
յիմիզ ինայէթլէր հագղընա տըր՝ տալի օլ վաղըթ
իշիթմէք իսթէմէյէճէքլէր վէ նէ տէ կիւնահալար ի-
շիւն Ալահտան աֆվիլէթ թալապ էտէճէքլէր, քի
անլէրի լիստէն վէ ամէլլէն զայլէթըլլէ իճրա էյլէ-
մէքտէյիլ. նէ տէ է էմէզատիլին հարաըմընը իսթէ-
յէճէքլէր կէճէնին թէշիլլէրի իշիւն — Տույար-
լար Փագաթ պիհուտէ, շիւն հիշ պիր շէյ իշիթ-
մէք իսթէմէզլէր: Պէօյլէ խանէլլէր տէրունիւնտէ Ալա-
հին իպատէթինէ նագարէն պէօյիւք սիւքի թիւղ հիւքմ
էտէր. Պու աիւննանըն տիւշիւնճէլլիլ, վարիաւթ
արղուլպը վէ սաքլի պիր չօդ փաթլարը պիւսպիւ-
թիւն եիւրէյի ֆիքիրի՝ ճէլլ պիրլէ եէնմիշ տիր,
վէ պու շէյլէրտէ իլէրլէնմիշ վէ ոյսանըք տըրլար,
պուլնըրտան հիշ պիրիսի խանէլլէրինտէ իպատէթ

տուա, շիւքիւր վէ թէշէքքիւր Սըահա սունմաղ ք
վէ Մըահըն պիղէ իհասանէն սրույուրաուղու նիմէթ-
լէրի քի թէնիմիղին պէսլէնմէսինէ լաղըմ տըր, չօդ
տէֆա մէմնուն վէ միւ թէշ'քքիւր օլմաղտան էտի-
նիրէր: Ա՞՞ քրիսթիյան առնմէր, նասըլ միւմիւն
տիր քիշի քէնաի եարատանընը վէ խէլասքիտընը
ունութսուն, իմաի հէր նէ քի սիղէ կէօսթէրտիմ
իսէ սահիհլիւ տիր: Այվէթ սահիհլիւ տիր, վէ
սիղէ Խնճիլին շու քէլամընը հաթըրլատըրմ' քի
անը Բապա Ասայի փէյլամայ'լին վասիթասը իլէ
սէօյլէր:

Ա՞՞ կէօլէր, Կենիլէյէն, վէ էյ էէր, Գո-լագ Լու-ր,
վէյա Բապա սէօյլէրի. Օղո-լար պէօյի-Ռաի-մ վէ
էի-ճէլմիմ, վէ օնլար պանա սար օլոտ-լար: Աչի-լ
Էի-ճէլմիմ, վէ օնլար պանա սար օլոտ-լար: Աչի-լ
Էի-ճէլմիմ, վէ էշէ Էի-ճէլմիմ պապընն Էի-ճէլմիմ
պիւլէր, ամա Խարաէլ պիւլէլ, Գալմըմ ամէլամալ.
Ասայի Ա. 2—3:

Խարայէլին սրուլունտուղու հաղնա նաղարէն Փէյ-
ղամայէրին պու քէլամը սահիհ տիր, պու տաիի
օղարա սօղլու թահիլիւ տիր, քի եաղնըլ քրիս-
թիյան իսմինի թաղըլու սա՝ քրիսթիյան պօրծլա-
րին էտասընը պիր թարաֆա պրաղըլար:

Պիլիլիմ չօղարըն տէյիշաթ սէպէպինի քի հօղդ
վէրիլլէր՝ իւմիւմէն խանէճէ տուալարընըն հաճաթ-
սըղ դալմալարընա: Պունըլարըն կէօսթէրտիլի սէ-
պէպլէրին պիրիլի կէօսթէրէյիմ. շէօյլէ զանն էտէ-

իլիմ քի զայրուլէրին էն պաշըմասը տըր — պա-
ղըլարը պէօյլէ շէյլէր իճրա էյլէմէյէ վագթըմըդ
եօգ տըր տէրլէր, նիլէն քի խանէճէ իղթիղալարը-
մըղա վէ պախուսուս պօրծլարըմըղա էնկէլ օլուրար:
— Ֆագաթ Գօլայ աննայապիլիլիլ քի պու սէ-
պէպլէր պիհուաէ տիր:

Տիւնէէվի արղուլար վէ նիլէթլէր իլէն՝ վագթը
Գօլայ պուլունմագտա, Ֆագաթ Խէլասքիտըմը օ-
լան եարատանա թէշէքքիւր սունմաղա վագթըմըդ
աղալըր: Պիղիմ իլք վէ պաշըմա օլան պօրծումուղ
Մըահա սօղլու իպատէթ վէ խտմէթ էթմէք տիր:
Քեաշքի նատիմ օլայրտըղ վագթըմըդ եօգ տէմէ-
տէն, քեաշքի սահիհ թէվպէ էտիպ Բապապա սօղ-
լու սէյիրտէյիտիր, քեաշքի Մըահըն լութ Ֆու իլէ
եօլարըմըղ մուգատտէն քէլամը միւմիւլինմէ սօղ-
լուլթսայրտըղ:

Պէր Գարապ Կո-ա Էպիլիլ:

Պիղիմ շու վագթըմը՝ Մըահա իպատէթ էթմէ-
նին, վէ օնուն տինտար ճէմաթթը իլէ օլան պօրծ-
լարըն՝ պէօյլէլէրէ հաթըրլատըր: Խարայէլ ճէմաա-
թը Աըահա իպատէթ էտիր խաի կէրէք մէքեանըն-
տա վէ կէրէք հէյլէլտէ: Այլ օլ տինտար ճէմաաթ
իլէ շագէն՝ Բապապա թէշէքքիւրէն իպատէթ սուն-
մագ իլէն՝ պօրծ՝ սայարտըր դարընտաղար իլէ պու-
լունմասընը: Այիմէ քի Պաւիթ սէօյլէր:

Ա՞՞ Բապա, Էլիլիլ Էի-ճէլմիմ վէ Էի-ճէլմիմ Էի-ճէլմիմ սա-

էն օլտո-դո- մահալէ սէլթիմ, Սաղ. Ի.Օ. 8: Սէ
սէքսէնտօրտիւնձիւ մէզամիրտէ տէ սէյլէր.

Եւ առեղլէրն Ռապալ, սէնին մետեանլարն նէ
սէլլէ-լէ- տէ-ր, մանր Ռապալն ալտ-լարնա հառ-
լէն շէտէր, հէմ տախի պայլլէր, էի-րէյիմ հէմ ճէ-
սէլիմ աաղ Ալտահա ալթըլ էտէր: Եւ մո-լիւ- սէ-
նին էլլէնն աախնլէրնէ. թի տէմտտէ տիւլէր, զերս սէ-
նին ալտ-լարնա տիւլ ին-ն՝ պն ին-նտէն էյի տիւլ,
հէմ տահա էյի ֆաալլէրն զապըրնա աախն օլմագ-
պան, Ալահընն էլլէնն էլլէնտէ օլմալը սէլթիմ:

Պու մինվալ իւզըն տինտար քիմսնէ սէվիպ վէ
Ռապալ իպատէթ իտէր մէքեանլարնա վէ հէյթէլ-
տէ Խարայէլ իլէ պիրլիզ: Սէնէտէ իւչ տէֆա ծիւմ-
լէ տինտար իտայէլլէր Եհուտա տիյարընն հէր
պիր թարաֆընտան կէլլէրէ, Ռապալն հէյթէլլնտէ
ճէմ օլուպ՝ սէճտէ վէ իպատէթ սունարլար ըտը:
Օրայա չոգարլար ըտը տօսթլարը, Ռապալն տօսթ-
լարը՝ Խարայէլ օլան էմիր միւճիպլինձէ՝ Ռապալն իս-
մինէ թէշէքքիւր օգումագ իլլէն:

Թահզիզան միւպարէքլի իտի տինտար Խարայէ-
լին ծիւմիւրիւ, քի Ռապալ հէյթէլլնտէ իպատէթ
սունարլար ըտը: Եւ զարընտալար, պիլ կէօրմէ-
յիլ քրիսթիյանըն էտինէձէ օլ միւպարէքլին՝ Քը-
րիստոսուն սիւրիւսիւնտէ պուլունմամըլ իլէ: Սէ-
վէրմիլիլ պիլ տախի Աիրապի կիւնլէրի իպատէթի-
միլի վէ շէքրիւմիլի սունմագ իլլէն քիլիստէ պու-

լունմարնր. պու ըահաթ կիւնիւնիւ սէվէրմիլիլ քի
սէմավի ըահաթլըլըն շէշիսի տիր, օ՝ քի տինտար-
լար իլլէն հազըրլանմագտա տըր: Զաֆթանըն սըղ-
լէթլէրինտէ վէ աճըրլարնտա օլ ազիլ ըահաթ կիւ-
նիւ ելթիշիսի տէյու հաթըրլանըմըլըլ, քի անը
Ռապալ պիլլիմ էյլլիմիլ իլլէն թադտիմ էյլլտի:
Սահիհ տինտար քիմսէլլի իլէ իպատէթ վէ թէշէք-
քիւրտէ պուլունուպ մէսուր օլմագտամըլըլ: Սէմ-
նունէն Ռապալն կիւնիւնտէ օլան իպատէթ մուհապ-
պէթիմիլ վալմը տըր: Ճանըմըլ ըուհէն քիլիստէ
սունուլան իպատէթ վէ թէշէքքիւրէ ույմագտամը-
տըր: Եւ տօսթլարըմ, պու սիւալ տըր, պունուն իլէ
թէճրիւպէ օլուր քրիսթիյանձա հալէր, նիձէ քի
ալթուն վէ կիւմիւլ մէհէնկ թաշնտա թէճրիւպէ
օլուրար:

Թահզիզան տինտար Խարայլլէր՝ մէսուր օ-
լուրար ըտը Ռապալ իպատէթ սունմագտա, կէ-
րէք մէքեանլարընտա վէ կէրէք հէյթէլտէ: Քէզա
ճայիլ տէյիլմի տիր վէ քրիսթիյանլար պու էմալ
մէսուր օլսունլար, քաչ քի Ռապալն խանէսիլէ
եանի քիլիստէսիլէ կէլլէր իտէ Օնա թէշէքքիւր
սունմագ իլլէն: Երուսաղէմ հէյթէլլնտէ Ալահ օ-
րատա հազըր կիպի կէօրիւնիւր, վէ օրատան ճէմա-
աթըն արընը իլլէտէրէք միւպարէքլի օնլարը. Պի-
զիմ պէյլէ թարիգիմիլ կօզ տուր.

Եւ պէնիմ իմիտիլ իտէ էա էալ իլլէ նէրէտէ հէմ

օլնուղար իսկ օրապա շնորհն օրնաւնաւ ի՛մ. Մատթ. Ժ. 20:

Թաճողիզան Ալաճ հէր եէրտէ հազըր նազըր տըր գուլունուն նիաղլարընը իշխմէյէ, Ֆազաթ պունտան չըզմաղ քի Օնա քիլիստէ իպատէթ տունմայալըմ, քաչ քի Օ՝ հէր եէրտէ հազըր նազըր պուլունուր իսէ: Տէնիր քի մուգատտէմքի քրիսթիյանլար Առաքեալարըն թալիմի իլէ էքմէք փարէլէմէտէ վէ տուատա տիրլէշմէշ իտիլէր. Ղարծ. Բ. 42: Եւիճէ քի Ապրանիլէր մէքտուպունուն օնունճու պապընտա սըփարըշ օլունուր.

Ալէ Էնիքի ճէ՛ճ օլնաճըլը իէրք Էնիէյէլէ՛մ, նիճէ Է պապընտաւնն ապիլի պիւ:

Զօդ շէյ սէօյլէմէյէ գատիր օլունուրում, պսխոստուս պու մատտէ հազըրնտա. իմտի վազթիմ աղ տըր, վէ գատիր տէյիլիմ վազըմը այըրմաղա եալընըղ Րապպըն իպատէթինէ նաղարէն պիր տիգզաթ տաճա էյլէմէյէ նիլէթիմ վար. եանի՝ օ ատամ քի սահիճ քրիսթիյան իսէ Րապպըն խանէփնտէ պուլունուր կիպի քիլիստէ պուլունուր. օ միւպարէքիլէթտէն մահրում գալմասընը իսթէմէղ. շէն տիւնեանըն րայէթ ու մալինտէն զիյատէ օնու օրատան գապուլ իտէր: Պու ճիւմէսի իլէ գատիրիղ տէմէյէ շեւփհէսիղ՝ քի հէր քիմ աօլա քիլիստէյէ կիթմէղ իսէ՝ քրիսթիյան տէյիլ տիր, վէ օնլար տախի՝ եալընըղ զահիրէն Րապպա իպատէթ գըլմագտա տըրլար, նիլէն քի Րապպ սէօյլէր.

Պանա հէր Էա՛ Րապպ Էա՛ Րապպ պէյէն Էթէլլին ճապիշահըլընա կիլէճէ՛ր պէլի պիւ, իլա Էթէլլիքի օլան Փէպիլիթի երապիլիլի ինչա էյլէյէն, Մատթ. Լ. 21:

Պէր գարսըր Կո՛ւս Էպի՛ն,

Պու տէյիլաթ նէթիճէյի քէլամ տայըմ աուատա օլմաղը կէօսթէրիր. օ աճիղ գարընըն թէմիլիլի քի Ղուկաս Խնճիլինին օնսէքիղինճի պապընտա պուլունուր, պու մէրամ իլիւն տիր: Ալէ տախի Առաքեալ Պէր գարսըր Կո՛ւս Էպի՛ն քէլամը իլէ շունուտա սէօյլէր՝ քի տէվամէն սապը էտէլիմ տուատա. Րօմա. Ժ. 12: Պիլէ հաթըրլանմաղ տայըմ ճալիղ տիր քի՝ իմանըմըղ թէճրիւպէ էթմէք իլիւն Ալաճ արղարըմըղն ճէվապընա սիւքիւթ իտէր: Խմտի պունուն իլիւն տուատա թահամիլ իլէ օապըր էտէլիմ. Ղաւիթ սէօյլէր.

Րապպա հէր վէն իլէ Դնիւպիւր օլպո՛ւմ, վէ պանա մէյլ Էպիւ Ֆէրէապըն իլէնի. Սաղ. Լս. 1:

Ալէ Րապպ ճէմաթըն քէնտինէ տօղըու Ֆէրէատ էթտիլինի իսթէր, վէ իլքտէ օնուն նիաղընա ճէվապ վէրմէղիսէ տէ՝ Ֆազաթ էղ ճիւմէ սէլկինլէրին ավազընը իշխմէյէ խօշանըր, քի օնլար կէճ վէ կիւնտիւղ Օնա Ֆէրէատ էթմէքտէ տիրլէր Տուա՝ տուայը կէթիրմէլի, նիաղտա՝ նիաղը, թա քի Րապպ պիղն իշխիպ տէ ելուրէյիմիղն արղուտունա կէօրէ էտա էյլէյէ. Օնուն միւպարէքեա-

Թը սապրըմըզա սեզա տըր, վէ իմանըմըզն թահա-
միւլիւ իշխտիւլիւ զանիյէն իհսանն ոլունաճադ տըր,
վէ էյէր Ալահ քէնտի իհսանլարընտան պիրինի՝ վէ
եախօտ պիղիւմ իսթէտիյիմիղտէն հիւ պիրինի վէ
մէյէ իսթէմէզսէ. շիւփհէսիղ ոլալըմ՝ զայրու պիւ
թարղ իլէ տուալարըմըզ իշխթիսլ մէնֆաաթլու միւ-
պարէքլէրի իլէ իգտիղալարըմըզ վէրէճէք տիր: Նի-
չիւն քի ճէմի լուզումաթըմըզն հազընտա քի պիղ
պիրմէյիղ նէ տիլէմէյիղ, օ պիղիւմ իսթէյիմիղտէն
էվվէլ պիլըր. վէ ճէմի տուա ու նիաղարը քի Խնա-
յէթին թախտընա սունմադտայըզ, ճայիղ տիր քի
Բապարն իրատէթինէ թէսլիւմ ոլտուն. պախուսուս
տուատա քի ծնարը իգտիղամըզ իլիւն Բապար
տօղրու իճրա էյլէմէյիղ: Բապարմըզ Յիսուս Քր-
իստոսուն տուասը քի ծնու քէնտիսի իճրա էտիպ
պիղէ տէ իճրա էյլէմէյէ սըփարըշ էյլէտի. Օ տա-
յըմ եիւրէքլէրիմիղտէ քէքլէնմիշ ոլմաք ճայիղ տիր,
հէմ տուտազլարըմըզ տախի տէմէլ:

Պէնի՛ իրապէնի՛ րէյնէ ելա սեննի՛ն օլտուն:

Ահ գարընտաշար, հէր նէ գատար սիղէ սէյլէ-
տիւմ իսէ, զանն էտէրիւմ քի Առաքեալըն քէլամը-
նըն նիյէթինի լաքուսուր թէֆսիր էյլէտիւմ: Պէր
Գապար րո-ա էրիւնիլ. պիր քաչ թազըզա տահա
սապրընըզա եալվարըրըմ սիղէ, քի պիր քաչ մա-
հալէրէ տիղզաթ էտէլիւմ. օլա քի ծնար պու զա-
յէթ թալիւմ օլունաճադ պօրճումուզըն իճրասընա
տօղրու՝ պիղի մէճպուր էյլէսիւնիլ:

Ե. Տուանըն ապիյէսի Ալահըն գուվէթինի վէ
պիղիւմ ծնա տօղրու օլան միւհթաճըղըմըզ իգրար
էթմէք տիր. պու պիր վասիթա տըր պիղիւմ տիւն-
նէվի վէ ռուհանի մուպարէքեաթլարըմըզ զապուլ
էթմէմիղէ: Թահգիղան Բապար գատիր տիր զայրու
պիր թարղ իլէ տէ պիղի մուպարէքէմէյէ: Պա-
ղաթ Օ տիլէմէմիղի վէ ճէմի իգտիղալարըմըզ իլիւն
տուա էթմէմիղի իսթէր: Թապիյաթի տիր չօճուգ-
լարըն քէնտու աթալարընտան իգտիղա օլանլարը իս-
թէմէսի, քէզալիկ վէ պիղ Ամամի Փէտէրիմիղտէն
ռուհանի վէ թէնամի լուզումաթըմըզ լազըմէն տի-
լէմէյիղ. նէ՞ իլիւն տուա էթմէյէլիւմ: Պուրթա-
րըմըզ ճէվապ վէրիլ:

Իհի էյէր սիլ էաքսապ էտէն էվապարընըզա է-
յէ պախշիլէր վէրէյն պիլիւնիլ, կէտէրիւ օլան
Փէրէրիւնիլ նէ Գապար զէյապէ ծնապն րիլէյնիլէրէ
նիլիլէր վէրէճէ:

Վէ Բապար տախի էմր էթտի պիղէ տուա էթ-
մէյէ տէյէրէք:

Տիլէյն՝ վէ սիլէ վէրէլէճէ, արայըն՝ վէ պու-
հաքընըզ, լալըն վէ սիլէ ալլաճադ րըր. Սատթ.
Խ. 7—11:

Իմաի քաչ քի Ալահ տըր պիղէ էմր էտէն, գա-
տիւմ տուա էյլէմէյէ պօրճույուլ:

Բ. Ըլու վէ պու թարղ իլէ պիղիւմ թէնամի
իգտիղամըզ պիրտէն տույարըզ, հէմ տայըմ չա-

Եւ ըրի զ գուվ վէթ լէթ մէյէ օնու, Ֆազաթ լուհանի
ի գտի զամրղը տույուպ անը գուվ վէթ լէթ մէքտէ պու-
լունմագտամրոյը, քաչքի հէր կիւն կէրէք Ֆիքրիլէ,
կէրէք քէլամրլա, վէ կէրէք ամէլ իլէ կիւնահ իշէ-
մէքտէյիլ: Պարզ տէյիլ մի տիր կիւնահ լարըմըզն
աֆվընա նայիլ օլմագ վէ շու նահագ եարամազն գուվ-
վէթ ինի եանի տիւնեանըն, թէնին վէ շէյթանըն
հիւքմիւնիւ եէնմէք իշէն պէր գարար տուա էտէ-
րիմ:

ԱնՖիլիսիմիդ խապերսիդ պիրտէն կէլիր, պիր
թէհլիգէտէն գուրթուլմատան տիկերինէ տիւշերիդ:
Տույկու քէնտինէ թէհսիր իտէր վէ ճիւմլէ շու վէ
պու վուգուաթլար քրիսթիյանըն պաշնտան կէչմէք-
տէ տիր, թէնճէ հասթալըզլար, տէրուն քասավէ-
թի, տօսթունուն մէրհամէթսիդ վէ լութֆէն մահ-
րում թապլիյաթը, տիւնեավի սէֆալէթլէր, վարի-
տաթ աճիլլէյի, պունլարըն ճիւմլէսի պիղն տուայա
տավէթ իտէր. Առաքեալ սէյլէր,

Անշուշն ասի Ժեսնի զՆախագահացի Կոմս Էմման .
Յակ. Լ. 13:

Քիմ աճըյա տիւշմէլ . քիմ սէփալէթտէ տէ-
յիւ , քիմ զասսվէթլի տէյիւ , վէ իմտի քիմ զա-
տիր տիր տուասըղ եաշամաղա , քիմէ՞ լաղըմ տէ-
յիւ տիր տուա :

Գ. Հէր կիւն, հէր սաաթ պախուսուս հէր
թաղըղատա Լլահըն ելնետէն միւպարէրէր գապուլ

էթմէքտէյիզ, Նիճէ՞ օնտան միւտէմ միւթէշէքքիւր
օլմադտան կէրի գալապիլիլիզ. հաշա՛. չիւն Նիհա-
յէթսիլ իհսանէլի թահգիզան Ալլահտան զապու-
էթմէքտէյիզ, քի օնլար պիզն գատիմ թէշէքքիւ-
րէ գլաղուզար.

Լաւ ճանը՝ Րապայա, վէ հէփ պերոնի՝ շոռն ա-
ղեղ խմիկէ պերէտէն օգոռ: Ի՛յ ճանը՝ Րապայա պե-
րէտէն օգոռ, վէ շոռն ճիւղէ ի հասանլարնը ոռնոռնաւ:
Սէնին հէփ Եարասաղլըզլարնը ափլ Էպէն, սէնին ճիւ-
ղէ Տարասլարնաւ շէփա վէրէն օ Կոռ: Սէնին Էօրի-
նիւ Վերի-տը-տորէն ֆիքա Էպէն, սէնին ինպէն վէ Վեր-
հասլըլէր ի իէ Լաւայաւն օ Կոռ, Սաղա ՂՊ. 1—4:

Դ. Ներհայեթ պէր զարար տուա էտեղիմ. նի-
չին քի տուա իչին պուլունան վաղթըմը կեչմէք-
տէ տիր, պիր աեֆա կէչորքաէ պիր աահա տէօն-
մէղ, շիմտիլիզ վազըթ էլտէ տիր, իլէրուտէ վաղ-
թըմը պուլունաճաճ մը պիլմէյիզ: Իշթէ շիմաի
աիր մազպուլ ղէման, շիմտի աիր խէլաս կիւնիւ,
շիմտի տէրիմ տուա էտէպիլիլիլի — ղերա աճըլարը-
մը սաաթընտա վէ եա էօլիւմին թազըզասընտա
տուա էթմէյէ օլա վաղթըմը պուլունամասըն: Պու-
նուն իչին զայեթ թէհլիզէլի աիր տուանըն վաղ-
թընը պիհուտէ կէչըրմէսի:

Էր տինտար քրիսթիյան Էմբրիւնին սօն թագը-
գալարընտա՝ Էօլէմիւն սաաթընտա տախի՝ մէսրուր
օլաճադ տըր պէր գարար տուա Էյլէտիյի իշիւն: Իմտի

նէ մուծու ծնա՝ քի տուանն խաղնէսինի կէսնաէ-
րիր, նիչին քի թահգիգան տէյէպիւր օ՝

Աւետիքսէ տիմօ Վար. եկրպէ Կաթի աւնաւն զայ-
րէյէ եմնէտիտի: Թաւնի հէ՛մ էն-քէյի՛մ Կի-տէնաթի. էն-
քէյի՛մ Գո-վէնի վէ հիսսէ՛մ էպէտէն Ալլահ Կրք.
Սաղմ. ԶԳ. 25—26:

Ղօրդուլու տըր, եա՛ տօսթլարմ, էվվէթ Գօր-
դուլու տըր տուասըղ եաշայըպ էօլմէսի, նիչին քի
Տապպ սէյլէր.

Չէն ինչ պէն զաղբարմ. վէ սիլ էմնէնա էմպի-
նիլ, էնի ռ-լաթարմ, վէ Կիգաթ էպէն օլմար: Իւ-
լա հէ՛թ շասնհաթլէրիթ քէպար էմպինիլ, վէ Ռաղէրիթ
էմնէտիտի: Պէն Կաթի պէլանըպա կէ-լէճէյի՛մ, Գօրգ-
Կո-լո-նո-լ Վաթի օլո-ննա՛ զէճէլէնէյի՛մ: Ղօրգ-
Կո-լո-նո-լ սաղանաթ կիպի կէլաթիտէ, վէ պէլանը
Գասարըպ կիպի օղլարթար, է-լէրինիլէ Կիգիլէն վէ
Կիգիլէն կէլաթիտէ, օլ զանն Կանա զաղբարմաթլար,
վէ ճէվապ վէրէյէճէյի՛մ: Պէնի Կրայանաթլար, վէ պէ-
նի Կո-լանայանաթլար, զէն ինչ Կիգիլէն Կիգիլէն,
վէ Տապպ Գօրգ-Կո-նո-նա՛ Կիգիլէն, շասնհաթլէրիթ
էմնէտիտի՝ հէ՛մ Ռաղէրիթ Կօրլարըպ: Առակ. Ա.
24—29:

— 000 —

ՊԵՏԻՆԱԻ ՎԱՐ

ՐՈՒՀՈՒՆ ԻԷԼԱՍՐ ԻԻԶՐԷ

Օրբա պէր Կաթի պի-նի-ն Կի-նէպը Գաղանը
Կա՛ ճանընը զայ էպէրնէ՛ Նէ՛ Ֆայի էպէր, էպիօպ
Կաթի՛մ ճանընա պէտէլ Նէ՛ վէրէճէ՛մ Կիք.

Սատթ. Ժ.Օ. 26:

Իշէթէրէք Խէլապէարմըղ օլան Յիսուս Քրիս-
տոսուն պու քէլամընը՝ Հաթըրլանմաղմըղ քի ճա-
նըմըղն խէլասը իւք վէ պաշլըճա թէճէք քիլիլ-
միլ օլմալը տըր տէյու: Թահգիգան պէյլէ օլմաթ
լաղլմ տըր, Ֆաղաթ աղլար պիլիլլէր՝ քի ճանըն
խէլասը էօմիլլէրինաէ հն աղիմ իշէրի օլտուղու-
նու: Պու սահիհիլի չօղլար պիլմէղիսէ տէ, աղլար
տըր պիլիպ իճրայէն պուլնա մէնէնա եաշարլար: Սէ-
սէլա փէք աղլար տըր Հաճաթ կէօթիլիլլապ շէյլէ
տիւշիւնէնի, պէնիմ սաթ թէնիմ Կօղ տուր, իւ-
լա տաթի էօլիլմիլը ճանըմ վար տըր տէյու՝ վէ
ճանըմ էպէտի եաշայաճաթ տըր, եա մէսրուրիլթտէ
եա սէՖալէթտէ. պօշ շէյ տիր պու տիւնետա զէնկին

նը խթերիսէ: Ազգում տըր թալապ էյլէսին. նիճէ
օլուր պու. հէփսի պիլըր քի՝ առէմ եաշամագ վէ
էօմրիւնիւ հըֆղ էյլէմէք իշին թահամա իհթիյա-
ճը վար տըր, տախի պիր քիմնէ հաստա օլուր իսէ
հէքիմին իլաճլարնըն եարտըմընը թալապ էյլէր. իմ-
տի նէ՞ իշին ճանընըն հալնի թէֆթիշ էյլէմէզ.
քի օ՝ տույմագսըզէն կիւնահըն հաստալըղընա տիւ-
շէր եիւքէնէրէք վէ աղըրլաշարագ: Աննամայընըզ
քի եալընըզ իսիմտէ օլան քրիսթիյանլար իշին սէյ-
լէրիմ, տախի պիզիմ իշին տէրիմ, հէր Աիրակի
կիւնիւ Ալլահըն քէլամընը իշիթմէքտէյիզ, վէ ճիւմ-
լէ լուծուծլարընա տա մալքիզ, պուլնուն իշին իղ-
զէթին իւմիւտիւնիւ գալպէրիմիզտէ հըֆղ էյլէմէլ-
յիզ: Ահ սէվկիւլիւ տօսթլարըմ, պիզիմ արամըղտա
պուլունմամալը տըր հիշ պիր քիմնէ՝ քի ճանը հագ-
զընտա տիւշինմէսին: Հէմ կէրէք տիր էօմրիւմիւզ
սահիհ քրիսթիյանըն էօմրիւ կիպի օլտուն պու տիւն-
եատա, քրիսթիյանճա իպրէթ իլէ առէմլէրէ քրիս-
թիյանլըղըն նէ օլտուղունու կէօթէրմէք վաճիպէյի
զիմմէթիմիզ տիր: Տախի Ալլահ համըմըղը տոն-
մաղա տէյիլ եալընըզ աղըզիլէ իլա տէրունէն վէ
էօմրիւմիւզ իլէ:

Պիզ պու եալան տիւնեատա թուղ կիպի օլ-
մալըլըտըզ, տախի շաֆգ միսալի քի գարանլըզտա
կէօրիւնիւր: Ազգար էտին սայրի քիլիսիէլէրին քրիս-
թիյանլարը պիզիմ քրիսթիյան օլտուղումուղու ախ-

լիլըլըմի, իմտի նէ՞ կէօրիւրէր պիզտէ, նէ՞ իպրէթ
կէօթէրմէքտէյիզ: Ահ, եա գարընտաշարըմ, պէն
հիւքմ էթմէք իսթէմ — Ալլահ պիլիւ էօմրիւնիւ-
զիւ վէ գալպիլիզի: Ապընըզ պուլնու տէրիմ քի
պիզ քրիսթիյանլար ճայիզ օլտուղունա կէօրէ քրիս-
թիյանլար օլուպ վէ քրիսթիյանճա իպրէթլէր վէրմէք-
տէ տէյիլիլ. քի ծնու վէրմէք պիզէ ճայիզ իտի:

Ե իմտի շունուն վէ պուլնուն հագզընա սէյլէմէմ,
իլա ճիւմլէմիզ իշին սէյլէրիմ — էվվէլա պէնիմ
իշին վէ սօնղու հէր պիրիմիզ իշին. ճիւմլէմիզ
Ալլահըն հուլուրունտա մահճուպլանարագ վէ թէվ-
պէ իտէրէք Աղըզ Քուհունուն լուծֆունու թալապ
էյլէյիլիմ պիզիմ թավուր ու հարաքէթիմիլի տօղ-
լուլթմագ իշին:

Ահ սէվկիւլիւ տօսթլարըմ, պու նազարիլէթիմ
շու նիյէթիլէ օլտու քի՝ ճանլարըմըզն խէլասը պու
տիւնեատա՝ էն պաշլըճա իշիմիզ օլտուղունու գալպ-
լէրիմիզ վէ Ֆիքիրլէրիմիզ թէէսիր էյլէյիլիմ, նիճէ
քի Քրիստոս սէյլէր.

Ջիյա պիլ ապէմ պիւլիւն պիւլիւնը հապանը
պա ճանընը զայ եպէրսէ նէ Ֆայպէ եպիւր, եախօպ ա-
պէմ ճանընա պիւլիւ նէ՞ վէրէթիգ պիլ:

Ալլահըն պիզէ իհօան պուլուրտուղու քէրէմլէր-
տէն, ճան՝ էն դըմէթիսի տիր, տիւշին պիլ քէ-
րէ քի ճանլարըմըզ խէլաս էյլէմէք իշին Ալլահըն
էվլասը՝ քէնտի իղլէթիլին թախտընտան էնմէյէ,

ինսան թէնինի կէյմէյէ, սէրէնճամ չէքմէյէ, վէ
էն նիհայէթինտէ ճանրմըզն խէլասը իշին գանընը
աէօքմէյէ մէճպուր օլտու: Ահ, Քրիստոս պիլտի՝
վէ պիլեր ճանրմըզն նէ գըյմէթլի օլտուղունու վէ
պունուն իշին քէնտիսի տէտի,

Անէ Կէրի՝ Ալահըն ժէլէլէրէ Էօն-նի Բէլլէ
Էօն պիլ կէնահաթար իշին պէյլէ Էլլէն օլտու:
Ղուկ. Ժ. 10:

Իմտի ազիզ մէլէքլերին կէօքտէ սէվինճլերի օլտու
խտէ պիր թէվպէ էտէն կիւնահքեար իշին, թահ-
գիգան ճանրմըզ չօգ գըյմէթլու օլմալը տըր: Պա-
գաթ առէմլերին չօղու ծնուն գըյմէթլինի պիլմէլլեր
նիշին քի խէլաս հագընտա տիւշինմէլլեր: Պա-
գընըզ առէմլերէ նասըլ չալըջպ իշլերլեր, նէ գա-
տար զահմէթ, նէ գատար բահաթսըզլըզ, նէ գա-
տար սըգընթը վէ մէշաղգաթ չէքերլեր, իմտի պու
ճիւմէսի նէ իշին. ճանլարընըն խէլասը իշին մի,
հաշա, իլա զահմէթ չէքերլեր պիր եալընըզ տիւնեա
հագընա. փաղա գաղանսընլար, էվ եափսընլար,
պաղ վէ պահճայա մալք օլտունլար տէյու, պիր
սէօղ իլէ թէն իշին, չիւրիւք պիր թէն իշին զահ-
մէթ չէքերլէք տիւշինիւպ տուրուրլար:

Պագաթ էօլմէզ ճանլարը հագընտա հաճաթ-
լարը տէյիլտիր, մէսէլա՝ քաշ քի պիր աղ ճան-
լարը սըգըլըպ Էփքեարլանտըզտա՝ անիտէսինտէ
բահաթլըզ վէ թէսէլլի պուլմալարը իշին պիր

Թարղ իլէ ծնուն եօղունու արայըպ պուլուրլար: Ահ
մա առէմլին էօլմէզ ճանը տիւնեկլի շէյլերտէն մէմ-
նուն տէյիլ տիր: Այա առէմ պիլմէյերէք վէ բու-
հու տուլմաքսըզն Ալահա սուսար, տիւնեա՝ վէ
տիւնեանըն՝ հէփ շաղլըզ վէ տախի հէր շէյ, պու
սուսամաղք սէօնտիւրմէյէ գատիր տէյիլ տիր:

Մէսէլա՝ տիգաթ էտինիզ օլ առէմլերէ, քի
քէնտիլերինի տիւնեա արղուլարընա թէսիւմ էթմիշ
տիրլեր. շէհրլերտէ, թէաթրօլարտա, քիթապլար
օգուլմտա, քի ծնլար թէնապի թէֆէքքիւրլեր իլէ
մէմնուն տըլար, պունլար էօլէ զանն էտերլեր քի
մէսրուր տըրլար. կէօրիւշաթ կէօրէ էօլլէ տիր, չին
կէօրմէլլիսինիզ նասըլ կիւլիւպ շաղ օլտուրլար: Ահ
պտաթմասըն եիւղինիւն կիւլիւշիւ: Առէմլին բու-
հու վէ եիւրէյի տէրունտէ տիր ծնու պիզ կէօր-
մէյէ գատիր տէյիլիզ: Պու կիպի շէյլերտէ ա-
լըմըջ օլան առէմէ սիւալ էտին, քիմ քի պու կի-
պի շէյլերի թէրք էյէմիշ տիր՝ ծնուն շաղլըզ եա-
լընըզ Ալահտա տըր: — Սիւալ էյլլին տէրիմ
պու կիպի առէմէ, սիւալ էտին տախի սահիհ քրիս-
թիյանա քի տիւնեա վէրտիմի աճապա պիր թէքմիլ
փիւրիւրիլթ, ալա. տէմէք իսթէրիմ քի պիր սա-
աթ, պիր կիւն Ալահա գուլուզ էթմիսի, տիւնեա-
նըն գուլուղունտան վէ կիւնահըն էօմրիւնտէն փէգ
ղէյատէ խայրը տըր:

Եւ սէվիլիւ տօթլարըմ, սահիսի պէօլէ տիր:

տիւնեա վէ տիւնեկվի շէյեր վէ պախուսուս տիւն-
եանն շաղլըը օլա պիղի պու կիւն, վէ օլա եարըն
շաղ էյեր. լաքին տիկեր կիւն պիր զասավէթ եա
աճը վէ եա մէշաքքաթ եիւղերիմիղէ կէլտիքտէ, օլ
վազըթ նէ՞ թէսէլլիմիղ պուլունուր: Իմտի տիւնեա
սահիհ թէսէլլինին պիր քաթրէսինի սէֆիլ վէ ա-
ճըլանմը ըուհուն եիւղերինէ տամլաթմաղա, տախի
կիւնահար աֆվը իլէ Ալահըն սէլամէթինէ, հէմ
մէսրուր էյէյիպ տէ Ալահը կէօղլուն ուճու իլէ
միւպարէքլէմէյէ գատիր տէյիլ տիր: Պու կիւն վէ
եարըն վէ օլա պիր չօգ կիւնլէր՝ տիւնեանն պօշ
նէսնէլլի սէնի շաղ էյէսինլէր, լաքին գատիմսիւր-
մէղ պու շաղլըգ: Ահօր, կէլլօր — նէ՞ վազըթ
պիլմէզսին — էօլլեմիւն սասաթը, վէ էյեր օլսասաթ-
աա Ալահըն լութֆու ըուհունտա եօղ իսէ, օլ
վազըթ նէ շէյ սէնի թէսէլլի էթմէյէ գատիր տիր:
Սաղլըլն վար տէյիլ սէն տիւնեայը պրագմագ իս-
թէմէզսին, շիմտի սէնի տիւնեա պրագրը: Իշթէ օ-
լա շիմտի հաստասըն՝ սէնին տիւնեկվի ճէմի շաղլը-
ղէն՝ պիր թամ վէ թէքտէն օլան թէսէլլիյէ՝ իս-
թէրմիտի՞ն վէրմէյէ, էյեր պիլլիշ օլայըտըն քի
էօլտիւքտէն սօնկրա կէօյէ կիտէճէքսին սէն:

Նէ՞ վէրմէյէ գատիրսին ըուհունտա իսէլասը իլէն.
էյի ամէլլէրին իւմիւտիմիմի. ծնար տա սէնի թէրք
էյեր: Նիշլուն քի պիղիմ սաստագաթըմըլ փիս՝ վէ
հըրթըլ լիպաս կիպի տիր, քի օ՝ պիղի Ալիլ վէ

հաղգ Ալահըն հուղուրունտա էօրթմէյէ գատիր
տէյիլ տիր: Իշէր ըուհունտա Վրիստոսուն սա-
սագաթը իլէ կէյինիպ էօրթիւլմէմիշ իսէ, եանի է-
յեր իմանն վասիթասը իլէ կիւնահարըմըղն աֆ-
վընա վէ Ալահըն սէլամէթինէ նայիլ օլմամըլ ի-
սէք, օլ վազըթ չըպլագ կիտէճէյիլ օ պիր տիւնեա-
յա, նէրէտէ քի նէ աֆիլ վէ նէ տէ թէվպէ վար
տըր:

Իմտի տիւնեկվիմ շիմտի ըուհունտա իսէլա-
սը իլէն, վէ Ալահըն լութֆու իլէ կէօքտէ հա-
ղըր օլան միրասըմըլ էտիսէլիմ նէրէտէ քի Վրիս-
տոս Փէտերինին սաղընտա օթուրույօր:

Իմտի Ալահըն լութֆու իլէ եէօրիւյէլիմ օլ է-
յի եօլտա՝ քի էպէտի էօմիւրէ տօղրու կէօթիւրիւր,
վէ Վրիստոսուն շու քէլամընը գատիմ Ֆիքրիմիղ-
տէ սաղլայալմ,

Չիւս պիլ ապէ՞ պիւնիւն պիւնեայը ֆաղանըր
պա ճանընը զայ էպէրսէ նէ՞ ֆայպէ էպէր, եսիօպ ա-
պէ՞ ճանընա պիւնիւն նէ՞ վէրէճէգ պիլ:

Նա՞ Բապպ Յիսուս, եպվարըրը սանա՞ ըուհ-
լարըմըլ իսէլասա նայիլ էյէ:

○○○

ԱՆՔԱՆՁԱՐ ԱՍԻՆ

ՔՐԻՍՏՈՒԹՅԱՆ ԻՄԻՏՏԻ ԻԻԶՐԷ

Իմպի հալա նէ՞ պէսլէրի՞մ, էա՞ էֆէնպի՞մ, իմպի-պի-մ
«էնպէ պիւր: Սաղմ. Լթ. 7:

Պու Սաղմոս Բիլիսէտէն թային օրունտու՝ քի
էօլիւ կէօմիւմէսինին իպատէթինտէ օգունսուն: Պիլ
հազիգաթ հանկը՝ Ֆուրսանթտա տէմէյէ մինասիպ
օլապիլեր, զաննըմ՝ հիւ պիր ույղուն Ֆուրսանթտա
տէնիլէմէզ իլա օլ վազըթտա:

Եա՛ Բապա՝ ածնոմոմ զէ կէնէլէրի՞ն էօլէնաթիւմ
նիւն նէ օլաո-պունա պանա պիլպեր, պէն նէ գապա
ֆանի օլաո-պունա պիլէյէմ: Ինէ կէնէլէրի՞ն գապը-
լաթ գապաթ գոպուն, զէ պէննի՞մ «էնին էօնի-նաթէ էօգ
կէպի պեր, հէր սապիլն ապէմ պիլէ՝ հազգան պիւ-
պի-նիւն պաւիլըգ արը: Եաթմ հազգան խայալա կէ-
պեր, հազգան պօղունա վէլէլէ էպէրլէր. օ՛ եղաթ, զէ
թնոմ իմ ալաթաթ պիլէլ: Իմպի հալա նէ՞ պէսլէրի՞մ
էա՞ էֆէնպի՞մ, իմպի-պի-մ «էնպէ պիւր:

Սուգատտէս Բիթապլարըն հազգընա էյրի մա-

նա վէրէնէրին գըյապընա, Պաւիթ պու Սաղմո-
սը հապթալըգ վազթընտա եազմըլ տըր տէնիր,
վէ էյեր պէօյլէ զանն օլունմաղ իսէ տէ, անձազ
շու գապարը սահիհ օլապիլեր քի՝ Պաւիթ պու
Սաղմոսը եազաղընտա ճիամանի եախօտ ըուհանի
ճէվը ու ճէֆատա պուլունմուշ օլա: Տիւնեանըն
չափըգ կէչմէսինի, վէ ինսանլարըն թալաւտաթի օթ
միսալի օլտուղունու կէօրտիլիւնտէ, վէ պախուսուս
էօմիւմիւզիւն վազթը Լլաւհըն ինտինտէ հիւ պիր
շէյ կիպի օլտուղունու՝ օ պիզէ վաաֆ Լթտիլինէ
կէօրէ, հիւ պիր թէսէլլի պուլմայուպ կէօզլէրինի
Լլաւհա տօղըու գալտըրըպ տէր:

Իմպի հալա նէ՞ պէսլէրի՞մ, էա՞ էֆէնպի՞մ, իմպի-պի-մ
«էնպէ պիւր:

Եա՛ տօթլարըմ, պիլիմ տախի հիւ պիր զայ-
րու թէսէլլիմիզ եօգ տըր: Տիւնեատան նէ պէք-
լէյէպիլերիզ: Տիւնեանըն զայթ չօգ շէյլերի պուլու-
նուր, եանի՝ զէնկինլիյի, զէննէթի, իթիպարը, շազ-
լըլը. հէմ քիշինին ֆիքրինի խայլուձա վազըթլար
էյլէնտիրմէյէ մահալլերի, վէ եարան եօլաաշ իլէ
վազթընը կէչըրմէսինին մինասիպէթլերի:

Անձազ պու ճիւմէսի նէ տիր. հիւ վէ պաթըլ-
լըգ տըր: Պիլ հազիգաթ հէր քէս պաթըլ զը-
յապարաա կէզիյօր: Իթիմատ էյլէլին, տիւնեանըն
հէր վէրէպիլէձէք նէսնէլէրինէ սայ քի մալիզ պիլէ
օլաազ, եանի զէնկինլիյի, իզգէթէ, իթիպարա, շազ-

լայն, աստիճանային — հինէ հիշտէն սայլընք, էյէր իւ-
միւտիմիզ Ալահաս օլմազ իսէ: Արհատե եւրե
քէնտիմիզի պիհօզուր իտէրիզ, խաղնէլէր երդարըզ,
վէ պիլմէյիզ քի քիմ օնլարը աէվէրէճէք տիր:
Ան վաս, տիւնետաւն պէքէտիյիմիզ նէ տիր:
Տիւնեա պաթըլ տըք, տիւնեա եալանչը ասթ տըք,
պիղէ չօգ տէֆա լաթիֆ սէօզլէր սէօյլէր, պիղէ չօգ
վէ ալա նէսնէլէր վատ ետէր. անձադ զահմէթ վէ
միհնէթլէրտէ վէ էօլիւմ սաաթընտա խային վէ
հիլէքեար ասթ միաւր՝ պիղէ սէֆիլէյէ թէսլմ
էտէր, ասլա պիր ձիւզիւ թէսէլլի պիլէ վէրմէյէրէք:
Իմտի աճայիպ պիր շէյ տիր, եւ ասթլարըմ, քի
նիճէ առեմլէր, վէ պախուսուս քրիսթիյան աէնի-
լէնլէր, տիւնեայը վէ տիւնետաւքի օլան շէյլէրի,
եանի՝ զէնկիլիլի, իզգէթի, զէֆդ ու սէֆալէրի,
պաթըլլըզարը վէ տիւնեանըն կիւնահլարընը սէվէր-
լէր: Մէսէլա տիզգաթ էյլէյինիզ քի՝ նէ թարզիկէ
Արալի կիւնիւնիւ կէշիլլիլէր, օլ ազիզ լահաթըլը
կիւնիւնիւ՝ քի օնու Ալահ պիղէ սայրի նիլէթլիլ
վէրմէտի իլլա բուհանի նէսնէլէրէ տայիր օլանլարտա
մէշըու օլմազ իչիւն, վէ սայրի կիւնլէրտէն տահա
ղէյատէ օլ կիւնտէ ճանըմընն հազգընտա հաճա-
թըմըզ օլմասը իչիւն իհասն էյլէտի: Իմտի սիւալ
խտէրիմ, քրիսթիյանլար պու կիւնիւ նէ թարզ իւզ-
րէ կէշիլլիլէր: Չօզլար քիլիսէյէ կիտէրլէր (վէ պա-
զըլարը տա ալա կիթմէյլէր) վէ զանն էտէրլէր քի

Ալահա միւնտիպ օլան ձէմի պօրճլարընը օնլար էտա
էյլէմիշ տիրլէր. պէօյլէճէ կիւնիւն պաղի դալան սա-
աթլարընը տիւնեայա սունարադ Ֆիքրիլէրիին պա-
թըլ շէյլէր իլէ վէ տիւնեանըն զէֆդ ու սէֆա-
լարը իլէ էյլէնտիրմէլէրի իլիւն պիւտիլթիւն Րապ-
պըն դօրդուսուռու ըէտա էտէրլէր: Այլիճէ աղնամադ
իլիւն սայրի պիր թէշպիհ սէօյլէյէճէյիմ, ատէմլէր
տիւնեայը սէվտիզլէրի վէ իւմիւտլէրի տէ Ալահաս
օլմասըզը խուսուսուռտա.

Տիզգաթ էյլէյինիզ նասըլ սապահտան ախլամա
տէք՝ երլն իպթիտասընտան թա սօնուեա տէք չա-
լըշըլար, մէրամլարը աճուպ նէ տիր: Տէյիլ սաթթ
եէվմիլէ ըրդըլարընը դաղանմադ՝ իլլա տահա չօգ
շէյլէր, շէյլէ քի միւմբիւն օլապիլիլին կվատլարը-
նա զանիճէ վարիլէթ պրադմադ: Անձադ քիմ ճա-
նը իչիւն տիւշիւնիւր, քիմ դայըրը օնու, քիմ
Քրիստոսուն պու քէլամընը Ֆիքրիստէ հըֆդ իտիր.

Օխրա պիք ապէ՛մ պի-նի-ն պի-նեայը հապանը
դա՛ ճանընը զայ էտէրսէ՛ նէ՛ ֆայրէ էտէր, էախօպ
ապէ՛մ ճանընա պէտէլ նէ՛ վէրէնէ՛ պիք. Սաաթ.
Ժ.Օ. 26:

Աէ միւպարէք Գուրթարըմընըն պիր դայրու
սէօզլու տախի.

Ավէլլա Ալահըն փապիշահլըլէր վէ միւն սապա-
հաթընը պիլէլիլ, վէ պո-նլարըն հէֆիսէ միլէ զամ
օլանմադ պիք. Սաաթ. Օ. 33:

Իմասի ներքեակ տիր օլ . քրիսթիյանլար, էվվելա
Ալահըն փատիշահլըղընը արայանլար վէ պատեհու
օնուն լուծֆու վէ միւպարեքեաթը իլէ էօմրիւն իգ
տիղալարընը իսթէյէնլէր: Չօղլար հէր շէյտէն էվ-
վէլ տիւնիւանըն նէսնէլէրինի վէ սօնղրա սէմավի
փատիշահլըղը օրլէմէզլէրմի. պէյլէճէ քէնտիլէրինի
Ալահ գապուլ էթմէսի լազըմ տըր տէյու զանն
էթմէզլէրմի, չօղլար քէնտի սաատէթլէրինի տիւն-
հատա պէքլէմէզլէրմի. մէսէլա՝ պիր քիմսէ Փաքիր
իսէ հիշ պիր շէյի օլմատըղը իշլուն թալէհսիղ
տիր տէրլէր. ամմա զէնկին իսէ՝ տիւնեանըն գըյատը
միւճիպինճէ իգպալլը տըր տէրլէր:

Լաքին նէ զէնկին, վէ նէ տէ Փաքիր իգպալլը
տըր՝ էյէր իւմիւտիւ Ալահտա տէյիլ իսէ: Այլընըզ
տինտար քրիսթիյան իգպալլը տըր, նիշլուն քի տէր
Պօղոս առաքեալ:

Տիւրքալլէք հէր շէյէ Ֆայտէլէ Կիլ, լէ-ճի օնպո
լէսիլէ հէ՛հ լէլէլէք էօհիւն լապը լար. Ա. Տիմոթ.
Գ. 8:

Ալահ պու տիւնեատա տինտար առէմի միւպա-
րէքլէյիպ օնա եարտըմ՝ վէ ախրէթին էպէտի էօմ-
րիւնէ նայիլ էտէր: Ալահ հէր քէնտիսինտէն գօր-
գանլարըն հազըրնա իգտիղա օլան նէսնէլէրի գայը-
րըր: Ա՛նճաք առէմ օղու գուվվէթի օլուուզճա իշ-
լէմէլի, թէնին հազըրնա տիւշլունմէլի, վէ եայլընըզ
թէնին հազըրնա տէյիլ, իլլա պախուսուու զիյատէ-
սինճէ ճանըն հազըրնա տիւշլունմէլի տիր:

Փաքիր իսէ իւմիւտինի Ալահա վէրմէլէ, վէ
Ալահ օնուն եէվմէյէ էքմէյինի վէրէճէք տիր, ամ-
մա զէնկին իսէ, իւմիւտինի զէնկինլէյինէ վէրմէլէլէ,
իլլա օնլարը քէնտիսինէ իհսան էտէն Ալահա վէր-
մէլէ: Էլր մինասիպ Ֆուրսանթաա ինսան օղու
իւմիւտինի Ալահա վէրիպ Դաւիթ փէյղամպէրլէ
սէյլէմէլէ:

Եւ լէֆէնպիւ, հալա նէ պէլլէրի, տիւնեատան
նէ՞ պէքլէրիմ, Ե-մ-պի-մ պէնպէ Կիլ:

Ելմտիյէ տէք, եւ առթլարըմ, Դաւիթ փէյ-
ղամպէրին սէօղիւ իւղէրինէ եայլընըզ պիր քաշ իւ-
միւմիւ թէֆթիշաթլար էյլէտիմ: Այէօրիւն՝ պու
սէօղ պիղէ էօյրէտիր քի տինտար առէմ քէնտիսինէ
մախսուս օլան սաատէթի տիւնեատան վէ տէ տիւն-
եատաքի օլան նէսնէլէրտէն պէքլէմէզ, իլլա օնուն
իւմիւտիւ հէր Ֆուրսանթաա Ալահտա տըր:

Աֆիլ էտէսինիզ, իւշ Ֆուրսանթաա տախի
թաղաիմ էտէյիմ շիմտի, քի անլէրէ նաղարէն տին-
տար քրիսթիյան հէր շէյտէն զիյատէ Ալահա իւ-
միւտ իտէր,

Ա. Քէնտի ճանընըն իտէլար իշլուն, Քրիսթի-
յան տէնիլէնլէրին չօղլարընա սիւալ էթմէյէ գուտ-
րէթիմ օլսայրտը, առէմին իտէլա օղունմար խու-
սուսունա նէ էթմէյէ իգտիղապը վար տէյու, նէ՞
զանն էտէրսինիզ՝ ճէվապըրը նէ՞ օլաճաղըտը: Ու-
վապ վէրէճէլէր իտի քի՝ ինսան շունու վէ պու-
12

նու էթմէլի, մէսէլա՝ Ալահտան գորգմարը, քեա-
միլ օլմալը, քիլիսէյէ կիթմէլը, կիւնահլարընք
իթրաֆ էթմէլը (խոստովանանք), Մուգգատտէս
իլհադըղա (Ս. Հաղորդութիւն) եանաշմալը, սա-
տաղա վէրմէլը, կիւնահ իշլէմէմէլը, քէզալըք պունա
էմնալ պօրծլար: Անճագ Ալահըն քէլամը օլան Խն-
ճիլէ (Աւետարան) սիւալ էտէլիմ, պու սիւալէ ճէ-
վապը նէ տիր,

«Ե՛ր էթիէ+ կէրէ+ Կիլ Կի խէլասա նայիլ օլայը՝:

Օ տէմէզ պիղէ շունու եա պունու էտէլիմ, իլա
տէր քի Բապու Յիսուս Քրիստոս իմն էյլէ Կի
խէլաս օլասըն:

Իման տըր, իման տըր ատէմի գուրթարան, վէ
տէյիլ խայրը ամէլէր: Հէր շէյտէն էվիլէլ իման
տըր, տիրի իման Յիսուս Քրիստոս: Եա ճանըմ,
էյեր թէվպէ էտէրսէն վէ կիւնահլարըն իշլէն գասա-
վէթլէնսիշ իսէն կէօղլէրինի խաշա չըգմըշ Յիսուս
Քրիստոսա գալտըրըպ իման կէօղիւ իլէ օնա նաղար
էյլէ՝ քի խէլասա հէմ կիւնահլար քէֆարէթինէ
նայիլ օլասըն:

Խայրը ամէլլէրինտէն նէ պէքլէրսին: Ալահըն
քէլամը միւճիպինճէ սանա սէօյլէրիմ քի՝ սէնին է-
յի խայրըրը ամէլլէրին ասլա սէնի խէլաս էյլէմէյէ
գատիր տէյիլ տիր, զերա ճիւմլէսի գուսուրլու վէ
կիւնահ իլէ միւլէմմա տըր: Պիղիմ ատալէթի-
միլ իլէ Ալահըն հուզուրունա չըգմաղա գատիր

տէյիլիլ, նիշլէն քի Ալահըն թէնսիլհէրինէ գարշը
իշլէտիր, պիղէ պօրծ օլան Փարզարը իճրա էթմէ-
տիր, իլա պախուսուս Փարզ օլմայանլարը էթտիր,
վէ պիղտէ հիշ պիր փագ վէ սաֆի նէսնէ եօգ տըր:
Խօյլէ իսէ նասըլ խայրը ամէլլէրիմիղէ խէլաս պու-
լապիլլէրիլ. Քրիստոս տըր պիղիմ գուրթարըճըմը,
անըն լութֆու վէ մէրհամէթի պիղի խէլաս էտեր,
խաշըն իւզլէրինտէ պիղիմ իշլէն տէօթիլէն գըյմէթ-
լու գանը՝ պիղի ճիւմլէ պի նամուսլուգտան վէ կիւ-
նահտան փաղլէր: Քրիստոսն հագգընա նիճէ
Պօղոս առաքեալ սէօյլէր՝

«Ալահ վէ Կիլիշիլ ճաղէյիլնայիլ օլան ճէյանճը պիլ
Կիլ:

Քրիստոսա տօղրու իւմիւտիմիլ օլմալը ճանլա-
րըմըղըն խէլաս պուլմար իշլէն, վէ տէյիլ խայրը
ամէլլէրիմիղէ:

Խօյլէ իսէ՝ իգտիղա տէյիլ տիր խայրը ամէլլէր իշ-
լէմէմիլ, քաշ քի խէլասըմըղ անտէն գուհուր իթ-
մէղիսէ: Քիմ քի պէօյլէ սէօյլէր իսէ՝ օ Խնճիլէ
աշնա տէյիլ տիր. խայրը ամէլլէր հէր նէ գատար
գուսուրլու իսէլէր տէ, Փագաթ թահգիդ վէ տիրի
իմանա մալիդ օլտուղումուղու կէօթէրմէք իշլէն իգ-
տիղա տըր, նիշլէն քի էյի աղաճ էյի մէյվէ վէ-
րիր: Ալօրիւն՝ կիւնէշ տիւնէայա ըլըդ վէ սըճագ-
լըք վէրմէմէսի միւմքիլէնմի տիր, հաշա, զերա քէն-
տի մախուսիլթի տիր, քէնտի թապիյաթը տիւն-

Եայր ըղբայրամագ վէ ըսթմագ սըր: Հման սա-
հիհ իմանըն թէէսիրի իլէ տախի պէոյլէ պիր շէյ
վուգու պուլուր: Իման առէմլէրին տէրունինտէ պիր
էյի աղաճ տըր, վէ խայրը ամէլէր խէ, օնուն մէյ-
վէլէրի տիր, Եախօտ տէյէպիլէրիլ իման ըղբ տըր
վէ օ՝ միւմթիւնսիղ տիր քի Եիւրէյի ըղբայրուպ ը-
սթմասըն մէյվէ հասըլա կէթիրմէք իչին: Վրիմին
քի միւրայըսըլ իմանը վար տըր՝ անըն խայրը ա-
մէլէրի օլմամասը միւմթիւնսիղ տիր, զիրա սահիհ
իմանըն թապիյաթը շէոյլէ տէյէյիմ՝ խայրը ամէլ-
լէր իճրա էյլէմէլի. իման՝ Էնքսէսինտէն խայրը ամէլ-
լէրի կէթիրիր. իմանտան խայրը ամէլէր գայնար վէ
սէրփիլլէր, նիճէ քի կիւնէշտէն ըղբ, շէոյլէ քի խո-
յըր ամէլէր Եալընըլ իմանտան զուհուր խտէր, իմ-
տի խայրը ամէլէրին անասը իման տըր: Եյէր պիր
քիմսէ տէրսէ քի իմանը օլմագսըղէն՝ խայրը ամէլ-
լէրի վար վէ իճրա էտէր, պու միսիլլիւ քիմսէ միւ-
րայի տիր, վէ ամէլլէրի ըէամէն էյի կէօրիւնիւր, լա-
քին իշճէտէ Փասիտ վէ հիլլէքետր տըր: Հաղի-
գաթէն խայրը ամէլէր Եալընըլ իմանտա սապիթ
տիրլէր: Վրիմ քի Վրիստոսա իթտիղաթ էտիպ՝
ճանընըն խէլաս պուլմասը իչին օնա իւմիւտ խտէր
խտէ՝ օ խայրը ամէլլէր իշլէմէյէ մէճպուր տուր: Սէ
պիլլէրսինիղ օնու մէճպուր էտէն նէ տիր, Ալահըն
մուհապպէթի՝ քի թէնպիհլէրի հըթղ էթմէյէ, վէ
անըն թարիղինտէ Եէօրիւմէյէ օնու մէճպուր էտէր,

վէ Ալահըն մուհապպէթինտէն մէճպուր օլարագ օ՝
օնուն թէնպիհլէրինին աղըր վէ կիւճ օլմատըղընը
Ֆէհմ խտէր: Վրիստոս տէր,

Օլիւս պըյո-նպո-յո-ղո-մ լալիթ՝ վէ Եի-Էի-մ
Էաթիթ պիր:

Իմտի, Եա առէմ՝ օղուլարը, կէլին. Եա կիւնահ-
քետրլար, Վրիստոսա կէլին, Օնա ինանըն վէ խէ-
լաս օլաճագսընըլ: Խէլասընըղ զայրու շէյտէն պէք-
լէմէյին՝ իլա Եալընըլ Վրիստոստան: Օնա տայմա
տէմէլիսինիղ,

Հալա նէ պէպլէլիմ, Եա Էթէնպիմ, Ե-Էի-պի-մ
Վէնպի պիր:

Բ. Նէ մութլու օ առէմէ քի Քապպա իւմիւտ
էտէր, զիրա պու միսիլլիւ առէմ՝ տէյիլ սալթ կիւ-
նահլէրտէ, իլա վէ պու տիւննատա ծիւմիլէ շէքաիլի
քէօթիւ մէշագգաթլարընտա թէսէլլիլ տիր: Հաղի-
գաթ տիւննանըն Էն պէօյիւք միւսիւպիթի կիւնահ
տըր, վէ կիւնահ սէպիպի իլէ օլ գատար զայրի շէյ-
լէր տախի պուլունուր քի՝ առէմ՝ օղունուն իմա-
նընա վէ թահամիւլլենտէ տօղունուպ անը թէճրիւ-
պէ խտէրլէր: Տէրա ու պէլա շէքմէյէն քրիսթիյան
նէրէտէ պուլունուր. հաճիլը Էվէ աճը վէ միհնէթ
կիրմէլ: Հաղիգաթ, հէփ ծիւմիլտի տէ տէրա ու
պէլա շէքմէլի տիր, պաղէն շունու վէ պաղէն օնու:
Լաքին տինտար քրիսթիյան Պաւլիթ իլէ պիրլէդ
տէր, Եա Էթէնպիմ, Էալա նէ պէպլէլիմ, նէ պէքլէրիմ

պու տիւնեատան պէն՝ իլա սէֆիլլէյի վէ ճէֆր ու
ճէֆայը, պունուն իչիւն ածընամա, ի-մի-պի-մ ալն-
պի պիբ:

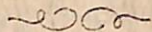
Հէր աճըլարըմտա սանա իւմիւտ հտէրիմ, հէր
նէ քի սէն եօլարըսան պէնիմ հազզըմա՝ ապա Ֆե-
նա տէյիլ տիր: Եւ սէմավի Փէտէր, եայընըզ
լուծֆունու վէ ինայէթինի իհսան էյլէ՝ վէ եէթի-
շէր տիր: վէ տախի սէնին մուզգատտէս իրատէթի-
նէ տայմա իթաաթ էթմէք իչիւն ինայէթինի քե-
րէմ էյլէ, սէմավի իզզէթինէ հազըրլանամա իչիւն
գոյ վէր պու տիւնեատա պիր ազ զահմէթ ու միհ-
նէթ շէքէյիմ, — զիրա սէնին քէլամըն պանա էօյ-
րէտիր՝ պիր շօդ ճէֆր ու ճէֆատէն սօնդրա Աւ-
լահըն փատիշահըղընա կիրմէմի, պունուն իչիւն,
եւ էֆէնտիմ, նէ պէքէրիմ պուրատա, ի-մի-պի-մ
ալն-պի պիբ:

Գ. Պէլի քրիսթիյանըն իւմիւտիւ Ալահտա տըր
կէրէք սէֆիլլիգտէ վէ կէրէք սաատէթտէ, վէ կե-
րէք հէր պիր վուզուաթլարտա. վէ էնճամ էօլում
սաաթը կէլտիյիտէ ոլ վազըթ քիմէ՝ իւմիւտ էթ-
մէլն տիր: Օլ զէման հազզան Պաւլիթ փէյլամ-
պէր իլէ տէմէյէ հազզ վէ վաճիպ տիր: Եւ
էֆէնտիմ, հալա նէ պէքէրիմ՝ իւմիւտիւմ սէնտէ
տիր: Սանա էօմիւլմտէ իւմիւտ էթտիմ, սանա շիմ-
տի տիւնեատան այրըտըղըմ սաաթտա տախի իւ-
միւտ էտէրիմ: Հալա եէօրիւմէյէ վաճիպ ոլան եօ-

լում տախի գարանըզ տըր, էօլում օվաընտան կէշ-
մէմտէ, եինէ իւմիւտիւմ սէնտէ տիր: Սաղ էլիւ
պէնի գըլազըղլայաճազ քի՝ պէն Խօրտանտան (Յօր-
դանան) եանի էօլում չայընը կէշիպ՝ էմինճէ Ատ-
տիյարընա (Աւետեայ) տախիլ օլայրմ:

Իմտի, եւ տօսթլարմ, պազընըլ՝ նէ թարզ
իւզըն քրիսթիյան քիմսէ կէրէք սէֆիլլիգտէ վէ կե-
րէք սաատէթտէ, էօմիւրտէ վէ էօլումտէ, վէ պա-
խուսուս ճանընըն իւլասը իչիւն, թէքմիլէն իւմիւ-
տիւ Բապպ Յիսուս Քրիստոսա տըր: Քրիս-
թիյանըն պու իւմիւտիւ իւզըն տահա սէօյլմէյէ
գատիր իտիմ՝ լաքին վաղըթ վազըմա նէթիճէ վէր-
մէյէ մէճպուր էտէր: Տիւնեատան հիշ պիր շէյ
պէքէմէյուլ՝ իլա Բապպա իւմիւտիւնիզ օլմասը
խուսուսունտա սիգի թէֆիլլիմէք իսթէրիմ: Ու-
նընըղըն խէլա օլմասը իչիւն Օնա իւմիւտ էյլէյին —
օնա՝ սէֆիլլիգտէ վէ սաատէթտէ իւմիւտ էյլէյին —
տախի էօլում սաաթընտա օնա իւմիւտ էյլէյին:
Եւնճազ Ալահա իւմիւտ էտէրիմ տէյու եայընըզ ա-
ղըլ իլէ տէմէսի էլվէրմէլ: Չօղլար օնու տէրէր,
լաքին էօմիւրլէրինին թավուր ու հարաքէթի աշի-
քեար կէօսթէրիք քի՝ Ալահա իւմիւտ էթմէլլէր,
իլա տիւնեայա վէ տիւնեատաքի օլան նէսնէլէրէ
իւմիւտ էտէրէր: Չօղլար տախի պուլունուր քի
իւմիւտէրինի ինսանլար իւզէրինէ գօյմուշ տուրլար:
Էյիթ Փիլ հազիգաթ իւմիւտիմիզ Ալահտա իսէ՝

պիղիմ՝ եկվմիյէ տուամըզ օ՞լաճադ տըր, շէօյլէ
քի՛ Լլաճ պիղէ Բուճ էլ Պառառառն ինայէթի-
նի իհօան էյլէյէ, քի պազի դալան կիւնէրիմիզան
տինտար վէ սաիլ, հէմ թամ ազըլ օլուպ ծնուն
իսմի շէրիֆինին իղզէթլի հիւրմէթինէ աօղըու եա-
շայալըմ:

ՅԵՏԻՆՃԻ ՊԱՁ

ՔԵՆՏԵՄԻՉԻ ԹԷՓԹԹԻԹ ԷԹՄԻԷ ԻԶՐԷ

Քէնտէնիյէ սընայըն, էյէր իմանդա իսէնիլ, իէն-
տինիյէ իւեճըն-պէ էյլէյին, եսիօս իէնտինիյէ Լանըմադ-
հաընըլ ի՛ Յետոս Քրիստոս տիպէ տիւ, էյէր ի՛
յէտոս օլոմնո-լ տէյիլէսէնիլ. Բ. Վորնթ. Ժ. Գ. 5:

Լլաճ Լգիլ Քիթապալարը պիղէ վէրաի քի՛
Պառիթին տէտիյինէ կէօրէ՛

Լյաթլարընդա Վրալ՝ վէ իլլէրիիյէ ըլլէ օլոմն,
Սաղմ. ՃԺԹ. 105:

Փէդ սաճըլը հալ տըր քի՛ Սլաճըն պու քէյա-
մընը տիւնեայա նաղարէն՝ ղայէթ ազլարը տըր քի՛

իճրա էտէրէր, վէ նէ՞ գատար ատէմլէր պուլունուր
քի՛ թէքմիլէն Լգիլ Քիթապալարը օղումաղա հա-
ճաթսըզ տըրլար, պախուսուս Խնճիլ շէրիֆի օ-
գումաղա: Քրիսթիյան անըլըլար, Փազաթ քրիս-
թիյանըզ եօզ կիպի եաշարլար, քրիսթիյան տինի-
նի՛ վէ ծնուն պօրճլարը հանկընը օլտուղունու աա-
լա թէֆթիլ էթմէզլէր, հէմ սահիհ իմանլարը վաճ-
մը տըր, վէ էօմիւրլէրի իման իլէ մուաֆրդ մը տըր
տէյիլ թէֆթիլ էյլէմէզլէր, ծնու քի իզրար է-
տէրլէր: Պէն քրիսթիյան անըլըպ վէ քրիսթիյան
իմանընը իզրար էթմէքտէյիմ, ամմա աճապա՞ սա-
հիհէն քրիսթիյանմըլըմ վէ ամէլլէրիմ Խնճիլէ մուա-
ֆրդ մը տըր տէյու քէնտիլէրինէ հիչսիւալ էթմէզլէր:
Քաշ քի Խնճիլ աշիգեարէն սէօյլէր, օլ ճիւմէսի
քի՛ եա՛ Բապպ, եա՛ Բապպ տէրլէր՝ Լլաճըն փա-
տիշաճըզընա կիրէճէք տէյիլ տիր, իլլա ծնար կի-
րէճէք տիր՝ քի Լլաճըն միւրատըր ալլէյսինի իճրա
էյլէրլէր — իշ նասըլ տըր, պէնտէ տէրիմ, եա
Բապպ, Փազաթ Լլաճըն միւրատընը իճրա էթ-
մէքտէմիլիմ՝ Լլաճըն թէնպիհէրինի գատիմ սաղ-
լամազլէ: Վէ իշթէ Քրիստոս սէօյլէր.

Չօգլար որը դաճլէ օլոմնո-լար, ազլար որը սէ-
զնիլէր: — Իմաի պէնտէ աճապ օ ազ սէզլիմիլլէրին-
տէնմիլիմ, վէ թէքրար իշթէ Քրիստոս սէօյլէր,

Չօգլար որը էպէրի Գայըլ էօլոմա կիպին,
Լճապ պէնտէ օ չօգլարաանմըլըմ, պու կիպի

վէ մուհապպէթին բուհու էկէր եիւրէքլէրիմիդտէ սա-
քին իօէ, պու եալընըզ իմանըն վասիմասը ելէ օլուր:
Նիճէ քի Պօղոս առաքեալ եազար Լփեսոս քրիս-
թիյանըլարնա:

Բապտիզմը Յեսուս Բրիստոսն Փէպէրնին Էս-
քարոնա պիզ լէօթէրն՝ ի բնորի ճէլալնին զանի-
նին կէօրէ սիլէ ինսան էպէ ի՝ բնորի Բոհոնա-
վասիմասը ելէ ելէրի արեօրէ Գոպրէնիլէ Գոլլի-
նէնիսիլ. ի Բրիստոս իմանըն վասիմասը ելէ ե-
րէիլէրնիլդէ սատին օլա, Լփես. Պ. 14—17:

Այլ իմանըն վասիթասը իլէ Քրիստոս գալարիմիզ-
տէ սաքին օլուր, վէ պու սէպէպտէն սէնին տէ, եա
քրիսթիյան, իզաիզան վար:

Ը. Իմանըն թէթթիլ էյլէմէնէ իմանըն վարմը,
նասըլ իմանըն օլմասըն, մէյէր Քրիստոսուն քիլ-
սէսինտէ վաթթիլ օլուպ օնուն ազասը տէյիլմիսին՝
քրիսթիյան տէնէրէք: — Իլլիլթ, Փաղաթ Պօղոս
առաքեալ սանա սէօյլէր քի՝ իմանըն թէթթիլ էյ-
լէյէսին, նիլին քի՝ իմանըն չէլիտի թիւլլէ օլտու-
ղունու պիլմէիսին օ՝ հանկըսը տըր, մէսէլա նիճէ
քի տէնիլ Բէլալիս իմանը՝ քի ստէմ ինանըր հէր
նէ քի Ազիլ Քիթապլարտա եազըլը վար իսէ,
պու չէլիտ իման իլէ Քրիստոս եիւրէքլէրիմիդտէ սա-
քին օլմազ. զիլա Յակոբոս առաքեալ սէօյլէր:

Ելլանլար պարի ինանըլար վէ պիլլէրէր Յակ-
Բ. 19.

Օլապիլը քի պիր ատէմ քրիսթիյան տինինին
թալիմաթընը, վէ տախի իման էտէճէք նէսնէլէրի,
հէմ իճրա էտէճէք շէյլէրի էյի պիլին, Փաղաթ օ-
նուն բուհունա մուաթըլ իճրա էյլէմէլիսէ օ՝ հիլ
պիր Փայտէ էթմէլ օնուն պիլմէսի: Աղըլ թազրի-
րի տէնէն տախի իման պուլունուր, քի ատէմ թէ-
Փէքքիւր էթմէքսիլէն, քրիսթիյան իմանըն իզրար
էթմէքտէ պուլունուր: Փաղաթ Ինճիլին թալապ
էյլէտիլի իման ղայէթ Փարզըլ օլուպ, տիրի իման
արը, օ՝ սալթ պաշտա եախօտ աղըլտա պուլունմազ
իլա եիւրէքտէ, քի օրատան ազար ճիւմէլ ամէլլէ-
րիմիլ, հէմ տախի թէքմիլ էօմիլմիլ օրատան պէ-
յան վէ այան օլուր: Պու իմանըմըլ քէնտիմիլի
Քրիստոսա թէպլմ էյլէմէյէ մէճպուր էտէր քի՝
քրիսթիյան կիպի՝ Ալահըն իզգէթինէ վէ ատէմէ-
րին Փայտէսինէ տօղըու եաշայալմ տէյիլ: Պու
իման ըլըլ տըր ատէմէ, քի օ ըլըլատալ ըսըտըր
եիւրէյի Աղըլ Բուհուն լութֆու իլէ: Պու իման
ատէմի քրիսթիյանճա էօմիլրէ տօղըու մէյլլէրի, շէյ-
լէ քի անըն տէյիլաթը վէ ամէլլէթի օնուն սահիհ
քրիսթիյան օլտուղունու կէօսթէրիլ: Քրիստոս շա-
յիրալէրինէ տէր, վէ հէր տայըմ քրիսթիյանըլարա
տախի սէօյլէր:

Ըլըլըլ տարիլլին էօնի-նորէ պէօլէ այալմէթ
վէրն, Բա ի պիլն էյի ամէլլէրնիլէ կէօրէլէր, վէ
կէօթէրու օլա Փէպէրնիլէ լէտը ետէլէր, Սաթթ.

Այս պու թէնպիհ օ դատար կիւճ սայրմայաճաօ զըտը, էյեր տօսթ տօսթու, դարընտաշ զարընտաշընը սեվմէյէ էմր օյունմուշ օլսայըտը. ֆազաթ էֆէնտիմիզ տօսիս տիւշմէնէրիմիզի սեվմէյէ էմր էյլէտի, նիշիւն քի տէր,

Ենն պէն սիզէ պէրի՛ ի՛ պիւշէնէրիմիզի սեվմէն, սիզէ պէպպո֊ա էպէնէրէ էպըր պո֊ա էպիւն, սիզէ պո֊պլ էպէնէրէ էյլէ՛ էպիւն. վէ սիզէ էնմիպէնէրէ հէ՛՛ սիզէ Գօզալայանլար իշէն պո֊ա էպիւն, Եա ի՛ կէօտէրպէ օլան Փէպէրիմիզի օլո֊լարը օլապընը, զերա՛ օ՛ կիւնէրիմի ֆէնալարըն վէ էյիւլէրիմի էպէրիմի պօղպո֊րո֊ր, հէ՛՛ հաօ վէ նահաօ Իմիւլէրիմի էպէրիմի էպըր Ժո֊ր էաղաբըր: Օլըրա էյէր սիզէ սեվմէնէրէ սեվմէր սեվմիշ նէ էմրիմիզ օլո֊ր. Եաթ. Ե. 44—46:

Եմտի քրիսթիյան կիպի՛ վէ Քրիստոսուն շայրտի միսալի տիւշմէնէրիմիզի սեվմէք կերէք տիր: Փազաթ քիմ էտէր, վէ Քրիստոսուն պու թէնպիհ լէրիմի լճրա էյլէյէն քրիսթիյանլար նէրէտէ պուլու նուր:

Պունուն զըտաընը կէօրմէքտիլիզ, պիրի օ պիրի իլէ նիզա էտէր, էյեր տիւշմանլըզ էտէմէզ իսէ քըսքանըր, վէ հէր պիր քիմսէ քէնտի ֆայտիմիլ արամագտա աըր: Նէրէտէ օլ քրիսթիյանլար քի տիւշմէնէրի իշիւն տուա էտէրէր. նէրէտէ օնլար քի քէօթիլիլէ էտէնէրէ էյլէ էտէրէր: Եա՛ սեվմիլիւ տօսթու՛մ՝ քրիսթիյանա տայիր օլան մուհապ

պիթ՝ քրիսթիյանլար արասընտա նատիր կէօրիւնմէք տէ տիր. իմտի քիմէր քի սահիհ վէ տիւնտար քրիսթիյանլար իսէ, օնլար պու մուհապէթէ մալէք տիրէր, վէ հէր կիւն աղիմ տէրէ՛՛ էիւլէքէրիմի թէնսիր էյլէմէսի իշիւն օնլար Ալահա նիաղ էյլէրէր:

Պ. Քէնտիմիզի թէֆթիշ էյլէյիւն, Եա՛ քրիսթիյանլար է֊մի֊պիւնէլէ թէֆթիշ էտիմիզ, հաթըլանըրմընը՛՛ օն տէօրտ կիւն էվվէլ Քրիսթիյանըն իւմիւտիւ իւղէրիմի սեյլէտիլիմ վաղը, քի տէտիմ՝ քրիսթիյան տիւննատան հիշ պիր շէյ պէքէմէզ, իլա հէր խուսուտա օնուն իւմիւտիւ Ալահա տըր վէ Պաուլիթ իլէ սեյլէր:

Իմի Էալա նէ պէտլէրիմի, Եա՛ Էֆէնպիմի, է֊մի֊պիւմի՛՛ Էնպէ պիր:

Քրիսթիյան մէսրուրիլէթիմտէ Ալահա իւմիւտ էտէր, սէֆալէթտէ՛՛ Ալահա իւմիւտ էտէր, ճանըն իշլաք հաղգընտա՛՛ Ալահա իւմիւտ էտէր, ֆաղլէթ ամըլէրիմտէն պէքէմէյիպ օ՛ էօմիւրտէ վէ էօլիւմտէ Ալահա իւմիւտ էտէր: Եմտի քաշ քի թէճրիւպէ օլարաղ իմանըմըզ, մուհապէթիմիզ, իւմիւտիւմիզ վէ զամիլիմիզ նէ՛ տէր, շիմտի պիզ քրիսթիյանլարըզ, իմանտայըզ, վէ իմանըն վաթիւթաը իլէ տէ Քրիստոս զալալէրիմիզտէ սաքիւն մի՛ տիր տէր: Եա՛ Քրիստոս՝ Ալահըն էվլաթը, շիմտի Ալահըն սաղընտա օթուրան — () ճէլալիլէ կէլէ՛՛

տիր Աղղ մէկքէր ին պիրը, — Օ՛ զ գատար
մահճուպ տըր քի իմանըն վասիթասը ին կիւնահ-
քեարըն գալպինտէ սաքին օլմասընը խօշսնըր: Նէ
մահճուպըզ, նէ մուհապպէթ, նէ մերհամէթ,
Վարխտոս գալպիմիզն գափուսունտա տուրօւր —
Ա՛հ, երւէք սերթլիյիմիզ, օ՛ չալար վէ խթէր
լութֆու սէլամէթի ին իչերի կիրիպ պիղն մուպա-
րէքլէմէսինի: Իմտի Օնա աչալմ գալպիմիզն տէյէ-
րէք. Ար պէնիմ գալպիմին իչերիսինէ, մուպարէք-
լէ եա՛ Բապպ Յիսուս — նիչլն տըշարտա տու-
րուրսուն: Ա՛հ, աֆվ էյլէ պանա, նիչլն քի՛ չօք
տէֆա պէնիմ գալպիմի տիւնեայա՝ վէ ծնուն ֆանի
նէսնէլէրինէ սունտում, վէ Անին իչլն մահալ
գալմըշ տէյիլ իտի, չլն տիւնեա պէնի ալտատա-
րադ հիշ պիր թէսէլլէ վէրմէտի, վէ նէ տէ վէրմէ-
յէ գատիր տիր: Անսին պիր եալմըզ թէսէլլմ
վէ իւմիւտիւմ,

Եւ Բապպ, թի՛ն լարայըմ, սէնպէ եպէպէ հայաթ
սէօլլէրէ լար արը. Յովհ. Օ. 69:

ՍԷՔԻՔԻՔԻՔԻՔԻ ՊԱՊ

ՔՐԻՍՏՈՒՅԱՆԱՆ ԱՅԼԱՅԻԱՐ ԻԻՉՐԻ

Իհայ Ալահն «էլլիւն ալլէլլէրէ վէ «էլլիւն-լէ-լէրէ
նիւն՝ Պերհամէն շէֆաֆալը՝ լալիլլէգ՝ ալլաֆ կէօնիւ-
լէ-լէ-տ՝ մահճուպը-գ՝ սապը կէյնին, վէ պիրէ պիրէ-
նիլլէ լէհաթիւ-լ էրիպ՝ էյէր պիր թիմէնին պիւրլէրին
ալլէյնիէ պիր շէտլասը լար եսէ, պիրէ պիրնիլլէ պա-
ղէլայըն, նի՛ն Վարխտոս Գաթի «իլլէ պաղըլասըր եսէ՝
«իլլաթ պէօլլէ էյլլէյն: Ալլէ պաղըլայըն հէֆիլլին ի-
լէրնիէ հոհապպէլի կէյնին, թի՛ օ՛ լէտիլլէյն պաղը
րը: Ալլէ Վարխտոսն «էլլաթիլլէ՝ էրիւրէլլէրնիլլէ
զաֆէր պաղըլայըն, թի՛ ծա պիր լէնպէ Գաթի Գաթիլլ
օլտա-նո-լ, վէ թիւնշէտիւ-ր օլտա: Վարխտոսն
«էօլլէ՝ «իլլաթ զանիլլէ իլլէ սաթին օլտա. վէ պիրէ
պիրնիլլէ հէր իլլէ իլլէ լալլէ «- շաթիլլէր էրիպ՝ (սաղ-
մալար) հէ՛մ իլլահիլլէր վէ րոհանի շաղիլլէր իլլէ՝ Ալ-
լահա էրիւրէլլէրնիլլէր լո-լիլլէ իլլէ լէտիլլէ էյլլէյն: Ալլէ
հէր նէ թի՛ էրիպիլլէ «էօլլէլլէ Էա աթիլլէ հէֆիլլէ
Բապպ Յիսուսն ապընպա՝ ծնուն լալիլլասըր իլլէ
Ալահ «- Փէրէրէ լէշէտիւ-ր էրիլլէ էյլլէյն: Ար-
չու. Գ. 12—17.

Պու պապտէ Առաքեալ քրիսթիյանդարա նապի-
հաթ վերի՝ Եօգարքի շէյլերի արամադա, քի օրա-
տա Վրիստոս Ալահըն սաղ եանընտա օթուրույօր:
Եօգարքի շէյլերի տիւշիւնմէյէ վէ տէյիլ եերին իւ-
ղերինտէքի շէյլերի: Աէ իւշիւնմիւ խանէտէ անլերի
սէյլեր սէպէպինի, նէ իշիւն Եօգարքի շէյլերի տիւ-
շիւնսիւնլեր տէյու,

Օլլա Եօգիւնիւ-յ վէ Եօգիւնիւ-յ Վրիստոս ինէ
պէրապէր Ալահիս ապրանմիւլ արը տեր:

Սահիհ քրիսթիյան, եա՛ տօսթլարմ, Էօմիւշ
տիր: Աճապա պու նէ՛ տէմէք տիր: Մանասը շու-
տուր քի սահիհ քրիսթիյան պունտան պէյլէ կիւ-
նահաա եաշամաղ, իլա ծնա նաղարէն Էօլիւ կիպի
տիր, եանի կիւնահաա լուխսաթ վէլմիւլ քի քէնտի-
սինի Ֆէթհ էյլէյուպ հիւքմ էյլէսին: Սահիհ քրիս-
թիյան տիւնեայա նաղարէն Էօլիւ կիպի տիր. տիւն-
եանըն հէր նէ դատար էյի վէ լաթիֆ նէսնէլերի
տախի պուլունսա, քրիսթիյան եինէ Էօլիւ տիր ան-
լերէ նաղարէն. ծիլարը ասլա տիւշիւնմէյ՝ վէ նէ տէ
տիւնեատաքի նէսնէլերտէն քէնտի սաատէթինի ա-
բար: Ումարմ քի քրիսթիյանըն իւմիւտիւ խու-
սուսունա օլան վաղըմը խաթըրընըտան չըգարմա-
տընըղ, օրատա կէօրտիւք քի քրիսթիյան ճէմի վու-
գուլաթլարընտա մէղամիրի (Մաղմաեթիւ) սէյլէյէն
իւն պիրլիգ տեր.

Եա՛ Րապպ նէ պէրլիլի՛, Էօգիւնիւ-յ տէմալ պիլ:

Սահիհ քրիսթիյանըն Էօմիւլ Առաքեալն տէտի-
յինէ նաղարէն Վրիստոս ինէ պէրապէր Ալահ-
տա սաղլանմըշ տրը: Պունտան նէ՛ տննաշըլը:
Աննաշըլը քի քրիսթիյանըն օլ Ալահ ինէ օլան
իւհաղըղը վէ աղիւլ իւլֆէթի՝ ասլա պու տիւնեատէ
կէօրիւնմէղ, վէ քրիսթիյանըն տէրունէն տույաուղու-
սէլամէթի՝ շաղըղը՝ վէ թէշէքքիւրիյէթինի տիւնեա
պիլմէղ, իմաի նէ վաղըթ Վրիստոս իղգէթիւն կէօ-
րիւնտիւքտէ՝ օ քի քրիսթիյանըն հայաթը տրը, օլ
վաղըթ Առաքեալն սէօղիւ միւճիպլինմէ — քրիս-
թիյանլար տախի ծնուն ինէ պէրապէր իղգէթտէ պէ-
յան օլաճաղար: Իմաի քրիսթիյանլարըն պու դա-
տար աղիւլ իւմիւտերի օլաուղունտան, ճայիղ տիր
քի՝ տիւնեատէ աղիւլ պիր Էօմիւր սիւրմէքէ եաշա-
սընլար, վէ կերի շէքիւրիւնլեր զննատան, նափաղըղ-
տան, պէթ խույլուգտան, եարամաղ շէհվէթտէն,
հէմ փութիւրէսթիւղ օլան թամահքեարըղտան,
զերա պու խուսուպար իշիւն Ալահըն զաղապը ի-
թաաթսըղըղտա օլան օղուլարը իւղերինէ կէլիւ: Աէ
Պողոսուլար պու էմնալ կիւնահաղըն Էօլունտա կեղ-
մէքտէ խիլերիստ տէ, լաքին Վրիստոսա ինանտըք-
լարընտա՝ զաղապը, Էօրքէյի, քէօթիւլիւյիւ, քիւֆիւ-
րիւ, վէ աղըղլարընտա օլան էտէպիւղ սէօլլերի թէքք
էյլէտիլեր, արթըղ պիրիպիրլերինի ալտաթմաղարը-
տը, իլա քէնտի ճէմի կըքանլարընտա կերէք սէօղ
իւն, կերէք ամիւլ ինէ, քրիսթիյան օլաուլարընը կէօս-

Թերթրէր խոխ: Օտրա Առաքեալն տէտիյնէ կէօ-
րէ քրիսթիյան օլան էսկի առէմի ամէլէրն իլէ պիր-
լիդ սօյունուպ՝ եէնի առէմի իւզէրինէ կէյինիր: Եա-
նի էսկի եարամազ էօմրիւնիւ պրազըր, պիր տաճա
իւզէրինէ ամամազ շարթըր իլէ, տախի պինամուս-
լուզուն եօլունու, հէմ կիւնահըն ամէլէրինի Թերթ
էտէրէք՝ տինտարըզն Թարիքինտէ եէօրիւր, վէ Աւ-
լահըն ինայէթի իլէ արթըզ կիւնահա տիւշմէմէյէ
ճահա խտէր: Իմտի նէ Թարզ իլէ քրիսթիյանըն
պու եօլա կէլմէսի հադըրնտա՝ Առաքեալ պու կիւն-
քիւ մէքտուպունաա պիղէ սէօյլէր:

Իմտի Ալահըն «էլէլիշ ասիլէրն վէ «էլլի-լէ-լէրն
կէպէ՝ մերհամէն շէֆադալն՝ լալիքիլէ՝ ասլազ կէօնի-լէ-
լէ՝ հանգու-պու-գ՝ ասպը կէյինն:

Քրիսթիյան օլան պուրատա՝

Ալահըն «էլէլիշ ասիլէրն վէ «էլլի-լէ-լէ կէպէ ա-
նըրըր: Իմտի քրիսթիյան օլան Ալահըն «էլէլիշ
պիք: Ալահ զնու տիւնեատան սէչտի քի ազիզ
օլտուն տէյու: Փաղաթ պունտան աննաշըմազ քի
արթըզ քրիսթիյանըն կիւնահը եօզ տուր, իլա կիւ-
նահըրընըն քիֆարէթինէ օ մալիք օլմուշ տըր Քը-
րիստոսուն զըյմէթլու դանը վասիթասը իլէ, քի օ
հէր կիւնահըրտէն փաղէր: Սէ հէր քաչ տէֆա
Թապիյաթընըն զայըֆըզը հասէպի իլէ կիւնահ իշ-
լէրիսէ, քրիսթիյան օլան՝ եինէ տֆիլ տիւր վէ ի-
ման իլէ Քրիստոսա տօղըու սէյիրտիր, վէ զնուն

գանընըն վասիթասը իլէ տէ ազիզլէյի էտինիր: Ալ-
թիճէյի քէլամ, սահիհ քրիսթիյան հէր կիւն ճահա
խտէր Ալահըն լութֆու եարտըմը իլէ, ազիզ վէ
քրիսթիյանա տայիր էօմիւր սիւրմէյէ: քէնտիսինի
պու Թարզ իլէ հազըրլար օ՝ ըջդտա պուլունան ա-
զիզէրին միրասընա հիսսէտար օլմազ իլէն:

Քրիսթիյանլար «էլլի-լէ-լէրն անըրըր: նիշիւն քի
սահիհ քրիսթիյան Ալահըն սէվկիւլէսիւ տիր: պէլէ
Ալահ պիղէ սէվտի վէ տիւնեա գուրուլմաղտան էվ-
վէլ սէչտի, շէօյլէ քի մուհապէթ իլէ մուգատտէս՝
վէ գապահաթսըզ պուլունալըմ հուզուրունտա՝
Քրիսթիյան Ալահըն սէվկիւլէսի տիր, վէ Ալա-
հըն մուհապէթի զնու Թէֆրէնտիրիր կէրէք Ա-
լահը վէ կէրէք առէմիլէրի սէվմէյէ:

Անճազ նասըլ Թանըյապիլէրիզ քրիսթիյանըն
Ալահըն սէչլիմիշի, ազիզ վէ սէվկիւլէսիւ օլտու-
ղունու: Հազիգաթ վաֆթիլ օլմուշ օլտուղունտան
պիլէմէյիլ: զիրա չօզ վաֆթիլ օլմուշ քրիսթիյան-
լար կէօրիւրիւզ քի զնլար քէնտի էօմիւրլէրի իլէ
սահիհ քրիսթիյան օլտուղլարընը վէ տէրունլէրինտէ
Ազիլ Բուհուն ինայէթինէ մալիք օլտուղլարընը
կէօսթէրմէլլէր: Իմտի նաղար էյլէյին, քի սահիհ
քրիսթիյան (լիպաս միսալի) մէրհամէթ պաղլարընը
կէյինմէլի, նիճէ քի Ալահ մէրհամէթլի վէ մուհապ-
պէթլի տիր, քէզալիք քրիսթիյան օլան առէմիլէ
տօղըու մէրհամէթլի օլուպ՝ լաթիֆլի կէյինմէլի տիր
Եանի՝ խօշ խտիյ, էյի վէ մաղլըմ օլմալը տըր:

Չօղ տէֆա պունուն վէ օնուն հազդընտա իշե
տիրիզ քի տերէր՝ շու էյի ատէմ տիր, Փազաթ
էջրէնին քի՝ եալընըզ իմանտար քրիսթիյան էյի ա-
տէմ տիր, վէ օլ էյլիք՝ քէնտի զաթընտան աէյիլ
իլա Քրիստոստան տըր:

Քրիսթիյան լազըմ տըր քի ալլաֆ կէօնի-լէ-յի-
կէյինսին, եանի մահձուպ կէօնիլլիւ օլմալը տըր,
մազըուր օլմամալը, քէնտինին իւզէրինէ զուրուր կէ-
թիրմէմէլ տիր, իլա Ալահըն վէ ատէմէրին հու-
զուրունտա տէրունէն ալլազ կէօնիլլիւ օլմալը տըր:

Քրիսթիյանա լազըմ տըր քի մահձո-պո-պո-
կէյինսին հէմ հալմ օլսուն, վէ ծիւղիւ պիր շէյ ի-
շին էօրքէլէնմէսին, եախօտ՝ տահա սահիսինի սէյ-
լէյիմ, հէր խուսուստա հարարէթլէնմէսի ճայիզ տէ-
յիլ տիր. իլա էօրքէյի կիւնահ միսալը ըէտտ էթ-
մէլ տիր, վէ էօրքէնին եէրինէ լէհաթի-լէ- կէյինմէ-
լի, վէ գօնշուսունուն գապահաթլարը հազդընտա
սապըրը օլմալը տըր:

Տէյնէյիլիմ Առաքեալըն տահա նէ թարզ իւզրէ
քրիսթիյանըն բուհանիձէ կէյինմէսի խուսուսունտա
եազընընը, քի տէր:

Պիւն պիւնիլէ լէհաթի-լէ էօրիպ պիւն պիւնիլէ
պապըլայըն՝ էյէր պիւն պիւնիլէն աէրէրէրէն ալլայիլէ
պիւն շէ+լապը լապ իսէ, նիձէ Քրիստոս օրէն պապը-
լապը իսէ, պիւպէ պէօյլէ էյլէյն:

Ալէ քիմ պիլտէն, եա գարընտալարըմ, կիւ-

նահարդ պուլունուր, սահիհէն հիւ պիր քիմէն:

Էյէր պիւնէ+ պիւնի-նահընըլ էօֆ րո-ր, +էնպի-
յէ ալլապըրըլ, վէ պիւպէ կէրլէ+լէէ էօֆ րո-ր: Է-
յէր կիւնահարընըլ էֆրար էօրէրէ+ , օ էֆի վէ սա-
րըֆ րըր +է կիւնահարընըլ աֆլ էօրէ, վէ պիւն հէր
նահազընֆրան ֆաֆլէյէ. Լ. Յովհ. Ը. 8, 9:

Իմօի քիմտէն իւմիւտ էթմէլիլ կիւնահարը-
մընըն քէֆարէթիւնի, հէլ հէյլէթ Քրիստոստան,
նիշին քի օ եալընըլ էմին վէ սատըզ տըր շէյլէ
քի աֆլ էյլէմէյէ գատիր տիր կիւնահարըմըլը: Քաշ
քի Քրիստոս պէյիւք պօրձումուզու պազըլար իսէ՝
տախի ծիւմէ թագսիրաթլարըմըլ թէհամիւլ էյ-
լէր իսէ՝ ճայիզ տէյիլ մի քի օլ վազըթ պիլ տախի
սարիլէրէ թէհամիւլլիւ օլուպ անդէրէ աֆլ էյլէյէ-
լիմ, վէ նիձէ քի հէր կիւնքի Րապպանի տուատա
(Հայրմերտէ) տէրիզ,

Ալէ պիւն պօրձուրընըլ պապըլա, պիւն րո-րի պօրձ-
ու-լարընըլ պապըլապընըլ կիւն:

Ալէ պո-նլարըն հէֆիսինին ի-գէրինէ մահապպէլի կէ-
յինն, +է օ՝ լէ+թիլլէյն պապը րըր. Սող. Պ. 14:

Առաքեալ տէմէք իսթէր քի՝ Փաղիլէթլէրինիլ
հէր նէ գատար տախի գուսուրըլ իսէ, ծիւմէ նէս-
նէլէրտէն զիյատէ ճէմիսինի էօրթէն մուհապպէթի՝
էսլապ կիպի կէյինին. Օշիւ, Պետրոս առաքեալ
տէր, մահապպէլի կիւնահար լէֆլ-լա-նո- էօրիլէր
Ը. Պետ. Պ. 8:

Մէ կէջէն Արարի կիւնիւ քրիսթիան մուհապ-
պէթինին իւզերինէ սէօյլէտիմ, անձագ նէ՞ Փայտէ
խտէճէք տիր պիր քիմնէյէ մուհապպէթ խուսուսու-
նա չօգ սէօյլէյիպ վէ իշխտիրսէ տէ, անը եիւրէքտէն
գապուլ էթմէյինձէ՛ լիպաս կիպի կէյինիպ տէ քէլա-
մէն վէ կէրէք ամէլէն կէօսթէրմէյինձէ: Աքին սի-
ղէ պիր շէյ ըէճա էտէճէյիմ, ումարմ քի իճրա
էտէճէքսինիզ, էյէր իճրա էթմէզիսէնիզ, հագզընը-
զա քէտէրլի օլաճագ տըր:

Պօղոս առաքեալն Ա. Պորնթոսլուլարա օլան ըէ-
սալէնին օն իւշիւնձիւ պապընը օգոմանըզա ըէճա
էտէրիմ, օրատա քի քրիսթիանա տայիր օլան մու-
հապպէթին հագզընա Առաքեալն տէտիքլէրինին իւ-
զէրինէ էյիճէ տիւշիւնին, վէ Ալլահա տուա էյլէյին
քի՛ օլ մուհապպէթի եիւրքլէրինիզէ թէէսիր էյլէօին:
Ա՛հ, մուհապպէթ՝ քրիսթիանա տայիր մուհապ-
պէթ, քրիսթիանըն տիւզէնի տիր, քրիսթիան օ-
լանըն օնուն իլէ միւճէրլէտ տօնանմասը լազըմ տըր:
Մուհապպէթ ճիւմէ սայրը Փազիլէթլէրին փունա-
րը տըր, Առաքեալն տէտիյի կիպի թէքմիլլէյին պա-
ղը տըր. մուհապպէթ պիզի Ալլահ իլէ պիրլէշտիրի,
զիւա Ալլահ մուհապպէթ տիր վէ արամըզտա օլան
մուհապպէթ պիզի տախի պիրլէշտիրի:

Պունուն իշին Քրիստոսուն սէվկիւլիւ շայիրտի
օլան Յովհաննէս առաքեալ տախի՝ մուհապպէթ
խուսուսունտա ղայէթ հարարէթ իլէ եալար: Պո-

խտի մուհապպէթին շայիրտի, պէլքի իշիթմիշսինիզ
Յովհաննէսին չօգ սէնէ եաշատըղըն՝ էխտիյարը-
ղընտա եալընըզ քիլիսէյէ կիթմէյէ գուտրէթի օլմա-
տըղը հասէպի իլէ, շայիրտլէրինին եարարմաթը իլէ
քիլիսէյէ կէօթիւրիւլիւ իտի: Մէ արթըզ ուզուն
վազար էթմէյէ գուտրէթի օլմատըղընտան քրիսթի-
յանլարա եալընըզ պու քէլամը սէօյլէր իտի,

Ի՛նչ «էվլի-լէ-էվլապարը», պիրիպիլիլիլ «էվլիլ-
Նէթիճէի քէլամ» քրիսթիյանլար օնա սիւալէյ-
լէտիլէր, նիշիւն տայմա պու քէլամլարը թէքրար-
լարսըն: Օլ տախի ճէվապ վէրտի քի Քրիս-
տոսուն թէնպիհի պու տուր, վէ էյէր պունու իճ-
րա էտէրսէնիզ եէթիշիւ տիր: Ֆիլ հագիգաթ է-
յէր Ալլահըն մուհապպէթի եիւրէքլէրիմիզտէ պու-
լունուր իսէ, էյէր օնու կէյինմիշ իսէք, օլ վազըթ
տիւննա կէօրէճէք քի՛ պիզ օնուն թէնպիհիլէրինի
սազլայան քրիսթիյանլարըզ, վէ Քրիստոսուն կէր-
էք շայիրտլէրիլզ քի՛

Քրիստոսուն «էլամէլիլ» էի-րէթլէրիլիլիլ զաճէր
պարաուն, ի՛նչ օնա պիր իլէնպէ պալիլիլ օլուն-
պուն-լ, վէ ճի-լիլէշէթէ-ր օլուն:

Ալլահտան գօրգմայան վէ օնու սէվմէյէն պինա-
մուս ատէմին եիւրէյինտէ Ալլահըն սէլամէթի հիւ-
քիւմէթ սիւրմէզ, իլա զըթտը պէթ խուլար, էօրքէ,
զազապ, քէօթիւլիւզ վէ չօգ տէֆա եիւրէքտէն վէ ա-
ղըզտան քիւֆիւրլէր վէ եարամազ սէօզլէր հիւքիւմէթ

սիւրեր: Աքին կիւնահարը իշին թէվպէ էտէն վէ
հիւրէքտէն Քրիստոսու սէվէն տինտար քրիսթիյանըն
օնա իմանը օլմասը իլէ կիւնահարըն աֆվընա մալիդ
օլուր, վէ հէման օնուն իլէ Ալահատա սէլամէթի
պուլունուր, Րապպըմը Յիսուս Քրիստոսուն վա-
սիթասը իլէ: Պու սէլամէթ օնուն եիւրէյինտէ հիւ-
քիւմէթ սիւրեր, տէյիլ արթըգ կիւնահ վէ օնուն
պէթ խուլլարը: Պու սէլամէթլէ ճիւմէ տինտար
քրիսթիյանլար պիր վիճութտա վէ պիր լուհտա
պիրէշմիշ տիրէր: Սահիհ քրիսթիյան քէնտի քրիս-
թիյան դարընտաշընը հադիգաթէն դարընտաշ կիպի
սէվէր, էլէր օ՝ Րապպըմը Յիսուս Քրիստոսու փադ
խիւլիւս իլէ սէվէրիտէ, միւթէշքքիւր տիր օ՝ նէ
դէման քի օնտա Ալահըն ինայէթինի վէ միւպարէ-
քեաթընը կէօրիւրսէ: Առաքեալ տէվամ էտէրէք
տէր,

Քրիստոսուն սէօղիւ սիւրէ դանիմէնիլէ «առին օլ-
տուն, վէ պիւն պիւնիլէ հէր էլ՝ էլէ լալէ՝ «-նա-
սիհալէ էրիպ, ապուսալ հէմ էլահիլէր հէմ րոհանէ
նադիլէր էլէ՝ Ալահա շէ-թիւրէրիլէրսէ լու-թ էլէ
Բէսպէն էյէյիլէ. Սող. Գ. 16:

Քրիստոսուն սէօղիւ հանկըմ տրր. Քրիստոսուն
սէօղիւ Աէնի Ահտտա եանի մուգատտէս Ինճիլ
շէրիֆտէ մէվճուտա տուր, վէ տէյիլ սալթ Ինճիլտէ
իլա ճիւմէ Ալահտան իլհամ օլունմուշ Աղիզ
(Աստուածաշունչ) Քիթապլարտա, քի Քրիս-

տոսուն հադիքնա շէհատէթ խտէրէր: Առաքեալ
Քրիստոսուն պու սէօղիւ դանիմէթիլէ քրիսթիյան-
լարըն տէրունիլէրինտէ սաքին օլտուն տէր. իմտի Ֆարզ
տըր քի քիլիսէտէ, մէքտէպլէրտէ վէ էվէրտէ հիւ
իլիմիլէ թաալիմ օլունտուն, պիրի տիկէրինէ էյրէ-
տիպ տէ մէզմուրար հէմ իլահիլէր վէ լուհանի
նադմէլէր սէյլէյէրէք՝ եիւրէքլէրինիդտէ Րապպա թէս-
պիհ էյլէմէնիլ Ֆարզ տըր: Լա՛ սէվիլիւլէ էվլատ-
լարմ, Ալահա համո ու սէնալէր օլտուն քի քի-
լիսէմիդտէ Ալահըն սէօղիւ դանիմէթլէ սաքին օլուպ
վազ օլունուր, վէ արամըգտա Ալահըն սէօղիւնիւն
նօգսանլըղը եօգ տուր: Անճադ թէֆթիշ էտէլիմ
քի Քրիստոսուն սէօղիւ եիւրէքլէրինիդտէ սաքին օլ-
մուշ մըտըր, վէ անճապ խանէլէրինիդտէ օ նէ՝ թարզ
իլէ իճրա օլունույօր, օրատա տալիս Ալահըն սէօղիւ
թալիմ վէրիլիյօր մը. օնու ախշամ վէ սապահ էվճէ
օղույօրմըյըգ: Էվլատլարմըգա Քրիստոսուն սէօղիւ-
նիւ թալիմ վէրիյօրմըյըգ. սալթ պունլար տէյիլ,
իլա այրըճա ազիլ թէֆէքքիւր իլէ վէ տուա իլէ
Քրիստոսուն սէօղիւնիւ օղույօրմըյըգ: Վէ քիլիսէ-
տէ եախօտ էվտէ թէսպիհ էյլէտիղմիդտէ նաալ
օլույօր թէսպիհիմիլ: Րապպա եիւրէքտէն լութֆ ի-
լէ թէսպիհ էյլէյօրմըյըգ: Ե իմտիյէտէք Առաքեալըն
(պու կիւնքիւ մէքտուպունտան) իշիթտիքլէրինիլ՝ պի-
ղէ եարամայա դատիր օլաճաղլմը մը, շէյլէ քի տէ-
նէյէլիմ քէնտիմիդի Ալահըն ինայէթի իլէ սահիհ

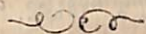
քրիսթիյանմընդ տէյու: Օլորա նիճէ քի չօգ տէ-
ֆա սիղէ տէտիմ, վէ նասըլ քի էյի մալիւմինիդ
տիր՝ սալթ իսիմ քիշէյի քրիսթիյան էտէմէլ: Լէյեր
պէյլէ օլմուշ օլսայրտը, տիւնեա իւզէրինտէ չօգ քրիս-
թիյանլար պուլունաճաղլար ըտը, լաքին զօրգարըմ
քի պէլքի սահիճ քրիսթիյանլարն սայրտը ղայէթլէ
աղ պուլունուր: Առաքեալն պու ըհսալէսինին խի-
թամընտա նէ սէյլէտիյինէ զուլադ վէրինիդ,

Ալէ հեր նէ թէ երէրհէնէլ «եօյլէ եա ափէլ ելէ հէ-
լիւնի Րապպ (Խոսուսուն ապրնապա՝ օնուն լաւիւսապ
եւէ Ալլահ — Փէտէրէ Բէշէտէ-ր երէրէտ էյլէյն»:

Հէր սէօղիւմիւզ վէ հէր ամէլէրիմիդ լաղըմտըր
քի Րապպ (Խոսուսուն ապրնտա օլուպ՝ օնուն վա-
սիթասը իլէ Ալլահ ու Փէտէրէ Թէշէքքիւր սու-
նուլսուն: Ա՛հ, զարընտաշտը, Առաքեալն պու սէօ-
ղիւ կերէք տիր քի պիղի թա նէրէ տէք մահճուպ-
լաթսըն. հէր սէյլէտիյիմիդ վէ իշիթտիյիմիդ շէյլէր
Րապպ (Խոսուսուն ապրնտա օլմատըղընտան էօ-
թիւրիւ, օնուն պիղի հէմ կէօրմէսինի հէմ տէ ի-
շիթմէսինի խաթրտան չըգարընտըրուզ:

Հէր նէ քի իշիթմէքտէ վէ իշիթմէքտէ իսէք
մուրատըմը Փէտէր Ալլահը խօշնութ էթմէք իշիւն
աէյիլ տիր, իլա քէնտիմիղն եախտա աաէմլէրի խօշ-
նութ էթմէք իշիւն տիր: Քեանքի Ալլահ թաա-
լա հէր շէյի Րապպ Յիսուսուն ապրնտա իծրա օ-
լունմատը հազըղնտա ինայէթինի պիղէ իհսան էյլէյէ

ճիւմլէ էօմրիւմիւզտէ քի պիղի գարանըղտան քէնտի-
նին աճայիպ ըլըղընա տալէթ էտէնին շու ֆաղիլէթլէ-
րինի՝ խապէր վէրէլիմ, Ա. Պետ. Բ. 9:

ՏՕՐՈՒՄՈՒՆՃՈՒ ՂԱԶ

ԹՕԹՈՒՄՈՒՆ ԹԷՄՍԻԼԻ ԻԵՐԷ

Ալէ լեթ Գալապալէթ պերէտէտ ելէ, լէ հեր շէր-
պէն խալէ օնա կէլէյէլէ, Բէմիւլ ելէ պէրի. Լէյիմէ
թէպի եթիւնի ետէյէ լեթոր, լէ ետէր ետէն՝ պաղը
եօլուն էառնա պիշէպ լէյիմի, լէ կէօրն գաշ-
լարը օնա եէրի: Ալէ պաղըր Գալա իշիւնի պիշ-
պի, լէ Դէմիւլ օլմապըղընտան՝ պիլիմէ գորդապա:
Ալէ պաղըր պիշէլէր պաալնա պիշպի, լէ պի-
թիւլէր պերապէր պիլիպ օնա պօղապալա: Ալէ պա-
ղըր էյի եէր իշիւնի պիշպի, լէ պիլիպ իշիւն
մահալ վէրպի. պաշլարը «եօյլէր ետէն՝ իշիւնի գա-
լապըրը օլան իշիւնի ղաղըրըր երի: Ալէ ղայիբպէրի օնա
աբոպա պիշէլէր երի, աճապա պա Բէմիւլ Դէ՞ օլա:
Ալէ օ պէրի՝ Ալլահը Գալալալըղընտան պըլարընտ պիւ-

մէջաբեր էլլէր իտի, քի մանասընը պէյան էլլէյէօ
վէ պախուսուս կէօրիւրիզ չօգ տէֆա քի ճէմաա-
թա թէմսիլէր իլէ վազ էտէր իտի, Բէհիլ տէնիլ
մէսէլա օ շէյի քի սէշէրիմ թապիյաթտան օնա բու-
հանիձէ մանա վէրմէք իշիւն, իքիսինի տէ թէմսիլ-
լէրիմ եանի թապիյաթի օլան շէյի բուհանիձէ օլան
շէյին եանընա եանաշտըրըրմ, օնուս բուհանիձէ նէ
աննատըր օլտուղունու կէօսթէրմէք իշիւն: Պու
թարզ թալիմ մադպուլ վէ Ֆայտէլ տիր, նիշիւն
քի տիյնէյէնին գուլաղընա սէյլէնէն քէլամ թէէսիր
էլլէր: Շէր նէ թալիմ օլուր իսէ՝ պու թարզ իւղ-
րէ գօլայ էտիսիլեր Ֆիքրէ, վէ զայէթձէ թէէսիր էյ-
լէր եիւրէյէ: Պու սէպէպիլէ Քրիստոս թէմսիլէր
իլէ վազ էլլէր իտի. սիզտէն հէր քիմ քի Խնձի-
լին թէվարիսինէ աշնա իսէ օ էյի պիլեր՝ քի քաչ
թանէ թէմսիլէր օնտա պուլունմագտա տըր, վէ
պու ազիզ թէվարիսին պու մահալինի ախշամտուա-
մըզըն վազընտա սէշտիմ, քի թէմսիլ տիր, վէ պա-
խուսուս պու Աիրակինին Խնձիլ տիր: Խմտի տիյ-
նէյէլիմ պու թէմսիլ, քի օնու պու կիւնքիւ Խն-
ձիլտէ Բապպըմըզ (Յիսուս Քրիստոս պիղէ վազ էյ-
լէր: Ելմտի թէնձէ հօնիւմիւղտէ պուլունմազ օ,
ամմա բուհանիձէ հազըր տըր, նիձէ քի քէնտիսի
տէր, Պէնիճ Եանիլէ իտի եա իւլտէ կէր ձէրէպէ ճէօ
օլտուր իսէ, օրապա օնլարըն օրնալընպա իճ, Սատթօ
ԺԲ. 20:

Ելէր շիմտի Քրիստոս բուհանիձէ արամըզտա
իսէ՝ նէ՞ տիգգաթ իլէ, նէ՞ իսթէք իլէ, վէ տախի նէ՞
արզու իլէ օնուս ազիզ քէլամարընը իշիթմէլլիլ:
Քէնձէր պիղ շիմտի պուլատա հազըր պուլունան
իշիթէնլէրիմիզ, պու սէմավի թալիմաթը պիլիպ՝ իձ-
րա էլլէյէլիտիք, քի օնու թօխումուն թէմսիլ իլէ
Քրիստոս պիղէ էյրէտիր: Սիւպարէքլէնմիշ օլան
գուլթարըճըմըզ՝ շէյիտէն շէյիտէ, քէյտէն քէյէ կի-
տիպ Ալահըն փատիշահըզընը միւթտէլէր իտի՝ վազ
էլլէյէրէք օն իքի շայիրտէլի իլէ պիլիլք: Նէ վէ-
ման չօգ ճէմաաթ կէլմիշ օլտալիտի թէմսիլէր իլէ
սէյլէր իտի, օ օնու նիձէ՞ վազ էլլէր իտի, թէմ-
սիլին մանասընը վէրէրէք տէր իտի. Ելիշի Բէնպի
Եանիլէ Եանիլէ լէֆթը, նիձէ քի պիր քիմսէնին պահ-
ձէսի վէ թարլասը պուլունտուգտա՝ օնու էքինսիզ
պրադմազ, իլա մինասիպ վազթընտա էքինինի էք-
մէյէ կիտէր: Սէ էլլէ Եանիլ Եանիլ պապըր Եանիլ
նա պիւլպի, քի օ գօլայձա պիթէպիլեր նէ վազըթ
թարլա եօլա եաքըն իսէ: Խմտի նէ դատարըր Եօլուն
Եանընա տիւշտիլ իսէ չիյնէնտի, վէ կէյիւն գուշ-
լարը օնու նէտի:

Սէ պապըր Գայա Եանիլէ Եանիլ վէ նէմէյի
օլմարընպան պիլիլէն Գորոն-Գորոն: Սէ պապըր Եանիլ
պրապընա Եանիլ վէ պիլիլէր պէրապէր պի-
լիպ օնա պօղպոն-լար: Սէ պապըր Եանիլ Եանիլ Եանիլ
նէ Եանիլ, վէ պիլիլ Եանիլ Գալ Դահաւ-լ Եանիլ,

է Կոնստանդնուպոլսի Եկեղեցիքի Գահապետը օլառ
իշխան, զապառաջ երբ Քրիստոս:

Անի հեր քիմ քի հաթըրլանմազ իսթէրիսէ՝
պու թէմսիլի աննասըն: Պազաթ շայրալէրի տա-
խի թէմսիլին Ֆիքրիսի աննայամատըլար, պու սէպէպ
իլէ Քրիստոս սիւալ էյլէտիլէր պու թէմսիլ նէ
տէմէք իսթէր տէյիւ: Աէ Յիսուս ճէվապ վէրտի՝

Ալահըն Բաբիշահլընն Կոնստանդնուպոլսի Եկեղեցիքի
Վեքիլն Կիւր, ամա Գահապետ լէմսիլէր իլէ Կոնստան-
դնուպոլսի, Լառն Եկապ Կահապետ իլէն Կոնստանդնուպոլսի, իլէ
Եկեղեցիքի աննայամատըլար:

Իլա նասըլ օլուր պու, Քրիստոսուն պու քէ-
լամը՝ սիգէ փէզ աճայիպ կէօրիւնմէյօրմը. վէ տէտի-
յիմէ նիճէ մուաֆըզ կէլմէքտէ տիր, շէյլէ քի Քրիս-
տոս՝ էյլէ պիր եօլ ըլա թալիմ վէրիւր իտի քի գա-
պա ճէմաթ պիլէ աննայապիլիւրիտի: Աէ պուրա-
տա օլ քէնտիսի տէր քի եալմըզ շայրալէրիլնէ վէ-
րիլնէ տիր Ալահըն փատիշահլընն սըրարընը պիլ-
մէսիլնի՝ սայրիլէրի իսթէսէ պիլէ աննամայա գատիր
օլամազլար:

Պուստան էվլէլ հեր քիմ քի Քրիստոսուն թա-
լիմաթընը աննամազ իսթէսէյիտի, թահգիլգան տէր
իսթըր էթմէլէյիտի, նիլն քի Քրիստոս հազըր
ըտը հեր պիլիլնի թալիմ էյլէյիպ գապուլ էյլմէյէ,
նէ ղէման մահճուպ գալպ իլէ վէ կէրէպիլիլէ իս-
թէրլէր իտի իսէ պիլմէյէ: Պազաթ եէհուալիլը:

Եկեղեցիքի Գահապետ Քրիստոսուն վէ քիսթիպէր-
տէն շոգլարը Յիսուս Քրիստոսա իման էյլմէք իս-
թէմէլէր իտի: Ալահըն ըլալմէր կէօրիւրլէր իտի,
ամա կէօրիւրլէրի գապարլար իտի կէօրմէմէք իլնն,
Քրիստոսուն միւճիւզաթը ամէլէրիլնի կէօրիւրլէր ի-
տի Փազաթ շէյթանըն գուվլէթի իլէ իճրա էտէր
տէրլէր իտի:

Պու ատէմլէր գարանըղը ըլալմէր ղիյատէ սէվտի-
լէր, նիլն քի ամէլէրի եարամազ ըտը, վէ պու-
սուն իլնն Քրիստոս տէտի, կէօրէրէք կէօրմէլէր,
վէ իլնտէրէք իլնթմէլէր: Իմտի հեր քիմ քի քէն-
տի ըուհանի քէօրլուղունու տուլմազ, վէ կէրէք-
լիլի պիլմէք իսթէրիսէ, օնա Ազըզ Քուհուն լութ-
ֆու իլէ Քրիստոս թէսիլ էյլէր, քի Օնա ինա-
նըպ իսթապ պուլա:

Հեր քիմ քի գալպիլնի սէրթէտիր վէ թէվպէ
էթմէք իսթէմէլ իսէ Քրիստոսա կէլէրէք՝ օնու
պրազըր Ալահ քի էն նիհայէթ կիւնահընտա էօլուպ
գալպ օլուրն: Իմտի կէլն իլնթէլմ թօխում թէմ-
սիլնին մանասընը — հէմ տէյիլ պէնիմ վէ եա-
լստ պիր սայրի ատէմին վէրէճէք մանասընը, իլլա
օլ քէնտիսիլնի վէրալիլ շու մանայը. թէմսիլն ըու-
հանի Ֆիքրի՝ շայրալէրիլնէ պու տըր տէր՝

Թօխում Ալահըն Բաբիշահլընն:

Պազաթ էթիմիլնին քիմ օլտուղունու սէյլմէլ,
թահգիլգան իլք էթիմիլ օլ քէնտիսի Քրիստոս ըտը:

քի օ կեցքտէն սէմովի լուծփուն թօխումունու տա-
տէմէրին գալպինէ եքմէք իշին կէտի: Ահ կեցէ
տօղու միրաճ էյլէտիլնտէ՝ Օ քէնտի շայիրտ-
լէրինէ՝ եանի Աղեղ Առաքեալարընա, թէնպիհ էթ-
տի՝ քի Ինձիլի պիւթիւն ալէմէ վաղ էյլէսինէր:
Օնլար տա էքինձի կիպի չոգարլար՝ տիւնեանըն շու
պէցիւք թարլասընա պու թօխումու եքմէյէ. տահա
էյիճէ պէյան էյլէյէլիմ, օնլար սէմովի թալիմաթըն
թօխումունու տաէմէրին գալպինէ եքտիլէր: Չօղա-
լը ինանըպ վէ գան ըլա շէհատէթ էյլէտիլէր Քրիս-
տոսուն իմանընըն սահիհլէյինի:

Քրիստոսուն քիլիսէսի գուվվէթ պուլուպ օ անի-
տէն ղայէթ պէցիւք պիր աղաճ կիպի օլտու, քի օ-
նուն տալարը շիմտի տիւնեանըն հէր թարափընտա
պուլունան պինէրձէ վէ միլիօնլարձա օլան ճանլարա
կէօլլէ վէ րահաթըղ վէրիլէր: Ահ Քրիստոսուն
քիլիսէսի տէնիլէն պու աղաճ՝ եայլմագտա տըր, վէ
տախի եայլաճադ տըր հէփ միլլէթլէրէ քրիսթիյան
իմանընըն խէլաս մէյվէսինի վէրմէք իշին: Իմտի
իւք էքինձի խէլասքեարըմըղ Յիսուս Քրիստոս խտի,
օնտան սօնղրա Առաքեալար չոգար Ինձիլին թօ-
խումունու եքմէյէ: Ահ առաքեալարըն վաղթինտէն
սօնղրա քիլիսէտէն ապա պու թօխումուն եքսիլմէ-
մէսի իշին Ալահ հաճաթ կէօթիւրտիւ: Քրիստո-
սուն ճիւմէ տինտար գուլարը, եանի քէլամըն իշ-
ճիլէրի՝ վաղճըլար վէ խօճալար՝ եքտիլէր վէ հալա

էքմէքտէ տիլլէր քրիսթիյան թալիմաթընըն թօ-
խումունու տաէմէրին գալպինէ, էյրէտէրէք վէ վաղ
էտէրէք Ինձիլի:

Ահ պու Ինձիլի Շէրիֆ Ալահըն քէլամը օլան
թօխում տուր: Քրիստոսուն իմանտար գուլու օ-
լան ապա տէլուճէ էքմէղ, ճանընա զարարը թօխում
եէտիրմէղ. իլա հայաթ թալիմաթընըն սիւտիւ իլէ
պէպէնիր: Իմտի հանկըսը՝ տըր Ինձիլին հայաթ
թալիմաթը: Ահ տօսթլարըմ, Ինձիլ պիղէ էյրէ-
տիր քի հէփ տաէմէր կիւնահքեար տըր, վէ հիշ
պիրիսի քէնտի լիագաթը վէ գուվվէթի իլէ խէլաս
պուլմայա դատիր տէյիլ տիր, իլա եալընըղ խաչա
չոգմըղ օլան խէլասքեարըմըղ Յիսուս Քրիստոսուն
իմանը վասիթադ իլէ պուլուր: Իմտի տաէմէ իման
էյլէմէք իշին գալպտէն թէվպէ էյլէմէսի, հէմ տէ
կիւնահքնա Յիսուս Քրիստոստան աֆվըղ թալապ
էյլէմէսի կէրէք տիր: Օ կիւնահքնա աֆվըղ էտին-
տիքտէ՝ էտինիր տախի աղղու վէ գուվվէթ Ալա-
հըն թէնպիհլէրինին թարիքինտէ եէօրիւմէյէ: Օլ
վաղըթ, եալընըղ օլ վաղըթ տաէմ Ալահըն լուծ-
փու իլէ էյի ամէլէր իշլէմէյէ դատիր օլուր, վէ օն-
լարը թահգիղ վէ մէմունէն իճրա էյլէր, նիշին քի
Քրիստոսուն մուհապպէթի քէնտիսինի մէճպուր էյ-
լէր: Ահ տօսթլարըմ, Ինձիլին թալիմաթը օլան
Քրիստոսուն վէ աղեղ Առաքեալարընըն՝ պու աղ
տէյիլաթլարը տըր, վէ նէրէտէ էքիլիպէ պու թօ-

խում, եանի հեր ներեան Ալահն քելամը թալիմ՝ վերելքիսն՝ օրատա ատէմ Ալահն իղգէթինէ տող-
բու մէյլէ վերմէյէ, եանի պու տիւնեատա սահիհ
քրիսթիյանա եագըշըր օլտուղու կիպի եաշամայա
պօրձու օլուր:

Տաղաթ աճընարադ կէօրիսիւղ ատէմէրի քի
էյի քրիսթիյան անըրըրար, ամմա քրիսթիյանձա
էօմրին մէյլէլէրինի վերմէքաէ տէյիլ տիրէր. պու
էքսիքիք թօխումտա տէյիլ տիր, նիչէն քի իշէթ-
տիյիմիղէ կէօրէ թօխում Ալահն քելամը արը.
էքսիքիք ատէմտէ տիր քի դալպի օնու դապուէթ-
մէյէ հաղըր տէյիլ տիր:

Աէ եօլ եաննպա ետէլէլէր օնապ Կըս Կէ՝ իշէթ-
լէր, անպէն շէյնան կէլպ եէ-րէլէրինպէն Կէօլ-
Գալըշըր, Կէ ինանպ Գո-րնո-ճայալար: Աիւրէք
պուրաաա թէմնիլէնիր պատըմըշ վէ սէրթ եօլա
պէնղէտէրէք քի օրատա թօխում պէյիլէյէմէզ:
Թահգիզան չօգ տէ՛՛՛՛՛՛՛ Մալահն քելամը սէրթ վէ
պատըմըշ դալպէ տիւշէր, պու կիպի դալպի օլան
քիշէ Ալահն քելամընը իշիտիր, ամմա դալպինտէ
վէ բուհունտա օնու դապուէլ էթմէզ: Եէյլէ տէ-
յէյիմ՝ թօխում տիւշէր դալպին իւղէրինէ վէ տէ-
յիլ իշէրինտէ տողբու, վէ նէ՞ իչէն, նիչէն քի
դալպ եօլ կիպի սէրթ օլտուղունտան դապուէլ էթ-
մէյէ հաղըր տէյիլ տիր. պու կիպի ատէմէր շէյ-
թանըն հիւքմիւ վէ դուվվէթի ալթընտա տըրլար:

օ՛ կէլպ սէօղիւ օնուն եիւրէյինտէն դալտըրըր՝ տէր
Քրիստոս: Իմսի էյէր ատէմ տիղգաթ իլէ Ալահն
քելամընը իշէթիպ՝ օնա նիաղ էյէր իսէ, քի
դալպինի դապուէլ էթմէյէ հաղըր էյլէսին տէյիւ, վէ
պախուսու կիւնահարը իչէն թէվպէ էյէր իսէ.
օլ զէման Ալահն քելամընը դալպինտէն դալտըր-
մաղա շէյթանըն դուվվէթի օլամաղ: Քաչ քի ա-
տէմ կիւնահըր սէվէր վէ օնտա մէսրուր օլուր, պու
սէպէպտէն շէյթան՝ քելամը օնուն եիւրէյինտէն դալ-
տըրըր, վէ ատէմ թէվպէ էտէմէզ:

Աէ իմսի քաչ քի թէվպէ էտէմէզ ափիւ տու-
նի նայիլ օլամաղ: Էէմ տախի Ալահն լաննէ-
թինտէ վէ շէյթանըն հիւքմիւնտէ տիր օ ատէմ,
էյէր կիւնահընըն ափիւնա նայիլ օլմաղ իսէ:

Ինսանլարն խէլասընա դարշը՝ վէ Ալահն տիւշ-
մանը օլան շէյթանըն դուվվէթինտէ պուրունմաղ՝
նէ դօրգուլաձադ շէյ տիր:

Ալվվէթ շէյթան տիւշմանըմըղ տըր վէ ճանըմը-
ղըն խէլա օլմասընը իսթէմէզ, օ՛ ինսանըն թէվպէ-
սիղ դալմասընը իսթէր քի նիհայէթինտէ էպէտի
ճէհէննէմէ կէօթիւրսիւն տէյիւ: Տաղաթ ատէմէ-
րին չօղու տիւշանմէյէրէք շէյթանըն իսթինի աղըզ-
լարնա ալըրար վէ օնուն ըլա ցնաշըրլար. օ տա
օնարըր կիւնահըն ղենձիրի իլէ պաղլամաղտա տըր:
Էէփ թօխում եօլուն եանընա տիւշմէզ, տէր Քրիս-
տոս, Իլա Գայա Կէլէլէրին Կէ, վէ նէ՞ աննատըր,

պու Պապա եւ-գլխիսեւեւէր զնար արբ ին ինքնաբեւեւ-
րն զէման՝ սեօյն- շաղկապէր Գապա- լ երեւելէր, ամեն
ձնարն ինքն- զմարտընդան՝ ձնար պիւր զապրն ին-
նըսար, վէ ինքն-պէ զապրնդան կերն զէնքերէր:

Ատեմէր վար տըր քի ձնարն դալպելի թէք-
միլէն պասըմը վէ սերթ տէյիլ տիր եօլ կիպի,
իւրա դայալը թարալարա պէնկզերէր, մէսէլա՝ թարա-
նըն չօգ դայալըլը տա օլապիւր, տախի դայալըլըլա
գարըլըլ թօփրադ տա պուլունուր: Շօգ տէֆա պու-
էմալ տիր ատէմին գալպի. ատէմ Ալաշըն քէլա-
մընը տույար վէ տախի մէմունէն իշիտիր, հէմ
մէսրուրէն գապուլ էտէր: Քիլիսէտէ հէփ իշիթ տիգ-
լէրինն սահիհ օլտուղունու իգրար էտէր, իպատէթին
վէ իմանըն Փարզարընը կէօրիւր, վէ պախուսուս
պաշար ճանընըն խէլասը իշիւն հաճաթ կէօթիւրմէ-
յէ. տիւնեանըն պօշուղունու կէօրիւր վէ տույար
գալպինտէ, եանի պու տիւնեա քէնտի իգպալ ու-
շաղկապէր իլէ բուհունու մէսրուր էյլմէյէ գատիր
օլմատըլընը: Աճըզը վէ սուսար բուհանի թաւամա,
քի ձնու տիւնեա վէրմէյէ գատիր տէյիլ տիր: Ա-
ղէն Ինձիլին տալէթինի իշիթիպ տէ գապուլ էտէր,
վէ պիր թարա իլէ կերէք բուհանի, կերէք մէսհէպի
շէյլէրտէ մէսրուրիյէթ պուլարադ թէսէլի օլուր:
Փագաթ նէյէ հարար, ինանըն պիր աղ վաղըթ,
վէ թէճրիւպէ վաղթընտա կերն չէրիւպ Ալաշտան
իւրաղանըր: Թէճրիւպէ չօգ թիւրլի օլուր, պիրի

Թէճրիւպէյէ օղար եիւրէյինն թէնավի արղուէրին-
տէն՝ եանի օլ կիւնաշարտան քի ձնարտան մէսրուր
օլարադ պրադմասընը իսթէմէլ. օ՝ իքի աղայա դուլ-
լուգ էթմէսինի իսթէր՝ Ալաշա վէ մամնույա: Օ-
պիրի՝ թէճրիւպէյէ տիւշէր ընթիւղէրինտէն, մէ-
սէլա նէ գէման պաշար իսէ օ՝ բուհու հազընտա
տիւշիւնմէյէ, ընթիւղ ու տօսթարը ձնու չէրիւտիրի-
լէր վէ քէլամ իլէ շու՝ պու՝ պիր շէյ տէյիլ տիր
տէյէրէք. վէ էյէր լիսան իլէ տէմէլէր իսէ տէ, քէն-
տի իպրէթլէրի իլէ սէյլէրէր: Իմտի նիճէ գատիրիմ
ատէմէրէ վուղու պուլան թէճրիւպէյէրին սայըսընը
հաղմաղա, քի ձնար պիղի կիւնաշա տիւշիւրմէյէ
թալէպ էյլէրէր: Թէճրիւպէ օլ գատար չօգ՝ վէ օլ
գատար գուլ վէթլի տիր քի՝ էնճամ էյէր Ալաշըն
գօրղուսու վէ ձնուն մուհապպէթի եիւրէքտէ քէօք-
լէնմիշ տէյիլ իսէ եէնէր. վէ հէր կիւն տուա էյլէ-
տիլտէ տէմէլիլիլ,

Պիլէ ինքն-պէյէ կէնքի, էլա պիլէ Եարաճաղան
Գո-րիւար:

Տիկեր թօսում հազընտա դայըր իշիթմէսի քի
օ տիքէյէր արասընա տիւշիւր՝ տէր Քրիստոս,

Պաշար ձնար արբ ին ինքնեւեւ ամեն գապու-
լարան վէ զէնքերէրէն վէ եօրիւն սեֆաալարն-
րան զարպ պօղու-լուրար, վէ մահա-լ վէրիւղէր:

Եանի մէյվէ վէրմէլէր: Պուրատա Քրիստոս
ատէմէրին տիւնեայա օլ գատար մէյիլէ օլտուղու-

նու կեանքի, շեղել քի՝ իշխմանէր տախի Ալահըն
քելամընը, ապա մեյլէ վերմէյէ գառիր տէյիլ տիր-
էր: Եւ վէլէ տիւննա արգուլարը Ալահըն քելամը-
նը տիգէն կիտի պողարլար, պա խուսու Փաքիրէրէ
մինասիտիթ ալըր պու, Փաքիրին ոլ գառար տիւ-
շունձիսի վար տըր՝ քի եկվմէյէ նիմէթինի գաղան-
մագ վէ պիր կիւնտէն տիկէր կիւնէ եաշամագ իշին
օ բուհունուն թէֆէքքիւրինիւ չոգ տէֆա ունու-
տուր: Նէ եէյէյէ, նէ ելէյէ, վէ նէ կէյէյէ տիր
Փաքիրին եկվմէյէ թէֆէքքիւրիւ: Պագաթ ապա
սիւալ էյիմէյ ըուհում նէ հալտէ պուլունմագտա
տըր տէյիլ, վէ Նէ եպէյէ թի իկէա պուլարը սոր-
մագ, տիւշունմէյ քի մէշագաթ առէմի Ալահա
տողըու կէօթիւրմէյ տիր տէյու, եօգ քի Օնտան ի-
իրագլանմալը տըր:

Իյէր Փագիր պու գառար հաճաթսըլանըր իսէ
բուհունուն թէֆէքքիւրէրի հագընտա, գտնն էթ-
մէյին քի զէնկին եյլէ տէյիլ տիր: Եւ վէլէթ՝ զէնկին
տէ Փագիրտէն զիյատէ տիւննա թէֆէքքիւրէրինէ
տալըր տըր, նիշին քի հէր նէ գառարա մալիք ի-
սէ տէ, ապըմ՝ զիյատէսինի ետինմէսինէ սէյիրտիպ
արգուլար, վէ ապա թէշէքքիւր էյլէմէյ: Աէօրին
զէնկինի նէ գառար բուհունու աղճէյէ եալըրըմըր
տըր, վէ վարխաթընտա նէ գառար շագլըր պու-
լունուր, վէ տէյիլ Ալահտա:

Օգնկին չոգ տէֆա բուհունա սէյլէր:

Իսն ճան, զոք երլար իշին երլընը զոք նիմէթի-
քին լար, բահաթ ոլ, եէ, իլ, սէֆա տիր. ամմա
Ալահ ծնա նէ տէր՝ Իյ տգըլըն պու կէնէ
ճանըր Բալապ էպէնէլէր, վէ հապըլարըն շէյէր
թիթն զաճաթ պըր. Ղուկ. Ժ. 19, 20:

Պունուն իշին Քրիստոս սէյլէր. քի

Օգնկին կէօլէրնի խաթիւհըլընա կէնէ-
կէնէ տիր. Մաաթ. Ժ. 23:

Իմտի տէյիլ եալընը տիւննա արգուլարը վէ
զէնկինիք եիւզիւնտէն առէմին գալպինտէ Ալահըն
քելամը պողըլըր, իլա վէ տախի տիւննա թէֆէք-
քիւրէրինտէն տէ: Տիւննա արգուլարը՝ տիւննանըն
օլ շէյլէրի տէնիր՝ քի ծնտա առէմ շագ ու միս-
րուր օլուր, քի ծնլար առէմին գալպինի Ալահտան
իրագլանտըրըր, պէօլէլէրի փէյ չոգ պուլունուր: Ի-
շիթին նէ սէյլէր Յովհաննէս առաքեալ:

Տէնէայը սէվմէն, նէ պէ պիւնէպա օլան շէյլ-
քի. էյէր պիր թիմէ պիւնէայը սէվէրոք՝ Փէպէրին
ճոհապպիլէ ծապ եօգ պուր: Օկրա պիւնէպա օ-
լան հէր շէյ էանի իշին շէկվէն, վէ կէօլէրն շէկ-
վէն, վէ էօրին թօրուլը, Փէպէրիէն պէյիլ
տիր, իլա պիւնէպան պըր. Ա. Յովհ. Բ. 15, 16:

Իյէր սէվէրիսէք հէլ վէ պիհուտէ օլան տիւննա-
նըն շէյլէրինի, պիլմիլ օլալմ քի Ալահըն մուհապ-
պէթի գալպէրիմիզտէ սաքին օլաճագ մահալի եօգ
պուր, Փագաթ նէ գառար առէմի վէ պախուստ:

կենճէր, կենճէր տիր քի պու տինեանն արդուլա-
լարընտա եկօրիւրէր, վէ զանն էտէրէր քի էտին-
տիքէրինտէ մէսրուր օլուրլար:

Իշխթինինիզ Սողմնն նէ սէյլեր.

Ի՞նչ կենճ էյնի՞ կենճէյնիսէ շալ օլ, վէ էյնի-
կենճէրինտէ էի-րէյնն «էնի խօշաւարդուն», վէ կենճ-
էնի-ն էօլարընտա հէ՞մ կէօլէրինն կէօրի-յի- Ռա-
րիֆիէ եկօրի-ն, ամա պիւ քի՞ պո-նո-ն հէֆի-նիսէն էօ-
րի-րի-ն Ելա՞հ «էնի շերաւնէ կենիքէճէգ Կիւ. Ժողո-
ժ. Ե. 9:

Իմօի նէ վազրթ Ելա՞հն քէլամընն թօխումու
եօլուն եանընա տիւշեր իսէ, եա դայալըղա եա տի-
քէնիլեր արասընա օ զայ օլուպ մէյվէ վերմէզ, ամմա
նէ զէման էյի թօփրադ իւղէրինն տիւշերիսէ օլ վա-
զրթ Ելա՞հն իղգէթինն վէ առէմէրին Փայտէսինն
տօղըն մէյվէ վերի:

Տանկըսը՝ տըր էյի եէր, Ելա՞հն լուծփու իլէ
հազըր օլան դալպ տիր, Ալա՞հն լուծփու դալպ-
լէրիմիղն տէնտէրիպ եռմուշաթմալը տըր, սայրի
կէօնա Ելա՞հն քէլամը եէր պուլամաղ, Աղեղ Րու-
հուն ընդը գալպլէրիմիղտէ կէօրինմէք կէրէք տիր,
քի Ալա՞հն քէլամը պիղտէ պէյլիւլիւպ սերփիլմէլի,
վէ կենճամ մէյվէ վերմէլ տիր:

Քրիստոս սէյլեր՝ աղա՞մ մէյվէսինտէն պիլինիր,
քէզալիդ քրիսթիյան քրիսթիյանճա ամէլլէրինտէն
վէ քրիսթիյանճա եաշայընտան պիլինիր:

Իշէր սահի՛հ քրիսթիյան իսէն, լուհուն մէյվէ-
սինի վերմէլսին,

Րո-հո-ն յէյլի-ն հո-հապլի-ն Կիւ:

Սո-հապլի-ն Ելա՞հա վէ րէֆիքինն տօղըն.
Ելա՞հն՝ եանի լուհանի շաղլը, օ շէյլերտէ շաղ-
լըք՝ քի ծնլար Ելա՞հա մազպուլ տուր, — Սէլա-
մէ՛ն՝ Ալա՞հն սէլամէթի գալպլէրիմիղտէ սաքին օլ-
մալը տըր, վէ միւմիւն օլտուղը գատար հէի ա-
տէմէր իլէ սէլամէթտէ, թէհամմիլտէ, լաթիֆիլի-
տէ, էյլիգտէ, իմանտա, մահճուպուղտա, նէֆսի
զապթ էթմէգտէ եաշամալըլը: — Ալէ իմօի էյի
քէնտինն ինանըպ տէ տէրիսէն քի քրիսթիյանսըն,
կէրէք տիր քի իմանընը էյի ամէլլէրին իլէ կէօթէ-
րէսին: Չիւն քի քրիսթիյան անընալարն փէգ
չօղը մէյվէսիզ աղա՞լար տըրլար, վէ հէր աղա՞մ
էյի մէյվէ վերմէլ իսէ քէտիլիպ եանսըն տէյիւ աթէշէ
աթըլըր: Տալա պիղ տաիի Ալա՞հն պահճէսինտէ
պուլունմադտայըլ. շէյլէճէ տէյէյիմ հալա Ելա՞հ
պիղն քէսմէտի, վազրթ վերիթ թէվպէ էյլէմէմիղն
վէ պէլէր քի լուհուն մէյվէլէրինի վէրէլիմ: Իմօի
պու կիւն ծնուն սէտասընը իլիթտիքտէ, եիւրէլէրի-
միղն սերթէլէթմէյէլիմ.

Նա՞ քրիսթիյան դարընտաշարըմ, էվիլէլ քէլա-
մըմտա սիղէ սէյլէտիմ քի Քրիստոսուն էմին դու-
լու օլան՝ քրիսթիյան թալիմաթընն թօխումունու
առէմէլին գալպլինն կէրէ: Ալէ պէն նա լայըլ Քը-

ընտանոցն զուլում, պու անտէ Ալաշըն քելամընը
գալալէրինիդէ կքտիմ: Պազաթ շիմտի սորմագ Փարդ
տըր, նէրէյէ տիւշտիւ օ տէյիւ, եօլուն եանընտա
մը, գայալըգտամը, տիդէնլիյէմի: Աալալըրըմ Ալ
լաճա՝ սիդ տախի քէզա եալալարմալըսընըդ, քի օլ
էյի վէ լաթիթ օլան Ալաշըն քելամընը իշիթմէյէ
վէ գալալէրինիդտէ գապուլ էյլէմէյէ հաղըրլապըն
սիդի, քի Ալաշըն լաթիթու իլէ օնուն մուգատտէս
խամինն իզզէթինէ սօղըու սիդ տախի մէյվէ վէր
մէյէ գատիր օլաւընըդ:

ՕՆՈՒՆԱՅՈՒ ՎԱՐ

ՅԻՍՈՒՍ ԲԻՍՈՍՈՒՆ ԶԻՒՍԱՄԱ ՕԲՓԱ ՎԵՐԲԵՍԻ ԻԻՋԻԷ

Ալ օնոն պապական կնարչինպէ՝ արարնմա չօք խալ
կնիտի, վէ ելնէ պեր ճեպասլէ կեւալ՝ եա Րապպ, էյէր
խալէրսէն՝ պէնի ժապլէօյէ գապիր սին պէյէրէ՝ օնա
սէմպէ էպէր իտի: Ալ Ելաոա էլնի «պալըալ» խալէ
քիմ ժապլէն պէյէրէ՝ օնա պօգոմարո, վէ պէր ագապ
օնոն ճեպասլէ ժապլէնպի: Ալ Յիսոո օնա պէպի՝

պապ՝ ժիմէյէ «էօլէօյէօն», լապի կն, ժիմիլի Քեա
կնիէ կեօնէր, վէ օնապա շեհապէթ իշէն՝ Սալէօն
էօր Ելապի կնարչէյէ Բապիօն էյլէ: Սատթ. Բ.
1—4:

Պիր տէֆա տինտար ատէմին պիրի տէտի «Պալ
սիմ վէ Ինճիլ», օ առամ պու քելամ ըլա նէ
տէմէք իսթէր իտի, տէմէք իսթէր իտի քի՝ եա
նի Ինճիլն քելամլարընը վէ թալիմաթլարընը սագ
լայալըմ գալալէրիմիդտէ: Նիշլան քի սաղալընճաղ
Ինճիլն քելամլարընը գալալէրիմիդտէ՝ օլ վաղըթ
Ինճիլն ատէմէրէ կէօթէրաիյի օլ թէսէլլէյէ մա
լէք օլուրուլ: Նէ գէման Ինճիլն թէսէլլէսինէ մա
լէք օլուրսագ՝ պիլ՝ օլ վաղըթ էօմրիւմիւլ Ինճիլ
մաթապըգ օլմալը տըր, եանի տէյիլ սալթ իսիմ իլէ
իլա սահիհ քրիսթիյան կիտի եաշամալըյըլ: Ինճիլ
տիր եալընըդ ատէմէրին թէսէլլէսի, ատէմ իսէ
կիւնահքեար տըր, հէմ էպէտի ճէհէնէմէ միւսթա
հաղ տըր, Ինճիլտիր խէլասըն եօլունու կէօթէրէն,
ատէմ բուհանի շէյլէրտէ քէօր տըր, Ինճիլ տիր
ըլըք վէրէն: Ատէմ թօփալ տըր, վէ գատիր
տէյիլ տիր քէնտի գուվվէթի իլէ էյի եօլտա եէօ
րիւմէյէ: Ինճիլ տիր քի Ալաշըն թէնպիհէրինէ
սօղըու աղըմլարըմըդ տիւզէլտիր: Ատէմ բու
հէն խաթա տըր, Ինճիլ տիր ճանըն վէ թէ
նին հէքիմինի կէօթէրէն: Ատէմ սաղըր տըր, վէ
Ալաշըն սէտասընը իշիթմէլ տիր, Ինճիլ տիր քի Ա

զեզ Բուհուն թէսիրաթը ին բուհանիձէ գուլագլա-
րըմըղ աջան, շէյլէ քի Ալահ նէ սէյլէր օլտու-
ղունու իշիթէլիմ: Ատէմ թագսիրաթը վէ կիւնահ-
լարը սէպէպինտէն էօլիւ տիւր, Առաքեալն քէլամը
միւճիպինձէ՝ Եփես. Բ. 1 պէթինէ նաղար էյլէ:
Ինձիլ տիր բուհանի հայաթը վէրէն. ատէմ Ալա-
հն միւրատընը հէմ շէրիքինէ տօղրու օլան պօր-
ճունու էտա էյլէմէսինի պիլմէզ տիր, Ինձիլ իքի-
սինի տէ թալիմ վէրիր: Ատէմ սէֆալէթտէ վէ
էլէմէլրտէ նիձէ՝ Ինձիլտէն թէսէլլի պուլմասընը վէ
տախի մէսրուրիյէթտէ Ալահա նասըլ շիւքիւր վէր-
մէսինի գատիր տիր էյրէնմէյէ, պիր քէլամ ինէ կէօս-
թէրիր պիլգէ Ինձիլ թարգընը, քի օնուն ինէ պու-
տիւննատա մէսրուր վէ տիկէրինտէ տախի մուլթու-
լու օլապիլլիրիզ: Իմտի նէ միւպարէքիլ քիթապ տրը
Ինձիլ, եալընըղ տէյիլ Ինձիլ՝ եանի եէնի ահտ,
իլլա էսկի ահտ տախի, նիշիւն քի Պօղոս առաքեալ
սէյլէր,

Պիւնիւն ինտապ Ալահ ելհամը ելէ րիւր, վէ Ռալմ
իլէն, Ռաղէր իլէն, Իպահ իլէն, ասպագաթ խո-
սանս օլան. ինտապ իլէն, Ֆայրէլ րիւր. Ռա ին
Ալահըն ասէմի Ռամ հէր էյի ամէլէ հապըլանմըլ
լա. Բ. Տիմոթ. Գ. 16, 17:

Իմտի նիձէ սայրի վաղըթտա սէյլէտիմ, Աղիլ
Քիթապարըն պիլտէ պուլունմասը՝ վէ օղունմասը
հէմ իշիթմէսի պիլգէ հիւ պիր Փայտէ Էթմէզ,

էյեր գալպէրիմիզտէ պու Քիթապտա եաղըլ օլան
քէլամարը հըֆօզ էյլէմէզ իսէք: Օլա հաթըրլանա-
սընըզ շու միւպարէքէնմիշ օլան սուրը կոյս Մա-
րիամ՝ Քրիստոսուն տօղրուշունտա չօպանլարըն տէյի-
շաթլարընը իշիթտիքտէ նէ էյլէտի, տէնէր քի

Մարիամ հէթ պու «էօլէրի ել-րէյի» Բեթէէթ-
էրէրէ + ասպըլ ըրը. Ղուկ. Բ. 19:

Քեանքի Ալահ Աղիլ Բուհուն լութֆունու
պիլգէ տէ իհասն էյլէյէ՝ շէյլէ քի պիլտէ Ալահըն
քէլամընտան հէր նէ գատար պու կիւն իշիթիրիսէք
գալպէրիմիզտէ ասպլամայա գատիր օլալմ:

Խէլասքեարլմըզ Յիսուս Քրիստոս տաղտան էն-
տիգտէ՝ նէրէտէ քի Ալահանի քէլամը ինէ օլ ձէ-
մաւթա թալիմ վէրիր իտի, քի օնու Մատթէոս
Ինձիլինին Ե. Օ. Լ. պապլարընտա օգուրուզ,
քի օրատա չօգ խալք վար իտի, կէլտի տախի պիր
ճիւտամը սէճտէ գըլարագ օնա տէտի,

Լա Բապու, էյեր իմէրէն պէն իմէլէնէ գա-
րիւր ին:

Ճպիլ տիր պիլմէնիզ քի օ ճիւտամը իտի, վէ
հալա պու պիր քէօթիւ իլլէթ տիր: Ճիւտամըյա
կէրէք իտի քի Լէլիլէր նամսու միւճիպինձէ երը-
թըզ լիպաս ինէ վէ էօրթիւք պաշ ինէ նախագ, նա-
փագ պաղըլըն: Օլ ղէման քիմսէ հանընա կի-
տէմէզ իտի, նէ տէ պունուն քիմսէ ինէ ճիւտամը-
ղէ սէպէպինտէն իւլթէթի օլապիլլիր իտի: Իմտի պու

սեֆիլլեգտէն հօթիւրիւ Յիսուս Քրիստոսա կէտի
 օ՝ վէ եալվարտը օնա քի շիֆա վէրսին: Անօրինիւր
 քի՝ օնուն հիշ պիր շիֆհէսի եօղ խտի Քրիստո-
 սուն գուվվէթինին իւզէրինէ. նիչին քի՝ Լա՛ Րապպ
 էյէր իսթէրսէն պէնի փողէմէյէ գատիր սին՝ տէտի:
 Լվվէթ իշիթմիշ խտի օ ճէմաթա թալիմ վէրէ-
 րէք տախի օնուն հաստալարա շիֆա վէրիր օլտուղու-
 նու. պու տախի օլա տիւշիւնտիւ քի՝ պու օլմալը տըր
 օ Սէսիա քի օնուն հագգընտա Փէյղամպէրէր սէյ-
 լէմիշ տիր, օ՝ քի տիւնեպա կէլէճէյիտի: () մէր-
 համէթլն տիր վէ էյէր եալվարըրսամ, շիֆհէսիզ
 իմ քի պէն սեֆիլ աճիզլմի մահրում էթմէյէճէք
 տիր: Իմտի օլ առէմ Քրիստոսա կիթտի, պօշունա
 կիթմէտի, նէ՛ էյլէտի օնա Քրիստոս՝ ուղաթտը է-
 լնի վէ տօգունուպ տէտի Իսթէրիմ փաղլէն: Եւ
 լէ քի տէմէք իսթէր խտի Քրիստոս՝ Պա՛նա կէլտին
 քի շիֆա պուլասըն էյի էթտին, Օլլա՛ս հանա շիֆա
 վէրէն Բապպ պէն է՛, Եւրոյ Ժ. Ե. 26. հէմ տէ-
 յիլ եալընը թէնինին հագգընտա՝ իլա ճանընըն հագ-
 գընա տախի հաճաթըմ վար, իման էյլէ պանա՝ քի
 շիֆա պուլասըն: Ալ տէրադապ ճիւտամըք օնտան
 փաղլէտի շիֆա պուլարադ: Փէհմ էտէպիլըրմիտի-
 նիզ քի օ նէ շաղըղա մալլը օլտու շու դայէթ քէօ-
 թիւ հասթալըգտան շիֆա պուլտու գտա. իսթէմէզ
 միտի օ շիմտի կիթիպ իլան էյլէսին պու պէյլիւք
 շաղըղընը ալէմէ, քի Քրիստոս օնա իհսան էյլէտի.

նէ՛ սէյլէր օնա Քրիստոս, Սագըն քիմսէյէ սէյլէ-
 մէ, իլա կիթ քէնտինի Քեահինէ կէսթէրիպ՝ սուն
 օլ հէտիյէյի քի օնու օնպուրըն շէհատէթլիյի իչին
 Սովսէս էմր էյլէմիշ տիր:

Պիլըրիզ քի Քեահինէր վէ Փարիսեցիլէր Քը-
 րիստոսա սէվմէզլէր խտի, Ֆագաթ սօնրատան եա-
 լան սէյլէյիպ օ առամ շիֆա պուլմատը եախօտ
 ճիւտամըք տէյիլ խտի տէմէսինլէր տէյիւ՝ էմր էյլէ-
 տի օնա Քրիստոս՝ կիտսին շիֆա պուլտուղու իչին՝
 նօմոս միւճիպինճէ Քեահինէրտէն շէհատէթի սլմա-
 ղա, վէ տախի թէշէքքիւր հէտիէսինի Ելլահա տօղ-
 րու սունմաղա: Իմտի նէ՛ իչին էմր էյլէտի Քրիս-
 տոս քիմսէյէ սէյլէմէմսի իչին, էվվէլա՝ գերա
 Քրիստոս ճէմաթա թուխսաթ վէրմէք իսթէմէզ
 խտի, չին օլմալա քի սէյիրտիպ՝ օնու փատիշահ էթ-
 մէքտէ օլտունլար տէյիւ: Իքինճի՝ նիչին քի առէմ
 լէրէ թալիմ վէրմէսինի իսթէր խտի, Օ՝ օնա շի-
 ֆա վէրտի քի կիտիպ տէրադապ թէշէքքիւր հէտի-
 յէսինի սունսուն Ելլահա, օնուն պէյլիւք վէ գատիմ
 օլան մէրհամէթլնտէն հօթիւրիւ, հէմ թէնին շիֆա-
 սընա մալլը օլտուգտան սօնըրա տախի ճանընըն իւ-
 լասը հագգընտա տիւշիւնսին տէյիւ:

Լա՛ դարընտաշլար, շիմտի ճիւտամըն հիգայէտի-
 նի իշիտէրէք, սիւալ էյլէրիմ քի՝ նէ՛ էյրէնէպիլի-
 րիզ պու հիգայէտէն: Նիչին քի նիճէ քի տէտիմ
 Ինճիլի իշիթմէմիզ եալընը՝ պիզէ Ֆայտէ էթմէզ,

էյեր պու կերէքիդ գալալերիմիդէ թէսիր էյլէմէզ իսէ:

Ե. Ղիւտամըն հիքայէսի պիզէ էջրէտիր քի՝ չօգ տէֆա թէնձէ հասթալըգ՝ ատէմին Ալահտան եարտըմ վէ թէսէլլի տիլէմէսինէ սէպէպ օլուր: Նէ զաման ատէմ՝ րահաթ հալտէ պուլունուր իսէ՝ Ալահը ունուտուր, եէր՝ իչէր՝ կէլինիր, վէ ապլա ճանը հագգընտա տիւշիւնմէզ: Օ՝ ապլա տիւշիւնմէզ քի՝ հէփ մալիդ օլտուղու նէսնէլլի Ալահտան էտինմէքտէ տիր: Գալպի սէրթլէնիր, օլա օ ատէմ պու հալտէ տինին զահիրի օլան պօրձլարընը իճրա էյլեր. մէսէլա՝ քիլիսէյէ կիտէր սուրբ Հաղորդու թիւն ալըր, սատագա վէրիր, վէ զայրիւիւմ. պու ճիւմէսինի ալըմազլէ իտէր, քաչ քի գալպ Ալահըն աէյիլ իսէ Փայտէսիդ տիր: Էյէր Ալահ ատէմի պու հալտէ պրագմաղա իսթէյէ իտի, զէյատէսի իլէ կիւն պէ կիւն Ալահտան իրագլանաճաղ իտի, վէ թէքմիլէն թէվպէսիզլէգտէ գալպ, էն նիհայէթինտէ ճանընը գայրպ իտէճէյիտի: Փագաթ Ալահ կիւնահքեարըն էօլլիմիւնտէն լազի տէյիլ, իլա Քէնտինէ տէօնիւպ եաշամասընը իսթէր: Սէ էյէր Ալահ ատէմի թէվպէյէ կէթիրմէք իչիւն, եա հասթալըգ, եախօտ սայրը պիր աճըր, եա գասալէթ, եա աղորլար կէօնտէրիրիսէ, օլ զէման ատէմ պաշլար ճանտան Ալահա արզ սունմաղա: Օլ վաղըթ տույար քի քէնտիսի կիւնահքեար տըր, օ մուգատ-

տէմա օնու աղըզ իլէ սէյլէր իտի, տամա շիմտի Ալահը արամագտա օլուր, քի օ մուգատտէմ եսլընըդ տիւնեայը արար ըար: Պագըն պիր թէնալի հասթալըգ, ատէմէ սէպէպ օլուր Ալահը արամայա վէ ճանընըն հագգընա տիւշիւնմէյէ: Փագաթ հէր տայըմ պէյլէ տէյիլ տիր, կէօրիւրիւզ ատէմէր քի՝ Ալահ օնլարը հէր կիւն թէգտիր էյլեր, տամա փէյլադմալէրին քէլամը միւճիպինձէ տօյրուլմաղար:

Օնլարը պէյպիւն տամա աճըմաղար, Երեմ, Ե. 3:

Եանի ատէմէր վար տըր քի Ալահ օնլարը տէօյէր, տամա աճը տույմաղար:

Քեաշքի՝ Ալահըն մէրհամէթի պու կիպի սէրթ երիւքիլէգտէն պիզի հըֆլ էյլէյէ:

Բ. Ղիւտամըն հիքայէսի պիզէ էջրէտիր քի՝ ճիւմէվիդ րուհէն հասթալարըզ, էվվէթ վէ պիզ տէ ճիւտամըլըզ — կիւնահըն ճիւտամը իւզէրիմիզտէ տիր. իշիթիւնիդ Ալահ փէյլադմալէրին վասիթասը իլէ Խարայիլ ճէմաաթընա նէ սէյլէր:

Սէ նէնահրէար լայիֆէ՝ Եարամաղլըզ աղըք Գալփ, ֆէնահրէարը լէրէնէնէ՝ ֆէնահրէ Երիֆի Էլլապար, Բապար Ըրէր Էրիֆի, Խարայիլն աղլընի լահգիլ Էրիֆի, կէրի Էրիֆի: Նէ իլէն սիլ լահրուլահրէն՝ պահա իսէն աղլընընը, պիլիւն պաշ Եարալլէ վէ պիլիւն Էրիֆի պայլըն պըր: Այագ պահալընտի լահ պաշա պէր օնպա աղլըք Էօգ պար:

Եւրա վէ շէլ վէ երեւի տէրէ տէր. Եւրա պիտի մարտ-
լար վէ պաղլանմարտար վէ Եաղ ելէ Եոմանմարտ-
լար. Եսայ. Ա. 4—6:

Նասըլ մանա վերելիմ պու քելամարա, Ալաճ
Իսրայիլ ձեմաթընըն Ֆէնա մարաղլեր ին վէ պիր
չոգ կիւնահլեր ին թէքմիլ րուհէն հասթա օտուդ-
լարընը, վէ շիֆա պուլմալարը իշուն տախի Րապա
Ալաճա սէյիրթմէյէ իգտիղալարը վար օտուղունու
պէյան էթմէք իսթէր:

Օանն էթմէյէլիմ քի, Եա գարընտաշար, Իս-
րայիլ ձեմաթընտան պիղ տահա էյի իղ. իշթէ Ղա-
ւիթ սէյլեր:

Եարամաղլեֆա փոզար—ձ վէ անամ պանա կէնահ-
պա համիլէ օլար—. Սաղմ. Օւ. 5:

Աէ Քրիստոս սէյլեր,

Սաղար հէթիմէ մեհլամ Կէյիլ Կէյ. Ղուկ. Ե. 31:

Էյեր պիղ ձիւմէմիղ հասթա օլմամըլ օլսայրտըք
Եանի էյեր ձիւմէմիղ կիւնահլետը օլմամըլ օլսայր-
տըք, Թահգիդան Քրիստոս կեօթէն կէլիպ պիղն
գուրթարմաթը իգտիղա տէյիլ իտի: Իմտի ափրի
տէյէպիլեր քի՝ էվվէթ, պէն տէ կիւնահլետըլմ,
Փաղաթ օ պիր առեմլէր կիպի տէյիլ իմ, պէն
աօլա խըրտըղըք էթմէմ, տիւշմանըք էթմէմ քիմ
սէյէ քէօթիլիլիղ իսթէմէմ, պէնիմ տէ զապա-
հասթլարմ վար տըր՝ ամմա քիմի՞ն Եօգ տուր: Իմ
տի գալալիմ էյի տիր, վէ իւմիւտիւմ Ալաճըն

ձերհամէթինտէ օլուպ՝ շիւփհէսիղ իմ քի՝ Օ պէնի
էօլիւմտէն սօնղրա գապուլ Էտէճէգ տիր:

Էյեր սէն պուլտա շիւփհէսիղ իսէն՝ պէն տէյի-
լիմ, լաղմ տըր քի սէյլէյէլիմ՝ հալա քէնտինն,
Եիւրէյինն, վէ ձանընն հալնի թանրամազտա տըն:
Էվվէթ, Ալաճ մէրհամէթի տիր, Ալաճ մուհապ-
պէթ աիր, հէմ տախի հաղգ տըր, վէ հիւ պիր
վաղըթ կէյիւն փասիղահլըղընա կիւնահա զարգ օ-
մուշ պիր քիմսէյի գապուլ էթմէյէճէք տիր: Ի-
նանըրմ քի զայէթ Եարամաղ առեմ տէյիլիւն,
Փաղաթ Ալաճըն հօղըլուլտա կիւնահլետարըն,
վէ սէնն չօմուղըլուլտան պէրու Ֆիքիր ին, սէօղ
լիւ, վէ ամիլ ին կիւնահ իշթմէքաէ տին, վէ հիւ
պիր փաղ նէննէ սէնտէ Եօգ տուր:

Եիւրէյին՝ տիւշիւնիւպ տէ տէյիլին կիպի էյի
վէ փաղ տէյիլ տիր, իլա կիւնահ ձիւտամըղը ին
նափաղանմըլ տըր: Էյի պիլերսինիղ քի Ալաճ
Եաղընըլ առեմիւն տըլարքի հալնէ պաղմաղ, իլա
լիւրտէ պուլուան զալպէ պաղար: Աէ գալպին
Փէնա թէֆէքքիւրիւ Օնուն հօղըլուլտա կիւնահ
տըր: Ահ, կիւնահըն հասթալըլ քի օնտան ձիւմ
լիւիղ վուրուլմուշուղ. օ գատար չոգ աղըր վէ թէհ-
լիգէլ տիր, շէյլէ քի պիղն Էպէտի էօլիւմէ թէսիմ
Էանի էյեր շիֆա պուլմաղ իսէք: Իմտի աղ քիմ
սէլեր տիր քի պու հալն տուլարլար, փէգ չօղը Եա-
նի պէր շէյլերի Եօգ կիպի մաղըլուլանըլար. նէ զէ-

նընդ կիւնահարըն իշխն տէօքտիւ, Օ՝ կիւնահընըն փալասանը տըր, եալվարըրմ թէրք էյլէ օլ սէնին պիհուտէ իլաճընը: Քրիստոս եիւրէյնին գափուսունա տա տուրուպ վուրույօր՝ քի ծնա տըպ՝ ծնու սէնին խէլաքեարըն, տօսթուն վէ ճանընըն հէդիմի կիտի գապուլ էտէսին, ծնու արամայա պաշարմընըն, իմօր ըէտտ էյլէմէ ծնու, քի օ տա սէնի ըէտտ էյլէմէսին, քաչ քի իգտիզտն վար ծնտան քտսալէթէրինտէ, աճըլարընտա, վէ պաիուստու էօլիւմիւնիւն սաաթընտա: Քրիստոստան մատա քիմ գատիր տիր օլ սաաթտա սանա ետրտըմէթմէյէ, տախի սէնի թէսէլլէ էյլէմէյէ, քի օ անտէ տախի սէնին էն էյի տօսթուն պիր շէյ էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր սէնին իշխն: Իհ, էյէր Քրիստոս եանընտա տէյիլ իսէ սէնին քասալէթէրինին վէ աճըլարընըն սաաթընտա նէ՞ թէսէլլէն օլապլլեր: Աէ էյէր Քրիստոս էօլիւմիւնին սաաթընտա սէնին իլէ տէյիլ իսէ, քիմ սէնի կէյիւն փատիշահըլընա դապուլ էթմէյէ գատիր տիր:

Դ. Իմօր ծիւտամ շիֆա պուլտուգտան տօնգըրա ծիւտամըգտան, կիթտի Ալահա շիւքիւր հէտիյէտինի սունմաղա. վէ սէն տէ՛ եա՛ կիւնահքեար, կիւնահըն ծիւտամըլընտան շիֆա պուլտուգտան սանիյէ, էյէր գապուլ էթտին իսէ, քի հէր կիւն Քրիստոստան կիւնահարընըն աֆվընը էտինմէքտէսին, կէրէք տիր քի սէն տէ թէշէքքիւրիւնիւ Ալ-

լահա սունասըն, վէ հանկըսը՝ տըր օլ հէտիյէ քի ծնու սէն սունմաղա գատիր սին, քէնտինտէն, եիւրէյինտէն, վէ էօմրիւնտէն մատա պիր շէյին եօգտուր: Եալվար ծնա քի սանա խմտա էյլէսին, շէյլէ քի Ազնղ Րուհուն վասիթասը իլէ տինտարէն եաշայըպ Քրիստոսուն մուհապպէթինտէ էօլէսին:

Ե. Փազաթ հալա պու կիւնահքեար տիւնեատա պուլլունմաղտայըլ, գատիր տէյիլիզ տինտարըլըն քէմալ տէրէճէսինէ եէթիշմէյէ, շէյլէ քի պիր տահա կիւնահ իշլէմէյէլմ: Հէր նէ գատար տախի Ալահըն լութֆու իլէ կիւնահտան դաշմայա, վէ պունտան պէյլէ տէ տինտար, ատիլ, վէ սալիհ եաշմաղա տիգգաթ էյլէսէք՝ կիւնահ տայըմ պիլէմիգճէ տիր: Ղիւտամը պիրտէն ծիւտամըգտան փաղընտի, Փազաթ կիւնահըն հասթալըլը պիրտէն շիֆա պուլմաղ, կիւնահըմըլըն աֆվա տախի վար իսէ տէ՛ պիղիմ պօղուգ թապիյաթըմըլ պիրտէն էյիէ թէպտիլ օլմաղ: Պունուն իշխն Պօղոս առաքեալ սէյլէր՝

Օլիւս եմիւրիյէ՛ էնէ շէյէ եշլէմիյօրոմ, իլա եմիւրիյէ՛ լէմիւրիյէ՛ շէյէ եափայօրոմ: Պէն նէ պէ լալէ ապէ՛ ի՛, պէնի պո՛ էօլէմիւն լէնիւրէն լէ՛ իլա եպէճէ: Յիւս՝ Քրիստոս Բապալըլըլը վասիթասը իլէ Ալահա համա եպէրի՛, Հռովմ. Լ. 19, 24—25:

Աէ պիզտէ Ալահա համա սունալըմ օլ իւմիւտ

ի՛նչն քի կեցիւն փառիշատակս՝ արթըզ կիւնաս
կընձեյեալիդ .

Օնլարն կեօղեցնաւն հէր կեօղ եաղնը սիւնեֆ
վէ եօլմա՝ արնըֆ օլնայամագ, հեմ եառ, եա Ֆերեառ,
եա աղըն արնըֆ օլնայամագ՝ քերա եվէլեք շէյլէր կե-
տի . Յայտ . Ի.Ը. 4.

Լանի սու տիւնեա քէնտի հեֆ կիւնասլէրի իլե
վէ գասափէթլէրի իլե կէլափ, վէ էպէտի հայաթ
հօմքիւ պաշտօր . քի ծնա քեաշքի Ալաճ Քրիս-
տոսուն երգիւ հիւրմէթինէ պիղի իհսան էյլէյէ . քի
Օնա, Փէտէրէ վէ Աղիւ Բուհա ծիւմլէ հիւրմէթ
վէ իղլէթ՝ շիմօի վէ էպէտ իւլ ապատ սուհուլ-
սուն . Ըմին :

ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ ՂԱՁ

ԼՈՒԹՓՈՒՆ ԻԻՃՐԷԹԻ ԻԻՉՐԷ

Օնլարն կեօղեցնաւն քառիշատակս՝ արթըզ կիւնաս
կընձեյեալիդ . քի ծնա քեաշքի Ալաճ Քրիս-
տոսուն երգիւ հիւրմէթինէ պիղի իհսան էյլէյէ . քի
Օնա, Փէտէրէ վէ Աղիւ Բուհա ծիւմլէ հիւրմէթ
վէ իղլէթ՝ շիմօի վէ էպէտ իւլ ապատ սուհուլ-
սուն . Ըմին :

րէր քիւնարա գալէ էպէտ՝ ծնարը պաղնա կեօղեցնաւն
Ալէ սաաթ իւլ Ֆէլեթիլէր լեգըր՝ քառիշատակս
պօշ քառիշատակ իշիլէր կեօղեցնաւն : Օնլարն քառիլ՝ Ալ-
րէ պաղա կիւն, վէ հաթ ձէ իւլ՝ օղլէ վէլէլէր քե-
տի : Ալէ ծնար կիւնիլէր . սաաթ ալըն վէ քօգո-
ղ Ֆէլեթիլէրէ էլիլէ լեգըր՝ զալըն պօշ քառիշատակ իշիլէր
պաղա, վէ ծնար քեօղ . Ալէլէն պաղա պաղ-
իլէն կիւն պօշ քառիշատակ լեգըր : Օնա քեօղիլէր, Չի-
տի պիղլէ քիւն իւլ Ֆէլեթիլէր իւլ իւլ-իւլապը . ծնար քեօղ .
Ալէ քառիլ պաղա կիւն, վէ հաթ ձէ իւլ՝ ալնագ-
ընը : Ալէ քառիլ օլնա, պաղն սաաթիլէր քեօղ
քեօղիլէր քառիլ . Իշիլէր լեգըր, վէ քօգո-
ղ քառիլ պաղա կիւն իւլ Ֆէլեթիլէրէ լեգըր քեօղ . ծ-
նարն իւլ Ֆէլեթիլէր վէր : Ալէ սաաթ ծնար քեօղիլէր
ալնալար կիւն՝ քեօղ քեօղիլէր ալնալար : Ալէ էվէլէ
քեօղ կիւն, զառն էլիլէր քեօղ . քառիլ լեգըր ալնագ-
ըն . վէ ծնար քառիլէր քեօղիլէր ալնալար : Ալէ
ըն, էվ սաաթիլէր քառիլ լեգըր քեօղիլէր քեօղիլէր
քեօղ . Պառ սաաթիլէր քեօղ սաաթ իշիլէր, վէ ծն-
ըն քեօղ կիւն լեգըր լեգըր վէ հիւրմէթինէ լեգըր
իւլ քեօղիլէր էյլէր : Ալէ քեօղիլէր վէլէր ծնարն
քեօղիլէր քեօղ . Ընա քօղիլէր սաաթիլէր էլիլէր, սա-
աթիլէր իւլ քեօղ քեօղիլէր գալէ էլիլէր քեօղ . Ընա
քեօղիլէր ալ, վէ կիւն քեօղ սառ սաաթիլէր քառիլ սաաթ
վէր քեօղիլէր կիւն վէր քեօղիլէր : Ընա իւլ իւլ-իւլապը
էլիլէր քեօղիլէր քեօղիլէր . Ընա քեօղիլէր քեօղիլէր

դո՛ւ ինչն սենեկն կեօղեն Եսայանց Բ ԳԲ: Պէտքէ-
ձէ ոճերաւիւն ելէնէն Վէ ելէնէն օճերաւի օլա-
հազար, զերս Կալէկէն զօ՛ր՝ ամսն սեղեմելէն ալ
ԿԲ: Սաութ, Ի. 1—16.

Պիրինձի Աորնթոսլուարա օլան մէքտուպուն օն-
ունձու պապընտա եկհուտիլէր իշխն Առաքեալ տեր
քի Ալա հնարըն զդոնորան րազն օլնապը: Աճապ
պունուն սեպէպի նէ իտի: Օիրա սնար Ալա հ-
սան րազն օլմայուպ օնա գարշու մրմրլանտլար:
Վէ Բապպըն էթտիլի աճայիպ ամէլէրինտէն միւ-
թէշէքքիւլ օլմատլար: Փազաթ () իտի միւճիւ-
զէ վէ ալամէթլէր իլէ սնարը Սըրըտան չոգարուպ՝
անլէրին խղզմէթինտէն վէ եասըրըղընտան, տախի
զալըմ Փարաւօնուն զըղձընտան խէլաս Էաէն. վէ
տախի օնլարա Քանան տիարընա վարիս օլմաղը,
Էանի իսթիլահասթ՝ ազատըզ, սիւտ վէ պալ ա-
գան տիյարը վատ Էաէն: () Նլար իսէ պու ճիւմի-
սինտէն րազն օլմայուպ՝ Եօլաա պիր քաշ խտիզա-
լարը իշխն թէհամիլ էթմէք կերէք իտի իսէ պի,
զթտէն Ալա հա գարշու մրմրլանտլար, վէ Բապ-
պըն փէյլամպէրի օլան Սոլմէսէ սօղըտ ասը հալ-
տէ պուլունտուլար. Եօլունտըն զահմէթինտէն
տահա զիյատէ Սըրըրն ձէվս ու ձէֆասընա տէօն-
մէսինի իսթէտիլէր: Իսրայէլ միլէթին պու կէօնա
ահվալ ու հարէթէթի պիլն աճայըպ կէօրինտիւ-

յիւնտէն սիւալ էտէրիզ քի՝ նիշինն պու գալմ՝
օլ տէրէձէ Ալա հա գարշու վէ նամքէօր հալտէ պու-
լունտու տէյու: Անձազ պիլըն տէրունի գալպիմի-
ղն թէթթիշ էտէլմ պիլտէ տախի, չօգ տէֆա
Խարայէլիլէր կիպի էյէմէղմիլիզ: Պիլըմ իշխն Ալ-
լահ նէ էյէտի, պիլըմ իշխն Իսրայէլին օղուլարըն-
տան տահա զիյատէ էյէմէտի մի: Օնլարա Էալը-
նըլ փէյլամպէրլէր կէօնտէրտի. ամմա կիւնահըն
Էասըրըղընտան, գարանըղըն վէ շէյթսնըն հիւքիւ-
միւնտէն խէլաս Էտիպ, օ՛ կէօրտէ պիլըմ իշխն հա-
զըրլանմըլ իհթիշամիլ միրասընա տախիլ զըմազ
մէրամը իլէ, պիլէ քէնտի պիրիճիզ () զըլունու կէօն-
տէրտի: Պիլ իսէ մանանայը՝ Էանի սէմալի Էքմէյի
գապուլ էտէրիզ քի օ Քրիստոս տուր: Պիլի ի-
սէ Բապպ գուճաղունտա հըֆը էտիպ՝ ձէվը ու ձէ-
ֆա տէնիղինտէն վէ պու տիւնեանըն շէօրինտէն սաղ
Էլի իլէ Էմինձէ գլաղուլար, շէյլէ քի հէր կիւն, վէ
հէր սաաթ Բապպըն լաթիֆիլիլիսէ վէ մէրհամէթի-
նէ շիւքիւլ վէրմէյէ Փուրսանտըմը պուլունուր: Աս-
քին Բապպըն մէրհամէթիլ էլինտէն հէր տէմ գապուլ
էթտիլիմիզ ճիւմէ էյլիլի նասըլ սայմաղա միւմ
քիւն օլապիլիլ: Փազաթ չօգ տէֆա՝ Ալլահըն իհ-
սան էթտիլիսէ րազն օլմայըզ: Չօգ տէֆա Ալա հա
նամքէօր հալտէ պուլունուրուլ՝ վէ պախուստու օն-
տան հէր արզուլէտիլիմիզ նէսնէլէրի քի իհսան օ-
ղունմաղար իսէ մրմրլանտըրըզ: Ետէմ օղու ստա-

տէթու հալտէ պուլունտուղու անտէ՝ չօդ տէֆա
Ալահը բաղե էթմէսինի խաթըրտան չոգարրը, վէ
ճէվը ու ճէֆատտ պուլունտուր իսէ մըրմըրլանըր վէ
իւմիւտիւնիւ զայպ էտէր: Այն ստէմ օղլու, սաղըն
օլ չէօտէ տիւչէն նամքէօղլար կիպի օլմայասըն, վէ
Ալահա գարշու եիւրէքլէրինի փէքլէտէն օլ զալըմ գուլ-
լարըն սայըսընտա պուլունմայասըն: Այն քրիսթիյան
տիգգաթ էյլէ քի սէն տախի տալէթ օլանլարըն չօգ-
լարընտան տէյիլ, իլլա ազ սէչիլմիշլէնտէն օլասըն,
էյիձէ մալլւմին օլտուն քի սէչիլմիշլէր Ալահըն փա-
տիշահլըղնա վարիս օլաճաղլար:

Այն սէվկիլիւ գարընտաղլարմ, ճիւմլէմիզ պու-
կիւնքիւ Աւետարանտա օլան Քրիստոսուն թալիմա-
թընա տիգգաթ էյլէյիւմ: Պու Աւետարան Քրիս-
տոսուն չօդ տէֆա ինսանլարա թէմսիլէն թաա-
լիւմ էյլէտիքլէրինտէն պիրիսի տիր: — Ալէօլէրն փա-
տիշահլըղն Եսէ էվ սահիպի ապէօլէ պէնլէր, տէր, քի
սապահլայըն պաղընա ի-ճիլէն ելէ իճիլէր Բո-նիտո:
Աննամասը գօլայ տըր քի պաղը իշիւն իշիլէր շա-
ղըրան էվ սահիպի քիմ տիր, քէզալիդ պաղ նէ
տիր քի օնուն իշիւտէ իշլէմէք կէրէք տիր: Ատէմ-
լէրի քէնտի փատիշահլըղնա չաղըրան Ալահ էվ
սահիպի տիր, վէ սատըգանէ իշլէյէնլէրէ՝ Ալահ ի-
նայէթինին իւճրէթինի վատ էյլէր: Իմտի պու թէմ-
սիլ Յիսուս Քրիստոստա օլան Ալահըն սէմալի տա-
վէթինի՝ վէ պիղէ վատ օլունան մալսուս սլաիշիլի-

նի արզ էյլէր: Այն պաղտաքի իշլէմէք խուսուսու-
քրիսթիյան կիպի վէ Ալահըն իշիլէրի միսիլիւ իշ-
լէմէք վաճիպ օլտուղունու պէյան էյլէր: Չէօյլէ քի
հէմ պիղտէ, հէմ տախի սայըրլարտա Ալահըն փա-
տիշահլըղ իլէրլէյէ:

Այն սահիպի սաաթ պիր սուլարընտա տը-
շարը չոգուպ պաղ իշիւն իշիլէր չաղըրըր, վէ օն-
լարը կիւնտէ պիր տինարա պաղար էտէր: Օնլար
թէնէքքիւր իլէ պաղա կիտիպ՝ կիւնիւն աղըրլըղնա
վէ սըճաղլըղնա թէհամիւլ էտէրլէր իտի՝ օլ իւմիւտ
իլէ քի զահմէթլէրինէ պէտէլ իւճրէթ ալաճաղլար:
Անշամ իւթիւ էվ սահիպին քէտիլտաաը օնլա-
րը չաղըրուպ՝ հէր քէտէ քէնտի տինարլարընը վէ-
րիր: Պաղաթ իշիլէրին չօղու խօշուտ օլմատը,
գիրա կէօրաիւլէր քի սօնրաքիլէր՝ էվվէլէրլէրտէն տա-
հա աղ իշլէտիքլէրի իշիւն հէման օլ հազգ օլան
իւճրէթի ալտըլար: Աքիին էվ սահիպի օնլարը պիր
տինարա գալլէ էթմէմիշ մի իտի: Այն էվվէլէրլէրին
սլտըղլարը գատար՝ օնլար տախի ալմատըրլարմը: Պէ-
լի, ամմա խօշուտ օլմայուպ՝ էվ սահիպինէ գարշու
մըրմըրլանըրլար իտի չիւն սայըրլարըն հազղընա էյի
օլմասընը Փարգ էթտիլէր: Մըրմըրլանմաղա հազ-
լարը վար տըր տէյիւ զանն էթմէլմիլիդ: Ֆիլ վա-
գա հազղլարը օլմատըղը մալիւմ տիր, գիրա էվ սա-
հիպի հազգ քիմանէ իտի, վէ օնլարա հազգ իւղէ օ-
լանը հտա էյլէտի:

յիւ քի շէյթանա, տիւննայա վէ կիւնահա, իլլա
Ալլահա խրդմէթ էթմէյէ, վէ աննընտա խաջըն նը-
շանընը կէօթէրմէյէ, քի պուենտան պէօյլէ իաշա չըգ-
մըշ Քրիստոսուն իւզէրինէ օլան իմանընը հիճապ-
սըզ իգրար էթմէյէ գատիր օլասըն, օ՛ պու նըշանըն
ալթընտա կիւնահա, տիւննայա, վէ շէյթանա գար-
շու մէրտձէ ձէնքէշմէյէ, վէ թա էօմրիւն նիհայէ-
թինէ տէք Քրիստոսուն սատըզ ձէնքձիսի կիսի հի-
ճապսըզ խրդմէթքեարը օլմաք տէվլամինէ սէնի տա-
վէթ էյլէտի: Պու ճիւմէսի իլէ Ալլահ՝ եալընըզ
Սուրբ Սկրտութիւն իլէ տէյիլ, իլլա կիւնիւն հէր
սաաթընտա, սապահայըն, էօյլէնտէ վէ ախշամ
իւստիւ, Ալլահ սէնի տավէթ էյլէմէքտէ տիր —
հալա սաաթ օն պիրտէ պիլէ:

Իյէր իւքէն Ալլահըն քէլամընը իշիթմէտին ի-
սէ, էյէր տիւննանըն շամաթատը՝ լութֆուն սէտա-
սընը տույմաղա միւսատէ էյլէմէտի իսէ, իշթէ սէնի
թէքրար տավէթ էտէր, թէքրարէն սէնի չաղըրըպ
տէր, պաղըմա կիթ: Պէլն սօն սաաթտա պի-
լէ կէլիպ՝ սէնի տավէթ էյլէր: Աճայիպ՝ նէ՛ թա-
համիւլ իլէ վէ նէ մուհապպէթ իլէ սէմավի Փէ-
տէր սէնի տավէթ էտէր:

Իյ օլտ-ժ, տէր, էի-րէյնի պանա վէր, վէ կէօլէ-
քն եօլարըժը կէօլէլիսին. Առաի Ի. Գ. 26:

Եւ քրիսթիյան Ալլահըն սէտասընը իշիթիրմի-
սին, հէր տէմ Ալլահըն նիձէ տավէթ էյլէտիլի-

նի տույարմըսըն: Ալէ կիւնահ իշէտիլինտէ կիւ-
նահ իշէմէ՝ տէյիւ զամիրին սանա վէրտիլի սէտայը
իշիթմէ՛ղմիսին: Օ՛ւամիրին սէտասը Ալլահըն սէտասը
տըր: Եւ զէման սէն տիւննանըն զէֆք ու սէֆա-
լարընըն չէշնիսինի ալմաղա սիւլիւք էյլէրսէն. Ալլահըն
սէտասը տէմէ՛ղմի՝ քի օլ գատիմ օլան սէֆալարը ա-
րայասըն, քի օնու տիւննա վէրէմէզ: Ալէ տախի նէ
զէման ֆէլաքէթ տէ կախօտ տէրտ ու պէլատա պու-
լունուր իսէն, իշիթմէ՛ղմիսին. Ալլահ սանա թէսէլ-
լի վէրմէք իշէն նէ կէօնա նիտա էյլէտիլինի. վէ նէ
զէման կիւնահլարընըն աղըրըղընը տույարսան, իշիթ-
մէ՛ղմիսին Քրիստոսուն նէ կէօնա տավէթ էյլէտի-
լինի:

Եւ ճիւլէ եօր-լո-շաք վէ էի-լէնիշէլէր, պա-
նա կէլն, վէ պէն «իլէ բահալ վէրէյի»: Սաաթ.
Ժ. Լ. 28: Հէր նէրէյէ կիթսէն Ալլահըն սէտասը
հէման կէլմէ՛ղմի. պու սէտա էօմրիւն թա նիհայէ-
թինէ տէք պէրապէր կէլմէ՛ղմի: Ալլահ թա օլ
վաղթէ տէք պէրէլմէ. Ալլահըն սէտասընը շիմտի
տինկլէ, իշթէ իսէլաօ կիւնիւ: Եւ իմտի թէվպէ էթ-
մէք կէրէք տիր — շիմտի Ալլահա տէօնմէք Փարզ
օլտուղը իլլան սէնի տավէթ էյլէր: Այարըն վադ-
թըն օլաճաճմը տէյիւ մայլումին տէյիլ տիր: Ալադ-
թըն չափըզ կէլմէսինտէն աննաշըլմաղ քի Ալլահ
նէ զաման սէնի սօն սաաթլէ, եանի ճանընը թէս-
լիմ էթմէք իշէն տավէթ էթմէյէ գաբար վէրմիւ-

տիր: Պու կիւն օնուն սէտաւընը տինկէ: Օւնն էթմէ քի արթըղ վաղթըն դալմատը, Էօմրին օլ տուղճա վաղթըն վար տըր, վէ սաաթ օն պիրտէ կէլէնլէր տախի իւծրէթ ալտըլար:

Գ. Օւրա Ալաճ մերհամէթլի տիր քէնտի լութ-
Փու մերհամէթի միւծիպինձէ քիշնին իւծրէթինի
իհսան էյլէր: Եվ վէլէլէր վէ սօնիրաքիլէր քէզալիզ
պիր թարղ իւղրէ իւծրէթլէրինի պտըլար: Ալաճ-
տան իհսան օլունսն իւծրէթ ամէլլէրտէն տէյիլ
իլա լութֆէն տիր: Քրիսթիյանլարտան չօղու պու-
նուն պէօյլէ օլմաւընա իտտիմաթ էթմէյուպ ֆէհիմ-
սիզ գալըլար: Օւնն էտէրլէր քի կէօյա ամէլէն
ճանըն խէլաւընը գաղանապիլլէրէր: Պունուն իշլեն
խայր ամէլլէր ճանա միւթալիք շէյլէր տիր տէյուպ
ճան խէլաւընը օնլարտան պէքլէրլէր: Պու կիպի
քիմնէլլէրին զիւյիւմիւ շու սուր քի ճանըն խէլաւը
խայր ամէլլէր իլէ էտինիլը: Անձագ իշ էօյլէ տէ-
յիլ տիր, Ալաճ թաալա խէլաւը կալընըղ լութ-
ֆէն իհսան էյլէր: Պունուն իշլեն Քրիստոս խաչա-
լըգտը, պունուն իշլեն գանընը տէօքտիւ: պու սէ-
պէպտէն էօթիւրիւ էօլտիւ վէ տախի էօլլւմտէն շը-
յամ ալտը: Իշէր ատէմ օլլունուն ամէլլէր իլէ
գուրթուլմաւը դապիլ օլալիտի Քրիստոսուն տիւն-
եայա կէլմէսի, վէ օնուն խէլաւը իգտիղա տէյիլ ի-
տի: Պունա նսզարէն Եւաքեալ Եփեսոսլուլարա
օլան մէքաուպունտա տէր:

Օւրա Եւայէն իլէ Իմանն Վասիլասը իլէ Իէլաս
պուլմ-լու-նու-լ, վէ պու- սիլաէն պէյիլ Ալաճն
պալիլէ պիր: Անլէլլէրտէն պէյիլ Լա Է Էփէն Է-
յի-նէյէ: Եփես. Բ. 8:

Պու ճիւմլէսի իլէ խայր ամէլլէր իգտիղասըղ տըր
տէյիլ զանն օլունմամալը: Ինձիլ տախի պիլլէ զըթ-
տընը էյրէտիր: Ալաճ պիլլէ պաղընա տալէթ է-
տէր, վաճիպ տիր քի չալըշալմ, սէյանըղ տուրա-
լմ, տուա էտէլմ, Օնուն մուգատէս քէլամընը
օգույալմ, Քիլիսէյէ կիտէլիմ, սուր Զաղորդու-
թիւն ալալմ վէ ճիւմլէ քրիսթիյանձա օլան պօրձ-
լարը էտա էտէլմ, վէ իգտիղայը հալտէ Քրիստո-
սուն իսի իշլեն հէր տէրտ ու պէլայա թահամիւլ
էտէլմ — վէ պունլարըն ճիւմլէսի Փարիզէյի զիմ-
մէթիմիլ տիր, Փագաթ ճանըն խէլաւընը գաղան-
մագ զիւյիւմիւ իլէ անլէր իծրա օլունմամալը: Օւ-
րա տիյնէյին Քրիստոս նէ սէօյլէր:

Քէզալէ Էիլ Կաթի սիլէ ճի-նէ Էիլ օլունանլարը
Էիլիլիլիլ զէման, պէյիլ Էիլ Ֆայաէիլ Գուլարըղ,
գիր Էիլիլիլ պօրձլու- օլաու-լու-նու-լ Էիլիլիլիլ:
Ղուկ. Ժ. 10,

Լաքին քէնտիմիլ թէֆթիլ էտէլիմ, պագալմ
քի Ալաճ վէ ինսանլարա օլան պօրձումուղու կէ-
րէյի կիպի էտա էթալիք մի: Մէ էթալիք վէ նէ
տէ էտիյօրուղ: Ղիւմլէմիլ տէ պօրձլարընըղ էտա
էթմէքտէն զայէթ կէրի դալմըղը: Պունուն իշլեն

եալընը Փայտասը գուլար տէյիլ, իլա սեֆիլ
կիւնաճքեարլարը, հիչ պիր շէյիմիլ եօգ տուր պօր-
ճուսուղու էտա էյլէմէյէ. Ալլահ պիղը լուծֆէն
գապուլ էտէր — քէնտի ինայէթի տիր պիղը հըֆը
էյլէյէն: Ալ պաղընը քի Ալլահ նիճէ էտա էյլէ-
մէյէ հաղըր տըր. Օ կիւնաճքեարըն էօլիւմիւնիւ
խթէմէլ, իլա կիւնաճընտան տէօնիւպ եաշամասըն-
տան խօշլանըր: Իմտի Օնա տէօնէլիմ: Իշթէ պի-
ղի տավէթ էյլէր, պաղըմա կիթինիլ, փատիշահը-
ղըմա կէլինիլ տէր: Պէն իմ, Բապպընը, Փա-
տիշահընը, Փէտէրինիլ, Խէլաս էտիճինիլ, Հա-
գիմինիլ: Պէնիմ իլէ պիրլէշին՝ ատալէթիմտէն գօրգ-
մայըն, մուհապպէթիմէ վէ մէրհամէթիմէ ինանըն:
Ալղըն գուրթարաճաղըմ, հէմ պու տիւնեատէ, հէմ
կէլէճէքտէ սիղը սաատէթլու գըլաճաղըմ:

Իմտի Ալլահըն սէտասընը տինկէյին: Պիղ քրիս-
թիյանլարը, վէ Փէտէրին, Օղուլուն վէ Բուհ էլ
Պուտուսուն ատը իլէ վաֆթիլ (մկրտութիւն) օլ-
մուշուղ, պունուն իչլեն էօմրիւմիւղին ճիւմէ կիւն-
լէրինտէ Ալլահ խըղմէթ էթմէյէ պօրճլույուլ:
Պաղընը, Ալլահ պու կիւն տախի թայիֆէ Պի-
լէթլէրի քէնտի փատիշահըղընա տավէթ էյլէր, հա-
լա շիմտիյէ տէք փութլարա, եանի՝ քէնտի էլէրլինին
ամէլլէրլինէ թափան փութ փէրէսթլէր տախի Ալլահըն
սէտասընը տույուպ, Ինճիլի գապուլ էտէրէք,
Քրիստոսա ինանմաքտա տըրլար: Պաղընը, նիճէ

սօնիրաքիլէր՝ էվվէլքիլէր, վէ էվվէլքիլէր՝ սօնիրաքի-
լէր օլտուլար: Ա՛ք քրիսթիյանլար, պիղ տէ օնլար-
տան կերի գալմայալմ, Ալլահ պիղը թէվպէյէ վէ
իմանա թէքլիֆ էյլէր. քէնտի գօրգուսունա վէ մու-
հապպէթիւնէ թէքլիֆ էյլէր, հէմ տախի քէնտի է-
պէտի փատիշահըղընա տավէթ էյլէր:

Ա՛ք Բապպ, սանա եալվարըրը, պիղէ Բուհ էլ
Պուտուսուն ինայէթիւնի իհսան էյլէ, քի տայմա
սէնին թէքլիֆինի իշտէլիմ. Անին պաղընա կիթէ-
լիմ, վէ պու տիւնեատա սանա սըլթէն խըղմէթ ի-
տէրէք Սուգատտէս իսմինէ թէշէքքիւր սունալմ,
վէլ հասըլ՝ սէնին լուծֆուն միւճիպլինճէ էպէտի
էօմրէ մալիք օլալմ Բապպընը Յիսուս Քրիստո-
սուն վասիթասը իլէ: Օնա վէ Սանա վէ Բուհ
էլ Պուտուսա ճէմի րայէթ վէ իղղէթ էպէտ իւլ
ապաա սունուլսուն. Ամին:

~ ~ ~

ՕՆԻՓԻՆՁԻ ՎԱՐՁ

ՅԻՍՈՒՍ ԲՐԻՍՏԱՍՈՒՆ ԿԷԼԹԵՍԻ ԻԻԶՐԷ

ԻՆԷ ԺԱԿԻՆԱԿՆԸ ԽԱՆԱ ԿԵՆԵՅԻ. ՋԱՔԱՐԻ ԹՎ. 9:

Բապայրմը Յիսուս Քրիստոսուն կելմէսինին կեօ-
ղէթիլմէսի հազգընտա օլան զեքրիյէթին կիւնիւ
եէնիյէն տէօնտիւ, քի օնուն եօրթուսունու՝ Օլ-
նունդտան տէօրթ հաֆթա էվվէլ Քիլիսէ թուլթ-
մաքտա պուլունուր: Քիլիսէ նէ՞ թալիւմ վէրիւր պու
կելիւնին հազգընտա, վէ տախի նէ՞ հաթըրլատըր,
էվվէլա հաթըրլատըր կելէճէք հալին կեօղէթիլմէսի-
նի. քի օնա պաղարազ էսկի քիլիսէսին ահալիսի Սէ-
սիյանըն կելմէսինէ պէքէր իտի, քի օ՝ Բապա Յի-
սուս Քրիստոս տուր: Տախի քիլիսէ թալիւմ վէ-
րիւր պիղէ օնուն վազթէն կելմէսինի, օ քի կելէճէյի-
տի կելիւ օնլարա, վէյլամպէրէր քիթապընտա եա-
զըլմըլ օլան զէմանտա, քի օ՝ սատաղաթ կիւնէլի
տօղարազ գանատլարը իլէ շեֆա վէրտի: Տախի քի-
լիսէ թալիւմ վէրիւր պիղէ, օ քի կելտի՝ Կախի կելիւ
ղայրի թարգէր իլէ ատէմէրին գալպէրինտէ փատի-

շահըղընը գայիւմ էթմէք իլիւն, հէմ տախի նիհա-
յէթինտէ տէ կեօլիւն պուլուլթլարը իլէ փատիշահ-
ըղընը եէր իւղէրինտէ սապլիթ էտիպ, հէփ ատէմէրի
հէլմէք էթմէք իլիւն թէքրարէն օնուն կելէճէք օլ-
տուղունու իլան էտէր: Սէ շիմաի պու կելիւն-
նի, սիլահանմըլ (զինուորեալ) օլան պու քիլի-
սէտէ եօրթու թուլթուպ տէ, շաղէն հէմ թէլէք-
քիւրէն օնա իլահի սէօլէրիլ տէյէրէք:

Ոլնանա Բապայն արնիսա կելէն իւնէպարի-
օլուն, էն էի-ճէլէրիւ Ոլնանա. Մատթ. ԻԼ. 9:

Ալահընդէն արնիւն իւրհաթիլիսէն՝ թէ օնուն վա-
նիւտըն էլէ պիլէ էի-տէտէն շաֆաթ զէյարէն էյէ-
րի, թէ Գարանլէպա վէ էօլմէ՝ թէօլիւնիսէ օլու-
րանլարն է-ղէրիւնէ փարլայա, վէ պապարընդէն
էլիւ էօլմէն արօղընլայա. Ղուկ. Ա. 78, 79:

Բապա Եսայի արն, Փիլիպ Ղ. 5:

Բապա Յիսուս Քրիստոս եազըն տըր, վէ պի-
ղէ տէ զէյարէթ էյլէմէյէ հաղըր տըր, նիճէ քի
Սիօնըն գրղը օլան Երուսաղէմէ զէյարէթ էյլէտի:

Ղայէն էլէ իւրիւր օլ, էա՝ Սիօն գրղը, նապա
է՝ էա՝ Երուսաղէմ գրղը, էլնէ Ժապիշահն ԽԱՆԱ
ԿԵՆԵՅԻ, Օ ԽԱՐԱԳ Վէ ԵՆԼԱՍ ԷԿԵՆԻ ԿԵՐ, ԿԱԼԷՄ ԿԵՐ,
Վէ ՏԵՐԵԿԷՄ ԿԵՆԷ ՏԵՐԵԿԷՄ ԳՈՒԿՈՒՆՆԱՆ ԿԵՆԷՆԷ
ԿԵՐ. ՋԱՔԱՐԻ ԹՎ. 9:

Եվվէթ գալպէն մահճուպ վէ հալիւմ օլան Բապ-
պըլմըլ Յիսուս Քրիստոս պիղէ տէ զէյարէթ էյլէ-

մէյէ հազըր տըր — իւք էվվէլ պանա զեյարէթ
էյլէմէյէ, վէ օլա թաալիւքաթլարըմըզըն տարիյէսինէ
տախի զեյարէթ էյլէմէյէ հաթըրլանըր, քի խէլասը,
սէլամէթի, վէ պիր չօգ մութլուլուղու պիզէ վէ
էվլատարըմըզա վէրսին տէյիւ: Եվվէթ հազըր տըր
Քրիստոս գալլէրիմիզէ զեյարէթ էյլէմէյէ:

Իշնէ, սէյլէր, Գաֆուր-պա Գաֆուր-պա զալլարըմ, է-
յէր պէր Ժեմէ Ժեմէ իշնէր պէ՝ Գաֆուր-պա ալլարըմ,
օնոն էանընա կէրէճէյէ, վէ պէն օնոն իշն պիշամ
Լաալը Էէյէճէյէ օ Գա Կէնէյէ իշն. Յայտ. Պ. 20:

Ահ, շազնն օլան խապէր, թահգիզան, եա գա-
րընտաշարըմ, պու պիր ազլեմ մէսուրիյէթ տիր.
ահ, թաթը օլան Ինձիլ օնու քի իշնթ իրիզ: Եւ
օլ եա Քրիստոսուն քիլիսէսի՝ իշնթ փատիշահըն
սանա կէլէյօր, շաղ օլ, եա թէվպէքեար վէ իման-
տար օլան ըուհ, նիշն քի փատիշահըն տախի ա-
նա կէլմէքսէ տիր:

Ը. Իշնէ աշ կէօղլէրինի կօգարա տօղըու տիքէրէք
պագ, կէօր քի՝ նէ պէյլիւք, ազամէթլի պիր մախ-
տուսիյէթ տիր օ՝ քի սանա տօղըու կէօնտէրիլէյօր:
Իշնէ պիր չօգ թիւրլիւ պէ թիւրլիւ կէօրիւնէն նէս-
նէլէր քի առէմլէր օնլարա՝ եանի պու տիւնեանըն
շէյլէրինէ զայէթ արղու իլէ տիգգաթ էտէրլէր, հիւր-
մէթէ, իզլէթէ, լայէթէ, վարիտաթա, վէ նէֆսա-
նի արղուլէրէ. իզտիզան կօգ տուր թէքրար պէ
թէքրար զօրլայասըն պէնի քի՝ իշնէ կէօր տէյիւ:

Կէօղլէրինի աշարքտա ալա նէսնէլէր կէօրէրէք կէօղ-
լէրին Ֆերրահ տույար, տէյէրէք քի՝ օնլարը Ազնզ
Քրիթապ՝ թէնին շէհվէթի վէ կէօղլէրին շէհվէթի,
վէ էօմրիւն Փօտուլուղու տէյիւ սայար: Ահ նէ
զէման ըուհանի շէյլէրի կէօրմէյէ՝ եանի կէօրիւնմէ-
յէն նէսնէլէրէ պաղմաղա, վէ խէլասըմըզա մախտու
օլան շէյլէրէ տիգգաթ էթմէյէ առէմլէր թարաֆըն-
տան հաճաթօղըզ օլուր իսէ՝ օլ վազըթ թապիյա-
թի օլան առէմլին գուվվէթի գարարմը՝ հէմ տա-
խի օնու Ֆիքրիինի կէօղլէրի էօթթիւլիւշ տիւր,
վէ առէմ քէօր կիպի կէզէր շէյլէ քի կիւնէշն շաֆ-
զընը կէօրէմէզ:

Պէն, տէտի Քրիստոս, Կիւնէանըն ըլլէլըմ, պէ-
նէ արղըմա կէլէն՝ ալա Գարանլէքա կէլմէճէյէ, իւ-
լա հայաթ ըլլէլնա մալէ օլաճագ արը. Յովհ. Բ. 12:

Իմտի առէմ ըլլգտան զիյատէ գարանլըզ սէվէր,
նիշն քի ամէլէրի քէօթիւ տիւր, շէյլէ քի գա-
րանլըզտա կէզէր, պու սէպէպտէն էօթիւրիւ Ալա-
հըն քէլամը տալէթ էտէր. տախի Բապպըն գուլ-
լարը օլան առէմլէր՝ տալէթ էտէրլէր կէօրմէյէ: Իշ-
նէ, եա առէմ օղուլարը, կէօրիւն ըլլըզ: Ահնէնի
էվլատարը օլմայըպ՝ կիւնիւն էվլատարը օլուն, գա-
րանլըզն էվլատարը օլմայըպ՝ ըլլըզն էվլատարը օ-
լուն: Եւ գարընտաշարըմ, թապիյաթէն հէփիմիզ
գարանլըզն էվլատարըլըզ, վէ գաղանլըզտա կէօրիւ-
րի շ վէ պիլմէյիզ նէրէյէ կիթաիյիմիզ, նիշն քի
22

գարանը կհօղէրիմիզ քէօրլաթմըշ տըր: Այու սէ-
պէպտէն էօթիւրիւ Առաքեալ սահի՛հ քրիսթիյան
հազգընտա տէր քի, օ գարանըգտան Ալահըն ա-
ճայիպ ըըղընա տավէթ օլունմուշ տուր: Ահ, Ալ-
լահըն լուծֆունուն շու աճայիպ ըըղը. պու աճա-
յիպ ըըղ տախի պիզէ տէ թէէսիր էյէմէլ տիր, է-
յէր գարանըգտա գալմադ իսթէմէզիսէք. պու ա-
ճայիպ ըըղ հի՛չ կէօրիւնտիւ մի գարարմըշ գալպի-
րիմիզտէ. կէօրալիւք մի վէ կէօրմէքտէմիյիզ օնուն
վասիթասը ին պիզիմ թապիյաթի օլան գարանը-
ղմըղը. պիզիմ պօղուդ թապիյաթըմըղըն հալնի
պիլի՛օրմըժըղ, վէ հայաթըն ըըղընը հաթըրլանը-
յօրմըժըղ, վէ տախի տէր իսթըր իտուպ տիւնեա-
նըն ըըղը օլանա տօղու եէլթէնմէքտէմիյիզ, քի օ
տիւնեայէ կէլիպ՝ տօղան հէփ առէմէրի ըըղլաթ-
մադ իչլան կէլի: Ահ գարընտաշարմ, առէմի՛ն
Ֆիքրէն օլան ըըղը, սահի՛հ սէլամէթին վէ մութ-
լուլուղուն եօլունու կէօսթէրմէյէ գատիր տէյիլ տիր:
Առէմին Ֆիքրի հէմ օնուն թէքմիլ թապիյաթի օ-
լան տույիլուտու կիւնահ սէպէպիւտէն գարարմըշ
տըր, Առաքեալ սէյլէր.

Սէֆաանի ապէ՛մ Ալլահըն բուհաւանն շէյէլէրի՛ն գա-
պուլ էնմէղ. զէրա օնա տիւնեալէ՛ք կէօրիւնի-ր, վէ
անկաճաղա գապիւր տէյիլ տիր, զէնի՛ն բուհանի՛ն ըէֆ-
իլ օլուր. Ա. Արնթ. Բ. 14:

Օնու՛ն ինն տիր, էհ ույույան գալի, վէ էօ-

նէլէրէն տիրէլ, վէ Քրիստոս սէնի ղէնէվէր էտէ-
նէք տիր. Եփես. Լ. 14:

Իշվէթ Քրիստոս պիզի միւնէվէր էթմէլ տիր,
Քրիստոս պիզէ հայաթ վէրմէլ տիր, Քրիստոս
բուհումուղուն կիւնէշի օլմալը տըր, նապըլ քի պու
շիլի սէյլէյէն առնապընը սունմագտա տըր:

Ահ, բուհումուն կիւնէշի դըյմէթլու գուլթարըճըմ,
Եօգ տուր կէ՛ճէ ասլա հի՛ճ պանա եազըն օլտուգտա,
Տախի պէնի էօրթմէսին օլ գարանըղ պուլու թում,
Մէրհամէթ զըլ նազարէն՝ պէն կիւնահքեար գուլունա:

Ինձիլին պերրահ ըըղընըն կիւնէրի պու տիւնեատա
հալա 1877 թարիխինտէ կէօրիւնմէքտէ տիր, վէ
հալա տախի շու գատար գարանըղ պուլունուր, տէ-
յիլ եալընըղ թայիֆէլէր տիյարընտա՝ իլա վէ տախի
քրիսթիյան տէնիլէնլէրին տիւնեանընտա: Սահի՛հ
քրիսթիյանըղ, էհ տօսթում, զայէթլէ մախսուս
վէ րայէթլէ պիր շէյ տիր, ազար օնու թանրուր,
ազար օնու արարար: Ահ, տուա էտէլիմ հէր կիւն
շէյլէ քի Ալլահ ու ազմիշան ազիլ Բուհումուն
վասիթասը ին պիզի միւնէվէր էյլէյէ քի պիլիպ
իհրա էյլէյէ՛ք էպէտի խէլապըմըղա մախսուս օլան-
լար:

Բ. Ինն փապիլահըն սանա կէլմէքտէ տիր, իդ-
տիլամ էօգ տուր պու փատիշահըն քիմ օլտուղու-
նու սիզէ սէյլէմէյէ, չիւն օ ճէլալին փատիշահը տըր,

պիր եալնըղ ձէլալին փատիշահը տըր, ու Ռապ-
պըմըղ Յիսուս Վրիստոս քէնտիսի տիր ձէլալին
փատիշահը: Խմտի պաղը քիմսէլէր Վրիստոսը էյի՝
փագ՝ վէ թէրպիյէլն պիր զաթ ապէ՛մ պէլլէյէրէք,
օ նազար իլէ ծնա պաղարլար, ծնուն ձէլալին փատի-
շահը օլտուղունա ինանմաղար, վէ նէ՞ իչիւն, չիւն-
քի կէօրմէյէր կիւնէշն՝ նէ վաղըթ թէքմիլ վէ
շաֆըլը պուլունմաղատա իսէ: Խմտի նէ հալտէ պու-
լունաճաղար պէյլէ ասէմէր, եւ գարընտաշարմ,
նէ վաղըթ միւպարէքէնմիշ հաքիմիմիլ օլան փա-
տիշահըն եիւղինիւ ծնար պիրտէն կէօրիւրէր իսէ,
Փաղաթ օ նէ զէման իսթէր իսէ ծնարը կէօրիւր,
(նասըլ քի շիմտի տէ կէօրիւր) աթէշ ալէֆլի կէօ-
ղիւ իլէ: Ը՛հ, պիղ քէմալէն վէ հալիմէն գօրգու ի-
լէ Ռապպա դուլու-գ վէ իպատէթ սունալմ հէմ
թիթրէմէյիլէ ծնաա շաղ օլալմ իշիտէրէք իքինձի
Սաղմոսուն նութքունու քի տէր՝

Ռապպա գօրգո- իլէ եպապէն եպին, վէ պիլիւի-
իլէ եաթիլ եպին: Օղո-լո- էօթիւն, օլմայա թի էօթիւ-
լէնիլ իլէլ դազապը իո-լո-լա-ննա էօլպա հէլա+ օ-
լալմըլ. նէ հո-լո- ճի-ճիլ ծնա կի-վէնէլէրէ,
Սաղմ. ի. 11, 12:

Եվ վէթ օլ ճիւմէսի մութլուլ տըրլար քի՝ ի-
ման, իւմիւտ վէ գալպ մուհապպէթի իլէ՝ Վրիս-
տոս ձէլալին փատիշահը տըր տէյիւ իզրար էտէր-
լէր: Սահիհ տիր քի մահճուպ վէ իմանտար օլան

բուհաա հալիմ վէ կիւղէլլիլիլէ՝ Վրիստոս կէօ-
րիւնմէքտէ տիր. թահգիգան օլ քիմսէ կիպի քի օ-
նուն հաղգընտա Եսայի փէյղամպէր սէյլէր.

Օնոն վէհրէսի էօգ վէ հի-անի- էօգ գո-ր թի օ-
նա պագալմ, վէ սիմալ էօգ գո-ր թի ծնարն հաղ-
էպէլմ: Օ ինանլարըն լահգիլ էլիպիլ վէ պրաղը-
ճըլը պըր, պէրոյ սահիպի վէ մարաղարա աշնա պըր, վէ
ծնարն էի-ղ սահլանմաճաթ ապէ՛մ կիպի օլպո-ւ, լահ-
գիլ օլ-նո-ւ, վէ ծո-ւ սայմալմ. Եսայի Ն. Գ. 2, 3:

Եւ թէվպէքետար վէ իմանտար ճան, իշթէ սէ-
նին փատիշահըն թիքէնիլ թաճ իլէ վէ գըրմըլը լի-
պոս իլէ հուղուրունտա կէյինմիշ տուրույօր, Օ
սէնի կէօրիւյօր, նիճէ քի պիր վաղըթ Պետրոսը
կիւնահա տիւշտիլլիւնտէ կէօրտիւ իսէ: Պու ճիւմէ-
սինի՝ տէր, սէնին իչիւն պէն չէքտիմ, սէն պէնիմ
իչիւն նէ՞ չէքմէքտէսին: Պուրթարըմըլ պու սիւալի
էտէր պիղէ, վէ նէ՞ տույմազտայըլ պիղ, նէ՞ պէյան
էտէր եիւրէքլէրիմիղէ, գալպլէրիմիղ էրիմէ՞ց մի նիճէ
քի մուլմ աթէշին եանընտա էրիմէքտէ իսէ, օ պիղէ
պէյանէն եիւղինիւ կէօթէրմէքտէ օլտուղունու իղ-
րար էթմէլն տէյիլլիլիլ, տալի շու թիքէնտէն օլան
թաճը պիղ ծնուն աղիլ պաշընա դօյանլարըլ տէ-
յիւ: Եւրին վէ կէյիւն փատիշահըն մահճուպ-
լանմար, պիղիմ իչիւն էօլլմէ տէք էլէմ չէք-
մէսի՝ եանի խաշըն իւղէրիմտէ էօլմէսի հիւ հաթըր-

լատալայ խնդիրաւթ վերաբերմը դաւալելիմիզէ. —
 քի ընուն տօղուշունտա ընա իւահի սէյլելլէր իտի
 մէյլէլլէր,

Ինչ եկեմէլերդե Ալլահա համար՝ վէ եկը ի-զէլլենդե
«Ելամեմ» աստեմէլերդե իօշնա-վլա-գ օլադն. աեյերէք
Օ՝ երաճէլտի պիղլաբիշին խաչուն աղաճընտա, վէ իշ-
թէ իշլթիսիզ փէյզամպէտին քէլամընր.

○ Եւ զապահաւարութիւն իւն Եսայանայր, զի
Եսայանայր քաղաքիւն իւն արեւելայի, զիւն իւն
Բելիւն Եսայանայր քաղաքիւն, զիւն Եսայանայր
Եսայանայր քաղաքիւն. Եսայանայր քաղաքիւն 5:

Նէ տույմագտայրդ, պիղ տախի Պետրոս կիպի
ամը տույմագտամըյը, նասըլ քի օ տըշարը չըզըպ
ամը ամը աղլատը խե: Ա է պու ճիւմէխնտէն ի-
նանարագ էջըէնիրիզ քի ձէլալէն փատիշահը պուն-
ճա էլէմէլի պիղիմ իլէն չիքտի, պիղ տախի զա-
տիմ ծնա տօզըու օլան պօրճարմըզը պիլիպ տէ իձ-
լա էյլէմէմիլ ճայիղ տէյիլ մի տիր մուհապպէթ տէ
վէ իթ աթթտա դարարագ: () աֆվ էյլէտի, վէ հէր
կիւն տախի աֆվ էտէր կիւնահարմըզը, պիղիմ
խզէրիմիզէ օ մուհապպէթ ինին լուծ ֆունու տէօք-
տիւզէնիւ կէօրիւնձէ պիղ շազ օլմազմըյը, քի օ
պիղիմ փատիշահըմըզ վէ Ալլահըմըզ տըր տէյիւ. ֆա-
քիրլէրիզ ամմա ծնտա զէնկիւնիզ Առաքեալն քէլամը
միւճիպինձէ.

Օրիւն Բաղարշէն Զեւոն Բերեդուհուն Եւսե-

Ընդհանուր պահանջներով, ինչպես և ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես
 Գրություն, Ընդհանուր պահանջներով ինչպես ինչպես ինչպես
 ինչպես, Ընդհանուր պահանջներով ինչպես ինչպես ինչպես
 ինչպես, Ընդհանուր պահանջներով ինչպես ինչպես ինչպես

ՊԻՆ ԾԻՐԱՄԵՆԷ սեւլամէթ տէն վէ շաղըդդ տան պիղ տա-
խի մահրումը, եարընըղ օնուն վասիթասը իլէ էտի-
նիրիղ օլ սէմավիյի քի օնու պու տիւնեա վէրմէյէ
գասիր տէյիլ տիր: Տախի հաթըրլանարագ օլ ճե-
ֆայը հէմ օ աղիւմ մէսրուրիյէթի, քի անլէր իլէ
տիւնեանըն ԾԻՐԱՄԵՆԷ գասավէթ վէ Ֆէրահիյէթի բու-
պար օլունմաղա աալա շայան տէյիլ տիր: Պէօյլէճէ
պիղ՝ էյէմլէրտէն սահիհ քրիսթիյանըղ հանկըսը՝ օլ-
տուղունու վէ տախի Ալլահըն փատիշահըղընըն Ա-
ղիւղ՝ Բուհտա սատաղաթ, սեւլամէթ վէ շաղըղ օլ-
տուղունու, տախի քրիսթիյանըն իւմիւտիւնիւ վէ
քրիսթիյան եօլճունուն պու տիւնեատա պիր փար-
լագ ըլըղ վար օլտուղունու, վէ օնուն պու տիւն-
եատան այաղլարընը էպէտի ըլըղա տօղրու տօղրու-
մասընը, հէմ լաղըմ՝ օլան իմանըն, իւմիւտիւն վէ
մուհապպէթին թէճըլէպէսինի էօրէնիրիղ: Ալլաքի
օլան թագտիմէ քէնտի տէրքեար հալիմիղ իլէ պիղիւմ
լիյագաթընըղ եօղ տուր: Թէքրար Առաքեալ սէօյ-
լէր:

Նիւնն թի պիղծի պէսանի օլան հասնի՝ աբգլիւնիդ
պիպէ դայիւն զգի խապապան զեյապիէ Էպիպի Յէլալ աս-
ղըրըղը ասիւ ի պիւր: Չննաթի կեօրնիւնն շէյիւրի պատ-
մայրը, ելլա կեօրնիւնիւնիւրէ, զիւր կեօրնիւնիւրէ զէս-

նէ Կեր, ամա կեօյն-նէյնէյն էպէր Կեր, Բ. Կորնթ. Գ. 17, 18:

Պու թարգ ին, եւ գարննաշարմ, ձէլալին փատիշահը օլան Բապայ Յիսուս Քրիստոսուն փատիշահընա եկթէնիպ՝ օլ խաշա չըգըր Քրիստոսուն իմանընը իզրար էտէրիզ. վէ իյիթձէ օնուն նըշանը վասիթատը իլէ կերէք տիւնեանըն կիւնահ-լարընա գարը վէ կերէք շէյթանա գարըն ձէնկէ-շիրիզ, վէ պէյլէձէ Քրիստոսուն սատրղ ձէնքձիտի վէ խըզմէթձիտ օլուրուզ թա էօմրիւմիզին սօնունա տէք: Հէր նէ գատար դուվվէթըն օլսա խէլասը-մըզըն տիւշմանը, փաղաթ խէլասըմըզըն փատիշահը շու սերվէրիմիզ օլան զաթ՝ օնտան տահա զի-յատէ գուվվէթըն տիր: Օնուն եէնմէքիյի պիզիմ եէնմէմիզ տիր. գալլէրիմիզին աղիմ հալիմիյի իլէ սէյլէմէյէ դատիր օլուրուզ Առաքեալ ըլա,

Պանա Գո-վէն վէնէն Քրիստոս ելէ հէր շէյէ գա-Կեր իճ. Փիլիպ. Գ. 13:

Իմոի աղիզաթ էտիպ ույանըզ օլալմ տուալա-լըմըզտա, չիւն խէլասըմըզըն տիւշմանը տայլմ ու-յանըզ տըր, պու սէպէպտէն Առաքեալ սէյլէր:

Այդ օլան, ույանըզ Գո-րո-ն, զէրա պիլն խա-միշիլ շէյնան պէյն-րէն ալուան կէպէ կէպէ՝ Գիւն Եո-րա Կէնի-արար, վէ իմանա գալլէ օլարաթ ծա-գարըն Գո-րո-ն. Ա. Պետր. Ե. 8, 9:

Սէ իշթէ տիւնեա թէձրիւպէ իլէ տօլու օլուպ,

վէ պիզ պիզիմ գայրթ գալլէրիմիզ տիւնեայա վէ-րերէք՝ սէվեպ վէ իհթիրամ էտէձէյիմիզ Ալահտան իւշերիւզ, վէ պու սէպէպտէն տայլմա իշթէլմ Առաքեալն շու նութըունու քի տէր,

Ույանըզ օլան, իմանա Գո-րո-ն, ձէրա օլան, Գո-վէն վէնէն. Ա. Կորնթ. Գ. 13:

Գ. Քրիսթիյանըն՝ օլ սերվէր փատիշահն նի-շանիւհալ պուլունան իմանըն օլ էյի թէմէլնէն տայանմագտան զայրու նէ՝ թէսէլլիսի պուլունուր: Իշթէ փատիշահն սանա կէլէ օլ սանա եարտըմ էթմէյէ հաղըր տըր, հէմ մահալինտէ հիմայէթ էյ-լէմէք իշիւն օ սանա գապիճ կէլէպէ Կեր քէլամը-նը. օղուտուգտա՝ հէմ օնուն հաղընտա թէձէքքիւր էյլէտիքտէ՝ օտանա՝ տալիսի էվ սաքլնաթլարընա կէ-լիւ, վէ տալիսի քիլսէտէ իշիթմէնտէ տէ: Ալիւր տա-լիսի նատիհաթէն տէյէրէք:

Գոգիմ, զէրա պէն պէնն իլէ իճ, շաշմ՝ զէրա պէն Ալահըն ըճ, պէն Գո-վէն վէնէն պիլնէնէն, հէմ սա-նա Եարար՝ Ետէնէյի, հէմ պէնն սապաթալընն սալ էլէ էլէ Բո-ւմադլէ: Եսայի ԽԼ. 10:

Իշթէ պէն Գոգիմ պի-նէնանն աճո-նա պէն պէ-պէն էլէ իճ. Մատթ. ԽԲ. 20:

Իշ ձիւմէ Քրիստոսուն շայիրտէրինէ Համբար-ձումտան էվվէլ վէրտիյի պու թէնպիհի՝ սաթ օն-լար իշիւն տէյիլ իտի, իլա վէ տալիսի ձիւմէ տինտար եէլթէնէն գուլարը իշիւն իտի թա տիւնեանըն սօ-

Հան, Առաքեալ ձէսարեթէն պաղըրըր. եւ
էօլեմ, սէննի գիւղէնն հանի, եւ միշտ սէնն
դալեպէն հանի: Ըմա էօլեմի գիւղէնն կէնահ
որը, վէ կէնահըն գոմէնն նօմա որը, լատն Ռապ-
պընը (Եսայի) Քրիստոսն լաւեմաւ եւ պեղ-
ղաւեպէն վերէն Ելսահա զեւր օլաւն. Ը. Արմիթ.
Ժ. 55—57:

Այլ օլ քէնտիսի Քրիստոս սեպլեմէզ մի,
Գըլաթի վէ հայաթ պէն իմ, պանա իման էպէն
էօլեմ Կաթիլ՝ Եաշայաճագ որը: Այլ հէր Եաշայրապ պա-
նա իման էպէն՝ էպէպէն հէլ պէր վէճհ եւ էօլեպէճէ-
պէր, պանա իմանընընընը. Յովհ. Ժ. 25—26:
Պոլենա իմանըրմընըն, եւ քրիսթիյան: Քրիս-
տոս զօրդոլնու եկնտիմի տէյիւ սիւալ էտէրիմ. տա-
լի իսթէմէզ մի օ պիղն պու էօմիլն ճիւմէ անը
հալ վուգուաթլէրինտէն եանըշարզ գլաղուղամաւը-
նը, հիմ էօլեմիւն դարանըզ տէրէսինտէն եանըշ-
արզ պիղն էպէտի իսթիրահաթ տիյարընա կէօթիւր-
մէսինի: Իշթէ փատիշահըն կէլեպէ պէր. իքինձի
կէլիշ եաղաշար. էսկի ահաղն քիլիսէսի Մէսհյա-
նըն կէլեճէյիլի ուղաղտան կէօլէր տուրուր ըոր:
Իշթէ տիւնեանըն խէլաս էտիճիսի օլան սէմալի փա-
տիշահըն վաղթը խիթամ պուլու. տալի Ելսահըն
էվլատընըն տօղուշու, աղիւ էօմիլ, էլեմէրի, էօլեմիւ,
աղամէթլու գըյամը, վէ միրաճ օլմաւը վուգու պուլ-
ու: Այլ քէնտիսին միւճիւղէթլի շայիրալէրի՝

Այլ օլ Կաթիլ պաշտօնաւ օլաւ օ լարմաւա իմէն,
իլնէ պէյալ էպմալը իմէն իմէն ընլարն էաննա պա-
պուլար հէճ Կաթիլ ընլար պէպիլը, Եւ Պալլեւալ
ապէլը, նիլէն կէօլէ պաշտօն պաշտօնաւա-
պա պիղն կէօլէ Եօփարը ալեման Յիսայի՝ ըն-
կէօլէ նէ Ռապ եւ էպրալըն կէօրտէնիւլիսէ պէօ-
լէ կէլեճէ պէր. Պործ. Ը. 10, 11:

Իմտի Եղիւ Քիթապըն ճիւմէ փէյղամպէրիւ-
լէրինտէ Եաղըլ օլան՝ Քրիստոսուն կէլիշլինն հաղ-
զընտա կէօլէյիպ պէլէնիլմէսի խուսուսունտա՝
դատիմէն վէ տէվամի ըէսուլ օլան Քրիստո-
սուն քիլիսէսինտէ՝ օ կիւնտէն պու կիւնէ տէք իման-
սըղար պուլունուլար, քի օլ վաղթ տա տէրլը
իտի, վէ շիմտի տալի սան տէհիրլէրտէ տէյէնլը
պուլունուր,

Օնան պաշտօնաւ լապը հանի, զիւս պապա-
լարն պաշտօնաւ լապընտա, Եապարընն իպ-
լիպարնտան պէր՝ հէր շէյ պէօլէ Գալը:

Իշթէ Պետրոս առաքեալ ընլարա ճէվապ վէրլը:
Այլ պա պէր շէյ պէլեւ օլմայաւընը, եւ պէ-
կէլեւը՝ ի Ռապընն եպիսկոպէ պէր կէն պէն եւլ կէ-
պէ վէ պէն եւլ պէր կէն կէպէ պէր: Ռապը լապըն-
պա կէլեպէ, նիլէն ի պապըն կէլեպէ պապարը,
լատն հէլ իմէնն հէլա օլմաւընն իմէնիւլէն՝ եւս
հէպէնն ըլեպէ կէլեպէն իմէնիւլէն պէպէ պապը Ե-
պէր. Բ. Պետր. Պ. 4—8, 9:

Սահիճէն փատիշահն կէլէճէ տիր իմանսըզ տիւնեանն շէրիհաթընա, հէմ տախի ճիւմիէ տին տար ելթէնէն գուլարընն մէսրուրիյէթինէ, քիմս էր քի սէվէնէր իսէ ծնուն զուհուրընը, ծնուն կէլ մէսինին նիշանլարընը կէօրտիւքտէ՝ ծնար արզույէն կէօլէրինի եօգարը տօղըու գալտըրաճագլար, նիշլէն քի խէլաշարը եագլաշմագտա տըր: Պիլերիմ, եմ գաւընտաշար, չօգլար Քրիստոսուն իքինճի կէլիշլին սահիճ վէ եանլըշարզ օլտուղունու թահգիգան իգար էտէրլէր. Փագաթ պիղիմ պաշլըճա օլան իշէմիզ, գապուէն հաղըր օլմամըզ տըր:

Իշլէ «էնին փաթիշահն սանա կէլէտի պիւր.

Եվթէթ՝ հէր պիր քիմսէյէ խապէր վէրիլըր օնուն կէլմսի հագգընտա:

Իշլէ «էնին փաթիշահն սանա պաթի կէլէտի պիւր. հաղըր օլ գապուլ էթմէյէ: Իմտի՝ քիմ վէ քիմլէր տիր սէնին իլէ հաղըր ճէլալին փատիշահնը գապուլ էթմէյէ. կէօր տիւնեանն պիր Փանի փատիշահնա նիճէ հաղըրլըզլար օլուր մահալէն վէ գապուէն: Շու էպէտէն միւպարէքլէնմիշ օլան ճէլալին փատիշահը, գալպլէրիմիգտէ սաքին օլմաղա մահալ պուլմանըն մը:

ՕՆԵԻՉԻԲՆՃԻԻ ՎԱՋ

ՅԻՍՈՒՍ ԳՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ՄԷՎԼՈՒՏՈՒ ԻԻԶՐԷ

Սէ մէլէ՝ ծնարա պէպի՝ Պօրգման, զերս իշլէ պիլէ՝ պիւրիւն գալմա օլաճագ պիւր պէօյիւր շաղլըթ միւթպէ կարէրի՝. զերս պիլէ պիւր իշլէ Պաւլէ շէհրէնպէ պիւր Խէլաւ կարիճի պօղպոս, քի օ՝ Բապա Քրիստոս պոս: Ղուկ. Բ. 10, 11:

Բապարմըզ Յիսուս Քրիստոսուն թէնճէ տօղուշունուն (Օնունդ) եօրթուսու շաղլըզ վէ մէսրուրիյէթ եօրթուսու տըր,

Պօրգման, տէտի մէլէք Բէթլէհէմին տինտար չօպանլարընա, զերս իշլէ պիլէ պիւրիւն գալմա օլաճագ պիւր պէօյիւր շաղլըթ միւթպէ կարէրի՝:

Շապա մէլէյին չօպանլարա կէթիրտիյի պէօյիւք շաղլըզ նէօիտի.

Օլիւս պիլէ պիւր իշլէ Պաւլէ շէհրէնպէ պիւր Խէլաւ կարիճի պօղպոս, քի օ՝ Բապա Քրիստոս պոս:

Ալաճ Թարաֆընտան կէճնտէրիմիշ մէլէյին իլք վաղ էյլէտիյի պէօյիւք շաղլըզ իշլէ պիւր տըր, վէ

ծնտան պերու ձիւմէ Ինձիլին խրդմէթձիլերինտէն
Քրիստոսուն քիլեսէսինտէ վաղ օրունուր: Ընձագ
հէր սէնէ թու թտուղունմուղ Քրիստոսուն Օսունդ
եօրթուսու նե՛ միւժտէ էտէր, նե՛ վաղ վէրիր: Պի-
ղէ պէցիւք շաղլըգ միւժտէ վէրիր, զերա պիղէ խե-
լաս էտիձի տօղտու, քի օ՛ Բապպ Քրիստոս տըր:
Պու մինվալ իւզրէ պէն տախի Բապպըն գուլա-
լընտան էն էտնասը իսէմ տէ, պու կիւն իչիւն սի-
ղէ վէրիլէձէք պիր զայրու միւժտէմ եօգ տըր օ մէ-
լէյին տէտիլինտէն մատա:

Գօրգման, զերա իշնէ պիղէ պի-նի-ն գաղմա օլաճագ
պեր պէցի-+ շաղլըգ մի-ժպէ էպէրիմ. զերա պու- կիւն
Դա-նի շէհրէնպէ պեր իեւաս էպիճի Կօղպու- +ի օ՛
Բապպ Քրիստոս Կու-ր:

Պու միւժտէնին իւզերինէ պիր աղ միւլհաղա է-
տէլիմ, վէ քեաշքի Բուհ էլ Գուտուսուն լուժ-
Ֆունու իհսան էյլէյի Ալլահ, շէօյլէ քի Քրիստո-
սուն տօղուշ միւժտէսի՛ պիղէ տախի պէցիւք շաղ-
լըգ օլա:

Ելիձէ մալիւմինիգ տիր քի նէ զէման ատէմ քէն-
տի եարատըճըսը օլան Ալլահտան՝ փաղ վէ մուգաու-
տէս եարատըմը իտի իսէ, օ եէնիձի վէ հիւքմ էտիձի
կիւնահը վէ ձիւմէ նափաղ պէթ խուլարը աւլա
թանըմաղ ըտը, զերա օնուն կերէք ձիւմանի վէ կե-
րէք րուհանի օլան գուտրէթերի Ալլահ հիւրմէթ
վէրմէք իտի՛ օնու (Ալլահը) պիւթիւն ճանտան վէ

եիւրէքտէն սէվիպ, օնա քէնտի աղիլ էօմիւլ իլէ
համտ ու սէնա էյլէմէքտէ իտի: Պունտան գաթի
նաղար մալիւմինիգ տիր քի՛ պիղտէն աղտէմ օլան
աթալարըմը՝ Ալլահն թէնպիհինի թու թմատըլա-
րը իչիւն սաատէթերի գայպ օլտու, օլ թէճալուզ-
լուգ (թէնպիհ թու թմամալարը) տախի կիւնահ իտի,
զերա պու մինվալ իլէ տիւնեայա կէլտիլէր վէ պի-
լէլէրինձէ էօլէմ տախի կիրտի:

Ետէմ Ալլահտան իհսան օլունմուշ օլան օ իղգէթին
եիւձէլիլինտէն տիւշտիլիւ անտէ՛ կիւնահքեար օլ-
տու, վէ շիմտի կիւնահքեար դան՝ տամարլարըմը-
տա տէվը ալմագտա տըր, վէ ճանըմը հէմ եիւ-
րէյիմիգ թապիլյաթէն օլ տէրէձէտէ պօղուգ հալտէ
տիր, քի՛ աւլա հիչ պիր փաղ շէյ պիղտէ եօգ տըր:
Աիւնահ ատէմի կէօրիւն Ալլահտան այլըրըր. Սաղ-
մոսուն տէտիլինէ կէօրէ, կիւնահ գալմըն սիթէմի
քէլամը տըր: Ա է կիւնահ տիւնեանըն փէգ պէցիւք
սէֆալէթինի դուհուր իտէն տիր: Ա է իմտի խէլաս
նէրէտէ տիր: Աճապա գատիր օլաճագ մը Ալլահն
թէնպիհլէրինէ գարը իշլէյէն ատէմ ինայէթէ նա-
յիլ օլմաղա, քի քեաֆէսի (պիւսպիւթիւն) թօիրադ
վէ սէֆիլ կիւնահքեար տըր. աճապա գատիր օլա-
ճագ մը տէրիմ օ կէօնա քիմսէ՛ Ալլահանի շէֆքէ-
թին վէ ատալէթին հուզուրունտա տուրտադ, լուժֆ
վէ ինայէթ տիլէմէք իչիւն արղ սունմաղա: Ահ,
էա գարընտաշարըմ, Ալլահն աղիլ նօմոսընտան ի-

մաղտան, վէ թէվպէյէ կէլմէղտէն՝ սալթ ետլընըղ թէվպէյի աղղը իլէ մի իզրար էտէրսինիղ : Ահ, էյեր սահիհէն թէվպէյէ կէլմէղտէնիղ օլ վաղըթ արթըղ կիւնահ իշլէմէյէ խօշնուտըղունուղ պուլուն մաղ, իլլա ծնտան ուղաղ տուրարաղ՝ Ալլահըն քերէմ ու ինայէթի իլէ քրիսթիյաննա էօմիւր կէշիրմէնին ճահտընտա օլուրսունուղ, Ալլահըն վէ խէլասքեարըմըղ օլան Յիսուս Քրիստոսուն իզղէթի իշլան : Պունտան գաթի նազար էյեր սահիհէն թէվպէյէ կէլմէղտէնիղ՝ օլ վաղըթ իմանընըղ տախի պուլունուր : Փաղաթ էօլիւ իման տէյիլ՝ իլլա մուհապպէթ իլէ իճրա օլունմուղ իման իւղրէ տիր սէօղլու միւղ : Չօղլարըն իմանը էօլիւ օլտուղունտան՝ աստէմի՝ նասըլ խտէ հէման էյլէ, եանի՝ բուհանի վէ սէմավի նէսնէլէրէ տայիր օլանլարտա էօլմիւղ վէ քէօր պրապըր : Ահրէի՝ իման տիրի օլմաղիլէ՝ օլ տէրէճէ գուվվէթ իլէ եիւրէյէ վէ Քրիսթիյանըն էրքեան ու հօրաքէթինէ թէէսիր էտէր, շէյլէ քի՝ եէնի ատէմ միսլ քէնտի շաղըղը Ալլահտա վէ օնուն մուգատտէս թէնպիհէրլինտէ պուլունուր :

Տիրի իման (հէման եինէ թէքրարլարըմ, զերա Ինճիլին թալիմաթը պունտան ասըմը տըր) խայր ամէլէրտէն խէլասընը պէքէմէղ, իլլա եալընըղ Քրիստոսուն լութփունտան կէօղլէր, անճաղ խայր ամէլէրի տախի էլտէն պրաղմայուպ՝ օ իշլէր շաղըղ վէ մէմնուլիթ իլէ զօնշուսունուն մէնֆաթը վէ

Ալլահըն իզղէթի իշլան : Իմտի կէօրիւն նասըլ գապուլ էտէճէքսինիղ եիւրէքէրինիղէ սէմանըն խապէր վէրիճի միւթտէսինի, սըթըր պիւթիւն թէվպէ իլէ, վէ տիրի իման իլէ գապուլ էթմէլիսինիղ :

Էյեր խէլասընըղըն լուղունունա տայիր պու իքի տիգղաթա մախսուս վէ լէտտ օլունմայաճաղ իզթիւղալը վարիյէթէ մալիք օլուրսանըղ, օլ վաղըթ եիւրէյինիղ Բապպը եիւճէլտէճէր, վէ ճանընըղ խէլաս էտիճի Ալլահտա շաղ ու մէսուր օլաճաղ տըր : Լաքին թէվպէ վէ տիրի իման օլմատըղճա սահիհէն սիղէ տէմէյէ պանա վաճիպ տիր քի՝ սիղ քրիսթիյան տէյիլսինիղ, իլլա սալթ եալընըղ խիմիլէ քրիսթիյանլարսընըղ, պէլքի սիղտէ տինտարըղըն սուրէթի վար տըր լաքին ծնուն գուվվէթինի թանըմաղսընըղ : Էյեր պու սէֆիլ հալտէ պուլունույօր խէնիղ սահիհ իմանըն վէ թէվպէնին ինայէթինի Ալլահտան տիլէմէնիղէ հասրէթ իլէ սիղէ լէճա էտէրիւմ : Ահ նէ զէման պու լութփու գապուլ էտէրսինիղ՝ սիղէ տախի վաղ օլունաճաղ տըր պու միւթտէ :

Գօրգօն, զէրա իշլէ «իլէ» պիւթիւն գալմա օլաճաղ պէր պէյիւն շաղըթ միւթտէ էտէրիւմ. զէրա «իլէ» պիւթիւն Գալմա շէնիլիպէ պիւ խէլաս էտէրիւմ, «իլէ» օ՝ Բապպ Քրիստոս Կուր :

Ահ Օնա՝ հէմա Փէտէրէ՝ վէ Բուհ էլ Գուտուսա ճիւմլէ լիյայէթ վէ իզղէթ սունուլուն էպէա իւլ ապատ. Ամին :

րիւն քրտալղընըն հաղղընտա պիր քաչ թեթթի-
շաթլար էյլէմէյէ, պու ախշամ իւստիւ սէյլէյէճէդ
վաղըմտա: Քեանքի վէ պիզ տէ Սաղմոսերգու ի-
լէ տուա հտէյիտիք պէյլէ տէյերէք,

Անլէրիթիւն ապմաղա էյլէ էյլէնի թէ ալմ էիւրէ-
էպիւնէն:

Տօգսանընձը Սաղմոս՝ Ալահըն ատէմի տէնիլէն
Մովսէսին տուասը տըր: Ազիզ Քիթապտան մա-
լիւմինիզ տիր քի Մովսէս Ալահըն էմրի միւճիպին-
ճէ Խարայէլ միլէթինին գլաղուղու վէ նօմոս դօյանը
իտի: Հէմէ գատիր Ալահ քէնտի ճէմաաթընը
Մըսըրըն էսիւրիլիյինտէն գուրթարմագտա իքէն չօդ
միւճիւղէլէր իշլէտի, օլ էլլէմ օլան իշի թէքմիլ
էթմէք իշլէն: Պագաթ Խարայէլ միլէթի չափուգ
ունութտու Քապպըն միւճիւղէլէրինի: Օ խօշան-
մայրս չէօլտէ օլան էօլճուլուղունտան, վէ Մըսըրտա
պուլունան էյի վէ լիզիզ թաամլարտան մահրում
գալմըշ կիպի՝ Քապպա գարշը մըրըլտանըր ըտը:
Պունուն իշլէն օնա գարշը Քապպ էօրքէլէնէրէք նի-
յէթ գօյտու օլ վաղթըն գալմընը շու Քանան տի-
յարընա կիրմէսինի լայրգ կէօրմէմէյէ. չիւն Քապպ
տէտի՝ Մըսըրտա վէ չէօլտէ աղամէթիմի վէ միւ-
ճիւղէլէրիմի կէօրէնլէր պէնի օն տէթա էօրքէլէթտի-
լէր, վէ էմրիմէ գուլագ վէրմէտիլէր, հաղիգաթ ան-
լէրին աթալարընա վատ էյլէտիղն օլտիյարս կիր-
մէյէճէքլէր օնլար, վէ անլէրտէն հիշ պիլիսի տալի

քի պէնի էօրքէլէթտիլէր օ տիյարը կէօրմէյէճէքլէր
տիր:

Պագաթ Խալէպ գուլունու չիւն օնտա կօկր
պիր՝ ախէր ըուհ պուլունտուղունտան, թէքմիլէն
արտըմ սըրա կէլտի՝ օնու օ տիյարա կէթիլէճէյիմ
քի օնա տօղըու կիթմէքտէ տիր, վէ անըն զիւրիւ-
յէթի օնա վարիս օլաճագ տըր: Ալ Քապպ Մով-
սէսէ վէ Ահարօնա տէտի՝ նիճէյէտէք թահաաթիւ
էտէյիմ պու պանա գարշը մըրըլտանան ճէմաաթա,
Խարայէլ օղուլարընըն պանա գարշը օլան մըրըլտա-
նըշլարընը իշիթտիմ: Սէյլէ օնլարա՝ պէն սաղըմ,
տէյօր Քապպ, էյլէ էտէճէյիմ սիղէ, նիճէ քի սիզ
գուլագլարըմ սէյլէտինիզ, լիշլէրինիզ պու չէօլտէ
գալաճագ: Ալ Քապպըն սէօղիւ միւճիւպինճէ օլտու
օ վաղթըն գալմը հէվիսի չէօլտէ էօլտիւ, վէ իէնի
գալմ Քանան տիյարընա կիրտի. ճէմաաթըն լիշ-
լէրի չէօլտէ սէրիլտի՝ վէ տալի Մովսէս վատ օլուն-
մուշ տիյարա կիրմէյէ նայիլ օլմատը. Մովսէս հէր
կիւն էօրիւմիւնիւ կէօղիւ էօնիւնտէ կէօրմէսի իլէ՝
կէօղէրինի էպէտի Ալահ գալտըրըպ տէտի,

Խալէպէն՝ ալմ Կէօր Կէօր Կէօր Կէօր Կէօր Կէօր
հընը օլտա:

Նէ էյլէտիր պու Սաղմոս:

Ա. Էյլէտիր պիլէ քի էպէտի մէքեանըմը պու
տիւննա տէյիլ տիր, տիւննա չէօլ տիր, օնտան կէօրէրէք
օ պիր տիւննայա էօլճուլուգ էտէրէզ. էօմրիւմիւղիւն

կիւնէրի եւթմիշ երւ տըր վէ էյէր գուվվէթ հա-
սէպի իլէ սէքսէն երլ օլուր իսէ՝ եինէ ծնարըն էն
էյիսի զահմէթ վէ աղըր տըր, զերա թէղ կէչէր-
լէր վէ պիղ ուշարըզ: Սէօր իմաի նիճէ քըսսա,
վէ նիճէ աղ տըր հօմրիւմիւղ. եւթմիշ եախօտ սէք-
սէն երլար նասըլ չափուգ կէչէրլէր: Պու ճիւմէ ի-
լէ չօգ քիմսէլէր տախի պու քէմալէ տախիլ օլմազ-
տան էօլմէղլէր մի: Հէլէ պազ նիճէ սաաթլար, կիւն-
լէր, հաֆթալար, այլար վէ երլար չափուգ կէչէր-
լէր: Ատէմ օղու զէմանըն խըղը սէլին իւզէրլնտէ
հիչ պիր թարղ իլէ դապիլն օլմաքսըղէն անը տին-
տիրմէյէ՝ էօրիւտիւր կէմիսինի: Ատէմ իսէ ճէսարէթ-
լն հէմ չէվիք վէ իւշկիւզար ըէյիլ միսալն՝ սընըր-
պըղ տէնիղլէն էնկիննտէ չօգ տէֆա եօլճուլուգ է-
տէր վէ դարըր զօր օ՝ օլ հիյպէթլն տաղլալարտան
գօրգմայարադ, ամմա դատիր տէյիլ տիր կէչէն զէ-
մանը տինտիրմէյէ, վէ զէմանըն զայպը պիր տիւզիւ-
յէ ազըպ՝ հզէլին պահրի իւմանընա տէօքիւլմէքտէ
տիր: Սէ քիմ գատիր տիր, Տուր, արթըզ սէյիրթ-
մէ, պուրատա լաղըմ տըր միւտավիմ գալսարն, ծնա
տէմէյէ: Ատէմ օղուսնուն գուտրէթի օլսայըտը սաաթ-
լարը, կիւնէրի վէ երլարը տինտիրմէյէ, զանն է-
տէրմիսինիլ քի ծնուն իճրասընտա ճլամայաճաղըտը
էօմրիւնիւն սաատէթ վէ շաղըզ պուլմատը իչիւն:
Անճադ վաղըթ կէչիպ սէյիրթմէյիլէ ատէմ օղու-
սնուն տախի պիլէսիննէ չէքիպ կէօթիւրիւր: Հա-

յըֆ, հայըֆ, նէ տույուլմաղ չափուզըղլէ էօմ-
րիւմիւզիւն կիւնէրի թիւքէնիր: Հէր չաղըն էօմրիւ
նամալիւմ վէ դըսսա տըր: Տէր խաթըր էթմէղտէն
էվվէլ նիհայէթ տախիլ օլուր, կէօր էօլիւմիւն սօն
սաաթընըն չանը չաղընըր: Աէ գատար քիմսէլէր պու-
եըլըն իչինտէ սաղ վէ աֆվէյէթտէ, շաղ վէ մէմ-
նունիյէթտէ պաշայարապ՝ ծնուն նիհայէթինի ծնար
կէօրմէյէ նայիլ օլմատըլար: Ան գարընտաշար,
պիղիմ տախի մալիւմիմիլ տէյիլ, նէ կիւնտէ, նէ
սաաթտա վէ հանկի սանիյէտէ Ալահ պիղն չաղը-
րաճաղընը. օլա քի իւմիւտ էթմէքտէյիլ տահա չօգ
երլ եաշայաճաղըղ տէյիւ: Տիգգաթ էյիլէյն թար-
լանըն օթլարընա նիճէ փարլադ ըէնիլն վէ կիւզէլ
տիրլէր. Ֆադաթ աղ վաղըթտան սօնըրա գուրուր-
լար: Ատիւրիւմիւզ տախի պէօյլէ տիր. թագէ օթ-
միսալի ավֆիյէթ ու գուվվէթիմիլ պու կիւն եւ-
րինտէ պուլունուր իսէ տէ լաքին պիր աղտան, պէլ-
քի եարըն, պէլքի պու կիւն՝ օլա քի պու սանիյէ-
տէ Ալահ էօլիւմիւ խանէմիզէ եօլամաքտա օլուր. օ
րիյադաթսըղ վէ զալիմ էօլիւմիւ տէրիմ քի թըր-
փանը իլէ օթ միսալն պի լա Ֆէրք պիլիպ՝ տէմէզ
քի եաղ մը տըր, օրագ մէֆսինի տիր, եախօտ գըշ
մը տըր: Ահ, եա գարընտաշարըմ, էօմրիւմիւզ
ղայէթ դըսսա զայէթ աղ տըր, պուլսուն իչիւն էօյ-
րէնմէք լաղըմ տըր:

Բ. Մովսէսին տուասընը.

Այնպէս ինչպէս ասացաւ եօյն եօյնէն ինչպէս եւրէի
էպիսկոպոս:

Պու տուա հեր քէսին վէ պախուսուս քրիսթի-
յաննն տուասը օլմաղա ճայիզ տիր: Փազաթ տիգ-
գաթ էտինիզ Ատէմ օղուլարը նէ՞ էօլէրէր (սա-
յարլար), աճապա կիւնէրի՞մի, սաաթլարըմը, ալիմ
եիւրէք էտինմէյէ նէլթէնիւրէր մի, պէլ ադս զէքըի
մուղայիր քրիսթիյան տէնիլէնիւրտէն չօղլարը էօլմէզ
ճանլարընը հիչ պիր կէօնա գայըրմաղլար. իլա եա-
լընըզ էօլիւմիւ թէնի՞ սալթ թէնի գայըրըրլար.
պունտան գաթի նաղար ախէր չօզ շէյլէրէ տիգգաթ
էտէրէր, մէսէլա քուրուշա, զէնկիւնիյէ, վէ տիւնեալի
սիւրիւրիյէթլէրէ: Պաղէն տախի կիւնէրի սայարլար.
աճապ էօլիւմիւ, ճէհէննէմի, ճէննէթի վէ Ալլահը տիւ-
շիւնմէք իշիւնմի. հաշա. պունտան իշիւն տէյիլ, իլա
ախէր նիյէթլէր իշիւն տիր. մէսէլա՝ տիւշիւնիւրլէր նէ
վաղըթ զէնկիւնիյէնէճէրէր, նէ վաղըթ էվ եափա-
ճաղլար, նէ վաղըթ էվլէնէճէրէր տէյիլ, սայրիլէրէ
տէ պունա մէնէնտ եիւրէյէն մէյլ էտիպ թէպիւմ օ-
լունմուլար տըր:

Պու տիւնեա իշիւն սապահտան ախշամա տէք
իլէմէյիլէ չալըրըրլար, անճազ ահրէթ իշիւն ասլա
հաճէթլէրի եօզ տուր. իշթէ Քրիստոս տէր.

Իվլէլա Ալլահն փաթիշահլըշը վէ օնոն ասպա-
հաթընը պիւլէնն վէ պոնլարըն հէփիսի՞ (Եանի էօճի-
նիւլէ իգրիլա օլմուլար) պիւլէ զաճ օլմահաճագ պըր
Մատթ. Օ. 33:

Ատէմ օղուլարը Քրիստոսուն քէլամնտան զի-
յատէ՝ տիւնեալի շէյլէրի տահա էյի արարլար, վէ
պու էօմիւրէ զիյատէսի իլէ տիգգաթ էտէրէր. ու-
նուտուրլար Ալլահը վէ մէսհէպի. վէ պէյլէ կիտիշ
իլէ դըյաս էտէրէր քի՞ Ալլահ էօլիւմէրինտէն սօնը-
րա քէնտիլէրինի խօշանըպ տէ սէմալի փատիշահլըր-
նա գապուլէտէճէք տիր: Փազաթ ալտանըրլար նի-
շիւն քի՞ Ալլահ զէլէլէնիւլ, Պաղ. Օ. 7:

Հէր քիմ քի պու տիւնեատա սէմալի սաատէթ
իշիւն հաղըրլանմաղսա՝ օնա մալիք օլմայաճագ տըր:
Պունտան իշիւն, եա՛ սէվիւլիւլ գարընտաղլարմ, լա-
ղըմ տըր քի՞

Պ. Թէփրէտէյիմ սիղի էօլիւմ սաաթընա հա-
ղըր օլմազ իշիւն: Պէլի հաղըրլանընըզ զիւրա Բապ-
պըն նէ սաաթտա կէլէճէյի սիղէ մալիւմ տէյիլ տիր:
Մութլազ էօլէճէյինիլէ շիւփհէնիլ եօզ տուր, Փա-
զաթ օնուն կէլէճէյինին սաաթընը Փէհմ էտէմէզ-
սինիլ, վէ չօզ տէֆա պիր սաաթըն վէ սանիյէնին
մապէյինտէ չօզ ատէմէր ափանսըզ ճանլարընը թէս-
լըմ էտէրէր: Օնուն իշիւն տէրիմ սիղէ հաղըրլա-
նընըզ հէմ ույանըզ տուրունուլ քի օ կիւն ափան-
սըզ իւղէրինիլէ կէլմէսին: Ավֆ պույուրասընըզ
Ալլահն հուղուրունտա սիւալ էտէյիմ աօսթունուլ
կիպի, Օ քի տիւշիւնիւր սաֆիյէն ճանլարընըզ
խէլասը հաղըրնտա. էօլիւմ սաաթընա հաղըրմընըզ
էլէր Բապպ պու կիւն սիղի տիվանընա չաղըրմաղսա

օլա, նէ՛ Զեվապ վերէճեքսինիդ: Սահի՛հ քրիսթի-
յան հէր վազըթ էօլիւմ իչին հազըր տըր, սիզ տէ
հազըրմըսընըդ, Առաքեալ իլէ տէմէյէ դատիրմիսի-
նիդ,

Պանա էաշամագ Քրիստոս՝ վէ էօլէ+ +եաք որը:
Արդ՝ վէֆան էլիւե+պէ վէ Քրիստոս իլէ օլմագրա
որը. զիսս պանա քահա զօք զէյապէ էյի որը: Փի-
լոպ. Ա. 21—23:

Իօլիւմտէն գորգսրմըսընըդ. էյէր էօլիւմտէն դօր-
գարըսանըդ, Ալահըն մուհապպէթի սիզ տէ թէքմիլ
տէյիլ տիր: Եիւրէյինիդին խազնէսի ներէտէ տիր,
հալա պո՛ւ տիւնեատա մը, ահրէթ իչին վաղիֆէ-
նիդ ներէտէ տիր: Ահ, խէլասս սուլմաղա մէրամը-
նըդ վարըսա հազըր օլմալըսընըդ: Քիմ պիր քըս-
սա էօլճուլուդ իչին տաթի թէտարիք կէօրմէդ, մէ-
սէլա՝ սալթ պիր եազընճա շէհրէ կիթտիղնիզտէ՝
թէտարիդ կէօրմէղմիսինիդ, պա խուսուս չօք հազըր-
լանմալար օլմաղ մը:

Ահրէթին պէյիլք էօլճուլուղու իչին նիչին
հազըրլանմաղընըդ: Ա՜ն էրբէքէր վէ գարըլար,
կէնճէր վէ չօճուղար հազըրլանմանըդա տէրունէն
նիաղ էտէրիմ: Պիւթիւն էիւրէքտէն կիւնահլարը-
նըզն հազըրնա թէվպէ էտին. Բապալմըդ Յի-
սուս Քրիստոսա խման էտին քի խէլասս պուլասը-
նըդ, թէվպէյի էլտէն պրազմայըն.

Ալահըն ինայէրնի նաֆէլէյէ Գադա-լէիմէ օլմայա-

աղնըդ, իլնէ շեմի որը հագադ-լ զէման, իլնէ շեմի
որը իէլաս կէ-նի-, Աորն. Օ. 1, 2:

—

ՕՆՊԵՐՆՅԻ ՎԱՐ

ՈՒԼԱՀՐՆ ԳՈՒԶՈՒՍՈՒ ԻԷՋՐԷ

Իլնէ որեւէանըն կէ-նահընը Գադալէս Ալահըն
Գադա-լէ-ն. Յովհ. Ա. 28:

Բապալմըդ Յիսուս Քրիստոսուն էլէմէրի վէ
էօլիւմիւ զիքր օլունմասը իչին՝ Քրիսթիյան քիլե-
սէսինտէ Մեծ պահք թարիքի հըֆղ օլունուր: Էէր
եէրտէ վէ տայըմ Քրիստոսուն պիզիմ իչին նէ
կէօնա սիյատէթ չէքմէսի խուսուսունտա խաթըրլան-
մամըդ կերէք խի, անճադ պու կիպի շէյէր՝ նատիր
միւլհաղամըղա շայան վէ շահէսթէ կէօրիւնմէքտէ
տիր, օլա տէյէսինիդ պանա սիզ, Մեծ պահքը
թուլմայօրմըլը. հէր վազըթտան տահա զէյատէ
սըզճա քիլիսէյէ կիթմէյօրմըլը, թէվպէ ու խ-

թիֆլիսարէ կէլմէյօրմըյըղ, սուրբ Հաղորդութիւն ալմայօրմըյըղ: Այլվէթ, լաքին նէ՞ թարղ իլէ:

Անաստաս կիւնասարմըղ իչիւն ճան ու կէօնիւտէն թէվպէ ու իսթիֆլիսարէ կէլմէքալմիլիլ. իպատէթ դըմադ վէ Ալահըն քէլամընը տինկէմէք իչիւն քիլիսէյէ կիթմէքալմիլիլ. սահիհ տինտարըղ թարիքինտէ տէվամ էթմէքալմիլիլ: Մէսէլա՝ վիերհիլ թութսագ տալի, զանն էթմէմէլիլիլ քի՝ եալընըղ փերհիլ թութմագ իլէ սատըղ քրիսթիյանլարըղ պիլ, զերա ճիսմանի փերհիլ հիշ պիր շէյէ եարամաղ, էյէր ըուհանի փերհիլի սաղլամաղ իսէք:

Եւմար ըուհանի փերհիլ հանկըսը օլտուղունու թէֆթիլ էթմէք լաղըմ տըր: Բուհանի փերհիլ պու տուր, եանի կիւնաստան սաղընմաղ, եալան օնօյլէմէմէք, պէտ քէլամլար աղզընա ալմամաղ, էօրքէլէնմէմէք, եիւրէքլէրիմիլտէ քէն ու զարէզ տույիուտունու պէսլէմէմէք, վէ զօնշումուղա տալի իֆթիլրա էթմէմէք տիր: Հաղիգաթ Մեծ պահքտա աւտէմէրին չօղու քէմալ տէրէճէ աղըր սուրէթտէ պուլունուրլար, վէ կէօրիւնիւշէ նազարէն տահա էյի պիր տինտար քիսվէթիլ տօնանըլար վէ օլգատար քէնտիլէրինի տիննայա՝ շէհվէթլէրէ՝ վէ զէֆգլէրէ վերմէլէր: Ալաքին Մեծ պահքտան էվվէլ նէ իտէրլէր: Բարեկենդան կիւնլէրինի էյիճէ իսթըրլանմալըսըղ: Օրըր էտէրմիսիլիլ օլ վուգու պուլան թէօքէլքլէրի, քի պիր տինտար քրիսթիյան

օնլարը իսթըր էթմէյէ հիճապ էտէր: Հէյ վախ, Յուհաննէս առաքեալըն քէլամը ատէմէրին Ֆիքրինտէ հըֆղ օլունմայօր.

Տիւնէայը սէվէն, նէ պէ պիւնէապա օլան շէյէրէ, էյէր պիւր քիսէ պիւնէայը սէվէրէ Փէպէրին Գուհապպէնի օնապ էօք Գուր: Օյրա պիւնէապա օլան հէր շէյ՝ Եանի Բէնի շէհվէթի վէ կէօլէրին շէհվէթի վէ էօքիւն ֆօրուլուլու պըր Փէպէրիյէ պէյիլպիւր, ելապիւնէապան պըր. Ա. Յուհ. Բ. 15, 16:

Այլ Պօղոս առաքեալըն զայրի պիր սէօղիւ.

Պիւնէապան շէհվէթի կիւն, Հուլմ. Ժ. Բ. 2:

() պու սէօղիլէ նէ՞ աննաթմագ իսթէր. մէրամը պու տըր, սիլ քրիսթիյան տէնիլէնլէր՝ էյէր Ֆիլհաղիգաթ իմանտարսանըղ, չօք ատէմէրին ամէլէրի միւճիպիլնճէ տալըանմանըղ ճայիլ տէյիլ տիր. իլա՝

Իգպիլա պըր քի Ալաքին օլ էյի վէ Գուհապպէն փէսթիլ օլան էրապիլի նէ՞ օլապապա՝ Բէնիլպիւր էպիւնիլ:

Եանի պիր շէյ իճրա էթմէղտէն էվվէլ Ալահըն իրատէթի միւճիպիլնճէ օլտուղունու թէճըուպէ էյիլէսինիլ: Պունտան զիյատէ նէ՞ սէօյլէլմ: Փաղաթ սիլէ տէրիմ քի՝ քրիսթիյան տէնիլէնլէրին չօղարը Քրիստոսու Ֆիքրիլէրինտէն չըգարըպ տէ՝ օնուն էլէմիւնի վէ էօլլէմիւնիլ ունուտուրլար: Անճաղ բէամէն վէ պիր ատէթ օլմուշ կիսիլ Մեծ պահքը վէ քիլիսէ-

նին եօրթուլարնը թուծարլար: Ամն տիւնեայր,
հէմ տախի տիւնեկվի վէ ճիսմանի շէհվէթլերի վէ
մախսուսիյէթլերի ունութմաղար: Ահ պիր սեօզ
իլէ տէրիմ քի՝ տիւնեաննն պաթըլըղընը ունութմա-
յուպօնլար տահա զեյատէ երւրէքլերինի վէ էֆքեար-
լարնը պունլարա մէյիլլէնտիրիլեր: Ալլահը վէ տի-
նէ տայիր օլան շէյլերի ունութմասընը ասլա վաղի-
ֆէ էթմէղլեր: Օտտիկ կէսին տէ, օլ վաղըթ կէօ-
րէճէյիզ Մհծ պահքըն մէյվէլերինի տէրլեր: Օանն
էտէրմիսինիզ քի օլ վաղըթ տահա էյի վէ սատըզ
ղայրէթքէշ օլուպ՝ քրիսթիյան պօրճլարընը իճրա էթ-
մէյէ ճահա էտէն քրիսթիյանլար կէօրէճէքսինիզ օն-
լարը:

Հէյ վախ. տահա օլ կիւնիւն շահաղը սէօք-
մէզտէն եէմէյէ, իշմէյէ, սէրիսօշ օլմաղա, հէմզէֆք
ու սէֆա էթմէյէ պաշլարլար: Օլ Քրիստոսուն էօ-
լիւմիւնիւն վէ դըյամընն հազգընտա ասլա տիւշիւն-
մէղլեր: Մովսէսին իսրայէլլէլերէ սէյլէտիյի քէլամ
պունլարա մինասիպ տիր,

Իյ Գիւնէ վէ ագըլըլ Գալմ, օ Էնի Էպիէն պա-
պան՝ Էնի Էպրապան վէ Էնի վալըլա Էնիլէն՝ օ
Գէնլէ, Բ. Օրին. Լթ. 6:

Սէնի դուրթարան օ տէյիլ մի: Իմտի սէնի խէ-
լաս էտէնէ պունլարըմը էտա էտէրսին: Պոլ թարզ
իլէ եարատընը վէ խէլաս էտիճլինի րաղի էյլերսին:
Անճադ սայրըլարըն հազգընա սէյլէմէյէլմ, իլա

պիղիմ զամրիմիղի վէ գալպիմիղի թէֆթիշ էտէ-
լիմ:

Անպա պիզ տէ Խէլաս էտիճիմիղի խաթըրտան
չըգարմամըմըյըլ, Օնու սէվէրմիլիզ, Օնա իթ-
տիմատ էտէրմիլիզ, Օնա կէրէք աղըզ իլէ վէ կէ-
րէք երւրէյիլէ՝ հէմ էրքեան ու հարաքէթլէ շէքիւր-
լեր սունամըյըլ: Քրիսթիյանըմ՝ տէրսին. էվվէթ
ինանըլմ. փէք էյի, անճադ իմանընը էյի ամէլլերին
իլէ կէօսթէր, ամէլլէ կէօսթէր սէնին սահիհ քրիս-
թիյան օլտուղունու: Ինճիլտէն սիղէ օգուտուղում
շու սէօղիւն, Էանի՝ Իշնէ Գիւնէնն Էնիլէնն Գալ-
պան Ալլահըն Գոյընտուն իւզէրինէ էյի տիւ-
շիւնէլիմ: Յովհաննէս Մկրտիչէ քիմսին տէյիլ Փա-
րիսցիլերտէն կէօստէրիլլէլեր սիւալ էյլէտիլեր իսէ,
Օ շէհատէթ էյլէտի քի պէն Քրիստոս Էանի Մէ-
սիյա տէյիլիմ, իլա օնուն զլաղուղուլում, էրթէսի
կիւնիւ Յովհաննէս Քրիստոսուն քէնտինէ կէլմէ-
սինի կէօրտիւքտէ տէտի,

Իշնէ Գիւնէնն Էնիլէնն Գալպան Ալլահըն
Գոյընտուն:

Պու սէօզ զայէթլէ աղիմ օլտուղտան մատա,
տիզգաթա վէ տախի թէֆէքքիւրէ շայեան վէ շա-
հէսթէ տիր: Քեաշքի պու վաղըմըլ Ալլահըն միւ-
պարէքլէմէսի իլէ պօշա չըգմայըլ տա ճանըմըղըն հազ-
գընա Ֆայտէլի օլայիտի:

Իշնէ Ալլահըն Գոյընտուն:

Իշխէ կէօրաիւք վէ հէր կիւն կէօրմէքտէյիղ տիւ-
նեառէ չօդ շէյէր, քի օնլար՝ Առաքեալըն տէտիյի-
նէ կէօրէ, կէօղէրին շէհվէթի օլմասը իլէ ինսան
գըսմընա գարսարը թօղունուր, վէ չօդ տէֆա տա
կիւնահ իշխմէյէ սէպէպ օլուր: Պոունուն իշխն, եա
աաեմ, կէօղէրինի պաթըլըդտան տէօնտէր. վէ սայ-
րի պիր շէյէ տօղըուլթ, զերա սէնին տօղըու կէօ-
րիւշաթընտան ճանընըն խէլասը ասըմըշ տըր: Նէ
կէօրէյիմ տէյիւ սիւալ էաէրսին, էէէր պանա սօ-
րարըսան քի հանկը՝ շէյ օլ դատար կէօրմէյէ շայան
տըր տէյու, սանա ճէվապ վէրիպ տէրիմ, քի՝

Տէ-նէառնէ կէ-նահընը գաղարըսան Ալլահըն գո-դո-
սո-նա պագ:

Իշխէ Պէթսէմանի պախէսինտէ, կէօր՝ Խէլաս-
քեարըն օրատա տըր: Աճապա նէ հալտէ տիր, իշ-
թէ երւզիւ իւտարնէ աիւշիւպ դափանտը, գասա-
վէթլէնմէյէ վէ թասալանմաղա պաշլատը, վէ քէն-
տի աղզը իլէ տէտիյինէ կէօրէ՝ էօլիւմ տէրէճէսինէ
տէք ճանը գասավէթլն տիր, վէ թէրի եէրին իւզէ-
րինէ ագան իրի գան տամլալարը կիպի տիր: Սէ-
մավի Փէտէրինէ սունտուղը տուայը տախի տիյնէ-
յէլիմ.

Եա Փէպէր, էյէր իսկէրսէն պո- գապէհէ պէն-
պէն կէլէր, լափն պէնիմ էրապէնիմ պէյիլ իլա սէնի-
թի օլո-ն, Պ ուկ. Ի. Բ. 42:

Վէնտի ճանընըն գասավէթի ղայէթ ղիյատէ ի-

տի, հէմ սըղլէթի փէք շիտտէթլի իտի. Վէ Օնա
կէօպէն պիր Բէլէ+ կէօրէ-նէ-պ՝ օնո- գո-վէլէնէ-պի-
րիւ իտի. Պ ուկ. Ի. Բ. 43:

Վէ պու սըղլէթ սաաթըր կէէր կէլմէզ, իշխէ օնու
էլէ վէրէն պէլյօր իտի, քէնտիսի իլէ պիրլիգ ասաքիր
վէ խըզմէթճիլէր ալմըշ իտի օնու թուլթսուկար
տէյիւ: () Նու թուլթուպ պիր եարամազ քիմսէ կի-
պի պաղլատըար, վէ էվվէլա հէյքէլէ վէ պատհո-
հաքիմէ կէօթիւրտիւքլէրի անտէ, օնա գարշու սէյ-
լէրէր իտի, ըրսֆայ էտէրլէր իտի վէ գամլըլալար
իտի: Պոունարտան մատէ տիքէնտէն եափըմըշ
թաճ օնուն պաղընա գօյուպ, շու մուգատտէս իւ-
ղէնէ կիւնահքեարլար թիւքիւրիւպ տէ՝ զէմ պիր-
լէ էօլիւմէ գաթլ էյլէյէնլէր իտի: () Խա նէ էյ-
լէտի. հատտէն թաղա թէհամիւլ իլէ պու ճիւմէ-
յէ աղըզ պիլէ ալմայուպ՝ գասուլ էտէր իտի:

Վէնտիսինէ քիւֆը էյլէյէնլէրէ պէտէլ քիւֆը
էթմէզ իտի, օնլարտան չօդ ճէֆալէր չէքալիինէ պէ-
տէլ օնլարը գօրգուլթմազ իտի:

Անա պօղապլանմաղա կէօնի-րի-լէն գօյո-ն կիպի աղ-
ղըն ալմասը, վէ գըրգընլարըն էօնի-նպէ լալ պիլ
գօյո-ն կիպի աղղըն ալմասը, Եսայի Օ. Գ. 7:

Նիհայէթի քէլամ օմուղու իւզըն աղըր խաչա-
փայտը գօյուպ տէ օնու խաչա չըգարմազ իշխն շէ-
հիրտէն տըշարը կէօթիւրտիւլէր: Եա քրիսթիյան,
կէօղէրինի շու Պաղգըթա տաղըն իւզէրինէ տէօն-

տէրտիյին անտէ՝ կէօթէճէքսին օրատա ինսանլար-
տան թահգիր օլունմուշ վէ տախի խօրլանմըշ ճէ-
Ֆատա վէ սըղլէթ տէ թէճըիւպէքտար օլան պիր քիմ-
սէյի քի խաշափայտտան ասըմըշ: Օ քիմտիր: Օ-
նու թանըմանմըսըն: Յուհանէս Սկրտիչին սէօ-
ղիւնիւ խաթըրլանմանմըսըն: Օ՝ իշթէ տիւնեանըն
կիւնահընը գալորրան Ալահըն գուզուսու տուր, քի
կիւնահտան նափաղլանմըշ օլան եէրին իւզէրինէ՝
քէնտի մուգատտէս գանընը ազըթըպ օլ գաթիլլէր
իշիւն աուա էյլէր իտի:

Ահ Փէտէր, ծնարա աֆլ էյլէ, պէրա նէ էլիտիլէ-
րնէ պիւնգլէր. Ղուկ. Ի. Գ. 34.

Իշթէ Խէլասքեարըն, իշթէ Ալահըն գուզուսու
քի օ՝ փազ, սուչսուզ, հալիմ վէ թէհամիւլ էտի-
ճի Ալահըն գուզուսու տուր:

Ինսանլարըն կիւնահը իշիւն ազիզ վէ ատիւ Ալ-
լահ սունսուլմուշ՝ շու Ահադը աթիքտէ զեքր օլու-
նան գուրպանլար, հէմ հէտիյէլէր, սայրի պի շէյ
տէյիլ իտի, իլա Գոդգոթատա իճրա օլունան օլ
պէօյիւք գուրպանըն կէօլլէսի եախօտ նումունէսի ի-
տի: Ղլտացիլլէրին իպատէթի վէ պախուսուս Սը-
սըրտան չըզըշ զեքրիյէթի միւճիպիւնճէ հէր սէնէ Իս-
րայէլլիլէրտէն վաճիպ օլան Փասէհ գուզուսու պօ-
ղաղլանմասը. տիւնեանըն կիւնահըլորընը գալորրան
Ալահըն գուզուսունուն պիր մինասիպ նումունէսի
իտի, վէ պունա պինայէն Պօղոս առաքեալ տէր:

Պասէիիլ Քըրիստոս պիւնէ իշիւն գոհայան օ-
լունար, Ա. Սորնթ. Ե. 7:

Քէզալիզ Պետրոս առաքեալ տէր:

Ահ պիւն քի՝ ախալարրան գալնա պախիւլ կէլնիւ-
նէլպէն պօղը-լը-ր շէյլէր իշէ՝ էանի ալնո-ն վէ կի-
օյ-լ իշէ Ֆիրա օլունմարընը, իլա Քըրիստոսո-ն՝
գոհո-րո-ղ վէ լէիէիլ գոհո-նո-ն գըլէլլի գանը
իշէ, Ա. Պետր. Ա. 18, 19:

Լաքին Քրիստոս Ալահըն գուզուսու թապիր օ-
լունուր, զիրա Փէտէր Ալահ տիւնեանըն կիւնահ-
լարընը գալորրամազ իշիւն՝ քէնտի պիրիճիք Օղու-
նու՝ գուրպան օլմաղա թէպիմ էթտի, վէ Օղու-
տախի Ալահանի ինայէթիւնտէն վուրուլարազ՝ քէ-
Ֆարէթ գուրպանը օլմասը իշիւն քէնտիպինի սունաու:
Քրիստոս Ալահըն գուզուսու միւսալի կիւնահըլը-
մըզը իւզէրինէ ալտը:

Օ իտէ գապահալլարընը իշիւն Եարալանպը վէ
Եարալանպըլլարընը իշիւն պէօյի-լտի-ն, Եարալանպըլլի
Եարալանպըլլարընը իշիւն Եարալանպըլլարընը
իշէ պիւլ շէֆա պո-լը-րո-ն. Եսայի Օ. Գ. 5:

Քրիստոսուն էպէտի վէ թէքմիլ առալէթի իլէ
կիւնահըլորընը փաղէնտիք, Ալահ իլէ տաթ-
լաշտըզ, պիլզէ գարշը օլան եաղըլըշ տէֆ ու բէֆ
էյլէյիպ՝ օրթատան գալորրաթ խաշն իւզէրինտէ
միւլայարազ. Ալահտան պիլզի պըրրան օլ չիթ եա-
խօտ տիվար ծնուն վասիթասը իլէ պիւսալիլթիւն

սէօքիւտիւ, վէ էպէտի իղզէթէ վէ սաատէթէ կէօ-
թիւրէճէք եօլ շիմտի տինտար վէ թէվպէքեար կիւ-
նահքեարլարա աշըլտը: Օնու ճէմի եիւրէքտէն վէ
ճանտան սէվէրէք՝ պէն տախի Ռապպըն էտնա դու-
լու Պօղոս առաքեալ իլէ տէրիմ,

Պիլ ինէ խալա լեգարըլը Վրէնտոսս լալ է-
տէրիւ, թէ եէհո-տիւրէ տիւննէլէ տիւ, աճա ըլ
տալէն օլոնմա-լ կէրէտ Լէհո-տիւրէ կէրէտ Լո-
նաննէրէ Ալահըն Գո-լվէնի վէ Ալահըն էլէ Վրէն-
տոս Գո-ր. Ա. Կորնթ. Ա. 23, 24:

Պունտան զայրու խէլաս եօլու պիլմէտիլիմ ի-
չին՝ զայէթլէ շատ ու մէսրուր օլուրում, զայէթլէ
Ալահա չիւքիւր սունարում, քէնտիմ իչին շատ ու
ու մէսրուր օլուրում, սիզին իչին տախի շատ ու
մէսրուր օլուրում, հէմ ճիւմիէ ատէմէր իչին շատ
ու մէսրուր օլուրում, զիւրա Վրիստոս՝

Տէնէանըն կէնահլարըն Քալարան Ալահըն Գո-
լա-տո-տո-ր:

Տիւնեա՝ շու կիւնահքեար տիւնեա Ալահըն մու-
հապպէթինին վէ ինայէթինին գաղիյէտի տիր.

Օլիւ Ալահ թէնտի օլոնմա-տիւնեայա կէն-
տիւրէտի թէ՝ տիւնեայը հէ-տէ էտէ, իլա տիւնեա օ-
նոն էլէ էլէա պո-լա. Յովհ. Գ. 17:

Վրիստոստա օլան խէլաս իւմիւմիւ օլմասը իլէ, հիչ
քիմնէ քէնտի կիւնահք իչին պու տիւնեատա իւմիւ-
տինի քէսմէմէլ տիր. էյէր իսթէր իսէ քիչի Ռապ-

պա տէօնէրէք՝ Ալահտան արղ օլունան ինայէթի
գապուլ էթմէյէ թէվպէ վէ իման իլէ: Ումիւն ա-
լէմ, եանի՝ կիւն տօղուտան թա պաթըլա տէք,
փօրեաղտան թա լոտոսա տէք միլլէթլէր Վրիստոս-
տա օլան ինայէթէ վէ խէլասա կէլիպ՝ իլհադ օլմա-
ղա տալլէթ օլունուրլար: Ումիւն ատէմէր գուզունուն
տիւյիւնինէ վէ կէօյիւն փատիլահլըղընա տալլէթ օ-
լունմուշ տուր. էյէր պու թէֆէքիւր իլէ պիլ
տիւնեայը կիւնահքեար կէօրիւր իսէք, եիւրէյիմիլ
ճէմի ինսանլարը սէվմէք իչին, թէփրէթմէյէ եօլ
աշար, հանկը գապկէտէն օլուր իսէ օլուն. Փուքա-
րա եախօտ զէնկին, աղատ եախօտ դուլ, ալիմ եա-
խօտ ահմադ պիլլէ օլա՝ հէփսիտէ գարրնտաշըմիլ,
թաալիւգաթըմիլ տըր, զիւրա հէփսիմիլ իչին Պուր-
թարըմըմըն զըլմէթլի գանը տէօքիւտիւ.

Իլլէ տիւնեանըն կէնահլարըն Քալարան Ալահըն
Գո-լա-տո-տո-ր:

Իմտի իւմիւմէն տիւնեայա վէ պախուսուս հէր
պիր քիչինին հազընա, եանի՝ պանա վէ սանա
սէօյլէնիլէն շու սէօլիւ, զայէթլէ նապիհաթ զըմնտա
ալիպ՝ շու թէվպէքեար կիւնահքեարա պադ սէն՝
նիճէ՝ օ քէնտի կիւնահլարընն աղըրըղընը տույա-
րադ ճուլ կէթիւրէմէլ օլուրընտան, սիլքմէ ճահ-
տընտա պուլունուր: Մահլուն վէ եիւրէնմիլ գալ-
պի իչին օ ավթ վէ մաղֆիլիթ, սէլամէթ վէ թէ-
սէլլէ թալապ էյլէր:

Ինսանլարըն ինտինտէ սատըզ վէ իթիպարը տ-
նըլմագ թէֆէքքիւրինտէ օլան՝ քէնտիսինի պետքեար
սայմաղխէ՝ օ. թէսէլլի պուլամազ, զիրա պիլիր քի՝
Ալլահ տէրունի գալպէ պագան զաթ տըր, վէ ճնուն
հուզըրունտա եիւրէյին շէհվէթի կիւնահ տըր,
Քրիստոսուն սէօղիւ միւճիպինձէ.

Հիւր Ժիճ Գալլու շէհվէթի ելէ պագարսա, եի-րէ-
յիսէ ճնո-ն ելէ հալա զնիս եմիշ պիւ. Մատթ.
Լ. 28:

Թէվպէքեար կիւնահքեարըն Ալլահն սէլամէթ-
քեանի օլմասը իւզըէ միւլհաղասը՝ ասլա քէնտիսինէ
թէսէլլի վէլմէյէ գաաիր տէյիլ տիր, զիրա Ալլահ
ճիւմէ թէնպիհլէրինին իճրասընը քէնտիսինտէն իս-
տէր օլտուղունու պիլիր, պու քէլամ իւզըէ.

Օյրա Ժիճ Ժի պի-նի-ն Նօհո-ն կէօղէպիւր պէ
պիւր շէյպէ իսմիւ եպիւրսէ՝ հէֆիսիէն սո-ւլ-ու օլմ-ւ
օլմ-ր. Յաի. Լ. 10:

Թէվպէքեար կիւնահքեար նէ՞ իշլէյէպիլսին,
նէրէտէն սէլամէթ, մաղթիրէթ վէ թէսէլլի պուլ-
սուն. նէրէտէն եարտըմաթ վէ խէլաս էտինսին: Աս-
լա իւմիւտինի քէսմէմէլի տիր,

Իշլէ պի-նի-ն կի-նահընը Գալլուրսա Ալլահն
Գո-ղո-սո-ն:

Իթտիմատ էյլէ, եա՛ թէվպէքեար ճան, իթտի-
մատ էյլէ, զիրա պու տիւննանըն կիւնահընը զալտը-
րան դուզու հէլպէթտէ սէնին կիւնահընը տախի
զալտըրաճագ տըր:

Բապա Յիսուս Քրիստոսա ինան վէ խէլաս պու-
լասըն: Բապալըն լաթիֆ սէտասընը տինկէ.

ԼՅ օլմ-ւ եի-րէ-լէ, կի-նահընը օանսա աֆլ օ-
լմ-սո-ն. Մատթ. Թ. 2:

Թէվպէքեար կիւնահքեար Գալլոթարըճընըն
պու սէօղիւնիւ տինկէյիպ՝ ինանըր վէ թէսէլլի պու-
լուր, վէ քէնտիսինին տայանըմայաճագ կիւնահա-
րընըն աղըրըզը արթըզ աղըրլաճագ, իլա օ գալըրպ
քէնտի Գալլոթարըճըսը օլան Բապա Ալլահնա շէ-
քիւրէր սունար, վէ խալն իւզէրինտէ էօլէնին իզ-
գէթի իշլէն՝ պու Փանի տիւննատա քրիսթիյանճա
կէշիրիր պաղի գալան էօմիւնիւ: ԱՅ, պու նէ՞ գա-
տար թէսէլլի վէրիճի պիր սէօղ տիւր,

Իշլէ պի-նի-ն կի-նահընը Գալլուրսա Ալլահն
Գո-ղո-սո-ն:

Սէրէք քէնտիմ իշլէն, կէրէք սիղին իշլէն պիր
ղայրու թէսէլլի պիլմէմ, նէ տէ ախէր պիր թէսէլ-
լի իսթէմէյէ գաաիրիմ:

Ալլահա նիազ էտէրիմ, Իշլէ պի-նի-ն կի-
նահընը Գալլուրսա Ալլահն Գո-ղո-սո-ն տէնէն սէօղ.
պու տիւննատա եաշատըղընըզ զէմանլէրտէ սիղի
թէսէլլի էյլէսին: ԼՅէր սահիհ թէվպէ վէ տիրի
իման իլէ պու սէօղիւ եիւրէքէրինիլտէ գապուլ է-
տէրսէնիլ՝ մութլուլսընըզ, շիւնքի՝ կիւնահարընը-
ղըն աֆլըղընա մալիք օլաճագսընըզ, վէ կիւնահարը-
նըղըն աֆլընա մալիք օլտուղունուզտա՝ օլ զէման

Իսկ էլ Ղառառուտն եարտըմընը թալապ էյլէյէ՝
ճէքսինիզ. քի Ալահըն թէնալիհէրինի հըֆզ իտէ՝
ըէք՝ ըղղըն օղղւարը կիպի պու գարանըգ տիննեա-
տա եաշայասընըզ.

Ըղղընը պիտէլէրն էօնի-նպէ պէօյէ պարընըգ
վէրնէ, Լա ի պիլն էյի ամէլէրնիէ կէրէլէր, վէ
կէօլէրպէ օլան Փէրէրնիէ շէ-տր երէլէր. Մատթ.
Ե. 16:

Իջլում սաաթը իշին հանկը՝ թէսէլլի իսթէր-
սինիզ քի սիղէ սէօյլէյէյիմ. օլ սաաթտա եալվարը-
ըմ սիղէ թէվպէ վէ իման իլէ խաշա չըգմը Քրիս-
տոսա տօղըն կէօլլէրնիզի գալտըրընըզ, Օնտան
եալընը խէլաս ումունուզ: Իվվէթ՝ էջլում սաա-
թընտա՝ եալվարըրմ սիղէ հաթըրանասընըզ պու
կիւնքիւ իշիթսինիզի՝ Յիսուս Քրիստոսուն պիր
նալայըգ գուլունուն աղղընտան քի սէօյլէնիլտի, օ
քի Յովհաննէս Մկրտիչն սէօղիւ տիւր, եանի՝

Իշէ պի-նէանն կէ-նահըն գալտընա Ալահըն
գո-ղ-տո-:

Քեաշքի պու սէօղ էօմրիւնիւղտէ վէ էօլիւմիւ-
նիւղտէ թէսէլլինիզ օլայըտը.

Պղապլանըն օլան Պա-ղ-՝ գո-պրէնի վէ դա-
շիֆնի վէ ելն վէ գո-լէնի վէ ելլէնի վէ հաֆը
վէ պրէիւնի գապո-լ էլիէյէ լայըգ րը. Յայտ,
Ե, 12:

ՕՆԱԼԹԵՆԸ ՎԱԶ

ԻԹԹԻ Օ ԱՏԵՄ ՏԷՄԵՆԻՆ ԻԻԶԻԷ

Իսկ (Եսայա) պիտէլէրն Լաշը վէ խաշիլէն է-
լապը կէյնիշ րըշարը լէգրը, վէ Պիղատոս ծալա-
պէրի. Իշէ օ արէճ. Յովհ. Ժ. Թ. 5:

Այլ Պիղատոս Յիսուսուն տէօյտիւ, վէ ասաքիր-
լէր տալի Յիսուսուն սօյտուլար. ճիւմէսի օնա գար-
ը իտի, հէմ օնա իսքերլէթ լիպաս կէյտիրիպ, վէ
տիքէնլէրտէն պիր թաճ էօրիւպ օնուն պաշընա գօյ-
տուլար: Այլ օնուն սաղ էլինէ պիր գամըշ վէրիպ՝
վէ էօնիւնէ տիղ չէօքիւպ տէրլէր իտի, Ալաւմ
սանա, եա՛ Լէհուալիլլին փատիշահը: Այլ օնուն
եիւզիւնէ թիւքիւրիւպ տալի գամըշ իլէ պաշընա
վուրուլար իտի: Պիղատոս եէնիյէն աղշարը չըգըպ
ծնարա տէտի. Իշթէ օնու սիղէ աղշարը կէթիլլիւմ
քի՝ օնտա հիշ պիր գապահաթ պուլմատըղըմը պի-
լէսինիզ, իմտի Յիսուս տիքէնտէն թաճը վէ իսքեր-

լէթ էսվապը կէյինմիշ տըշարը չըգտը, վէ Պիղա-
տոս ծնւարա տէտի, Իշլէթ օ ատէմ: Պիղատոս պու-
սէօղ իլէ շունու ատէմք իսթէր իտի, Պաղըն շու-
ղաւալը ատէմէ՝ նէ՞ չէքմէքտէ տիր, պաղմաղմըսը-
սընըղ եարալարընա քի ծնու տիքէնլէր վէ վուրմագ-
ըգլար իճրա էյլէտի, կէօրմէղմիսինիղ նիճէ դան եիւ-
ղինատէն ագմագտա տըր, մէրհամէթինիղ եօգմու-
տուր պու սուչսուղ վէ զաւալը ատէմէ: Ֆաղաթ
մէրհամէթլէրի եօղ իտի վէ կէօրիւնճէ քեահնլէր վէ
խըղմէթճիլէր հէման պաղըրտըլար տէյէրէք՝ Խաչա
չըգար, խաչա չըգար ծնու: Պիղատոս Եհհուտիլէրի
քէօթիւ կէօրիւնմէսինի իսթէմէզ իտի, վէ պու սէ-
պէպտէն էմր էյլէտի Օնու խաչա չըգարմաղա:

Եւ տօսթլարըմ, սիգէ սիւալ էտէրիմ, պիլիւր-
միսինիղ օ եօլու քի՝ օ եօլտա խէլասքեարըմըղ եհօ-
րիւմէյէ մէճպուր օլտու, եանի սիյասէթլէրին եօլու-
նու, օ Պապպատա եօլունու՝ նէրէտէ քի տէօվիւլ-
տիւ Պողոթիւյա դատար, քի օրատա խաչա չըգա-
րըլտը: Եյէր օգուտունուղ իսէ պիր տէֆա տիգղաթ
իլէ Քրիստոսուն տէօրտ Ինճիլիտէ մէվճուտ օլան
թէվարիսինի՝ իգտիղամ եօղ տուր սիգէ եէնիյէն եա-
ղըպ կէօսթէրմէյէ օ եօլու: Ֆաղաթ տիւշիւնիւրմի-
սինիղ վէ պիլիւրմիսինիղ պիր տէֆա քի՝ նէ՞ իշիւն
Քրիստոս պու դատար էլէմ վէ սիյասէթ չէքտի,
վէ քիմի՞ն իշիւն էօլտիւ օ խաչն իւղէրիտէ: —
Սիգէ եալվարըրըմ շիմտի արգատաշ օլուն պանա,

մահճուպ կիտիշ իլէ Եհհուտիճէ Պապպատա անը-
լան մահալէ վարմամըղա, նէրէտէ քի Քրիստոս տէօ-
յիւլտիւ:

Սէ իշիթին Պիղատոսուն տէտիյէնի, Իշլէ օ աս-
պէ՞ տէօյլէտիլի քէլամընը:

Ե. Իշլէ օ ասպէ՞ տէնէն քէլամ պիղն իսթիֆ-
խարէ տալէթ էյլէր քի՝ կիւնահարըմըղտան թէվ-
պէ էտէլիմ: Իշլէ օ ասպէ՞ պունճա էլէմ չէքէն, քի՞մ
տիր օ՝ քի էօնիւմիւղտէ տիքէնլի թամ՝ իլէ հէմ տա-
խի իսքէրլէթ էսվապ իլէ տուրույօր: Եյէր կէրէյի
կիպի ծնու պիղ պիլաէք, օլ վաղըթ ծնուն իամի չէ-
րիֆինէ էպէտէն համտ օգույաճաղըղ: Նիշիւն քի օ-
նու կէրէյի կիպի պիլմէսի էպէտի հայաթ տըր: Իմ-
տի նէ՞ իշիւն օ՝ տիքէնտէն թամ կէյմիշ տիր, նէ՞
իշիւն աղիղ աղղընա վուրուլուշ տուր, վէ նէ՞ ի-
շիւն պէօյլէ սատըղ վէ տօսթ ատէմին եիւղիւ թիւ-
քիւրիւլմիւշ տիւր: Եւ, ծնուն Ելլահանի իղղէթի-
նին նուրու՝ իման էտէնին դալալինէ տօղրու նուր ճէ-
մալինտէն փարլամագտա տըր: Քի՞մ տիր օ՝ թու-
թուլան վէ պիր չօգ էլէմ չէքէն, օ՝ Քապպըմ վէ
Ելլահըմ, խէլասքեարըմ վէ հաքիմիմ հէմ էպէտի
փատիշահըմ տըր: Պունճա էլէմլէրի չէքտի Օ՝
պէն կիւնահքեար իշիւն:

Եյէր Քրիստոս Ելլահըն էվլատը իսէ, նէ՞ ի-
շիւն պունճա մահճուտանտըն, նէ՞ իշիւն պէօյլէ հաթ-
տէն աշըրը էլէմ չէքսին. նէ՞ իշիւն տիքէնտէն թամ

պաշընա գծնաւն: Իշխիմիդ Ալահըն քելամընտան
օլան ճէվապը:

Օ խէ Գապահաւարընդ իննն էարաւանդը վէ
էարամաղլընարընդ իննն պէշէ-լըն, ինննննննն
նէպիպի օնոնն ի-ղըննի օլոո, վէ օնոնն էարաւարը
նէ պիղ շէֆա պո-լոո-գ. Եսայի Ծ. Գ. 5:

Իշխէ պի-ննաննն կն-նանննն Գապընն Ալահըն
Գո-ղը-սոո. Յովհ. Ա. 29:

Ալահ Քրիստոսոս պի-ննայըն օնարընն սո-լա-
րընն սայմայարագ՝ ինննննն իննն սո-լն էնպիքի, վէ
սո-լոոնն ինննննն պիղն իննննն էնպի: Իսպի Ալահ
պիղն լաւնարըն իննն էալարըն կիպի՝ Քրիստոսոսն
նարամըննպան էլնննն էպիքի, Քրիստոսոս իննն իննն
էպիքի, Ալահ իննն սո-լն օլոոն: Օրոս կն-նանն պի-
նննն պիղն ինննն կն-նանն Գո-րպանըն էյնպի, Բա ի
պիղ օնոնն իննն Ալահըն սապագալըն օլալըն. Բ.
Արն. Ե. 19—21:

Պոլ կիպիքի Աղըն Քրիթապլարըն պիր չօգ
մահալընն պիղն էյրէտիր:

Քրիստոսոս պո-նարըն լէ-ննն՝ վէ ինննն իննննն
ննննննննննն պիղնննննննն. Ղ. Գ. Ի. 26:

Իշխէ օ սոլսոլ օլան սալէ՝ կիւնահքեարլարըն
էէրիստէ տուրուր, օ՝ քի կիւնահ պիլմէղ իտի, օլ
վադ վէ աղիղ օլան զաթ՝ դատիր օլոո տէմէյն՝

Սիլպէնն իննն պիղնն կն-նանն իսպալն էպիպիքի.
Յովհ. Բ. 46:

Օ պիղննն կիւնիպիտէ տուրուր, վէ պոլ էլնն
լընն շէքտի կիւնահարընը իննն: Վէ թէհամիլն
լընն սիթէմէլէ, մէղաղլարա վէ քիլֆիլընն սապրո
էթտի: Ինննննննննննննննննննննննննննննն
օմուղուստա Յովհաննէս աւետարանիչ տէր, Լիւք-
լէննէք օլ խալը՝ կէլտի Քաթա կէրի տէննն մա-
հալը՝ քի Լէհուտի լիսաննննն Քոդգոթա տէննն:

Իշխէթ, եւ զարընտալարըն, Քրիստոս պիղնն
լընննն կիւննննննննննննննննննննննննննննն
լիւնտէ միլլանտը, պիղնն իննննննննննննննննն
տիւ, պիղնն ինննն սոլսաարմ տէտի, տալտի՝ Ալա-
հըն, Ալահըն, ննն ինննն պէնի թէրք էթտին, տէ-
յէրէք. պէյիք սէս իննն՝ Լա Փէտէր, լուհուսո
սէնննն էլննն թէպլնն էտէրիմ տէտի, վէ պաշընն է-
յէրէք թէպլնն օլոո: Օ՝ պոլ ճիւմէսինն պիղնն
լըննն շէքտի, պէննն ինննն, սէնննն ինննն, վէ պիւ-
թիւնն տիւննաննն կիւնահքեարլարըն իննն: Խէլա-
քեարլարընն պոլ աճալպ մուհապպէթի գալպիմիլն
հիլ թէէտիր էթմէյոմը, պոլ մուհապպէթ պիղն
թէվպիլն տալլէթ էթմէյոմը: Իշխէ օ սալէ՝ կիւ-
նահընը պիլլէրէք թէվպէ էտիպ օնա տէսննն, քի
կիւնահարընը պիլլննն:

Եւ ճանըմ, սէն Քրիստոսոսն էլնննննննննննննն
պիր թէթէքիւր էյլէյիպ տէ կիւնն կիւնահըն սէվէր-
միսին քի օ սանա հիւքմ էյլէր. շէյթանա խըղ-
մէթ էթմէքտէմիսին քի գալպիլնն պոլ Ֆանի վէ

պիհուտէ տիւնեայա եափըշտըրըր: Աղըմ մըյըտը
քի Ալահըն էվլատը պունճա սիյուսէթ վէ էլէմ
չէքսին քի՝ սէնի պու տիւնեանըն կիւնահընտան վէ
էօլեմիւն հիւքմիւնտէն ազատ էյլէսին տէյիւ: Ան
հալա կիւնահտա գալմագ խթէրմիսին թէվպէ էթմէ-
յիպ եիւրէյինի սէրթլէտէրէք. խայր. խայր, նէ՞ եիւ-
մուշաթ ապիլըր սէնին սէրթ գալպինի՝ քի մաղըուրու-
ղունտան մահճուպլանասըն վէ թապիյաթընը գալթ
էյլէյտին: Քիմ գատիր տիր սէնի կիւնահըն վէ
էօլեմիւն ույգուսունտան ույանտըմայա, տէյիլմի
քի Քրիստոսուն մուհապպէթի, էվվէթ՝ օլ մու-
հապպէթի տէրիմ՝ քի օնուն իլէ սէնի թա էօլեմէ
տէք սէվտի, գատիր տիր տախի պու ճիւմլէսինտէն
սէնի խէլաս էյլէմէյէ: Պունու իլիւն արգու իլէ եալ-
վարըրըմ ճանընըն խէլասը իչիւն՝ սէնին խէլասքեա-
րընա աօղըու պագմաղա, իշթէ էօնիւնտէ տիքէնլի
թաճ իլէ վէ իսքէրլէթ էսվապ իլէ տուրույօր, —
կէօր սէնին կիւնահլարըն իչիւն օլ խաշա չըգարըլ-
մըլ օլան ատէմի:

Թէվպէ էտիպ կիւնահընը իգրար էյլէմէք վէ օն-
տան գաչընմագ խթէմէզմիսին: Մահճուպ եիւրէյի-
լէ վէ կէօղ եաշը իլէ ուղաղտան տուրուպ օլ կէօմ-
րիւկճիւ կիպի կէօքսիւնիւ վուրարագ, եա Ալահ՝ պէն
կիւնահընարա մէրհամէթ էյլէ տէմէսինի խթէմէզ-
միսին: Սանա եալվարըրըմ, գալպինի թէվպէտէն
մալու մ էթմէ, վէ Քրիստոսուն լուծֆունուն սէ-

տասընը իշթաթիքտէ գալպինի սէրթլէթմէ, նիչիւն
քի պու կիւն տիւր թէվպէ էյլէմէնին վագթը, հէմ
պու կիւն տիւր խէլաս օլմանըն վագթը:

Բ. Իշթէ օ ապէմ տէնէն քէլամ նասըլ քի կէօր-
տիւք պիղն թէվպէյէ տալթէ էյլէր, վէ իմանա
տօղըու զօր էտէր. Իշթէ օ ապէմ, ումարըմ քի օ-
նուն էլէմ չէքմէսի, վէ տիքէն իլէ թաճլանմասընը,
նէ՞ մէրամ իլէ օլտուղունու, վէ քիմէր իչիւն զիյա-
սէթ չէքմէսինի պիլըրիզ: Իմտի պունլար պիղն ի-
մանա թէքլիֆ էթմէզ մի: Իշթէ օ ապէմ, տիքէն-
լի թաճ իլէ թաճլանմը՝ խաշտա օլան Քրիստոսա՝
իմանըն կէօղիւ իլէ նազար էյլէ կիւնահլարընըն աֆ-
վը իչիւն, վէ իմանսըզ գալմա,

Իլա իման էյլէ, էվվէթ իման էյլէ:

(Տէյիլ քի եալընըզ աղըզ իլէ ինանըրըմ տէյէսին,
քաշ քի գալպին թէվպէսիզ իսէ:) Իման էյլէ գալպ-
տէն Քրիստոսա՝ քի օ Ալահըն գուզուսու վէ տիւն-
եանըն կիւնահլարընը գալտըրան տըր: Իման էյլէ
քի՝ Օ տուր կիւնահըմըզըն իլաճը, վէ տէյիլ եա-
լընըզ պիղնմ, իլա պիւթիւն տիւնեանըն կիւնահ-
քեարլարընա տախի: Իման էյլէ քի՝ Օ Ալահըն
թէնպիհլէրինի թէքմիլ էյլէտի, օ խէլասըմըզա մախ-
սուս օլան հէր շէյի թէմամ էտէրէք: Իման էյլէ
քի նամսուն թէքմիլէյէթի վէ ճիւմլէ ինանանլարըն
սատագաթը Քրիստոս տըր: Իման էյլէ քի՝ Քր-
իստոսուն սատագաթը սէնին ճէմի կիւնահ վէ պի-

նամուսկողարրնր փաղէր, շէջլէ քի պունտան պէջլէ Յիսուս Քրիստոստա օլանլարա՝ հիչ պիր ազապ եօգ տուր, չիւն ծնար թէնձէ եէօրիւմէյիւպ ըուհտա եէօրիւրէր: Իման էյլէ՝ զերա Յիսուս Քրիստոս Ալլահ թարաֆընտան պիղէ իլիմ, սաւա- դաթ՝ վէ ազիլիդ՝ հէմ խէլաս էտիձի օլտու:

Պու ծիւմէսինէ կիւնահընըն սէպէպինտէն իման էյլէ, իմանըղ օլմայուպ շու Ղաւիթ իլէ սէյլէմէն կէրէք իտի,

Օրնա պի նահ-ալ-գլարը՝ պաշմարտ աշարար, ալըր եւ-+ կիւն պանա ալըրէք վեւերէր. Սաղմ. ԼԳ. 4:

Իւմիւտքէս օլմա՝ էյեր զամիրին վէ օ մէլուն շէյ- թան տախի Ալլահըն հուզուրունտա սէնին հագըր- նա թէշէքքի էթմէքաէ իտէլերտէ՝ իւմիւտքէս օլմա տէրիմ, նիչիւն քի թէվպէ էտէն կիւնահքեարլար իչիւն Քրիստոս խէլաս էտիձի տիր:

Եօգարը տօղըու պագ իման իլէ վէ իշթէ օ ա- տէմ: Եւ գարընտաշլարըմ, իմոի ճայիղ տիր քի սիղէ՝ չէօլտէքի պագըրտան օլան իլանը կէօսթէրէյիմ, ծնու՝ քի Բապպ Մովսէսէ տէտի. «Քէնտինէ պիր եազըձը երլան եափ, վէ ծնու պիր սըրըգ թէփէսի- նէ դօ, վէ վազի օլա քի՝ հէր քիմ ըսըրըր իսէ, ծնա պագա վէ սաղ գալա: Ա է Մովսէս պագըր- տան պիր երլան եափրպ՝ ծնու սըրըղըն թէփէսինէ գօտու, վէ վազի օլտու քի՝ պիր երլան պիր ատէմի

ըսըրընձա, օլ քիմէ պագըր երլանա պագարըլայըն սաղալըր իտի”.

Ա է Մովսէս էլօլաէ երլանը եւ-+սէլմիւնէ կէպի՝ ապիմ Օղլուա պէջլէ եւ-+սէլմէ+ կէրէ+ տէր, +ի հէր զնա իման էտէն գալ օլմայա, իլա էտէպի հայա- լա մալի+ օլա. Յովհ. Գ. 14, 15:

Իմոի Լշիք իսթէրիսէն շիֆա պուլմաղա եարա- լարընտան, քի ծնարը կիւնահըն զուհուր էյլէտի, պիլ քի սէնին կիւնահլարըն իչիւն եալընը՝ էգիյէթ չէքիպ վէ խաչա չըգան Յիսուս Քրիստոսուն իմա- նընտան մատա սայրի իլաձ կօգ տուր: Օնա պագ քի շիֆա պուլարն, Օնա իման էյլէ քի խէլաս օլտալն: Լշիթ նէ սէյլէր Պօղոս առաքեալ,

Իմոի պիլ իմանտան ապրէք չէգմաղլա, Բապպ- ըլ Յիսուս Քրիստոսուն վաթիւսար իլէ Ալլահըն գըլմիւտա սէլաթէլիսիլ վայ. Հռովմ. Ե. 1:

Աէօրիւնիլ իմաի, եւ տօսթլարըմ քի ատէմ ի- նայէթին իմանը վասիթասը իլէ շիֆա պուլուր, վէ տէյիլ ամէլտէն քի հիչ պիր քիմէ իթթիսար էթ- մէյէ գատիր օլմալն: Պու տուր օլ թալիմաթ քի ծնու Առաքեալըմ վաղ էյլէտի, քէզալիդ վէ Ինձիլ ծնու վաղ էյլէր: Ա է Պօղոս առաքեալ սէյլէր՝

Լշիք պիլ պիլէ՝ եաթօպ կէօպէն պիլ մէլէ+ պի- չէմ սիղէ մեթաթէ եթիթիթիլլալէն զայրի սիլէ մեթաթէ ե- տէրալէ լանէլ օլտու, Ղաղ. Ե. 8:

Տիւսիլիդ պիր թարաֆտան, վէ միւպալիդա օ-

լան սօֆուլուգ տիկեր թարաֆտան, ատէմ՝ ամէլ վասիթասը իլէ խէլաս պուլուր զաննէն՝ շունու վէ պունու էյլէմէք լազըմ տըր գուրթուլուշ հազզընտա տէյերէք, պիզի տիւշիւրմէք իսթէրլէր, քի պու պիր պէօյիւք հիլէ տիր: Ճիւմէ սահիհ վէ տինսար օլան քրիսթիյանլարա Ըզեզ Քիթապըն պու թալիմաթը ղայէթ մուաֆիզ կէլեր քի՝ ատէմ եալընրզ ինայէթին իմանը վասիթասը իլէ խէլաս պուլուր: Այլ պու թալիմաթ օ գատար թէսէլլիկ տիր քի՝ քրիսթիյանճա մուհապպէթին վէ թէշէքքիւրլին մէյվէսինի վէրիր. եանի թէվպէ էտիպ իման էտէն կիւնահքեարլարա օ ազիզլիզ մէյվէսինի վէրիր:

Գ. Օլ քէլամըն հազզընտա քի շիմտի սէօյլէրիզ, պիզի մուհապպէթէ մէճպուր էտէն տիր: Իշվէթ, Պիղատոսուն օլ քէլամընը թէքրարլամամ լազըմ տըր. Իշլէ օ ասէմ, շէօյլէ քի սիզի մէճպուր էյլէյիմ Քրիստոսուն մուհապպէթինէ, քի օ քրիսթիյանճա էօմիւրիւն փունարը տըր: Իշէր սահիհէն կիւնահլարըմը իշիւն թէվպէ էտէրիսէք, վէ տախի թահգիզան Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման էտէրիսէք, օլ վազըթ միւմբլինսիւզ տիւր քի Օնու սէվմէյէլիմ, նիշիւն քի Քրիստոսուն մուհապպէթի պիզի զօր էտէր պիւթիւն եիւրէքտէն վէ պիւթիւն ճանտան օնու սէվմէյէ, նիճէ քի Պօղոս առաքեալ սէօյլէր:

Զեւիթ Քրիստոսուն մուհապպէթի պէլէ զօր է-

տէր, զէրա պէօյլէ գըրաւ էտէրէլ Ժէ՝ էյէր պէրէ Գէ-
թիսի իշլէն էօլալէն Խէ, օլնուշ օլալա Ժէ՝ Գէթիսի էօլ-
ալիւլէր: Այլ Գէթիսիին ուղըրոնա էօլալէն, Բա Ժէ
ալիւլէ Եալայանլար Ժէնպիլէրէ իշլէն Եալայանլար,
Ելա Ժէնպիլէրէն ուղըրոնա էօլէն Գէ՝ պիլիլէն Ե-
լէն, Բ. Սորնթ. Ե. 14, 15:

Իշէր Քրիստոսուն մուհապպէթի օլ քէնտիսի-
նի խաշն էօլլամինէ տէք մահճուպլանմայա զօր էյ-
լէտի խէ՝ նասըլ պիզիմ գալպիմիզ օնու սէվմէյէ
իսթէմէյէճէք տիր՝ փէք վէ սէրթ գալարաք: Ալ-
նահլարըմըտան սահիհ թէվպէ վէ տախի տիրի ի-
ման՝ պիզի Փայտէսիզ վէ մէնֆաթսըզ պրազմալ-
լար ճանլարըմըն խէլասը հազզընտա: Օնուն մու-
հապպէթի ղայէթլէ պիզի զօր էտիպ մէճպուր էյլէր
օնու սէվմէյէ՝ քի էվվէլա Օ պիզի սէվտի:

Քրիստոսուն մուհապպէթի՝ շու էօլմիւշ վէ իւ-
շիւմիւշ գալպէրիմիզ քրիսթիյան մուհապպէթինին
վէ թէշէքքիւրլին ալէֆի իլէ եագըպ թութուշ-
աուրուր: Այլ եա տօթլարըմ, սայրի նէ՞ ղիյատէ-
սի իլէ պիզի Քրիստոսուն մուհապպէթինէ տօղու-
զօր էյլէմէյէ գատիր տիր, Քրիստոսուն մուհապպէ-
թինտէն մատա: Իշթէ օ ատէմ, իշթէ Ալահըն
էվլատըր: Իշթէ Օ եարալարընը կէօթէրիպ՝ պաշըն-
տա տիքէնլի թաճ իլէ հուզուրունտա տուրույօր. վէ
տէր քի՝ սէնին իշլէն եարալանտըմ, սէնին իշլէն
տէօթիւմ գանըմը, սէնին իշլէն խաշտա էօլալիւմ,

սէնին իշխան պու ելեմէրին ճէմիսին չէքաիմ, սէն պէնիմ իշխան նէ չէքաին: Եւ ճան, սէվէրմիսին պէնի, սէվէրմիսին սոսթուն վէ խէլաքեարուն օլան Ալահընը. պունա նէ ճէվապ վերմէյէ գաաիր սին, քեանջի, Պետրոս առաքեալ ըլա պիրքը սէյլեսէն սէնսէ:

Եւ Բապտ, «էն հեփթին պէնիսին, «էն պէնիսին «էն «էվէրի. Յովհ. ԻԱ. 17:

Այլ էյեր սէվէր իսէք սնուն թէնպիհէրինի սաք-լամալըզ, պիր քիմէյէ Ալահըն թէնպիհէրինի սաղլամասը՝ աղըր պիր շէյ սէյիլ տիր. նիճէ քի մուհապպէթին շայիրտի օլան սուրբ Յովհաննէս առաքեալ սէյլէր: Ալահըն թէնպիհի օլ ատէմէ աղըր տըր քի օ Ալահըն մուհապպէթինի բուհունտա տույմազ, ամմա թէվպէ էտիպ վէ իման էտէն քրիսթիանըն դալպինսէ Ալահըն մուհապպէթի սաքին տիր Աղիւ Բուհուն վասիթասը իլէ: Աղըր տէյիլ տիր օ՝ նիշխան քի Քրիստոսուն պօյունտու բուղու էյի վէ եիւքիւ տէ հաթիթ տիր: Քրիստոսա օլան գուլուգ թէքմիլ աղասղըզ տըր, վէ հէմ Ալահըն փատիշահըղը տախի՝ սատագաթ, սէլամէթ վէ շաղըզ տըր Աղիւ Բուհուն:

Սուհապպէթ Քրիստոսուն փատիշահանէ թէնպիհի տիր, վէ մուհապպէթին վասիթասը իլէ ճէմի քրիսթիանճա Ֆաղիլէթ ու խայր ամէլէր գայնալըզ ճօշար: Յովհաննէս առաքեալ պունուն իշխան սէյլէր:

Սէվէյէն «էմէ՝ Ալահը Բանդասը, ղերա Ալահ ճոհապպէթ պեր. Ե. Յովհ. Դ. 8:

Այլ Քրիստոս շայիրալերինէ սէյլէր քի՝ Պէրիպիլիսի «էվէպիլի. նէ իշխան պունճա սայըլմազ մարաղալար, վէ տախի Քրիսթիյան անըանլարըն առաքնաա պիր չօդ դըսգանճըզլար կէօրմէքտէյիլ. նիշխան քի Ալահը սէվմէզլէր:

Իշվէլէր քրիսթիանլար պիրիպիլերինի ճանտան սէվէրլէր իտի, շէյլէ քի թայիֆէ օլան տիւշմանլա-րը պիլէ շաշարագ տէրլէր իտի. Պաղընըզ նասըլ պիրիպիլերինի սէվէրլէր: Եւ տի իսէ էսէֆ էտէրիլ պէյլէ օլմասըղընա: Տիգգաթ էտէրէք քի՝ հէր կիւն քրիսթիանըն էօմրիւ պիրիպիլերինի սէվէր օլտու-ղունա շահատէթի օլաճագ տըր տէյիլ զանն էտէր-միսնիլիլ. հաշա. պախուսուս սնուն մուղայիրինի սէյլէյէճէքլէր: Սուհապպէթ քրիսթիանլար արասընտա փէգ աղ պուլունմագտա տըր: Իմտի էյեր Ալահը վէ խէլաքեարըմըղը սէվէրիսէք, էվվէթ օլ վաղըթ միւթէշէքքիւր օլաճաղըզ տէյիլ տալթ լէսան իլէ, իլա տէրունէն վէ թէքմիլ թավուր ու հարաքէթիմիլ իլէ. տախի պիւթիւն էօմրիւմիւղիւ Ալահըն ըայէթինէ սունմաղլէ՝ (Նա թէշէքքիւր վէ միւթիւպարիք օգույաճաղըզ պու տիւնետա. վէ էպէտի մութլուլուղա հողըր պուլունուպ՝ տախի կէօրտէ օլ պօղաղանմըշ օլան Պուղույա համտ օգույաճաղըզ քի գուտրէթի վէ զանիմէթի, վէ իլմի

վէ գովվէթի, վէ իզդէթի, վէ համար, վէ պերէ-
քէթի գապուլ էթմէյէ շայան տըր:

Քէլամըմա խիթամ վէրմէզաէն էվվէլ պիր տիգ-
գաթ տահա էյլէմէմ կերէք տիր. իշիթտիք պու-
կիւն հիւքմ էտէն Պիղատոսուն Եւնէ օ ապէմ տէ-
տիյի քէլամընը, վէ տախի կէօրտիւք Ալլահըն էվլա-
տընը քի մահճուպլանըպ եարալանմըշ տըր պիզիմ
կիւնահլարըմըզ իշիւն:

Թէքըրար տէրիմ սիզէ, Եւնէ օ ապէմ, իշթէ Ալ-
լահըն էվլատը օլան իզդէթին փատիշահը՝ քի հեր
շէյէ գատիր Փէտէր Ալլահըն սաղընտա օթուրմուշ
տուր, քի օ՝ էօլիւլէրի վէ տիրիլէրի հիւքմ էթմէ-
յէ կէլէճէք տիր, վէ կէօրէճէքլէր տիր Ատէմ օղ-
լունուն կէօյիւն ճէլալի վէ գովվէթի իլէ վէ հէմ
պիր չօգ իզդէթ իլէ կէլմէսինի:

Քէաշէի Ալլահ պիզէ սահիհ թէվպէնին վէ ի-
մանըն լութփունու իհսան էյլէյէյիտի, քի օլ շիտ-
տէթլի կիւն պէյան օլտուղունտա, օնուն հուզու-
րունտա տուրմազա պիզիմ սէրպէսթ իյէթիմիզ օլա-
յիտի:

ՕՆԵԷՏԻՆԱԻ ՎԱՐ

ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ԽԱՉՏԱ ՏԵՏԻՑԻ ՔԷԼԱՍԼԱՐ ԻԻԶՐԷ

Վէ Յիսուս Կէպէ, Եւ Փէրէր, օնլարա աֆլ
էյլէ, զիսա նէ էմպիւլէրնի պէլէրէր: Ալլահէ Կէրէ
բանա, պո- կէն պէնի իլէ ճէնիլիտէ օլաճափալի:
Եւ գարը իշիլ օլա-ն. Անպէն շայիտէ Կէպէ իշի-
լալիլէն: Եւ Ալլահըմ, Ալլահըմ, պէնի նիլէ-ն Եւր-
էլպիլի: Սա-ապօրըմ ըլմաճ օլմա-շ Կո-ր: Եւ Փէ-
րէր, Կո-հո-մա- պէնի էլլէրնի Եւսլէ Կէրէր, վէ
պո-նլարը պէօլէյիպ ճան Եւսլէ Կէպէ. Սատթ. ԻԼ.
46: Ղուկ. ԻԳ. 34, 43—46: Յովհ. ԺԹ.
26, 27, 28, 29:

Ալէմիշ իքի վազըմտա Քրիստոսուն պիզ կիւ-
նահքեարլար իշիւն չէթիյի էլլէմէրի գալպիլիլիլէ
թէէսիր էյլէմէք իշիւն՝ վէ տախի շու տիւնեանըն
կիւնահլարընը գալաղըման Ալլահըն գուզընտունու սի-
զէ թագտիմ էյլէտիլէմէ՝ կէօրտիւնիլը Խէլաս էտի-

ճիմիզին պաշտոնա տիրէնտէն թաճ պուլունաուղու-
նու, հէմ տէ Պիղատոսուն Լալնէ օ ասէ՛մ տէտի-
նի տինկէտինիլ: Սէ ծնուն օ քէլամը սիզի թէվ-
պէյէ՝ հէմ իմանա՝ հէմ տէ Քրիստոսուն մուհապ-
պէթին թէքիթ էյլէտի իսէ տէ, պու կիւն թէք-
րարէն, եւ մուհապպէթի գարընտաշարըմ, օլ խա-
շա չգմըշ Քրիստոսուն իւզէրինէ սիզէ սէյլէմէք
կէրէք տիր, Պողոս առաքեալ իլէ՝

Արանըպա հէլ պէր շէ պիւէ+ միասիպ կէօյմէ-
պի, իլա Յիսուս Քրիստոս՝ ծնա Գաբի խաշա
չգարընէլ:

Պու տուր իւլասըմըզն թէմէլի, վէ պու տուր
քրիթիյան տինին էսաւը.

Օլրա գօնմաշ օլանպան հապա # օ Քրիստոս
պա՛ր՝ հէլ #նէ զայրէ իւնէլ գօյամալ. Ը. Աորթ.
Գ. 11:

Իմտի էյէր իման, մուհապպէթ վէ իւմիւտ պու
թէմէլին իւզէրինտէ սապիթ օլմաղէր իսէ տինիմի-
զին հիշ պիր պինասը օլմաղ, տախի տին իւզէրի-
նէ չօգ շէյլէր պիւմիշ օլսադ հէմ տախի ալէմէ
ղայէթ տինտար կէօրիւնսէք տէ պիլ: Պու քէյթիյէթ
քրիթիյանձա տիլադ ու հարաքէթիմիլ վար տըր
տէյիւ պիզի թապատամաղ, էյէր խաշա չգմըշ
Քրիստոսուն մուհապպէթի եւրէքիթիմիլտէ սաքին
օլմաղ իսէ: Չիւն խիմ քիշիյի քրիթիյան էտէ-
մէլ, իլա տիրի իման իլէ շու քրիթիյանձա մու.

հապպէթ եալընըլ էտէպիլի: Սէ իմանտան հէմ
մուհապպէթտէն տիր քի Սլահըն իղգէթինէ, հէմ
տէ պէնի առէմին մէնֆաթընա նազարէն խաշր ա-
մէլէր զուհուրա կէլիլէր:

Իմտի պիզէ շու զայրէթտէ պուլունմադ ճայիլ
տիր քի՝ օլ խաշա չգարընէլ Քրիստոսուն իմա-
նըն իւզէրինէ եալընըլ կիւնահարըմըլ վէ պինա-
մուպուզարըմըլ իշիւն իւմիտիզին վէ տինտար-
ըղըմըզն թէմէլինի գօյալըմ: Եւ քրիթիյան-
լար, պիլէմձէ թա Պողոթթա մահալինէ տէք եօլ-
տաշ օլմանըղա սիզէ եալընըրըմ: Իշթէ իւշ խաշ
լարտան պիրիմինին իւզէրինտէ կէօրիւրիւլ միւթէ-
պարիք օլան Խէլաս էտիճիմիլ Յիսուս Քրիստոս,
տիկէր իքիսինին իւզէրինտէ տախի իքի խըրադ քիմ-
սէլէրի, քի Քրիստոս իլէ պիրիսի սաղ վէ տիկէրի
օլ թարաֆընտա օլարադ խաշա չգարընէլտար տըր:

Է իմտի Քրիստոսուն վէֆաթըն իւզէրինէ տէ-
յիլ, իլա խաշն իւզէրինտէ շու տէտիյի սօն քէ-
լամարըն հազընտա ուղունձա սէյլէմէք մէրամըմ
տըր: Պիր աղրապամըզն ետիտա տաթու միւզուն
էօլիւմիւնիւն սօն սաաթընտա աղընտան չգան քէ-
լամարըր տիյնէմէք վէ աղնամաղ իշիւն զայէթ տիզ-
գաթ էտէր իսէք, նէ գատար տահա զիյտտէ Քրիս-
տոսուն խաշն իւզէրինտէ էօլմէզուն շու սէյլէտիյի
քէլամարա տիզգաթ էթմէլիլ: Քեսէլի Բոհ
էլ Պուտուս օլ միւթէպարիք Խէլաս էտիճիմիլին

քելամարընը պու սաաթտա համան պիղիմ եիւրէք-
լերիմիգէ թէկսիր էտէյիտի:

Ա. Քրիստոս խաչափայտըն իւզերինտէ հլէրին-
տէն վէ այազլարընտան մըխլանմըշ ըտը՝ պաշնտա
տախի տիբէնտէն թաճը թաշըյօր ըտը, հէմ միւ-
պարէք գանը տախի եկր իւզերինտէ տամյայօր ըտը:
Պու միսիլլիւ եղկյէթլի հալտէ վէ զալըմ էլէմէր
արասընտա, քի ընլարըն իւզերինէ օլան թէֆէքքիւ-
րիւյէթ աճըլը տըր, պու կիպի ճէֆալը սաաթտա
իքէն () սուչսուզ գուզու տիւշմանլարընը վէ խաչա
չոգարանլարընը խաթըրլանարագ՝ ընլարա գարշու-
մրմըրլանմատը վէ լանէթ օգումատը, իլա աղզընը
աշըսլ,

Եւ Փէպէր, ընլարա աֆլ էյլէ, զերա նէ եիւ-
րեւէրնի յեւէրլէր, տէտի:

Պու նէ քելամ տըր, պու նէ տուա տըր. քէն-
տիսինէ խուսումէթ էտէն աթէմէր իչիւն տուա տըր:
Քրիստոս տաչա տիւնեատա իքէն քելամ իլէ պէյ-
լէ թալիմ վէրիւր իտի,

Տեւէնէրնիլէ լէֆէ, իլէ պէպէրա երէնլէրէ
խայր Կոստ երին, իլէ պէրա երէնլէրէ էյլէ+ ե-
րին, վէ իլէ ինճիւրէնլէր հէմ իլէ Գօլալայանլար ե-
լէն Կոստ երին, տէյերէք:

Քէնտի էօլեմիւնտէ տախի հէման պուսու օ
իպրէթ իլէ իճրա էտիպ տիւշմանլերի իչիւն տուա
էտէր իտի,

Եւ Փէպէր, ընլարա աֆլ էյլէ, զերա նէ եիւրե-
ւէրնի յեւէրլէր:

Իլա նասըլ նէ էթտիքէրինի պիլմէղլեր իտի,
գապլլ քի սուչսուզ գան տէօքտիւքէրինտէն խապէր-
տար իտիլեր. սոմա տիւնեանըն խէլաս էտիճիսի օ-
լան Ալահըն Օղուսու խաչա չոգարտըղլարընը պիւ-
մէղլեր իտի:

Պիզ տախի, եւ տօթլարըմ, կիւնահ իշ-
լէտիյիմիգտէ էյի հալտէ օլմատըղմըղ պիլեր իսէք
տէ՝ լաքին տէր խաթըր էթմէյիլ քի կիւնահլարը-
մըղ իլէ թէքրարէն Ալահըն օղուսու խաչա չոգա-
րըյօրուզ տէյիւ: Տիւշիւնմէյիլ քի պիղիմ հէր
պիւր իշլէտիյիմիլ կիւնահլարըմըղ իչիւն Քրիստոս
քէնտի գանընը տէօքմէք իգտիլա իտի: Պու ճիւմ-
լէսի իլէ Քրիստոս՝ Եւ Փէպէր, ընլարա աֆլ էյլէ
տէտիյի տուայը՝ պիղիմ իչիւն տախի էյլէտի, վէ հա-
լա քիլիսէնին էպէտի պաշքեաչինի (քահանայապետ)
կիպի Փէտէրին սաղ թարաֆընտա օթուրուպ՝ Եւ
Փէպէր, ընլարա աֆլ էյլէ տէմէքլէ կիւնահլարը-
լար իչիւն շէֆաաթ էյլեր: Քրիստոս պիղիմ հազ-
ղըմըղա ընճա էյլէտիյի իչիւն՝ պիղիմ կիւնահլարը-
մըղըն աֆիլընը տախի հէր կիւն թալապ էյլէմէմիլ
պիղէ ճայիլ տէյիլմի տիր: Պիզ տախի, եւ Փէ-
տէր, աֆիլ էյլէ կիւնահլարըմըղ, աֆիլ էյլէ տէյիլ
տէ եալվարմալը տէյիլմիլիլ: Պիզ տախի միւս-
րիւֆ (անառտի) օղուլ իլէ՝ Եւ սլապա, կիւնահ

իշէտիմ, վէ արթըդ սէնին օղուն անըմաղա լայրդ տէյիլ իմ, տէմէլ տէյիլմէյիլ:

Էյէր Ալաճ պիղիմ կիւնահարմըդ աֆիլ էյէր իսէ շու Րապպըն տուսը պիղէ թալիմ էյլէտիյի կիպի՝ պիղ տախի պիղէ դարշու կիւնահ իշէյէնէրէ աֆիլ էթմէք պօրճումուզ տուր: Քրիստոս տիւշմանէրի իշին խայր տուա էյլէտի, պիղ իսէ, եւ՝ դարընտաշար, պիրիսինէ դարշու էօրքէլէնմիշ օղուր իսէք նէ՝ էտէրիլ: Աճայիպ՝ դարընտաշմըդն դապահաթընը աֆիլ էյլէմէք նէ՝ կիւճ պիր նէսնէ սայըլըյօր, նիճէ գան տամարլարըմըդտա հէման գայնամասը իլէ պիրտէն գօլայճա դազապա կէլերիլ: Սէտէրէրի իլէ իւլֆէթիմիլ օղունճա՝ շու հալմէք, էյլէք, ալազ կէօնիւլլիլէք հէմ մուհապպէթ նէրէտէ դալըյօր: Էյ վախ, եւ՝ դարընտաշար, Ալաճտան աֆիլա մալէք օլմամըդա իւմիւտ էյլէմէք սալա միւմբիւն տէյիլ տիր, էյէր ճան ու կէօնիւտէն դարընտաշմըդն դապահաթընը աֆիլ էթմէզ իսէք: Օլիրա շու հիսապսըզ դապահաթըմըդն ալֆ ու մաղֆիրէթինի Ալաճտան արղուլէտիյիմիլ թագտիրտէ՝ պիղ տախի նիշին դարընտաշմըդն ճիւզի դապահաթընը աֆիլ էթմէյէճէյիլ: Ղիւզի տէտիմ, զէրա պիղիմ Ալաճա տօղու օլան դապահաթընըմըզ հազիպաթ հէմ չօդ հէմ տէ պէյիւք տիրէր: Նէ՝ եիւզ իլէ Րապպըն տուսընը Ալաճըն հուզուրունտա սէյլէյէճէյիլ, էյէր դարընտաշմըդն դա-

պահաթընը աֆիլ էթմէզիսէք, աճապ սահիհ օլան Ալաճըն հուզուրունտա հալա եալանճը պիլէ սայըլմայաճադըյօր: Քրիստոսուն՝ աֆիլ էյլէ, եւ՝ Փէտէր տէտիյի տուայը՝ սալա իսթըրտան չըգարմայալըմ:

Այ հէր նէ վազըթ էօրքէ իւզէրիմիլէ կէլիսէ պիրտէն հաթըրլանալըմ խաշն իւզէրինտէ տիւշմանլարը իշին՝ Էւ Փէտէր, աֆիլ էյլէ տէյիպ տէ խայր տուա էյլէյէն Քրիստոսու:

Բ. Խաշն իւզէրինտէ Քրիստոսուն սէյլէտիյի լէքինճի քէլամ պու տուր:

Ալէրէէ էերէէ օղուն՝ պու կէն պէնէ իլէ ճէնէլիլէ օլմադալըն:

Չօդ քիմսէլէր ծնուն էլմէլէրինտէն վէ վէֆաթընտան խօշնուտ օլմալէ՝ օլ խաշն եանընտա տիյէնիպ տէ ծնու զէֆըլէնէրէք տէրէր իտի՝ Խաշտան էն քի սէնին Ալաճըն օղու օլուղունա ինանալըմ: Այ պաշքեահիլէր, քեաթիպլէր վէ էլտիյարլար ծնու զէֆըլէնիպ տէրէր իտի՝ Պաշգալարընը գուրթարտը՝ քէնտինի գուրթարմաղա գատիր տէյիլ տիր: էյէր Խսրայէլին փատիշահը իսէ՝ հալա խաշտան էնսին վէ ծնա ինանալըմ, Ալաճա կիւվէնտի, հալա ծնու խէլաս էթսին, էյէր ծնտան բաղի իսէ, զէրա տէտի քի Ալաճըն օղույում: Պէյլէ տէ ծնուն իլէ ասըմըշ խըրտըղարտան պիրի ծնա սիթէմ վէ քիւֆը էտիպ՝ էյէր Քրիստոս սէն իսէն քէնտինի

հէմ պիղի գուրթար տէր խտի: Եւման օ պիլրի ճէ-
վապ վէրիպ պու քէլամլարը սէօյլէյէն խըրսըզ-
տողըու ազարլայարագ տէտի՝ Սէն հէման օ ազապ-
տա իքէն Ալլահտան գորգմանցմըսըն: Ա է պիղ հագգ
իւզէ չէքիյորուզ, զերա իշլէտիյիմիղ շէյլէրէ պէտէլ
միւսթահագգ օլանը չէքէրիղ, ամմա պու (եանի
Քրիստոս) հիչ պիլր մինասիպէթսիղ իշ իշլէմէտի:
Իշթէ կէօրիւրիւզ քի պու Ֆէնաքեար պիլէ թէվ-
պէ էտիպ՝ վէ մահտուն եիւրէլէ Քրիստոստան
աֆվ տիլէյիպ՝ Յիսուսա պազարագ տէրիտի, Լա-
րապպ, փատիշահըղընլա կէլիյիյիտէ պէնի խաթ-
րընա կէթիր: Ա է Յիսուս տախի թէվպէքեար կիւ-
նահքեարը խաթրընա կէթիրիպ օնու քէնտի ինա-
յէթինին գուճաղընա գապուլ էթտի տէյէրէք:

Աիւրէ+ պէրի՛ սանա, պո- կէն պէնի՛ իլէ ճէն-
նէրիպէ օլանագարն:

Իշթէ եա՛ տօթլարըմ, կէօր Քրիստոսուն լիսա-
նը իլէ սէօյլէնէն՝ թապիր օլունմաղ մերհամէթինի
վէ Ալլահանի մուհապպէթինի քի՛ էն պէօյիւք Ֆէ-
նաքեարը պիլէ Խէլաս էտիճիմիղ գապուլ էտէր,
քաչ քի սահիհ թէվպէ իլէ օնտան աֆվ տիլէրիտէ:
Պէլն սահիհ թէվպէ իլէ քէնտիսինէ եազլաշանը
Քրիստոս հէր սաաթ վէ հէր թաղըգա գապուլ
էթմէյէ հաղըր նաղըր տըք: Սօն սաաթտա
պիլէ հէման ճան թէնտէն այրըլըր իքէն քիշի Եւ-
լահըն դըթընտա լութֆ ու ինայէթ պուլապի-

լիւր, էյէր կիւնահլարը իշին սահիհ վէ եիւրէք-
տէն թէվպէ էտիպ տէ խաչա չըգմը Քրիստոսա
պըթըր պիւթիւն իման էտէրսէ: Եւմա պու մատ-
տէ պիղիմ թէվպէմիղ կէճ պրազմաղա վէսիլէ օլ-
մասըն: Օլ Ֆէնաքեար խաչտա ապըմը վէ պիլր
ազտան էօլմէյէ տախիլ իքէն՝ լութֆ ու ինայէթ
պուլտու: Պիղ իսէ էօլիւմ սաաթընտա Ալլահ պի-
ղի գապուլ էտէճէյինի նասըլ պիլիլիղ: Ալլահ սա-
հիհ օլան իմանտար կիւնահքեարը եալընը գապուլ
էտէր: Իշլէճէյիմիղ սաաթտա թէվպէնին վէ իման
էթմէնին լութֆօնու Ալլահ պիղէ վէրէճէյինի նի-
ճէ պիլիլիղ: Ալլահ շեմտի պիղէ թէվպէ իթմէք
վաղթընը իհսան էտէր. ամմա լաքին եարըն օլա
վաղթընը օլմայաճագ տըր:

Ալլահ հէր կիւն պիղի թէվպէ էթմէյէ տալէթ
էտէր, պիղ իսէ օնուն սէտասընա գուլագ վէրմէյիպ
եիւրէյիմիղ կիւն պէ կիւն սէրթէշմէքտէ տիր, շէօյ-
լէ քի նիհայէթինտէ Ալլահ պիղի եիւզտէն պրաղըր
կիւնահլարըմըգտա հէլագ օլմագ իշին:

Գ. Յիսուսուն խաչը եանընտա՝ օնուն վալիտէ-
սի օլան միւթէպարիք Մարիամ, վէ վալիտէսինին
գըղ գարընտաչը Սիլվիպասըն գարըր Մարիամ վէ
Մաղգաղինալը Մարիամ տուրուր խտի: Յովհան-
նէստէն մատա ճիւմէ շայիրտէրի գալընճա՝ պու գա-
րըլար օնուն վէֆաթընա շահիտէր օլալէր տէյիւ-
օնուն արտընճա կիթտիլէր: Հէյ վախ, վալիտէսինին

ըլ նաղիզ եկուրէյի աճապ օ սաաթտան նէ տույիու-
լարա կերիթթար օլտու: Օլ վաղըթ գրլըճ ճանը-
նա սապիւնաթ: Իմոի Յիսուս վալիտէսինի կէօրիւն-
ճէ հէմ սէվտիյի շայիրաի քի եանընտա տուրուր ի-
տի քէնտի վալիտէսինէ տէտի, Եւ Գարը ինէ օլ-
լըն. Անպէն շայիրաի պէպի ինէ վալիպէն. վէ օ
սաաթտան պերու օ շայիրա ծնու քէնտի էվինէ
ալտը:

Պուրատա Քրիստոսուն վալիտէսինէ տօղրու օ-
լտան մուհապպէթինի վէ գայղուսունու կէօրիւրիւզ:
Օլ գատար էլէմէր չէքէր իքէն վալիտէսինտէն էօ-
թիւրիւ գայղույու խաթըրտան չըգարմայուպ՝ օ պիր
թագրիպ իլէ ծնու քէնտի եէրինէ Յովհաննէսէ եա-
նի էվլատընա թէսլմ էտէր կիպի՝ թէսլմ էթտի:
Պու թէսլմաթ Մարիամա քէնտի տէրտ ու թա-
սասը արապընտա հազգան պիր պէցիւք թէսէլլի ի-
տի: Պու քէյթիյէթտէն պիզ տախի շու պէցիւք
թէսէլլիյի ալապիլէրիզ քի Քրիստոս ճէմի էլէմ ու
միհնէթլէրիմիլտէ պիզ խաթըրտան չըգարմայուպ՝
պիզի անար, հէմ տէ պիզիմ իլիւն գայղու չէքէր.
ծնուն իրատէթի պու տուր քի քէնտի իւզէրինէ ճէ-
մի գայղուլարմըզըն աղըրլըզընը աթալըմ, վէ օ պի-
ղէ թէսէլլի վէրմէյէ հաղըր տըր: Մէսէլա էօլիւմ
խանէլէրիմիլտէ տախիլ օլունճա՝ եա սէվիլիւն էվ-
լատարըրմըզը, եա աթալարըրմըզը, եա տօսթլարըրմըզը
մէզարա տօղրու կէօթիւրմէքտէ օլտուղումուգտա —

Քրիստոս պիզիմ իլէ տիր վէ եանըմըգտա հաղըր տըր
պիզէ եարտըմէն միւպարէքլէմէք իլիւն, եէթիլէր
քի պիզիմ իւմիտիմիլ օնտա օլտուն, վէ օ պիզի թէ-
սէլլիմիլ պրաքմայաճաղ տըր:

Ի. Քրիստոսուն խալըն իւզէրինտէն սէցլէտիլի
տէօրտիւնճիւ քէլամը տախի ծնու թաաթիք էյլէր:
Սէ սաաթ ալթըր սուլարընտա խտի, վէ պիւթիւն
եէրին իւզէրինէ թա սաաթ տօղուզա տէք կիւնէշ
գարարւպ գարանլըգ օլտու, Խէլաս էտիճիմիլլին լու-
հու տախի պիր թագրիպ իլէ գարարտը: Սէ Յի-
սուս սաաթ տօղուզ սուլարընտա պէցիւք սէս իլէ
չաղըրւպ տէտի,

Եւ Ալահըմ, Ալահըմ, պէնի Նիլէն Բերք Էն-
պին:

Պու արատա Քրիստոս նէլէր չէքտի — ինսան
օղըն ծնլարը գալէմէն եաղմաղա գատիր տէյիլ տիր.
կիւնահըմըզըն աղըր եիւքիւնիւ վէ Ալահըն լաննէ-
թինի օ իւզէրինէ ալաղընտան, չէցլէ կէօրիւնտիւ
քէնտիսինէ քի Փէտէրի անը թէրք էյլէմիշ տիր,
պու սէպէպտէն պէցիւք սէս իլէ չաղըրւպ տէտի.

Եւ Ալահըմ, Ալահըմ, պէնի Նիլէն Բերք Էն-
պին:

Քրիստոսուն պու քէլամընը սիղէ թէֆտիր էթ-
մէյէ, եա տօսթլարըմ, պիհուտէ եէրէ ճէհա էթմիշ
օլտըրում: Քրիստոս պու հէփ էլէմէրի պիզիմ ի-
լիւն չէքտի տէմէմ՝ քէֆայէթ էտէր: Շիւմէմիլ

կինահալարըմը իւզիւնտէն էպէտէն Ալահտան այ-
րըմամբը հազգ վէ սէզա տըր, էպէտի ճէհէնէմ
պիզիմ հիսսէմիզ տիր, էյէր Ալահ սատաքաթ իւզ-
րէ պիզէ հիւքմ խէրսէ: Ամնա օ կինահաքեարըն
էօլիւմիւնտէն տէյիւ, իլլա օնուն տէօնմէսինտէն վէ
եաշամասընտան խօշանըր: Իշթէ Քրիստոս խա-
շըն իւզէրինտէ թէսէլլիսիզ վէ թէրք օլունմուշաու-
րույօր, շէյլէ քի կէրէք էօմրիւմիւզտէ վէ կէրէք
վէֆաթըմըզտա թէսէլլիմիզ օ օլուն տէյիւ: Պու-
նէ մուհապպէթ, պու նէ մէրհամէթ տիր քի Քը-
րիստոս պիզէ կէօսթէրի: Պունտան սօնղըա, եա
քրիսթիյան, ապա թէսէլլիսիզ գալմայաճաքալն:

Ճանընըն սըզլէթի հէր նէ գատար զայէթ շիտ-
տէթլի օլա տախի թէսէլլիտէ պուլունմալըսըն, չիւն
Քրիստոս սէնին իչիւն սէս իլէ չաղըրըպ տէտի,

Եւ Ալահըմ, Ալահըմ, պէնի Նիլէն Բէր+ Էմ-
պին:

Սէն տէ օնա չաղըրըպ տէ,

Եւ Ալահըմ, Ալահըմ, պէնի Նիլէն Բէր+ Էմպին:

Զիւն պէնիմ իչիւն Օլուն,

Եւ Ալահըմ, Ալահըմ, պէնի Նիլէն Բէր+ Էմպին:
տէյիւ սէս իլէ չաղըրտը. սահիհ պիլ քի՝ Ալահ
սէնի գարանըգտան ըշըզա, տէրտ ու միհնէթտէն
սիւրիւրէ վասըլ էտէճէգ, վէ էն նիհայէթինտէ տէ
սէնի սէմավի փատիշահըղընա գապուլ էտէճէք տիր:

Եւ Պատէհու Յիսուս պիլլիմէ քի՝ հէր շէյ թէ-

մամ օլուն: Սուգատէս Քիթապըն տէտիյի
տախի թէքմիլ օլուն տէյիւ, Սուգաթ տէտի:
Օնուն սուսաթըղընըն սէպէպինի գօլայճա աղնայա-
պիլիւրիզ, զերա օլ գատար գան ազըթմըշ ըտը, հէմ
թէնի եարալէրտէն փարէ փարէ օլմուշ ըտը՝ քի խա-
շափայտըն իւզէրինտէ մըխանմըշ ըտը, շէյլէ քի թէ-
նին էլէմլէրի վէ ճանըն սըզլէթի զայէթ չօգ հարարէթ
վէրիպ Իս. 15 Մէզմուլուն փէյզամպէրլիյինէ նա-
ղարէն տիլի՝ սուսամագ հասէպի իլէ՝ տիմաղընա եա-
վըշտը: Ամնա թէնմէ տէյիւ, իլլա ինսան օլունուն
խէլասը իչիւն բուհանիճէ սուսաթը, քէնտի ճանընըն
արղուսու՝ կինահաքեարլարը խէլաս էթմէք խաի: Այ
կինահաքեար, Քրիստոս խաշըն իւզէրինտէ սէնին
իչիւն սուսաթը, սէն խէ պու Ֆասիտ տիւնեանըն
շէհվէթլէրինէ վէ պաթըլըղլարընամը հալա սու-
սայօրսըն, իզլէթ ու հէօրմէթէ սուսայօրսըն:

Օհնկինլիյէ սուսայօրսըն: Տիւնեանըն նէսնէլէրի-
նէ սուսայօրսըն, վէ պուլար սէնի խօշնութ էթ-
մէյէ գատիր տիր տէյիւ զանն էտէրմիսին: Աքին
միւմբիւնսիզ տիր: Շէր նէ գատար թէնէ տա-
լիր լան շէհվէթլէրինտէն բաղի օլան, շու էօլմէզ
ճանըն՝ սէն պիլմէքսիզէն Ալահ սուսար. հիշ պիր
նէսնէ սէնի խօշնութ էտէմէզ, իլլա եարընըզ Ալահ
վէ օնուն ինայէթի: Շէմ տախի տիւնեանըն հէր
հաղըր պուլունան նէսնէլէրինէ մալիք պիլլէ օլան
սէն եիւրէյէն Ալահըն ինայէթինտէն մահրում գա-
լաճադսըն:

Այն մութը տեսնելն էյեր զայնք ֆաբիլ
վէ սեփիլ պիլէ իսէն, էյեր կեճէ վէ կիւնտիւզ հաս-
թալըք թէնինի չիւրիւտիյոր իսէ տէ, էկեր ճանըն
Ալահա սուսայոր իսէ՝ ոլ վաղըթ վազա սաստիթ-
լի սին, չիւն ոլ Քրիստոս՝ քի ճանըն օնտան էօ-
թիւրիւ սուսար, օ եանընտա ալըր: Տէյեպիլըրսին
Լսաւի իլէ պիլըրդ,

Անտիլըրսէ քիթ՝ վար, էկերսէ քիթիսն զայ-
րին իսթիւտիս: Անտիլըրսէ քիթիսն քիթիսն է-
պիսէն Ալահ քըր. Սաղմ. 25, 26:

Օ. Յիսուս սիւքէյի իլինճէ իկոմ օլտու տէտի,
թէմամ օլտու տէմէքլէ՝ էլէմլէրի թէքմիլ օլտու
տէմէք իսթէր, վէ տիւննանըն կիւնահը իլին օլտն
Ֆիտա թէքմիլ իտի, իսէլաւ ամէլինի Քրիստոս
թէքմիլ էյլէտի, օնու քի պիլ ասլա թէքմիլ էթ-
մէյէ գատիր օլամաալըք վէ տէ օլամայըք: Քրիս-
տոսուն թէմամ օլտու տէտիյի քէլամ օ նէ գա-
տար թէսէլլի վէրիճի տիր. ինայէթ, աֆիլ վէ
Ալահ իլէ սէլամէթ, պունըլըրն ճիւմլէսի տէ թէվ-
պէքեար վէ իմանտար իլին հալա հազըրլանմըշ
ալըր: Ալահըն ինայէթինի պունուն եախօտ շունուն
իլին սաթուն ալմասը կէրէք տիր տէյիւ արթըք
զանն էթմէյէլմ: Հաշա, Ալահըն ինայէթինի
պիլըմ էն էյի ամէլըրիմիլ իլէ պիլէ սաթուն ալմա-
յըք. ամէլ թէմամ օլտու, Քրիստոս իսէլասըմըք
թէմամ էթտի, էլվէրիք քի ոլ խաշա չըգմըշ

լանա թէվպէ իլէ իման էտէլմ: Ամա էօլլա իման
տէյիլ իլա սահիհ իման քի խայր ամէլըրին մէյլէ-
սինի վէրիք, վէ էյեր ախլադ ու մէշքպիլմիլ խայր
ամէլըր իլէ տօնանմամըշ իսէ՝ աշիքեար շէյ տիր
քի սահիհ իման պիլտէ թէքմիլ տէյիլ տիր:

Լ. Այն պէյիւք սէս իլէ չաղըրաք Յիսուս վէ
տէտի՝ Լա Փէտէր, սէնին էլինի Քիւնէ Էպիսկոպոս
Էպիսկոպոս:

Այն պունու տէյիլնէ թուհունու թէսլմ էթտի:
Քրիստոս պիլըր էպէտի էօլլալէ էօլմէյէլմ տէյիլ-
էօլտիւ: Պիլըմ ճանըմըք թէսլմ էթմէյէ հազդ
վէ մինասիւլ օլտն սաթաթ տախիլ օլունճա, ոլ մէղաք
տախի քի անտէ թէնիմիլի գապուլ էտէճէք տիր:

Պիլ տախի Քրիստոս իլէ եաշատըմըք պէ-
տէլ ճայիլ տիր քի էօլլալ սաթթընտա օնուն կի-
պի տէյէլմ, Լա Փէտէր՝ թուհունու սէնին էլին-
նէ թէսլմ էտէլիլ վէ պիլտէն քիմ տիր օ՝ քի
Քրիստոստա եաշամադ իսթէմէսին. ումարըմ քի
պունտա պունու իսթէմէյէն քիմնէ եօդ տուր: Լ-
յէր Քրիստոստա էօլմէք իսթէր իսէք՝ շիմտէն
սօնըրա ճէմի էօմիլմիլ կիւնլէրիտէ Քրիստոստա
եաշամադ կէրէք տիր: Քէաշքի պիլ տէ Առաք-
եալ իլէ պիլըրդ տէյէլտիլ:

Պաշա եաշամադ Քրիստոս վէ էօլլալ քիս
Փիլիպ. Ե. 21:

ՕՆՍԵՌԻՉԻՆՅԱԻ ՎԱՋ

ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ԳԼՅԱՄԸ ԻԲՁՐԷ

Քրիստոս էօլե-լէրդէն Կելեկէ՝ «յա-մա-լաւն» եւ
Կելեկէ՝ օլաւ-՝ Ե. Կորնթ. Ժ. Ե. 20

Պու կիրակի կիւնիւ Քիլիկիայի Րապարմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն գըյամ ալմասընն եօրթուսունու
թուլթար, վէ ծնուն պու կիւնքի վաղը սալթ Քրիս-
տոս յալեաւ-ըն իւղէրինտէ տիր. լաքին եւ՝ սէվ-
կիւլիւ գարընտաշարմ, Քրիստոսուն եալընըզ էօ-
լիւլէրտէն գըյամ ալմասընը պիւմէք՝ պիղէ հիւ պիւր
Փայտէ էթմէզ. էյէր թէվպէքեար վէ տինտար
քրիսթիանճա պիղ՝ Քրիստոսուն յարութիւնուն-
տան զուհուր էտէն ազիմ թէսէլլիի տէրունի գալ-
պիմիղէ գապուլ էթմէզ իսէք: Պու թէսէլլիի գա-
պուլ էթմէք իչիւն՝ գալպիմիզ հազըր օլմալը
տըր: Մատամ քի պիլլիիզ Քրիստոս պիղիմ ի-
չիւն էօլտիւլիւնիւ, սրտգ իլէ կիւնաշարմըզ իչիւն

թէվպէ էթմէք կէրէք տիր, թա էօլիւմէ տէք, թա
խաչըն էօլիւմիւնէ տէք:

Օլ, սէվմիշ օլտուղումուզ Քրիստոսուն մու-
հապպէթի սէրթ գալպլէրիմիղի եիւմուշաթմալը
տըր վէ աախի պիղիմ իչիւն չէքտիքլէրինէ պէտէլ,
հէփ մինասիպ օլան տէրտտաշըղը վէ գասալէթի
տամլաթըպ վէ հէմ մահսուն գալպ իլէ սիյասէթ-
լէրին եօլունա տէվամ էյլէյէրէք շու խաչըն
էօնիւնտէ տուրուպ տա՝ կէօմրիւքճի կիպի կէօքսիւ-
միւղիւ վուրմագլէ տէմէլլիիզ, Եւ Րապպ, պէն
կիւնահքեար գուլունա մէրհամէթ էյլէ: Եյէր
պու թարզ իլէ կիւնահարմըզ իչիւն թէվպէ է-
տէրաէք՝ օլ զէման, եալընըզ օլ զէման՝ Քրիստո-
սուն գըյամ ալմասը տէյիլ սալթ շաղըզ վէ մէս-
րուրիյէթ եօրթուսու սայըլըր պիղէ, իլա տախի ա-
զիմ թէսէլլիիզ օլուր:

Պու թէսէլլիին իւղէրինէ պիր քաչ թէֆթի-
շաթլար էթմէյէ շիմտի նիյէթիմ վար: Քեաշքի
Ելլահ Րուհ էլ Պուտուսուն ինայէթինի իհսան էյ-
լէմէսինի իրատէ պույուրսուն, շէօյլէ քի ճիւմէմիզ
գալպիմիղտէ պու թէսէլլիի գապուլ էյլէմէտէ օ-
լալմ:

Ե. Քրիստոսուն (Յարութիւնու պիղէ թէսէլլի
վէրմէքլէ կէօթէրիւր քի՝ խէլաս իշի թէքմիլ օլմուշ
տուր: Խէլասըմըզ իզթիզա օլանլարը Քրիստոս պի-
ղիմ իչիւն թէքմիլ էյլէտի: Աէ զէման խաչըն իւ-

չէն խառնելէ կէօրէ պննիւն եկնէնիշ Կիւր. Գ. 1—10:

Իմոյ Առաքեալն պու սեօղլունտէն աղնալըլը քի Քրիստոսուն պու գըյամը պիղէ ապա Ֆայտէ իթմէ՛ էյէր եէնի էօմիւրտէ եէօրիւմէզիսէք. եանի եալնըզ իսիմ թաշըյուպ տէ սահի՛հ քրիսթիյան տէյիլ իսէք: Սիղէ սիւալ էթմէյէ աֆիլ տիլէրիմ, սօրարագ՝ աճապա սիղ տախի եօգարըլըլ շէյլէրի արայօրմըսընըզ, նէրէտէ քի Քրիստոս Ալահն սաղընտա օթուրմուշ աուր: Աճապա սիղ տախի եէրտէքիլէրին տէյիլ իլլա եօգարըլըլարըն հազգընտա տիւշիւնիւյօրմըսընըզ: Պու կիւնէրտէ գալլէրիմիզ նէրէտէ իտի, սահի՛հն Քրիստոսումը վէ հալա էյլէմի տիրէր, եախօտ տիւնեատա վէ տահա օնուն պաթըլըլըզարըլ իլէ մի տիրէր: Իօմիւմիւզ տախի Քրիստոս իլէ Ալահտա սաղլանմը՛ մը տըր: Հէյ վախ, եա գարընտաշարըմ, էյէր պիղ տէ Քրիստոսուն գըյամընըն եօրթուսունու քրիսթիանլարըն չօղու կիպի թութտուգ իսէ՛ աշեքար տըր քի՛ Քրիստոս իլէ պէրապէր գըյամ ալմատըզ, վէ կիւնահլարըն մէզարընտա հալա սաքին օլմաքտայըլ:

Պազաթ Պօղոս առաքեալ պիղէ նէ՛ տէր.

Եա՛ «յ»յան գալի, վէ էօլէլէրտէն Կիւրիւ. վէ Քրիստոս «էնէ զնէլէր եպէ՛է» Կիւր. Ե. 14:

Բ. Քրիստոսուն գըյամը պու տիւնեատէ վէ

Ճէմի տէրտ ու պէլալարըմըզտա վէ տախի գասավէթլէրիմիզտէ պիղէ թէսէլլի վէրիւ: Մալաւիսիզ տիր քի Քրիստոսուն շայիրտէրի նէ տէրէ՛ն գասավէթլէնմիշէր իտի, Բապպ անլէր իլէ պուլունմատըլը սէպէպտէն: Լաքին Քրիստոս էօրիւլէրտէն գըյամ ալտըզտան սօնղրա կէօրիւնտիւ անլէրէ գասավէթլէրինէ թէսէլլի վէրմէք իլլան: Քրիստոս գըյամ ալմաղտան էվիլլ շայիրտէրիսի սէվտիյի կիպի՝ գըյամ ալտըզտան սօնղրա տախի էյլէ օէվէր իտի: Քրիստոսուն գըյամընտան սօնղրա օլան Ինճիին նապիլլէթինի օգուտուղունուզտա՝ կէօրէճէքսիսիզ քի նէ թարլ իւղըն օ՝ գասավէթլի շայիրտէրինէ թէսէլլի վէրմէյէ հէմ օնլարը տինտէ սապիթ էյլէմէք ճահտընտա իտի: Էյէր պիղ Քրիստոսուն շայիրտէրի իսէք՝ պիղ տէ ճէմի զահմէթ ու միհնէթտէ վէ գասավէթտէ օլ թէսէլլի ալաճաղըզ: Եա՛ քրիսթիյան, հէր նէ մէշագգաթ չէքէրիսէն՝ սէնին հազգընա խայրըլը օլմասընա ինանմայըսըն: Պու տիւնեանըն ճէվը ու ճէֆալէրի իլէ՛ Քրիստոս իմանընը թէճրուպէ էյլէր, օնտա սապիթմիսին տէյիւ:

Տիւնեատէ օլան շէյլէրտէն տահա զիյասէ Օնու սէվէրմիսին տէյիւ մուհապլէթինի թէճրուպէ էյլէր: Ղանընըն թէսէլլի իլէ իսէլաըլ իլլան Օնա իւմիւտ էտէրմիսին տէյիւ իւմիտինի թէճրուպէ էյլէր: Հէր քաշ տէֆա քի Ալահ աղ չօգ սէնի թէքտիր էյլէր իսէ՛ սալա զօրգմա, իլլա թէքտիրինի

Թէհամիւլ իւն գապուլ էտիպ՝ Պօղոս առաքեալն քելամընը հաթըրլան,

Ալի պիւրիւլ Բիւլլահը Կէֆէլէթէ՝ Բոգասպէր Եղեբ Կասիլի Եւրո-Ղարա՝ հէր շէս Ելիլէ Եասրաբ Ե-
պէր։ Օխրա պէօլէ Կասրը՝ Բիւլլահը Կէֆէլէթէ Ե-
լէֆէլէթէ՝ պիւլէ Կալէտար Եւրո-Ղարա Ելիլէ Ե-
Կասր Ելիլէ Կէֆէլէթէ Կիւր։ Հոռվմ. Բ. 28. 18:

Հէր նէ էլէմ պու տիւննաւէ չէքէր իսէն պիւլ քի
Եւրահա ինանանլար իշիւն օլ հաղըրլանմը օլան է-
պէտի ճէլալէ բուպար օլմաղա լայրդ տէյիլ տիւրէր:

Գ. Քրիստոսուն զըյամը էօլիւմ սատթընտա
տախի՝ պիւլէ թէսէլլի վէրիւր. ճիւլիմիլ էօլիւմ
միւլթէլայրդ, հալա պու կէօրէն կէօղլէրիմիլ՝ պու
տիւննա իշիւն գափանաճադ տըր, հալա իշիլէն էլլէ-
րիմիմիլ զըմըլտաթմաղա պիւլէ գատիր օլմալայաճաղըդ
շու. կիւնահտա, Եախօտ տինտարըդ թարիզինտէ կէ-
զէն այազարըմըդ տախի հարաքէթ էթմէքտէն տի-
նէճէքէր տիր, հալա շիտտէթ իլէ վուրան Եիւրէյին
շու վուրուշտըր տինէճէք տիր, վէ պիր սէօղ իլէ
տէմէք իսթէրիւմ քի՝ թէնիմիլ զըմըլտանմաղ վէ
տույմաղ օլուպ էօլիւմ հալալէ մէղարա տիւշիւպ տէ
թօղ վէ թօիրադ վէ գուրալարա Եէյէճէք օլաճադ
տըր:

Եւրո-Ղարա զըմըլտալարըմ, էօլիւմ հիւպէթլի տիր,
էօլիւմիւն զիքրիյէթի ինսանա սօլուդ կէլիր, հէր
շէյտէ փէրլասըդ օլան քիմսէ պիւլէ էօլիւմտէն գօր-

գար: Լաքին տինտար քրիսթիյանըն հազընտա էօ-
լիւմ քէնտի մէրքէլնի զայպ էթմիշ տիր: Քրիս-
տոս զըյամէթ վէ հայաթ տըր: Օնա իթտիգաթ
Էտէն էօլսէ պիւլէ Եաշայաճադ տըր, վէ հէր Եաշ-
յըպ օնա ինանան էպէտէն էօլմէյէճէք տիր, Յովհ-
ԺԱ. 25:

Պունա Բանըլիւն տէյիլ Սարթայա Քրիստոս
սիւալ էյլէտի: Լաք քրիսթիյան, տախի սանա Քը-
րիստոս պունա ինանըմըսըն տէյիլ սիւալ Էտէր:
Տէ իմտի, ինան վէ էօլիւմտէն գօրգմա. Քրիստոս
սէնին իշիւն էօլտիւ, սէնին իշիւն զըյամ ալտը, վէ
սէնին իշիւն Փէտէրին սաղընտա հալա օթուրուպ
շէֆաաթ էյլէր: Օնա ինան վէ էօլիւմտէն գօրգմա:
Եյէր իմանըն հասթա վէ զայիֆ իսէ՝ Քրիստոս
տահա միւմքիւնսիլ հալլէրէ սէնի տախիլ էյլէմէյէ-
ճէք տիր, նիւնէ քի Փէյղամպէրտէ (մարգարէութիւն)
զիքր օլումուշ տուր:

Ելիւլիլ Գասըք Գըմայաճադ, վէ Կէֆէլէթէ Եաթըն
Քիւլիլ Կէֆէլէթէ Կիւր, Եասիլ ԽԻ. 3:

Եյէր թէքմիլ խէլասընըն հազընտա օլան իւ-
միւալին սէնին քէնտի առալէթինին իւղըն տէյիլ տէ՝
Օնտա իսէ, էօլիւմ սատթընտա Քրիստոս սանա
թէսէլլի վէրիւլ՝ նիհայէթէն էպէտի փատիշահըղընա
գապուլ էյլէյէճէք տիր: Պիւլմէմ քի աճապ հաս-
թա օլան պիր տինտար քրիսթիյանըն Եաթաղընըն
Եանընտա հիւ պուլունմանըդ վուղու պուլուպ տա
նէ թարղ իւղըն էօլտիլիւնիլ կէօրտիւնիւլ միւլ:
32

Պէտքէ քիմնէ շաղըդ վէ թէշէքքիւր իլէ էօլիւրօ.
զերա օնուն հագգընա եաշամագ Վրիստոս տըր վէ
էօլմէսի քեար, վէ Պօղոս առաքեալ իլէ տէյէպլի-
ւըր.

Եւ իօլեմ' «էրն արեւմտին հանին, եւ մէլաք՝ «է-
նն զալէպէն հաճին: Լաւն Բաղդադէլ Յիսուս
Վրեմիոսոսն լաւութաւ իւր տեղէ զալէպէն վերէն
Ալլահա շէտր օլոսն, Ա. Կորնթ. Ժ. Ե. 55—57:

Դ. Քրիստոսուն գրամը՝ հօլւէրին իւմիւմիւ
գրամէթինտէ գրամ ալմամըզ իշիւն պիղէ թէսէլ-
ւի վէրեր: Ս'էզարըզլարա նազար էյէյին, նէրէտէ
քի հօլւէր տէրին ույգուտա ույուրլար, օնլարը քիմ
ույգուտան ույանտըրմաղա գատիր տիր: Լաքին տինդ-
էյին Քրիստոս նէ տէր,

[illegible]

Ամա պիլի տէյէճէք, էօլււեր նի՛ճէ սիրիւրէրէր,
վէ նէ թէն իլէ կէլըրէր. ձէվայ հտէր Պօղոս ա-
ռաքեալ,

[illegible]

Մէսէլա թօխում էէրէ էքլէմէն տիր, էյէր տիրիւ
մէսիննի արզուլէրիսէն.

Լուսինն զլուսինն հասնի արեւելի, ինչ զի-

քե-+լե-+պե ե+իւնք, զե-րե-+սի-ղլե-+պե գաւաւք: Շէ-
 քեֆաիղլե+պե ե+իւնք, շէրեֆաե գաւաւք, զայլֆլե+պե ե-
 +իւնք, գո-ւլլեմպե գաւաւք, նեֆաանի ընէ ե+իւնք, րո-
 հանի ընէ գաւաւք. Ե. Կորնթ. Ժ. Ե. 42—44:

Չիւրիւմէյէ, միւսլիմէլա զան պու թէն՝ էօլիւլէ-
րին թարլասընտա էօլիւս էքիլմէն, վէ զըյամէթ
կիւնիւնտէ տէ զըյամ ալմալը տըր,

Օրբա պէն պիւլիբ՝ թի՛ Զիսաւ երկնիս՝ ապա պըր-
վէ աշուրպիւ լիօթրագրաւ պո-րանագ պըր, վէ պո-րե-
քիսմէն աշուրա պո-ր լիւնիսի հէլաշ երկնիս, լիւնիս օլ-
մագաղղէն երկն լիւահը կեօրեմէյիս, ճո-ր թի պէն թիւ-
պիս կեօրեմէյիս, վէ կեօղէրիս ճաւ շապար երկնիս, վէ
գալքիսի պէյիւ, Յոբ ԺԹ. 25—27:

Օրհու Րապոյ լեւորեւ պէր էմբե ասեմ եւե՛լ պաշ
ճեւեյնն աեւե եւե՛լ լեւահըն պոյո-սո- եւե կեօտակն
էնեմեւ, լե -Բրիտանիա եօւն-ընթե իմեւա պեքեւե-
մեւեւ: Անդէն սօղոս պեղ պագե Գաւան եաշայանաւ,
օղոս եւե պերասպէր Րապոյը հաժարա Գարշեւանաղա
պո-լո-լեւորա Գապրեւանաղա լե պեյեմե պայմա
Րապոյ եւե շեւանաղա: Իմոյ պո- աեօղեւ եւե պեքե-
պեքեւեյե Բեւեւե լեքեւ, Լ. ԹԿԵ. 15—17:

Պէլն քրիսթիան գարննտաշարմ, պիղ տախի
պու սեօզէր իլէ պիրիպիրիմիղէ թէսէլն վէրմէնիիզ:
Մէզարլար արաքնտա մահսուն գալպ իլէ վէ պէլքի
կէօզ եաշը իլէ կէզնյօրըզ: Իւմիտէրի օրմայանլար
կիպի սիզ տախի գասալէթէնմէնիիզ: Օւրա է-

յէր ինանըրսաք քի Քրիստոս էօլիւպ տէ՛ էօլիւլէր տէն գըյամ ալտը, էօյլէ տէ Ալահ Յիսուսուն վա- սիթասը իլէ ույույանլարը գալտըրաճագ տըր: Ի՞օլիւ- լէրին գըյամէթ կիւնիւնտէ՛ Քրիստոստա էօլէն տօսթլարըմըղը վէ ագրապալարըմըղը Քրիստոս ու- յանտըրաճագ տըր:

Ի՞յէր պիղ Քրիստոստա էօլիւր իսէք՝ պիղի ծն- լար իլէ պիլըկ ույանտըրաճագ տըր. տախի շէօյլէ քի տայմա Տապպ իլէ օլալմ:

Ա՛հ, էօլիւլէրին գըյամէթ կիւնիւ հա՞նլը կիւն տիր, քի ծիւմլէ ատէմլէր գըյամ ալաճագ տըր, եա՛ էպէտի հայաթա, եա՛ էպէտի շէրիաթըն պէթ- նամլըղընա տօղըու, վէ շիւմի ծիւմլէ քիլիսէտէ հա- գըր պուլունանլարըմըղա արթիլէ տիր տէմէմիղ քի ծիւմլէմիղ տէ էօլէճէյիղ վէ սօն կիւնտէ գըյամ ա- լաճագըղ եա՛ էպէտի հայաթա, եա՛ էպէտի պէթ- նամլըղա տօղըու:

Եա՛ Տապպ Յիսուս Քրիստոս՝ Գուրթարըճը- մըղ, Հաքիմիմիղ, Գըյամէթիմիղ վէ Հայաթըմըղ օլան՝ սանա եալվարըրըղ, քի սէնտէ եաշամաղը, սէն- տէ էօլմէյի, վէ էպէտի հայաթա գըյամ ալմասընը պիղէ լութֆէն իհսան էյլէ:

ՓՆՅՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՎԱԶ

Ա

ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ՄԻՐԱՃԸ ԻԻԶԻԷ

Սօնկրա ծն պերնէ՛ ծնար աօֆրապա շիւր-րու-ր էտէն՝ քէօրէնաթիւ. վէ ծնարա իմանալը վէ «էրն եւ-րէտէ օլա-գլարը ելնն լապլը էյլէտի, թէ ծնա- գըյամ էն- թիշ կէօրէնլէրէ ինանապըլար:

Ալէ ծնարա պէտի՛ Պի-լի-ն պի-նէպա լարըլ՝ քի-օլէ մալի-գա Լանիլ լապ էպիւ: Լանալը լաֆ- լիկ օլունան գո-րլո-լաճագ, վէ ինանապանըն ի-գլէ- րնէ հի-տի ալապ օլունաճագ: Ալէ ինանապարաճ ար- ալաթիլէր ինրա օլունաճագ. պէնի՛ ապըմ իլէ ճիւնլէր լըգարաճագլար, էէնի պիւլէր պէօյլէյէճէտլէր, էլլանլար լո-լաճագլար, վէ էօլմէ՛ կէլիլէր շէն էլէ- լէր պալի՛ ծնարա ապա թէպէր վէրօյէյէճէտ. հաալա- լարն ի-գլէրնէ էլլէր գոյաճագլար, վէ ծնար ապա- լաճագլար: Իմի Տապպ ծնարա պէօյլէպիտիւն աօնկրա կէօյէ էօգարը ալմալը վէ Ալահըն ապընապա շիւր-

Կո-: Այն ժամ Եփրայ հեր եկերտէ լապ էպերէն ի-
րի: Այն Բապայ պիւնէնէնէն աւել էպեր իրի, Վէ
խնա օլունան պապիւնէն իւն սեօլն- իսպաթ էպեր իրի.
Մարկ. Ժ.Օ. 14—20:

Պիւնի-ն պիւնիս էարամապա էաթար, տէր
Յովհաննէս առաքեալ (Ա. Յովհ. Ե: 19): Այն
Յիսուս Քրիստոս Ալլահըն փատիշահըղընը եանի
քրիսթիյան քրիստիսիւնի պու եարամազ տիւնեատա
գուրմազ իչին՝ Փէտէրին գուճաղընտան էնիպ ա-
տէմ օլուու, պունուն իչին աուրուպ թալիմ վէ-
րիւ իտի, պու սէպէպտէն ճիւմէ էլէմէրի շէքէր ի-
տի, վէ պու էճիլտէն էօթիւրիւ գըյմէթլու գանընը
սէօքէրէք խաչըն իւզէրինտէ էօլտիւ՝ քի պիլի հէր
կիւնահատէն փաղէյէ. իիւլասայի քէլամ պու սէ-
պէպտէն էօթիւրիւ էօլիւէրտէն գըյամ ալար՝

Քէ օ էօլի-ձի- պաթիւս էյէյէ, Վէ հայաթ Վէ
էօլի-ձի-պէ-յի- զապիէ էնիւնէ Խնիւն լապիւսալ ի-
ւէ պէյի- Բ. Տիմոթ. Ա. 10:

Խէլասըն իհսանը եանի կիւնահըն աթվը սատա-
գաթ ալար՝ էն պէյիւք օլան կիւնահընեարա սատա-
գաթա նազարէն. էվվէթ (Օ) բուհանի հայաթ հէմ
գուվվէթ տիր ալիլիյէ տօղրու. — Պու ճիւմէսի-
նի Քրիստոս իճրա էյէտի թէվպէ իտիպ՝ վէ ծնա
իման էտէն կիւնահընալար իչին: Խմաթ օնուն ի-
ւէ թէմամ օլմուշ ըսը տիւնեա իւզէրինտէ, զայրու

պիր իշ եօղուտու ծնա էթմէյէ իլլա թէքրարէն կէօ-
յէ չըզըպ տիւնեանըն եարաթըմասընտան էվվէլ
մալիք օլտուղու ճէլալէ նայիլէն՝ Փէտէրին սաղընտա
էպէտի փատիշահ վէ քիլիսէսիսէ պաշ քեահին մի-
սալի օթուրմասընտան մատա:

Խմաթ պու կիւն քրիսթիյան քիլիսէսի՝ Քրիստո-
սուն Միրաճընըն ճէլալ եօթիւսունու թուրմագ-
տապ պուլունուր, վէ պունուն իչին պու կիւնքիւ Խն-
ճիլին տէյիշաթընը՝ միւթալամըզա շայան պիր թէ-
Ֆէքքիւրիյէթ օլմաղա այրըտըմ:

Քրիստոս զըյամընտան սօնկրա քրոք կիւն գա-
տար տահա տիւնեա իւզէրինտէ գալար. Ալլահըն
փատիշահըղընըն խուսուսունտա շայիլալէրինէ սէյ-
լէյէրէք:

Ա. Տէնիր Խնճիլտէ՝ Սօնկրա ծն պիւնիս՝ ծնար
աթրապա իւէն էօլի-նի-պի- վէ ծնարա իմանալ Վէ
սէրի էէ-րէ-վէ օլա-գըլարը իւէն Բապէր էյէպի, Ժ օ-
նա- գըլամ էնիւն օլա-գըլար-ն էօլի-նի-պի- իմանա-
պըլար:

Խշթէ նէ կիւնիւք վէ էնկէլ պուլունմագտա օլ-
տուղունու Ալլահըն փատիշահըղընըն եօլունտա կէօր-
մէքտէյիլ, քի օ իմանալըլըգ տըր. օ սէրթ վէ
փէգ եիւրէքտէն հասըլ օլուր: Յիսուս քէնաթի գը-
յամը հագըրնտա էվվէլան սղանէն սէյլէմիշ իտի,
Յիսուս գըյամընտան սօնկրա Մարիամ Մաղթա-
ղէնացիէ կէօրիւնտիւ, վէ սայրի գարըլարա աալի,

սօնուհետա Պետրոսա տա կէօրիւնտիւ, եօղուաու օնլարա տա՝ կէօրէնէրէ ինանմամայա պիր սէպէպլերի: Օնլար սահիհէն Քրիստոսուն էօլիւլէրտէն գըյամ ալաճաճաղընը պիւլիլէր իտի. նէ՛ իտի օնլարըն իմանսըղըգ սէպէպլի, վէ պու էմնալ իմանսըղըգ Թոմաստա՝ վէ տախի սայլի շայիրտլէրտէ կէօրիւլիւղ. պու թէհլէքէտէն օնլար աղատ տէյիլէր իտի: Պու իմանսըղըգ էնկէլ օլուր ատէմին Ալահըն փատիշահլըղընա կիրմէսինէ: Ալահըն փատիշահլըղընըն դափուսու եալընըղ մահճուպ իմանտար իչլեն ալըլմըշ տըր, պու իման թէվպէքեար վէ քըրըք եիւրէքտէ եալընըղ քէօքէնիր: Պու սէպէպտէն սահիհէն Փարզ ըտը Քրիստոս գըյամ ալըպ շայիրտլէրինի գալլէճէ գոլվէ վէթսին՝ քի օնլարըն վասիթասը իլէ Ալահըն փատիշահլըղընը պու տիւնեատա գուրուպ՝ ատէմլէրի Քրիստոսուն իմանընա կէթիլսինլէր տէյիւ՝ աղ վազիթտէն սօնկրա Առաքեալար վաղճըլար օլաճաղար ըտը պու տիւնեատա քրիսթիյան իմանընըն հագգընտա: Պու սէպէպտէն ճայիղ տէյիլ իտի եիւրէքէրինտէ էսկի մայանըն իմանսըղըղը գալմասը: Իչթէ Յիսուս՝ շայիրտլէրի սօփրատա օթուրտուքտա օնլարա կէօրիւնտիւ վէ իմանսըղ հէմ սէրթ եիւրէքլէ օլտուղարը իչլեն թաղիր էյլէտի, պու թաղիր մուհապպէթտէն կէլտի, վէ օնլարըն խէլասընա՝ հէմ պիւնէրճէ վէ միլեօնճա ատէմլէրին խէլասընա պաղար ըտը, օնլարա քի Քրիստոսա ինանաճաղար ըտը

Ինճիլին վաղը վասիթասը իլէ: Սէ թահգիգան Քրիստոսուն թաղիր քէօթիւ կէօրիւնմէտի շայիրտլէրինէ, նիչլեն քի էյի պիւլտիլէր՝ քի Քրիստոս քէնտիլէրինի սէվտի. վէ պու մուհապպէթտէն մէճպուր օլարաղ օնլարըն էյլէլ իչլեն նապիհաթ էյլէտի:

Իմտի եա՛ գարընտաշլարըմ, զանն էթմէյէլմ քի եանի իմանսըղըգ վէ սէրթ եիւրէքլիգ եալընըղ Առաքեալարտա պուլունտու, թապիյաթէն պու իմանսըղըգ ճէմի ատէմլէրին եիւրէքլէրինտէ պուլունուր վէ հալա պիղմ գալպէրիմիղտէ տախի. վէ պիղէ տախի լաղըմտըր իմանսըղըղմըղ իչլեն Րապպ թաղիր էյլէյէ, կէօրիւնիւղ նէ՛ գատար մահճուպ, նէ՛ գատար էյի, նէ՛ գատար մէրհամէթլի, վէ նէ գատար հալմ տիր Ալահ պիղէ տօղու, չլեն պիղէ եարաթըպ հըֆղ էյլէտի, վէ պու էօմրիւն ճիւմէ էյլէքլէրինի իհսան պույուրտու, պու ճիւմէսի իլէ տէ էֆսուն մուհապպէթինի կէօսթէրտի, չէյլէ քի Րապպըմըղ Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ տիւնեայլ խէլաս էյլէտի. վէրտի էվվէլան օլ աղըղ Քէլամընը, հէմլութ ֆուն իհսանլարընը վէ իղղէթին իւմիտինի: Փագաթ քրիսթիյան անըլանլարտան աղ ատէմլէրի՝ աղարը Ալահըն քէլամընա իման կէթիլիլէր, փէգ չօղու իմանսըղանըր, վէ էյէր քէլամէն իմանսըղըգ էթմէյլէր իտէ տէ՛ գալպէն վէ ամէլէն իմանսըղանըրլար. մէսէլա իմանսըղըղըն նիշանր տէյիլ

մի տիր, նէ վազըթ առէմէր սայրի քիթ ապարը Ալա-
հըն ազիզ քէլամընտան զիյատէ սայրա՝ տահա էյի ծն-
լարը օգուրլար իսէ: Իմանսըզըզըն նիշանը տէյիմի տիր
Ալահըն քէլամընը հէր կիրակի կիւնլէրի քիլեհտէ
իշիթէրէք իծրասընտա օլունամամար. տախի Ալա-
հըն քէլամընըն եարտըմը իլէ եէօրիւմէյիս՝ պիր էյի
քրիսթիյան կիպի տինտարէն պու տիւնեատա էյի իպ-
րէթ կէօթէրէրէք եաշամամար: Իմտի քրիսթիյան
անըլանլարըն փէզ չօղլարը իմանսըզլանըրլար. էյէր թէ-
ֆէքքիւրէն տէյիլ իսէ, շէօյլէ քի ամէյէն տիր: Ալ-
լահըն քէլամըն դալպլէրինէ հիշ պիր թէէսիր էթ-
մէզ՝ թա թէվպէ էտիպ Բապպա տէօնմէզլէր իսէ.
Բապպ չաղըրըպ տէօնիւնիւզ տէր, տէօնիւնիւզ եա տ-
տէմէր պանա — թէվպէ էտինիզ — իման էտի-
նիզ վէ խէլատ պուլաճագսընըզ, Փագաթ առէմէր
Ալահըն սէտասընը տույմաղա սաղըր օլուրլար, ամ-
մա թէնին վէ տիւնեանըն սէտասընը պիրտէն տու-
յարլար, վէ տալի շէյթանըն օլ կէնիշ եօլունտա
եէօրիւմէսինի չափուգ տույարլար քի ղայըպա տօղրու
կէօթիւրիւր: Եա դարընտաշլար, Ալահըն քէլամը-
նա տօղրու պիզ տախի սաղըր օլմայալմ, օ քի պի-
ղի թէվպէյէ, իմանա վէ Քրիստոսուն մուհապպէ-
թինէ, վէ էպէտի ճէլալէ տավէթ էտէր: Ալ էյէր
Ալահըն քէրէմի իլէ թէվպէ էտէրէք իման իտէրսէք
Բապպա՝ թէքըար Բապպըն պիղէ թագիր էյլէմէյէ
հագղը վար տըր, նէ՞ դատար ղայըֆ տըր իմանը-

մըզ, նէ՞ դատար սօֆուգ տուր մուհապպէթիմիզ,
վէ նէ՞ դատար գարանըզ տըր իւմիտիմիզ, ահ, հա-
լա տինտար քրիսթիյան պիլէ զօր շէքէր կէօյէ կէօ-
թիւրէն օ էյի եօլտա եէօրիւմէսինտէ, վէ ծնա տա-
խի իմանսըզ վէ սէրթ եիւրէքլի օլտուղու իշին
Քրիստոսուն թագիր էյլէմէյէ հագղը վար տըր:
Սահճուպանէ ծնուն թագիրինի՝ եանի Բապպըն
մայհիւճէսինի դապուլ էտէլմ, թահգիլան ծնուն սայ-
րի մէրամը եօգ տուր, իլլա կիւնահէն օլան հասթալը-
ղըմըզա շէֆա վէրսին, իմանըմըզ գուվվէթլէթսին,
վէ սէօնմիւշ գալպլէրիմիղէ Ալահանի մուհապպէ-
թին աթէշինի ալէֆլէթսին, քի օ փատիշահանի
նօմոս տուր Ալահըն փատիշահըղընտա, եանի Քրիս-
տոսուն տիւնեատա օլան քիլեհտինտէ:

Բ. Իմտի իշիտէլմ շիմտի Քրիստոսուն շայրտ-
լէրինէ տօղրու վէրտիյի թէնալիհինի քի տէր՝

Ալլաբընըզ պի-նի-ն պի-նէպա ճի-նէ մախլէ-գա
Ինճիլ վալ էպին:

Ալահըն փատիշահըղը պիւթիւն տիւնեայա եա-
յըլաճագ տըր Ինճիլին վաղը վասիթասը իլէ, Ա-
ռաքեալլար Ինճիլի առէմէրէ էօյրէտէրէք վազ էյ-
լէտիքլէրինտէ, նէ՞ պըչագ գուլանըրլար ըտը, նէ՞ գօր-
գուտուրլար ըտը, վէ նէ՞ տէ սայրի շէյլէր իլէ զօր-
լարլար ըտը առէմէրի Քրիստոսուն քիլիսէսինէ կիր-
մէսինէ, էվվէթ՝ իմանըն քէլամլէրի իլէ, մուհապ-
պէթին քէլամլէրի իլէ, մահճուպանէ քէլամլէրի իլէ,

նաորհալթ վէ թալիմաթ քելամէրի իլէ թէքլեֆէ-
տէրլէր իտի: Իմանտա զօր էթմէք լազըմը ևօզ
տուր, Քրիստոսուն քիլիսէսի պէցլէ շէյլէրէ մուհ-
թաճ տէյիլ տիր:

Չի-նիէ ճէնիկիլն պիւսկալը ճիւմանի պէյիլէր
լաւն հիսարլար երգմագ իլէ-ն Ալլահ ելէ գո-վէլիլէ
պիլլէր, Բ. Սորնթ. Ժ. 4:

Պիլ ճէնկէշիլիլ Բ-հո-ն գըլէն ելէ իւ Ալլահըն
իւլալը Գըր. Եփես. Գ. 17:

Ալլահն քելամըն թալիմաթընտան մատա պիլ
թալիմ վէրէմէյիլ, էսիլ վէ եէնի ահտնամէտէ օ-
լան Ալլահն քելամը իմանըմըն թէմէլ տիր, վէ
տէյիլ շու վէ պու ատէմին տէյիլաթը. վէ քիմսէ
տէմէսին քի Ինձիլ Էֆքնարըմըզ վէ շէօհրէթիմը-
զէ նաղարէն թէֆսիր էտէրիլ, հաշա, պիլ զայէթ
հիւրմէթ սունարըզ Ալլահն քելամընա, թէֆսիր
էթմէյիլ իսթէտիլիմիզէ կէօրէ, իլա թէֆսիր էտէ-
րիլ Ալլահն քելամը իլէ. Աղիզ քիթապ՝ Աղիզ
քիթապլար իլէ թէֆսիր օլունուր, նիչիւն քի Ալ-
լահն քելամը փաղ տըր հէմ տախի՝ Այադլարըն-
զա լըրալ վէ իլլէրիկիլէ լըրգ Գըր. Սաղմ. ՂԺԲ.
105: Էպէտի խէլասըմըզա մախսուս օլան շէյ պէյան
տըր, շէյլէ քի պիլ ուֆաղ չօճուզ պիլլէ Փարզա
կէօրէ թալիմ օլունսա աննամայա գատիր օլուր: Ալ
Ալլահն փատիշահլըղընա տախիլ օլմագ իչիւն ճիւմ-
լէմիլ չօճուզլար կիպի օլմալըլը, Քրիստոս տէտի՝

Ալլէլէ+ Գէրիմ պիլ, էյէր պէօնիլլէնիլ վէ լըր-գ-
լար կիպի օլմալըմըլ կէօրէլլէնիլ փատիշահլըղընա տալա
կիւնիլէնիլ. Սաղմ. ԺԲ. 3:

Իմտի մահճուպ օլմամըզ լաղըմ տըր, վէ հա-
լիմիզ վէ էյլիք վատիթասը իլէ կէրէք տիր,

Տիլիլն պէօլն մահն-պըր-գ իլէ գապու-լ էպէլէ
ի ճանընըլ իլլաա օլա, Յաի. Ը. 21:

Ինձիլ Ալլահն գուվլէթի տիր՝ ճիւմիլ ի-
ման էտէնլէրին խէլասը իչիւն էվվէրա եէհուտիլէրին
պատէհու-թայիֆէլէրին հազընտա: Ինձիլ եալը-
նըզ Ալլահն ըուհունուն թէսիրաթը իլէ գատիր
տիր՝ եիւրէյի վէ ատէմին պօղուզ մէշրէպիլի թէպ-
տիլ էյլէմէյէ: Թաալիյաթի օլան պօղուզըլըմուն-
զու վէ էօլմիւշ գալպիմիլի Ինձիլ եալընըզ գատիր
տիր շիֆա վէրիպ զըյամ վէրմէյէ եէնի ըուհանի
էօմիւրէ տօղու: Պիլ թիւն տիւնեայա՝ տիւնեանըն
հէթ թարաֆընա ճիւմիլ ատէմիլէ, եէհուտիլէ վէ
թայիֆէլէրէ Ինձիլ վաղ օլունամագ տըր — պա-
ղըլըրըն միւպարէքիլնէ նաղարէն՝ վէ պաղըլարըն լան-
նէթիլնէ. նիչիւն քի Առաքեալ սէյլէր:

Օլլա կէրէ իլլաա պո-լանագ իմանիլլէնիլ պա-
պընա Ալլահա Քրիստոսուն իօշ ըտիհասը իլ, պա-
ղըլարընա էօլն-իլէն էօլն-իլ ըտիհասը պաղըլարընա
իսէ հայալի իլէն հայալի ըտիհասը իլ. Բ. Սորնթ.
Բ. 15, 16:

Թահգիլգան Ալլահ տիւնեայը սէվէր, Ալ պո-

Քառասն հինգերորդ խմբի խմբագիր Օղակ-ն-վերայի,
Ըստ ինչի մասին ինքնուրույն զայն շնորհակալ, ինչպես և այլոց հա-
յախա մասին շնորհակալ, Յուր. Գ. 16:

Այն պունուն իշխն պիւթիւն տիւնեսայա կէօնտէր-
տի Վրիստոս առաքեալաբը՝ Ինձիլի պիւթիւն ա-
լէմէ իլանէն՝ վազ էյլէմէյէ օլ խաչա չըզմըշ, էօլ-
միւշ, դըյամ ալմըշ, կէօյէ միրաճ էթմիշ խէլաս-
քեար օլան Յիսուս Վրիստոսու, վէ օնա պլինլըճէ
վէ միլիօնճա ճանլար ինանարազ խէլաս օլտուլար:
Վրիստոսուն քիլիսէսի տիւնես իւզէրինտէ եայլտը,
վէ Բապսլն ճիւմէ խանէսի օլ վազըթտա Ալլահն
խէլասընը կէօրաի:

Տաղաթ առաքեալարն վաղթընտա՝ թէմամէն
միւրատա վասըլ օլունմատը, իմտի պիղիմ կիւնէրի-
միւրէն շիմտի թէքրար վաղ օլունուր Ինձիլ պիւ-
թիւն տիւննայա. Ինձիլին վաղճըլարը Ասիանըն վէ
Արապիստանըն զայեթ եապանի մահալէրինէ կիթէ-
րէք էջրէտիրլէր վէ վաթթիղ էաերլէր ճէմի միլլէթ-
լէրի, Փէտէրին՝ Օղուլուն վէ Ազիզ Րուհուն իս-
մինտէ. տախի օնլարա թալիմ վէրիլլէր քի հըֆը
էյլէսինլէր հէր նէ քի Քրիստոս օնլարա սըփարըշ
էյլէտի իսէ: Այն իշթէ Քրիստոս քիլիսէսի իլէ պէ-
րապէր տիր հէր կիւն թա տիւննանըն սօնունա
տէք:

Համայնից տախտի խելասըն ինճիլի վաղ օլունմագ-
տա տըր քի հէր կիրակի կիւնիւ իշխիթմէքտէյիլ,

Չէ պիղատէն հիչ պիլիւնին իշխմէտիմ տէմէյէ սէպէ-
պի եօգ տողը:

Պիղղեմ եպրնբղ Մովսէսիմիզ վէ փէյղամպէր-
լէրիմիզ եօգ՝ իլա վէ տախի տիլի Ալլահըն էվլատը
օլանն Յիսուս Քրիստոսունուզ վար տըր, տախի
օնուն ահտը՝ քի օնուն վասիթասը իլէ խէլասըմըզ
իշին Ալլահըն մէօհրիւ անըան Ալլահըն քէլամը՝ քի
էվլէրիմիզտէ պուլունուր, (եախօտ իսթէրիսէք օնա
մալիք օլապլիլիլիզ) եանի էսկի վէ եէնի Մուգատ-
տէս Քիթապլար: Ամնա աճապա եիւրէքլէրիմիզ-
տէ էտինմէքէմիլիզ օնու, իմօն էտէրմիլիզ եիւրէք-
տէն Րապսըմըզ Յիսուս Քրիստոսա, իշիտին նէ
տէր:»

Գ. Ահա, Թե՛ք Բնանալու Լաթիկը Ելա-բաա Ինչաա Ե-
լանա՞ք Կըք, Գէք Թե՛ք Թե՛ Ենան ԷԼԻԵԼԷ ԳԻ-ԴԵ Ել-
նանա՞ք Կըք:

Իշթէ պիր թարիք վէ պիր եօլ վար խէլասըմը-
ղա՛ պու քէլամտան հիշ պիր նօգտա սիւնմէյէճիք
տիր. Լիւօ հէօ եէր կէշէհէլէր՝ ահա պէշի՛, էօղլէրի՛
ապա կէշէյէհէլ Կիւր. Յատթ. Ի՛Ղ. 35:

Քրիստոսս վերլիաի կեցիւն վէ եկրին ճէմի հիւ-
քիւմէթի, Փէաէրին սազընտա օթուրան Քրիստոս
պու մինվալ իւզըէ պիղի նիզամա վէ շերիաթա կե-
թիրէճէք տիր. հէր քիմ իման էտիպ վաճթիզ օ-
լուր իսէ խէլաս օլաճադ տըր, հէր քիմ իման էթ-
մէզսէ հիւքմ օլուհաճադ տըր:

Հիփիսիդ վաճթիդ օլունմուշուզ, հիփիսիլ քրիս-
թիյան անրմըշըզ. Փազաթ վաճթիդ պիղի խելաս
էտէմէզ, էյէր եիւրէքտէն Րապպ Յիսուս Քրիս-
տոսա իման էթմէզիսէք:

Պիր չօգ վաճթիդ օլունշ քրիսթիյանլարա պա-
գընըզ նէ կէօրիւրալունիզ, պագընըզ տախի թահգիզ
տինտար քրիսթիյանլարա քի էօմիւրէրինտէ լուհուն
մէյվէլէրինի վէրերէր. Սո-հապպէնէ, շապպէ, լե-
լաթէնէ, լէհաթ-լէ-, լաթիթէնէ, էյէնէնէ, իմանը, մահ-
ճո-պլո-լո-, նէֆէն զապի էթիէնէ: Չօգ աղաճլար մէյ-
վէսիզ տէյիլէր մի, քի Քրիստոս օնլարտան պի-
հուտէ եէրտէ արար լուհուն մէյվէլէրինի: Չօգլարը
եալընըզ խիմտէ քրիսթիյանլար տէյիլ մի, քի թա-
վուր վէ հարաքէթլէրի իլէ օնլար տինտարըզ գուվ-
վէթլինին թարիթլինի ինքեար էտէրէր, փեզ-չօգ ա-
տէմէր նէֆասնի տէյիլէր մի քի եալընըզ պու տիւն-
եա իշխն տիւշխնիւրէր, վէ սալթ եէրտէքինի ետնի
տիւնեանընընը արարլար, վէ տէյիլ քի եօզարտա-
քինի նէրէտէ քի Ալահն սաղընտա Քրիստոս օ-
թուրուր:

Նէ Փայտէ էտէր օնլարա վաճթիդ, ապա հիւ,
իլա ղայէթ զիյատէ քէնտիլէրինէ հիւքմ արթըրա-
ճազ տըր, հէր քիմ իմանսըզ գալըր իսէ, հէր քիմ
ինանմաղիսէ կիւնահընտա ղայըպ օլաճազ տըր:

Ալահ թէվպէսիզ կիւնահքեարլար իլէ իւլֆէթ
էթմէյէ ապա խօշլանմազ, իմաի իման էտինիզ

Րապպ Յիսուս Քրիստոսա վէ խելաս օլաճադընըզ
Տիգգաթ էյլէ քի իմանըն տիլի իման օլուն, գալ-
պին իմանը օլուն, իման՝ քի մուհապպէթէ Փասըլ է-
տէր, իման՝ քի սէնի Ալահըլա վէ ատէմէրին ա-
րասընտա պիր միյանճը վէ խելասքեար օլան Քրիս-
տոսա կէօթիւրիւր, իման՝ քի էյի ամէլլէր իլէ մէյվէ
վէրիւր, շէյլէ քի հէր էյի ամէլլէրինտէ Ալահն ա-
զիմ իսմինէ թէշէքքիւր սունասըն, նիհայէթինտէ
տախի մէրհամէթի իլէ էպէտի հայաթա մալիզ օ-
լասըն:

Ղ. Րապպ Առաքեալարըն իմանընը նիշանլար վէ
միւճիւզէլէր իլէ թասթիլէտի տէյէրէք:

Աէ ինանալարապա պո- ալաթիլէր իման օլունա-
ճազ. պէնիս ապրէ իլէ ճէնիլէր լեգարաճապլար, էէնի
տիւլէր «էյլէնէնէնէ», էլլանլար լո-լաճապլար, վէ
էօլէ-էնիլէր շէն էլլէնէր պաթի՝ օնլարա ապա էէ-
պէր վէրէնէնէնէ. հաալալարըն է-էլլէնէնէ էլլէր գոյա-
ճապլար, վէ օնլար ապալաճապլար:

Առաքեալարըն թէվարիսի վէ տախի ագտէմքի ա-
ռաքելական քիլիսէ պէյանէն կէօթէրիւր քի Քրիս-
տոսուն պու էմրի՝ հիւրմէթէն Առաքեալարտա իճ-
րա օլունտու, վէ տախի օնլարըն վազը իլէ Քրիս-
տոսա իման էտէնլէրտէ: Ազիզ Րուհուն օ միւճիւ-
զաթլը իհասնը՝ օլ վազըթ Խնճիլին եայընապը ի-
շխն իգտիղա իտի, շիմաի Ալահ գուլարընա վէր-
մէյօր: Փազաթ հալա միւճիւզէթ օլունմագտա տըր:

եան գարննաշարըմ, Ալահըն լուծֆէն օլան ինա-
յէթինին միւծիւզէսի իլէ առէմլերին եիւրէյնէ
սողուն: Եւ Ինձիլին վազը՝ Աղիւ Բուհուն վա-
սիթասը իլէ լուհանի միւծիւզէյի իճրա էյլէմէք-
տէ տիր. հազիգաթ միւծիւզէթ տիր պու՝ նէ վա-
զըթ կիւնահքեար կիւնահըն եօլունտան տէօնիւպ՝
արթըգ հայաթ եօլունտա եէօրիւր իսէ. վէ տիրի ի-
մանըն իհասնը վասիթասը իլէ ֆէնաքեարըգ առէ-
մին գալպիստէն տէֆֆ օլուր իսէ, եանի թամահ,
ֆօտուլուգ, վէ առէմին նէֆսանի թէֆէքթիւրլերի-
նին քէօթիւլիւքլերի, քի եալնըղ պու անէտէք օ
աղզընը աշըպ ճայիլ օլմայան քէլամլեր վէ քիւֆիւր-
լեր չըգարըրըտը, տախի պէտ քէլամլեր իլէ դօնըն-
սունա հիւքմ իտէր իտի, շիմտի իսէ եէնի աղըղ ի-
լէ Ալահա շիւքիւր վէրէրէք սայրիսինէ սէօյլեր.

Աղլընդլան հիւ լան լե-լե-+ «եօլ լեֆսան», իւ-
լա էյեր մահ-ը էլմէյէ եգլիլա էպէն լան էյէ «եօլ
վար էսէ, լա էի էլէպէնլէրէ լա-լի վէրէ. Եփես.
Դ. 29:

Տիւշմանըղ, ատավէթ, քէօթիւլիւգ, հէմ զու-
րուրիյէթ էսերլերի՝ տիրի իմանըն վասիթասը իլէ
Քրիստոսուն Ինձիլինէ իման էտէնին եիւրէյնտէն
տէֆֆ օլուրլար: Ա է կիւնահըն զէհիրինի՝ քի էվ վէ-
լան սարսար վէ նիհայէթինտէ պիւ քի էօլտիւրիւր
թէվպէսիլ կիւնահքեարը: Աէօրմէզմիսինիլ ալին-
տար քրիսթիյանը՝ քի հէր սոյըմ խէլասքեարը օ.

լան Քրիստոսա սողըու սէյիրտիր: () շէյթան տա-
խի ալէֆլի աթէշլերինի տինտար քրիսթիյանըն իւ-
զէրինէ աթմադտա պուլունուր — քի օ՝ իմանըն սու-
յու իլէ գատիր օլուր օնու սէօյիւնտիւրմէյէ: Ա է
իշթէ կէօր սուաքեար քրիսթիյանը քի հէր կիւն
աղիլ էլէրինի Ալահա սողըու գալտըրարադ աղիլ-
լիյի թալապ էտէր, քի օնսուզ հիւ պիր քիմնէ
Բապալը կէօրմէյէ գատիր օլամայաճադ տըր: Ալիւնա-
հըն հասթալըղընտան էն էյի քրիսթիյան պիլէ թէնձէ
եանըլարադ հէր կիւն հաստա տըր. ամմա ճան ի-
սէ սէմավի մութլուլուղա հազըրլանըր:

Իշթէ հալա պազը ալամէթլեր վէ միւծիւզէլեր
Բապալըմը Յիսուս Քրիստոսա սահիհէն իման է-
տէնլերին արասընտա իճրա օլունմագտա տըր: Քի-
մին քի կէօղիւ վար իսէ կէօրմէյէ՝ կէօրսիւն, վէ
քիմին քի գուլաղը վար իսէ իշթմէյէ՝ իշթսին.
հէր քիմ քի խէլասըն եօլունու պիլիւր իսէ օնտա
եէօրիւսիւն քի ճանընը խէլաս էյլէսին: Պու խէլա-
սըն եօլունու եէնի ահտ պիլիլէ կէօթէրիւր, քի օնու
Քրիստոս կէօյէ սողըու Սիրաճ էլէտիքտէ պիլիլէ
պըրադտը:

Քրիստոսուն միրաճը հազըրնտա նիյէթիմ վար
ըտը պիր աղ շէյ տահա սէօյլէմէյէ շիմտի, ֆագաթ
վազթըմըղ պու կիւն միւսատէ էթմէտիյիտէն, կէ-
լէճէք վաղըմտա Ալահըն միւրատը իլէ օնուն իւզէ-
րինէ սէօյլէյէճէյիմ. իմտի կէօղէրիմիլ վէ եիւրէք-

քի պիր չօգ աղըըլար չէքիպ ածը էօլիւմ ինէ պիր-
լըք մէզարա ինմիշ իտի, () միրաճ էյլէտի, զնու
էօլիւմ զապթ էյլէմէյէ գապիւր օլաճապը. Ալլահըն
սալէհինի՝ Սաղմուրն տէտիյինէ կէօրէ,

Ճանըըն ճէկէննէ-ճէ (էանի մեղարա) Է-էր+ էլի-էյէ-
ճէ+ան, վէ շէ-րի-+է-+ կէօր-էյէ գօյ վէր-էյէճէ+ան.
Սաղմ. Ժ. Գ. 10:

() Էէնիճի վէ իղգէթլի պիր թէն ինէ մէզարտան
չըգտը վէ զայէթ իւլ ճէլալ ինէ կէօյէ միրաճ էյլէ-
տի. Ալլահ կէ-լոէան+ ինէ՝ Բապպ պօրո- «էրաաը Է-
վէ Էօգարը շէգարը, Սաղմ. Խ. Գ. 5:

Ալլաքիւրլէր օլտուն Փէտէր Ալլահա քի գալարը-
տը քէնտի պիրիճիք մուհապպէթլի () զըլնու կէօյէ՝
օլ իղգէթին թախտընա տօղըու, էվվէթ՝ պիղնմ
ճայիզ վէ հագգ, վէ մախսուս պօրճումուզ տուր
Բապպ Ալլահտան թէշէքքիւր էյլէմէմիզ Քրիստո-
սուն միրաճը հագգընտա. պու միրաճ պիղէ Փայտէ-
սիզ կէօրիւնմէսին՝ նիշին քի զնուն ինէ պիղնմ խէ-
լասըմըզն իշահըզը վար տըր:

Էյէր Քրիստոս կէօյէ ալընմամըշ օլայիտի՝ պէ-
յան օլաճաղիտի քի () Ալլահըն օղու տէյիլիւտի,
վէ զնուն խէլասը պիղնմ խէլասըմըզա պագարագ՝
լայըգ վէ քեաֆի օլամագիտի:

Տախի էյէր Քրիստոս կէօյէ միրաճ էյլէմէմիշ օ-
լայիտի, խէլասըմըզա նաղարէն էն քաթրէ պիր իւ-
միւտէ գատիր օլամայաճաղըտըզ նայիլ օլմաղա: Ալ

էյէր պիղ շիմտի կէօյէ չըգմագիսէք, էօլտիւքտէ ինէ-
ճէյիզ օլ ածը մահալէ, օրայա + զնուրըն գո-րո-րո-
էօլմէլ, վէ ալի-ն «էյի-ն-էլ պիւր, Մարի. Թ. 45:

Իմտի գարընտաշ էմնալ՝ զաղուզում շիմտի
կէօյէ միրաճ էյլէտի. () Հէփիմիզն տիր, էյէր սա-
հիհ իման ինէ զնուն թէնինէ իշահ օլմագ իւմիտին-
տէ իսէք, տիւնեատան այրըլպ արղուլարըմըզ կէօ-
յին մութըլուզումտա իսէ. իմտի Ալլահա եալ-
վարալմ քի պիղէ օլ իհսանլարը կէօնտէրսին, քի
զնլարը՝ Քրիստոս միրաճ էյլէտիքտէ ատէմէր իշին
էտինտի, եանի Ազիզ Բուհուհ իհսանլարընը. շէյ-
լէ քի պունտան պէյլէ Ալլահըն իղգէթինէ տօղըու
եաշամաղա, վէ նիհայէթինտէ տէ էպէտի շատըզընա
վասըլ օլալմ տէյիլ, Քրիստոս կէօյէ Էօգարը ալլ-
ալ, վէ Ալլահըն «աղնիպ օլո-րո-րո-:

Պու քէլամէր ինէ Աւետարանիշ եաղար էվվէ-
լէն վէ էպէտէն Քրիստոսուն վատիշահըզը հագ-
գընտա: Ահ, պիրիճիք Ալլահըն օղու օլան, քի ()
էպէտէն Ալլահըն գուճաղընտա իտի, վէ շիմտի տէ
ճէլալ թախտընա վասըլ օլմուշ տուր. () սահի-
հէն ատէմիյէթ թապիյաթը ինէ միւպարէքլէնմիշ
(ամենօրհնեալ) օլան սուրը կոյս Մարիամըն էվա-
տը իտի. () թէնիմիզ վէ գանըմըզա իշահ օլարագ
շիմտի օթուրուր իղգէթլի թէնի ինէ սէմատա՝ ()
քի խաշ իւզէրինտէ կիւնահըլարըմըզ իշին աւըմըշ
իտի: () զնուն վատիթասը ինէ «ալի-էյէթ թապիյա-

Թը կէօյէ տօղըու իւքսէլմէյէ հիւրմէթ էտինտի, իմօ տի Փէաէր՝ Ապէճ օլլա-նա՝ եէր վէ կէօյիւն իւզէ-րինէ հիւքմ էթմէյէ հէր հիւքիւմէթի վերտի, Փէ-տէրի օնու հէր էլինին ամէլէրինին իւզէրինէ մէմուր թային էյլէտի, վէ ճիւմէսինի օնուն այաղը ալթը-նա գօյտու. Սաղմ. Բ. 6:

Այ է պու՝ միրաճը կիւնիւնտէ իճրա օլունտու՝ շէօյ-լէ քի օնլար քէնտինին թաճլարը իտի, օնա ճիւմէ մէլէքէր րուհլարը սէճտէ էտէլլէր իտի, օ՝ պու հագ-լարը իլէ թէմամիյէթի էտինտի: Հիմտի եօգարտա Քրիստոս փատիշահլըգ սիւրէր վէ եէր իւզէրինտէ պուլունան քիլիսէսինտէ տէ գաաիմ օ հագըր տըր: Հիւքմ էտիպ տօղըուլտուր օնու քէնտինին Հէր շէյէ գաաիր վէ ինայէթլի էլի իլէ, Պօղոս առաքեա-լըն քէլամը միւճիպինճէ:

Օւ գո-վէլինի թէ Քրիստոսայ Եյլէպի, օնա էօլէ-լէրպէն Կիլիկիայէ, վէ կէօ+ Եստէանլարընպա օ-նոն աաղ էանընպա հէր աալմանալըն վէ հի-թի-մէ-լին վէ գո-վէլինին վէ զապիւնէյին՝ էալէնլղ պո-րի-նէապա Կիլիկ, իլլա կէլէճէպէ Կաթի անլըլան հէր ա-պըն Եստէանլար օլտ-լընպա, վէ հէր շէյէ օնոն այալլարը ալլընա գօպո-ր, վէ օնո-հէթ շէյլէլինի Ե-զէլինի թէլէպէ պաղ էյլէպի, թէ օնոն Բէնի ճէ-օլէյէ հէր շէյէպէ Կօլլո-րանըն Կօլլ-լը-լը-րո-ր. Լիվիւս Լ. 20—23:

Ես Փէպէր, վէ զայրիլիւմ, Բէթիւլ օլտո-ր:

Իմտի Քրիստոս կէօյէ՝ Փէտէրին սաղընա տօղըու կիլիկիլէ, քիլիսէտէն այրըմը շ օլմաղմը. հաճա, հագիլաթէն կէզէր օ օնլարըն արասընտա, վէ օնլարա հիմայէթ էյլէր օնլարըն ճիւմէ տիւշմանլարընա գար-շու, վէ եարարմէն հէր պիրինի միւպարէքէր, հէր պիրինին լազըմը վէ լուզումունա նազարէն:

Բ. Կէօրիւնիւղ Բապպըմըզըն իւք շայիրտլէրինի քի “Օնլար պիրտէն պաշլատըլար հէր եէրտէ վաղ էյլէմէյէ Բապպըն ամէլլէրինի, վէ հիքմէթէն իճրա օլունան ալամէթլէր իլէ սէօզիւ իսպաթ էտէլլէր իտի”, Ըռաքեալար էվվէլան Քրիստոսուն թէնպիհի միւ-ճիպինճէ Երուսաղէմտէ գալտըլար, Փէտէրին թէ-սէլլիսինի կէօլլէյէրէք, Փագաթ նէ զէման Ըզիզ Բուհ օնլարըն իւզէրինէ կէլաի իսէ՝ հէման տըշարը չըգարագ օնլար Ինճիլի պիւթիւն ալէմէ վաղ էյլէ-տիլէր. վէ Բապպ օնլարըն եէտի իլէ՝ հէմ տաաի Ըզիզ Բուհուն թէէսիրի իլէ աաէմէլլին եիւրէյինէ Ըլլահըն քէլամընը թէսիրաթէն թասթիքլէտի. վէ օնլարըն պիլէսինճէ օլան ալամէթլէր վէ նիշանլար իլէ կէօթէրտի քի առաքեալար՝ թահգիլաան սահիհ օլան Ըլլահըն քէլամընը վաղ էթմէքտէ տիրէր աէլիւ:

Օնո- թէ Յեսո- Քրիստոսայ օլան իմանըն վա-սիլաալը իլէ ապէթի իէլաաէ ալէճ էթիպէ գապիք Կիլի-Բ. Տիմոթ. Գ. 15:

Այ Քրիստոս քէնտի քիլիսէսինի հիւ պիր վա-
33

գըթտա թէրք էյլէմէտի, իլա անըն տիւշմանընըն
գորգուսունա գարշը ծնու հըթիգ էյլէտի. թահգիգան
իլքտէ Վրիստոսուն սիւրիւսիւ քիւչիւք իտի. ամմա
տիւշմանլարը իսէ պէօյիւք վէ չօղուտու:

Ֆազաթ Վրիստոս տէտի,

ԼՅ ԺԵՎԵՒ ԴԵՐԵ ԳՕՐԳՄԱ, ՎԵՐԱ ՓԵՊԵՆԻԵՆԵ
ԽԵՎԵ ԲԱՊԵՆԿԵՆՎ ԷԼԵՎԵ ԽՕՂ ԿԵՐԵՆԿԵՆ. ՂՈՒԿ.
ԺԻՐ. 32:

Սէ օլ Վրիստոսուն օլան քիւչիւք սիւրիւսիւ՝
գորգմաղ իտի՝ չիւն ծնուն սէրվէրի վէ փաաիշահը
օլան ծնուն իլէ պերապեր իտի գատիմ, գուվվէթի
գովալայըշար՝ տախի իսկէնձէլէր՝ պըշադ վէ աթէշ
Վրիստոսուն գուլարընը Վրիստոսուն իմանընը էօ-
լիւմէ տէք իգըար էթմէքտէն՝ գորգութմաղա գատիւր
օլամաորլար: Ֆազլէթլու շէհիտլէրին պէօլիւսիւ պու
իմանը իշթէ լիսանէն իգըար էտէրլէր, Փէտէրէ,
Օղուլ՝ վէ Ազիզ Բուհա համտ օլսուն՝ նիձէ քի
իտի ագտէմէն, վէ հալա էօյլէ տիր, վէ գատիմ է-
պէտ իւլ ապատ էօյլէ օլաճադ տըր, Ամին: Սէ
պու իմանըն իգըարը հալա իշիտիլը. քիլիսէ իգըար
էտէր քի Ազիզ Թէսլիս օլան Ալահ, Փէտէր՝ Օղուլ
վէ Ազիզ Բուհ՝ քիլիսէ իլէ պերապեր տիր, թա
տիւննանըն նիհայէթինէ տէք. նէ շու իմանսըղըդ
պիր թարաֆտան, վէ նէ տէ հանկըշ թալիմաթ-
լար օ պիր թարաֆտան, Վրիստոսուն պու քիւչիւք
սիւրիւսիւ օլան իմանտար քիլիսէսինի սարսըպ էէնէ-

մէյէձէթլէր տիր: Թահգիգան քիլիսէ հալա քիւչիւք
սիւրիւ տիր, իսիմտէ իսէ քրիսթիյան անըանլա-
ըն սայըսը պէօյիւք տիր: Ազ տըր Վրիստոսա ի-
մանէն վէ սապրէն եէլթէնէն սահիհ քրիսթիյանլար,
տախի հալիմէն վէ մահճուպէն նէֆսի ինքնար է-
տէնլէր, մուհապպէթէն սօնունա տէք դավի սապր
էյլէյէնլէր, — ազլար տըր տէրիմ սահիհ քրիսթի-
յանլար Վրիստոսուն քէլամը միւճիպլինձէ,

Տալէթլէր լեթ, ամմա ԽԵՎԵՆԵՆ ԽՂ ԿՐԵ,
Ս՝ատթ. Ի. 16:

Ֆազաթ գորգմա, եւ՝ քիւչիւք սիւրիւ, քիւչիւք-
սիւն՝ նիձէ քի պիզ տախի կէօրիւրիւզ սէնի. իմանը-
նըղըն վէ իւմիտիմիղին շու կէօլլէրինի եօգարը տօղու
գալարըարադ նէ կէօրիւրիւզ.

Իշիէ պեր լեթ գալապալէթ՝ ԺԵ ԵՆՈ՝ ԽԱՅԱՊԱ ԿԵՂ
ԺԵՆԵ ԳԱՊԵՆ ԿԵՆԵԼ ԽԵԻ, ԺԵ ԿԵՆ ԼՊԱԻՖԵԿԵՆ՝ ՎԵ ԳԱ-
ԿԵՎԵՆԿԵՆ ՎԵ ԳԱՎԵՐԱԿԱՆ՝ ՎԵ ԿԵՎԵՆԿԵՆ ԵՂՈ՝
ԼՊԱԻԼԵՆ ԷՕՆԵՆԿԵՆ ՎԵ ԳՈՎՈՆՈՆ ԷՕՆԵՆԿԵՆ ԿԵՊԱՂ
ԷՎԱՊԱՐ ԿԵՆԵՆԵՂ ԿՈՎՈՆՆԱՐԵԿԵ, ՎԵ ԷՂԵՆԵՆԿԵ
ԽՈՎՈՆ ԿԱՎԱՐԵ ԷՎ ԽԵԻ: ՍԷ ԷԵՒԵԺ ԵՂ ԵՂԵ ԷՂ-
ԵՐԵՂ ԿԵՐԵՆ ԽԵԻ, ԼՊԵՂԱ ԼՊԱԻԼԵՆ ԷՂԵՆԵՆԿԵ ԵՂՈ՝
ԵՂԱՆ ԱՂԱԿԵՐԵՂ ՎԵ ԳՈՎՈՆՈՆ ԵՂՈ՝ ԿՈՎՈՆ:
Յայտ. Ի. 9, 10:

Սէօրտէ խէլաս օլանլարըն սայըսը փէդ չօդ սիւրիւ
տիր, վէ պուսուն իլիւն Վրիստոս կիւն պէ կիւն քի-
լիսէսինտէ պէօյիւք վէ իղզէթլէնիւր, վէ պու սէպէպ-

տէն Ինձիլ պիւթիոն տիւնեայա վազ օլունուր. էվ-
վէթ մահալ պէ մահալ Ինձիլն վէ բէսուլի իման
պէցիւյիւ պէ եայրմագտա պուլունուր թա փէյղամ-
պէրլէթ թէքմիլ օլունճա.

Եւր' սուր պէնիլէ Գապլապըլլէ Կնիլ Բապըն
պիլիւնիպէն Գալաճագ Կըլ. Եսայի Ժ. Ե. 9:

Թահգիզան քիւլէք սիւրիւ տիւր Վրիստոսուն
քիլիսէսի, այրըսարագ պիր չօգ քրիսթիյան անըւան-
լարըն սայրսընտան. Փագաթ գօրգմամալը պու սէպէկ-
տէն էօթիւրիւ, Վրիստոսուն քիլիսէսիին լուհանի
էօմրիւ վար, վէ առէմէր սըփարըլընըն իւզէրինտէ
օ տուրմագ, իլա կէրլէքլէյին գայասը օլան Ալահըն
քէյամընըն իւզէրինտէ տուրուր. պիլ Եալընըլ հա-
ճաթ կէօթիւրիւ պազլայարմ պու տօղըու վէ փաղ
իմանը, վէ քրիսթիյան թարիքիմիլի ճիւմէ առէմ
լէր հուզըրունտա էյի ամէլէրիմիլ իլէ՝ ծնուն իս-
մինէ թէշէքքիւր սունարագ կէլինտիլիւմ.

Քէ օ պիլէ Գարանլէգաան Գէնիլիլն Կապիլ ըլլը-
նա Կալէլն էյլէրի. Ա. Պետ. Բ. 9:

Իմաի կէօրտիւք քի Վրիստոսուն կէյէ տօղըու օ-
լան Սիրաճը՝ պու եէրտէ սիլահլանմըլ օլան քիլի-
սէսիինէ թէքմիլ պիր թէսէլլի տիր, նիչիւն քի օ՝ օ-
նու սէրվէր վէ փատիշահ միսալն Աղղ Բուհիլէ վէ
տախի քէլամը վասիթասը իլէ իտարէ իտիպ սազլար
վէ հիմայէթ էյլէր. շէյլէ քի՝

Ղէկէնիլի Գափուլալըն ծնուն իւլէրնէ Ղալէպ օլ-
Գայաճագլար. Սատթ. Ժ. Օ. 18:

Իմաի տէյիլն Եալընըլ Վրիստոս քիլիսէսի իլիւն
հաճաթ կէօթիւրիւ՝ իլա վէ տախի ճիւմէսի հազ-
ղընտա շէօհրէթլի միրաճը վասիթասը իլէ: Հէմ
տախի պիր քիմնէնին հազղընա, էվվէթ պէնիւմ ի-
չիւն, վէ սէնին իլիւն Վրիստոս հաճաթ կէօթիւ-
րիւ՝ էյեր սահիհ շայիրտէրի իսէք. ահ, քրիսթի-
յան օլանա նէ թէսէլլի տիր պիլմէսի՝ քի քէնտի
գուրթարըճըր, տօսթու, վէ գարընտաղը օլան զաթ
շիմաի Ալահըն սաղընտա օթուրմագտա պուլունուր,
Եա՝ քրիսթիյան կիւնահընըն աղըրըղընը վէ տախի
չօգ տէֆա թէսէլլիսէն մահրում գալմըլ օլտուղու-
նու տույայօրմըսըն. իմաի Եօգարա՝ Ալահըն սաղըն-
տա օթուրան խէյապընարընա տօղըու պագ, քի օ
ճահճուլ Գալէ վէ հալէ՝ Եոհ իլէ օլան քիմնէտէ
սաքին օլուր,

Քէ Կալապըլլէ Եոհ-Կոնո- Կիլիլիլն, վէ է-
լէպէրնէ Եիւրէյին Եալալիւն. Եսայի Ծ. Ե. 15:

Ալահահընըն աղըրըղընըն ծնուն իւզէրինէ պրագ,
քի խէլա օլուպ թէսէլլիլէ նայիլ օլասըն, Փագաթ
հէր կիւնիլէ հասթալըղընտա՝ հէմ օլ պէցիւք գուվ-
վէթսիլըլինտէ տէրիսէն քի քրիսթիյանա Եազըլըր
հալտէ պուլունմագ Խիլիլիլն, Խիլիլիլն տախի իմա-
մանըմ գուվվէթլի օլտուն, հէմ մուհապպէթիմ հա-
րարէթլի. տախի Խիլիլիլն կիւնահտան քաչընըլ ա-
ղիլըլէ եէլթէնէյիւմ, ամմա էյիլի իսթէլիւմ վէ լա-
քին Գապիլ Կէլիլն տինտարըլ թարիքինտէ իսթէ-

տիյիմէ կէօրէն Եկօրիւմէյէ, կիւնա՛հ դարըշարագ էն էյի ամէլլէրիմի մէքուհ խտէր, շէյլէ քի տուալաւ ըրմ տախի չօգ տէֆա փագ վէ հարարէթլի տէյիլ տիր:

Պէն շէ պէ շարէ ապէ՛մ ի՛մ, պէնի պո՛ւ Էօլէ՛մի՛ն Քէնիպէն ի՛մ ինչա՛ն Էպէ՛ճէ՛գ Կիւր, Հոռվմ. Լ. 24: Եօգարը Կօղըն՝ պագ՝ իշթէ պաշքեահին միսալի Ալահըն սաղընտա Քրիստոս օթուրույօր. օ՛ հասթալըղմա շէֆա վէրմէյէ գատիր տիր, պէն կիպի էլէմ շէքմիշ տիր կիւնահտան մատա. Օ՛ դատիմ հաղըր տըր եարտըմ էաիպ՝ ճէմի վուգուաթլարըմըղա թէսէլլի վէրմէյէ:

Ա՛յ տախի սայրի աճըլարտա պուլունսուր իսէն տէ Էօգարը, Կօղըն՝ պագ. Քրիստոս ճէմի հալինի, ճէմի կիւճիւքլէրինի վէ ճէմի աղըրլարընը պիլեր վէ թանըր, օ սէնի ղիյատէսի իլէ եիւքլէմէղ, իլա գուտրէթէ կէօրէ՛ քի օնուն եարտըմը իլէ թաշլյաւորն օնու:

Քրիստոս պու ճիւմլէ նէսնէլէր իլէ կէյիւն փատիշաճըղը իշին սէնի հաղըր էտէր. Քրիստոս շու եիւրէյի տիւնեատան այըրմագ իսթէր, քի եօգարտա պուլունսուն օ, օրատա քի քէնտիսի Ալահըն սաղընտա օթուրմագտա տըր, մահալին պիլ քի օրատա հաղըր օլմուշ տուր. սապը էյլէ պիլ աղ թէհամիւլէն՝ էնճամ գատիմ Բապպտա պուլունաւ ճագպն:

Իմտի, եա քրիսթիյանշար, Պո՛ւ Էօլէր էլէ պէնիպէնիլէ Քէսէլլէ վէրն. Ա. Թահաղ. Դ. 17:

ԵՐԻՄԻՊԻՐԻՆՅԱԴ ԳԱԶ

Ա

ԲՈՒՀՈՒՆ ՄԼՅՎԷՍԻ ԻԻՉՐԷ

Ա՛յն քո՛հոն յէլէնի մահապպէլ՝ շաղլէ՛գ՝ Էլլաթիլ՝ Քէհաթիլ՝ լալիճլէ՛գ՝ էյլէ՛գ՝ իման՝ մահապպո՛գ՝ Նէֆի լապլ էրիէ Կիւր. Գաղա. Լ. 22:

Գի՛ճէ քի պիլիւրսինիլ՝ պու կիւն Պէնտէկոստէ (Հոգեգալուստ) եօրթուսունուն կիւնիւ տիւր, միւպարէքլէնմիշ օրան Գուրթարըճըմըղ գըյամընտան աճըղա՛ քըրք կիւն մըգտարի տահա տիւնեա իւղէրինտէ գալարագ Առաքեալարա կէօրիւնտիւ, վէ օնլարա Ալահըն փատիշաճըղը խուսուսունտա տախի թալիմիլէ թէնպիհ էյլէտի՛ քի օնլար Լըսասաղէմտէն

այրրմայրայ Փէտէրին վառնա պէքէսինէր եանի
 Աղիզ Րուհա: Իմոի Քրիստոսուն Համբարձու-
 մունտան սօնդրա Առաքեալար Երուսաղէմտէ գալ-
 տըլար, վէ նէ զէման Հոգեգալստեան կիւնիւ կէլտի
 իսէ, ոլ մահալտէ հէփսի պիրլեքտէ ճէմ՝ օլմուշար
 իտի: Ահ ամանսըզ կէօքտէն շիտտէթլի էսէն ըիւզ-
 կեար սէսի կիպի պիր սէտա զուհուր էտիպ՝ սնլարն
 սաքին օլտուղու պիւթիւն խանէյի տօլտուրտու: Ա-
 զիզ Րուհ առաքեալարն իւզերինէ ինտի, վէ ճիւմ-
 լէսի Րուհ էլ Պուտուստան տօլտուլար, վէ պաշ-
 լատըլար Րուհուն անլէրէ վէրտլինէ կէօրէ սայրի
 լիսանլար սէյլէմէյէ: Օլ վազըթտան պաշլատըլար
 Առաքեալար Ինճիլի Երուսաղէմտէն պաշլայարագ՝
 ճէմի միլլէթլէրէ վազ էյլէմէյէ. Փարթիլէր վէ
 Մարլար վէ Լիւամըլար՝ Սիջադետտէ հէմ Եէ-
 եհհուտիստանտա վէ Կապադովկիատա՝ Պոնտոստա
 վէ Եսիատա՝ հէմ Փուիւզիատա վէ Պամիւիւլիա-
 տա՝ Մըսըրտա վէ Կիւրիւնէ Թարաֆընտա օլան
 Լիբիանըն սէմթլէրինտէ սաքին օլանլար՝ վէ միւսա-
 Ֆիր Բօմալըլար՝ հէմ ասըլ Եէհուտիլէր հէմ
 տէօնմէլէր, Կիրիալիլէր վէ Արապըլըլար, ճիւմէսի
 ծնլարն լիսանլարնը իշէթտիլէր եանի Ալլահն ա-
 զիմ իշէնի: Իմոի Պետրոս ծնալիլէր իլէ պիրլիզ տու-
 րարագ սէսինի գալտըրըպ Ինճիլի վազ էյլէտի, վէ
 վազընըն խիթամընտա՝ Թէվլէ էտին, վէ հէր պի-
 ըրինիզ կիւնալար աֆըրը իշէն Յիսուս Քրիստոսուն

ատընտա վաֆթիզ օլտուն տէտի. քի Աղիզ Րու-
 հուն պախշիշինի ալասընըզ: Ահ ծնուն սէօզիւնիւ
 սէվինճիլէ գապուլ էտէնլէր հէման վաֆթիզ օլ-
 տուլար, վէ օլ կիւն իւշ պին ճան գատար զամմ
 օլտուլար ծնլարա: Սէվկիւլիւ տօթլարըմ, պիզ
 ճիւմէմիզ Փէտէրին, Օղուլուն, վէ Աղիզ Րուհուն
 իսմինտէ վաֆթիզ օլմուշուզ, ճիւմէմիզ իսիմիլէն
 քրիսթիյանլարըզ: Փազաթ պիր քիմէնին քրիս-
 թիյան անըլմասը, քէնտինին սահիհ քրիսթիյան
 օլտուղունա իսպաթ տէյիլտիր: Պիր ազ տիւշիւնէ-
 լիմ քրիսթիյան լուզէթի նէ՞ անտըրըր օլտուղուն իւ-
 զերինէ, քրիսթիյան անըլըր օ՝ քի Քրիստոս ինա-
 նը՝ վէ ծնուն քիլիսէսինտէ վաֆթիզ օլմուշ տուր:
 Ահ քրիսթիյան իսմինի Քրիստոստան ալըրըզ:
 Քրիստոս լուզէթի նէ՞ կէօթէրիլը, քի օ Եէհուտի-
 ճէտէ Սէսիյա տէնիր, մէսհ օլմուշ օլտուղունու կէօս-
 թէրիլը: Լսիլի ահտաա եազ իլէ մէսհ էտէրիլը իտի
 Քեահիլէրի, Փէյլամպէրլէրի, վէ Փատիշահլարը,
 վէ պունուն իշէն տէնիր քի Քրիստոս քէնտի ճէ-
 մաթընա Պաշ քեահին, Փէյլամպէր, վէ Փատի-
 շահ տըր՝ քի օ Աղիզ Րուհուն եազը իլէ մէսհ օլ-
 մուշ իտի: Պիզ քրիսթիյան անըլանլար՝ էյէր
 պիզ տէ Աղիզ Րուհուն մէսհ իլէ եաղանմամըշ
 իսէք՝ պու իսիմէ լայըզ օլմաղա լէյաղաթըմըզ եօզ
 տուր: Աղիզ Րուհտան մէսհ օլմազ նէ՞ էօյրէտիր,
 էօյրէտիր քի պիզ տալիս Աղիզ Րուհուն էտինիպ՝

օնուն լուծֆու իլէ Ալահըն իզգէթինէ վէ ատէմէ-
րին մէնֆաթընա տողըու եաշայալմ: Նէ գէման
Պօղոս առաքեալ Նփեսոսա կէլտի իսէ պիր քաշ
շայիրալէր պուլուպ օնլարա վաթթիզ օլտուգաւս Ա-
զիզ Րուհու ալտընըմը տէյիւ սիւալ էյլէտի. օնլար
իսէ օնա ապա հիշ վէ նէ տէ Ազիզ Րուհուն վար-
լըղընտան խապէրիմիզ վար տըր տէտիլէր: Օնլար
սալթ Յովհաննէսին վաթթիզի իլէ թէմիտ օլմուշ-
լար իտի, վէ սօնկրա նէ գէման Րապպ Յիսուսուն
իսմինտէ վաթթիզ օլտուլար իսէ՝ օնլարըն տա իւզէ-
րինէ Ազիզ Րուհ ինտի:

Եւ այլ սայալմ՝ եանի Պօղոս առաքեալ շիմ
տի պիզէ սօրմուշ օլապիտի՝ քի Ազիզ Րուհու
ալտընըմը տէյիւ: Պիզ քրիսթիյան անըլանլար նէ՝
ճէվապ վերմէյէ գատիր օլաճաղըտըք: Շիւմէմիզ
թահգիզ պիլլիլիզ քի Ազիզ Րուհ վար տըր — ֆա-
գաթ օնու էտինտիքմի. նիճէ՝ աննայապիլիլիզ քի
էտինմիշիզ Ազիզ Րուհու, պազըն աղաճա, նիճէ՝
պիլլինիր օ քի էյի աղաճ տըր: Իշթէ Քրիստոս
քէնտիսի սէյլէր՝ Ալաճ ձէյվէրէն պիլլինիր. Սաթթ.
Ժ. Բ. 33:

Քրիսթիյանա լաղըմ տըր քի էյի աղաճ կիպի է-
յի մէյվէ վերմէքտէ օլտուն. նիճէ քի աղաճ մէյվէ-
տէն պիլլինիր, քէզալիզ քրիսթիյան քրիսթիյանճա
էօմիլունտէն թանըլըր, քրիսթիյանա Րուհուն մէյվէ-
լէրինի վերմէք կէրէք տիր. իմտի Րուհուն մէյվէտի
տիր:

Ե. Ս. Կապուէն, նէ տիր մուհապպէթ, քիշի
սէյլէմէքտէն զիյատէ տույապիլիլիզ օլալաճա օնու. Ա-
թալար՝ էվալտարընը, շէրիք՝ շէրիքինի, տօսթ՝ տօս-
թունու սէվէր, վէ իմտի գատիր տէյիլիմ չօղ սէօզ-
լէր իլէ սիզէ թարիֆ էյլէմէյէ մուհապպէթին նէ՝
օլտուղունու՝ չիւն պիլլիլիլիզ հէմ տույարսընը:
Պունու եալընըզ տէմէք իսթէրիմ քի՝ պիր քիմնէ
սայրիսինի սէվէրիսէ՝ իզտիզա տըր քի՝ օնու սէվէր
օլտուղունու տէյիլ եալընըզ սէօզ իլէ՝ իլլա վէ ա-
մէլ իլէ կէօսթէրսին: Պու էմալ տիր տախի Ալ-
լահըն մուհապպէթի, Լալէր պէնի «էվէրէնիլ, տէր
Քրիստոս, Եւպիլիլիլիլի «աղլայընըլ: Իմտի նէ՝
սէյլէյիմ մուհապպէթին հազընտա, նէրէտէն պաշ-
լայմ վէ նէրէտէ խիթամ վէրէյիմ. սուրբ Յով-
հաննէս մուհապպէթին շայիրտի տէր քի՝

Ալաճ Կապուէն պիր, էվվէթ Ալաճ մուհապ-
պէթ տիր: Օլլիւս Ալաճ պիւնէայը պո- գապար
«էվէրէնիլ» «էնպի պիլլինիլ Օլտուն» վէրսի, Լա Ժ
Էլի օնա Եւանան՝ զայ օլալա իլլա էպէրի հայալնա
ճալէ՝ օլա, Յովհ. Գ. 16:

Քիմ աննամայա գատիր տիր քի՝ հանկը՝ մու-
հապպէթ Ալաճըն Օղունու շու իզգէթին թախ-
տընը պրազըպ ինմէյէ, վէ քէնտիսինի մահճուպա-
մաղա, հէմ էօլլումէ թէպիմ օլուպ թա խաշ էօ-
լլումիւնէ տէք՝ պիլլիմ իշիւն պունճա էլէմ չէքմէյէ
մէճպուր էյլէտի, քի պիլլի կիւնահըն վէ էօլլումին

գուժվելթինտէն խելաս էյլէյէ: Հագիգաթ՝ քաչ
քի Ալլահ պիղի իւք էվվէլ սէվտի՝ իմտի պիղ տէ
Օնու սէվէլիմ: Քէնտիմիլէ սիւալ էտէլիմ, Ալ-
լահն մուհապպէթի գալպէրիմիլտէ սաքին օլմադա
մահալ վաճի մը տըր, Ազիզ Ռուհ Ալլահն մու-
հապպէթինի տինտար քրիսթիյանն գալպինէ թէ-
սիր էթմէքտէմիտիր, իմտի սէնին գալպինէ տէ թէ-
սիր էյլէտիմի, գուրթարըճըն օլան Ալլահնը տիւն-
եանն սայրի շէյլերինտէն զիյատէ սէվէրմիսին, վէ
աճը աույաճըմըն՝ Օնու լայրգը վէջ իւզրէ, եանի
պիւթիւն եիւրէյինտէն, պիւթիւն ճանընտան, վէ
պիւթիւն գուժվելթինտէն զիյատէ սէվմէտիլին իշին:
Ալ է գօնշունու նասըլ սէվէրսին, ծնու քէնտին կիպի
Ալլահն մուհապպէթի իշին սէվէրմիսին, էյէր
պու սէնտէ վարըսա օլ վազըթ սէնին էյլիյինի իս-
թէտիլին կիպի՝ ծնուն էյլիյինի տալիս իսթէյէճէքսին
սէն:

Բ. Ռուհուն մէյվէսի տիր շաղլէթ, էյէր Ալլահն
մուհապպէթի Ազիզ Ռուհուն վասիթասը իլէ գալ-
պինտէ սաքին իսէ, նիշին շաղլըղն օլմասըն, չօղ-
լարն իթթիսար էթտիլի կիպի տէյիլ քի տէնիր՝
եանի տինտար քրիսթիյան գասալէթլի վէ տիւշիւն-
ճէլի տիր, վէ ապա օ սայրի ատէմէր կիպի Ֆէրահ
օլմադ. էվվէթ՝ թահգիգան օ սայրի ատէմէր կի-
պի Ֆէրահ տէյիլ տիր՝ քի ծնար նէ Ալլահ սէ-
վէր վէ նէ տէ ծնտան դօրդարար: Քրիսթիյան Ֆէ-

րահէն շաղ օլուպ վէ տիւնեա միսալի մէսրուր օլա-
մադ, տիւնեա շաղ օլուր, Ֆազաթ շաղըղնա սի-
ւալ էթմէք քի՝ Ալլահ մադպուլ մը տըր օ: Սա-
հիհ քրիսթիյանն շաղըղ Ֆարգը տըր, չիւն լու-
հանի շաղըղ տըր: Հաթըրանմազմըսընըղ զայէթ
միւմարէքլէնմիշ օլան սուրբ կոյս Սարիամըն քէլա-
մընը, քի սէյլէր՝

Շանը՝ Բապա Բապէ՝ էպէր, վէ Բուհա՝ Գուր-
Բարը՝ Ալլահ իլէ Դարուր օլուր:

Քրիսթիյանն շաղըղը պու էմալ տիր, քի
քէնտի գուրթարըճը Ալլահնտա շաղ տըր: Սահիհ
քրիսթիյանա կերէք տիր քի տէսին՝

Տարը՝ վէ Բապա՝ էյէ օլուր-ղուհու- կէրի-ն,
նէ Դուր- ծնա սըղլան տարի-ն, Սաղմ. ԼՂ. 8:

Ալ էնէ սէյլէր Պօղոս առաքեալ,

Բապապա Կապիսա շաղ օլուր, եիւն պէրի՝ Գ շաղ
օլուր, Փիլիպ. Գ. 4:

Ալ է նէ իշին քրիսթիյան շաղ օլմասըն, էվվէթ
լազըմ տըր քի տիւնեանն էն շաղ ու մէսրուր ա-
տէմի օլուրն օ, չիւնքի Ալլահն էվլատը տըր, հէմ
Յիսուս Քրիստոստա Ալլահ Փէտէրի տիր, վէ Ա-
զիզ Ռուհ ծնու հէի տէրա ու գասալէթլէրինտէ
թէսէլլի էյլէմէքտէ տիր:

Ալվէթ՝ եա՛ քրիսթիյան հէր նէ քի պու տիւ-
նեատա չէքէրիսէն՝ թէսէլլիտէն մահրում գալմըշ
կիպի ապա գասալէթլէնմէ: Ալօզիւնիւ ալ, Էօզարա

տողրու գալորը, վէ կէօր կիւնէշի, այր, երլարղա-
րը, տախի էթրաֆընտաքը տաղարը, տէնիղն, օվա-
լարը, պախալարը, աղաճլարը, Ֆիտանլարը վէ չի-
չէքէրի. քիմ հափար պու ճիւմէսինի. Ալաս փէ-
տէրին: Խմտի նիչին շաղ օլմայասըն քաչ քի պէյ-
լէ պիր Փէտէրին վար իսէ:

Աքին կիւնաչքեարըմ, վէ կիւնաչլարըմ իչին
գասավէթլէնմէլիլիմ տէրսին, վէ սահիհէն կիւնաչ-
լարըն իչին գասավէթլէնմէլիլի, Ֆաղաթ տէյիլ
թէսէլիսիղ: Յիտու կիւնաչքեարլարըն գուրթա-
րըճըսը արը: Այեր Օնա՝ մահճուպ վէ թէվպէ-
քեար եիւրէյիլէ եանաշըրսան,

Օ էօն վէ սապըգ արը քի կիւնաչլարըն աֆլ
էրէ, վէ Էնի հէր նահապըգքան փաղէյէ. Յովհ.
Ը. 9:

Այ էյեր կիւնաչլարըն աֆլ օլունմուշ իսէ՝ օլ
ղէման թահգիդան Ղաւիթ իլէ շաղ օլարագ տէյէ-
պիլիսին,

Եւ ճանը՝ Բապպա՝ վէ հէփ Կէր-նի՝ ճու-ն
աղէլ իսինէ պէրէտէն օգո-, էյ ճանը՝ Բապպա պէ-
րէտէն օգո- վէ ճու-ն ճի-օլէ Եհանլարըն ուն-լմա:
Անին հէփ Եարամաղըգլարըն աֆլ էրէն՝ Էնին ճի-օլէ
ճարաղլարըն շփա վէրէն օ Կո-ր, Սաղմ. ՃԳ.
1—3:

Ալունաչլարըն աֆլը քրիսթիանըն իլք լութֆէն
իհսանը արը, նիչին քի քիշի նիճէ՝ շաղ օլապիլը

քաչ քի կիւնաչլարը աֆլ օլունմամըշ իսէ, զերա
էյլէսի թէվպէսիղ վէ Ալաստան իրագ եաշամատա
տըր:

Պունուն իչին իշթէ տէրիմ սանա՝ էյէր կիւ-
նաչլարըն աֆլ օլունմուշ իսէ, եօգ էյէր օլունմա-
մըշ իսէ՝ հալա թանրմամագտա պն քրիսթիանըն
րուհանի վէ սէմավն շաղլըղըն: Խմտի պունու պիլ-
մէք կէրէք տիր քի՝ տիւնեատա դայէթ սահիհ վէ
դայէթ աղլմ պունտան մատաա շաղլըղ եօգ տուր:

Հէր նէ շէյլէրտէ տախի շաղ օլսան՝ էյէր գուր-
թարըճըն օլան Ալասըն իւղէրինտէ տէյիլ իսէ, շաղլը-
ղընըն թէմամիյէթի եօգ տուր: Այ էյէր շաղլըղըն
նը արարըսան եալընըղ պու տիւնեատան վէ տէյիլ
Ալաստան՝ աշիքեար արը քի եալընըղ իսիմիլէ սին,
վէ սահիհէն քրիսթիան տէյիլիսին: Նիչին քի սա-
հիհ քրիսթիանըն շաղլըղը րուհանի շէյլէրտէ եանի
Ալասըն փատիշահլըղընըն իւղէրինտէ տիր: Խմտի
շաղ օլուր օ՝ տախի թապիյաթտա պուլունան Ալ-
լահըն կիւղէլ իշլէրի իչին. շաղ օլուր օ տախի՝ պիր
սատըգ տօսթու իչին, էվլաալարը իչին, պիր չօգ
սայրի նէսնէլէրի իչին: Շունու տախի տէյէլիմ չօգ
տէֆա թահգիդան շաղ օլուր օ էն քիւչիւք պիր շէյ-
լէր իչին, մէսէլա պիր ճիւղլն նիմէթ իչին, պիր
գատէհ սու իչին, նիչին քի օ պունլարը թէշէք-
քիւրէն Ալաստան գապուլ էտեր: Քրիսթիան
գասավէթտէ պիլէ շաղ օլուր, զերա պիլէր քի պիր

չօղ մշտագդաթ լարտան սօնկրա Ալահըն փատիշահ
լըղընա կիրմէք կերէք տիր:

Գ. Րուհուն մէյվէսի տիր «էլաֆէն, սէլամէթ
Ալահըն, սէլամէթ ատէմէր իլէ: Ալահըն սէլամէ-
թի քրիսթիյանըն գալպինի վէ Րուհունու հըֆը է-
տէր՝ Ալահըն մուհապպէթինտէ: Ալահտա սէլամէ-
թիմիզ օղընճա, տախի ատէմէր իլէ սէլամէթիմիզ
պուլունմալը տըր, ճիւմէսի իլէ տօսթլուզ վէ մուհապ-
պէթտէ եաշամասընա մէճպուր օլարագ:

Փագաթ պու կիւճ շէյ տիր, լաքին Ազիզ Րու-
հուն լութֆու իհսանը իլէ կիւճ սայրլան նէսնէ դօ-
լայլանը: Թէքըսթէն թէֆթիշ էյլէյին, եա՛քրիս-
թիյանլար, իմանընըղըն աղաճընտա սէլամէթին մէյ-
վէսի պուլունմագտամըտըր, Ալահըն վէ ատէմէր
իլէ սէլամէթինիզ վաճմըտըր: Պիրի տիկէրսիզ վար
օլամազ, էյէր եիւրէյինտէ պիր զայրու ատէմէ տօղ-
րու զարէզ, տիւշմանլըզ, վէ քէօթիւլըզ վար իսէ
նասըլ սէնտէ Ալահըն սէլամէթի պուլունմաճագ
տըր: Օլիւրա մուհապպէթ, շաղլըզ վէ սէլամէթ՝
Րուհուն մէյվէլէրի տիր, վէ էյէր պու մէյվէլէր ի-
մանըն աղաճընտա պուլունմազլար իսէ՝ իմանըն էօլիւ
տիր,

Տահա նասըլ սէյլէյէպիլլէրիմ քրիսթիյանըն մու-
հապպէթինին, շաղլըղընըն, վէ սէլամէթինին հադ-
զընտա, պու աղ սէյլէտիքլէրիմ հիշ կիպի կէօրլուն-
մէքտէ տիր, Ալահըն քէլամը գայնար վէ տիւքէն:

մէզ փունարա պէնգէր տիր: «Նիյէթիմ՝ իտի տախի
թէհամիւլ, լաթիֆլիզ, էյլիզ, իման, մահճուպուզ,
վէ նէֆսի զապթ էթմէք հազզընտա սէյլէմէյէ
լաքին վազթիմ միւսատէ խտէմէզ օլտուղունտան, է-
յէր Ալահ իսթէրիսէ կէլէճէք վազըմտա պունլարըն
իւզէրինէ սէյլէյէճէյիմ:

Քեաշքի Ալահ՝ իհսան էթսէյիտի պիզէ քէն-
տի լութֆունու՝ շէյլէ քի վէ պիզսէ Րուհուն մէյ-
վէլէլինի վէրէյիտիք քի օ՝ Մահապպէն, շաղլէ
վէ «էլաֆէն տիր:

—

ԵՐԻՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՎԱԶ

Բ

ԲՈՒՀՈՒՆ ՄԵՅՎԵՍԻ ԻԶՐԷ

Ամա Րահան մէյվէսի մահապպէն՝ շաղլէ՛ «է-
լաֆէն՝ Եհհաթ-ը լալիֆլէ՛ էյլէ՛ իման՝ մահհոպու-
նէֆսի զապթ էթմէք գիշ. Պաշ. Ե. 22:

Պունտան էվվել Պենտէկոստէ (Հոգեգալուստ) ակաշամընըն վազընտա, Բուհուն մէյվէլէրի հագզընտա սէյլէտիւմ, քի պիզ քրիսթիյանլար Փէտէրին, Օշուլուն վէ Աղիւ Բուհուն իսմինտէ վաթթիզ օշուտուղումուզտան՝ կէրէք տիր քի՝ պիզ տախի Աղիւ Բուհուն էտինէրէք՝ օնուն թէէսիրաթը իլէ Բուհուն մէյվէլէրինի վէրէլիւմ, եանի տինտար, ատիւ վէ սալիհ հալտէ օշուպ Ալահըն իսմի շէրիֆինին իղլէթինէ հէւրմէթէն եաշայալում:

Չի-նէի Բուհուն մէյվէլէրէ՝ հո-հապպէն՝ շաղլէ, վէ «էլաֆէն Կիւր»:

Այլ պու իւշ լութուֆլար՝ քրիսթիյանըն գալ պինտէ սաքին օլմասը կէրէք տիր. Մուհապպէթ՝ Ալահա վէ շէրիֆինէ տօղու, շաղլէ, բուհանի շաղլէ, Ալահա հէմտախի Օնա մագպուլ օլան շէյլէրտէ շաղլէ տէրիւմ, սէլամէթ Ալահըն վէ միւմֆիւն օշուտուղում գատար հէփ ատէմէր իլէ: Պու իւշ լութուֆլար սահիհ քրիսթիյանըն գալպինտէ թահգիւզան պուլունուրլար. քրիսթիյանըն պու լութուֆլար էկէր օ քրիսթիյանըն գալպինտէ պուլունմաղ իսէ, եանի մուհապպէթի շաղլէ, վէ սէլամէթի, էյլէսի եալընը իսիմտէ քրիսթիյան տըր, իմանը իսանէն թագլիր էտէր, ֆագաթ ամէլ ու էօմիւլէ եաշայըն իլէ ինքեար էթմէքտէ տիր: Տէտիւմ քրիսթիյանըն գալպինտէ Մուհապպէթ շաղլէք վէ էլամէթ իգտիղա տըր քի սաքին օլսուն:

Պունուն իլիւն վէ Պօղոս առաքեալ տուա էտէր Ալահա Ափեսոսլար իլիւն քի վէրսին օնլարա քէնտի իղլէթինին ղանիմէթինէ կէօրէ քի Բուհուն գուվէթի հասէպի իլէ գապուլէթսինէր տէրուն ատէմինտէ, վէ իման վասիթասը իլէ՝ Քրիստոս օնլարըն գալպէրինտէ սաքին օլսուն տէյիւ:

Այլ թահգիւզան նէ վաղըթ Քրիստոս իման վասիթասը իլէ գալպէրիմիղտէ սաքին օլուր իսէ, օլ գէման մուհապպէթ, շաղլէք վէ սէլամէթ պիղտէ սաքին օլաճագ տըր: Չիւնքի նէրէտէ Քրիստոս պուլունուր իսէ՝ Ալահըն փատիշահլըղ օրատա տըր, զիւրա Պօղոս առաքեալ տէր,

Ալահըն փապիշահլըղ Լաաճ վէ էլէի Կէնէլ Կիւր, իլա Լիւլ Բուհա սապաթաթ վէ «էլաֆէն վէ շաղլէ Կիւր» Հոովմ. ԺԴ. 17:

Աճապ իսթէրմիլիզ պիլմէյի քի՝ մուհապպէթ, շաղլէք, վէ սէլամէթ գալպէրիմիղտէ վաթմը տըր տէյիւ, վէ տախի իման վասիթասը իլէ Քրիստոս գալպէրիմիղտէ սաքին օլմուշմու տուր տէյիւ. իլթի օլ քէնտիսի Քրիստոս սէյլէր՝ Ալաճ մէյվէլէրին Կիւր: Այլ թահգիւզան նիճէ քի էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիւ, քէզպիզ սահիհ քրիսթիյան, հո-հապպէն, շաղլէք վէ «էլաֆէն» եանի բուհուն մէյվէլէրինի վէրիւ: Պու իւշ լութուֆլար՝ տինտար Քրիսթիյանըն գալպինտէ սատէճէ պուլունմաղ, իլա օնուն էօմիւլէն տախի թէէսիր էյիւր. աշիքեարէն սէյլէյէ-

լիմ, էյեր իման իզրարըն իլէ զանն էտէրիսէն քի
քրիսթիյանսըն, եանըլըսըն. նիչիւն քի կերէք տիր՝
իմանընը իճրա վէ ամէլ իլէ տախի կէօսթէրէսին քի
մուհտապէթ, շաղըդ վէ սէլամէթ գալալինտէ սաքին
օլսուն: Պունլար էյի ամէլլերին իլէ, հէմ եա-
շայըշըն իլէ վէ թէքմիլ էօմրիւն իլէ կէօրիւնմէլի տիր:
Պու իւշ քրիսթիյանճա լութուֆլար գալալինտէ
պուլունարադ պի շիւպհէ օլ, բուհուն սայլի մէյվէ-
սինի տախի՝ թէհամմիլլի օլ զէման վէրէճէքսին:
Թէհամմիլլէտէն պիրտէն էօրքէլէնմէդ, թէհամմիլլ
էտէն սալթ ատէմլերին էքսիքլիլինէ սապր էթմէդ,
իլլա պու էօմրիւն ճիւմէ վուգուաթլարընտա տախի
սապր էտէր: Թապիյաթէն թէհամմիլլ էտէն քիմ
սէլեր պուլունուլլար, Ֆազաթ քրիսթիյանճա օլան
թէհամմիլլի՝ եալընըդ սահիհ քրիսթիյան պիլեր.
չիւն օ սօղրու Քրիստոստան թալիմ ալըր: Քրիս-
թիյանճա օլան թէհամմիլլ քրիսթիյանըն պահճէ-
սինտէ պիթէն պիր կիւղէլ Ֆիտան ալըր, քի ընու
պէսլեր վէ օրատան Քրիստոսուն լութֆու իլէ, օ-
նուն սքճաղըղը իլէ վէ Ազիզ Բուհուն թէհսիրի ի-
լէ տէրիմ՝ Քրիսթիյան էօմրիւնտէ մէյվէ վէրիւր:
Օւխատէսի իլէ քրիսթիյանըն թէհամմիլլի խուսու-
սունտա, պյանէն սէջլէմէք իչիւն՝ Ալլահըն թէհամ-
միլլիւնիւ հաթըրլատըրմ: Ալլա տիր, Ֆազաթ
միւմբիւնսիւղ տէյիլ տիր՝ էսկի վէ եէնի ահտտա
եազըլմըշը գատար օլան Ալլահըն թէհամմիլլիւնիւ

վէ սապրընը սիզէ պէյան էյլէմէսի: Պօղոս առա-
քեալ տէր, քի՝

Ալլահ՝ Թէհամմիլլի Ալլահը Գըր, վէ Պետրոս
առաքեալ տէր քի՝ Բապտիզմ սապրընը իլէսա
սայլին:

Ալ է թահգիգան էյեր Ալլահ պու գատար թէ-
համմիլլիլ օլմասայըտը՝ քիմնէ եաշայամսղ ըտը,
Ալլահըն թէհամմիլլիլ իլէ եաշայօրուղ: Ասկի ահտ-
նամէտէն պիլմէզմիսինիլ՝ քի նէ՞ գատար թէհամմիլլիլ
պուլունտու Ալլահըն օլ փէգ պօյունլու վէ սէրթ
եիւրէքիլ օլան Խարայէլ ճէմաաթընա տօղրու վէ
հալա պու կիւնտէ պուլունան պիր չօգ քրիսթիյան-
լարա սապր էթմէքտէ տիր, քի ընուն թէնպիհէլի-
նի ըտտ էթմէքէ տիրլէր՝ աալա էսկի Ահհունիլը-
տէն պիր Ֆարգլարը օլմայարադ: Ալ է նէ՞ իչիւն ղայ-
րիլեր իչիւն տէրիմ՝ վէ պիլլէր հէմ ընլար հազգըն-
տա տէմէմ, քի ընուն բատէթինի պիլերէք իճրա
էյլէմէիլ, ահհ, չօգտան նէ՞ օլաճաղըտըք էյեր Ալ-
լահըն ազիմ թէհամմիլլիլ օլմասա իտի: Ֆազաթ
Ալլահ պիզէ սապր էտէր շու ճէմի կիւնահարըմըդ,
զայլֆըզլարըմըդ, վէ պիլկիսիլըղիմիլ իչիւն. նէ
գատար ունութուպ տէ պիլ օնու պեր թարաֆ է-
տէր իսէք տէ՝ Օ պիլիլ աալա ունութմաղ, պիզէ
թէհամմիլլ էտէր, վէ պիլլէ սապր էտէր. քի թէվ-
պէնին վազթինի վէրսին, վէ պիլ օնա տէօնէլիմ:

Նէ զէման թէվպէ էյլէյիպ տէ Բապպա տէօ-

նէրիսէք՝ կիւնահարարմըդ ափվ էյէր, վէ ճէմի հաս-
թալըղարմըդ տախի շեֆա վէրիր.

Բապա ինչպիսիքն Գորգանլարա՝ պապա օլը-լլա-
րընա Ֆերհամէն էնդէնի կէպի Ֆերհամէն էպէր, Սաղմ.
ՃԳ. 13:

Ալահն թէհամիւլիւ խէլաւմըդ տըր. իմտի
քաշ քի Ալահ պիղէ տօղրու թէհամիւլիւ տիւր,
նէ իշին շէրիքիմիզէ տօղրու պիղ թէհամիւլիւ օլ-
մայալմ, նիշին սապըմըդ եօգ տուր, վէ նէ ի-
շին գարնտաշմըղն գապահաթընը ափվ էթմէ-
յիզ: Աթալարն էվլատլարա տօղրու, վէ էվլաու-
լարն աթալարա տօղրու, գուլուն էֆէնտիսինէ տօղ-
րու, վէ էֆէնտիսի գուլունա տօղրու՝ թէհամիւլիւ
օլմասը Ֆարզ տըր: Պօղոս առաքեալ,

Պերն պերնիկն էն-էլէրնի գալալըն վէ պէյլէ-
ճէ Քրիստոսն նօմոսնն Ընտիւ էյէյն տէր.
Գալ. Գ. 2:

Քրիսթիյանճա օլան թէհամիւլ վէ սապը Ալա-
հն ինայէթի իլէ՝ չօգ էքսիքլէրէրի տօղրուլուր. վէ
տէյիլ սալթ պիղն պիր չօգ կիւճիւքէրաէն հըմզ
էյէր, իլա վէ տախի նէ վազըթ պիր թէհէթէյէ տիւ-
շէր իսէք՝ պիղէ եարտըմ վէրիր գօլայճա գուրթուլ-
մագ իշին: Թէհամիւլէ իգտիղամըզ վար տըր.
սալթ տէյիլ սայրիլէրին պիղէ գապահաթ իշլէտի-
յինտէ, իլա վէ տախի սըզլէթաէ, հասթալըգտա,
վէ գասապլէթաէ պուլունտուղումուզտա տախի: Ալ-

լահ իսթէր քի պիր չօգ մէշադգաթլարտան սօնղրա
կէյիւն փատիշահըղնա տախիլ օլալմ, պու սէ-
պէպտէն թէրք իտէրիզ պու տիւննանըն ճիւմէ մէն-
Ֆուսաթլարընը, քի պունտա աղա թէքմիլ սիւրիւրի-
յէթիմիզ եօգ տուր: Քրիսթիյան օլմասընը՝ եանի
Քրիստոսուն շայիրտի օլմասընը իսթէրիսէն՝ եէօրիւ
օ եօլտա՝ նասըլ քի քէնտիսի օ եօլտա եէօրիւտիւ:

Ահ, օ սէնին իշին նէլը չէքտի քէնտի պիւթիւն
էօմիւնտէ, վէ էն նիհայէթինտէ տախի խաչն էօ-
լիւմիւնէ տայանտը. եա քրիսթիյան, Քրիստոսուն
արտընտան կիթմէսինի իսթէրիսին, իշիթ նէ սէյ-
լէյօր քէնտիսի.

Եւէն պեր իմէ պէնի՝ արարճա կէլէ+ իմէրիսէ
էնպէն ինտայ էնտէն, վէ իալընը հէր կէն գալալը-
նը՝ վէ արարճա կէլէն, Ղուկ. ԹԿ. 23:

Իմտի տինտարըղն տար եօլունտա զահէթ չէք-
մէմիզ լաղըմ տըր, պունա նազարէն թէհամիւլէ իգ-
տիղամըզ վար տըր՝ Ալահ գարշը մըրմըլանմայա-
րադ, նիշին քի օ եալընըզ պիլիւ հանիլը՝ շէյ պիղէ
էյի՝ օլտուղունու՝ պիղ օնու պիլմէքսիզէն: Թէհամիւլ
իլէ խաչընը գապուլ էյլէ, քի օնու Քրիստոս սէնին
իւղէլինէ գօր. թէհամիւլ իլէ կէօթիւրիւպ վէ սապը
իլէ տայան. զիրա Ալահ նէ գատար իսթէրիսէ՝ սէ-
նին տայանաճաղընտան վէ կէօթիւրէճէյինտէն զիյա-
տէ կիւքլէթմէզ սէնի. իմտի էյէր Քրիստոսուն պօ-
յունտուրուլու սանա զահէթ վէրիպ մըրմըլաթ-

մայա պաշտօնըսա՝ իշէր սէնին րատեթինէ կէօրէ կիթմէտիդն իշէն, պիլ քի օլ զէման կիւնահ իշէրսին հէմ պիր սըգէթինի իքիլէրօին, վէ օլ զէման Ալլահ սէնի զեյատէսի ին թէքարի էյլէմէքտէ օլուր, թա քի թէհամմիլիւ էտինիպ պիւթիւն եիւրէյինտէն պուռու տէյէսին,

Եւ Ալլահ, Կէյիւ պէնի՛ Կապէնի՛ իլլա սէնիէթ օլլաւն.

Օլ վազըթ գասսվէթէրին միւպարէքիյէթէ թէպտիլ օլուր: Հաթըրլանմաղմըսըն նէ սէյլէր Պօղոս առաքեալ,

Ալլահը սէվէնէրէ, հոգապարէր իւզէ Կալէն օլ հոգաբարձ հէր շէյ էյլէյէ Եաբարձ Կաբէր, Հոգվմ. Բ. 28:

Օլիյատէ նէ իսթէրսին, պէյիւք պիր թէսէլլէ տէյիլմի տիր պու, իշիթ Վարիստոս նէ սէյլէր,

Սեք իսէ պաշէնդէ հէթ Գուլարը պէլէ Կայլմըլ Կըք. Սատթ. Ժ. 30.

Գուրթարըմըզըն պու քէլամը միւճիպինճէ, պիւթիւն էօմրիւնտէ հէր նէ վուգու պուլուր իսէ Փէտէր Ալլահընտան էմր օլունմուշ տուր՝ քի սէնին էյլէյինէ եարտըմ էտէր, տէյիլ սալթ պու տիւնեատա, իլլա կէլէճէքտէ տախի: Իմտի էյրէնէլիմ, եւ քրիսթիյան գարընտաշար, հէր խուսուտա շաշիրտ կիպի թէհամմիլիւ, վէ եալվարալմ Ալլահ րուհան մէյվէսի օլան օլ թէհամմիլիւ հէր կիւն

վէրսին պիդէ: Այլպ հէմ կիւնահ տըր քրիսթիյան օլանա էյէր թէհամմիլիւ պուլունմաղսա հէր վուգուաթլարտա, վէ նասըլ ծնու Ալլահ միւպարէքէյէճէք տիր, էյէր օ՝ Ալլահըն միւրատը ալէյէսինի թէհամմիլիւ իճրա էյլէմէսինի գասպուլէն իսթէմէզ իսէ:

Իմտի թէհամմիլիւ, թէհամմիլիւ տէրիմ ճիւմէ սըգէթ ու գասսվէթէրինտէ էյրէնմէլիսին, հաթըրլան քի պիր աղ վազըթ տահա պու տիւնեատա մէշադգաթըն պուլունաճագ տըր, էյլէ իսէ սապը էյլէ, մէսէլա շիմտի ախշամ տըր՝ եարըն սապահ թէքար կիւնէշ տօղաճագ տըր: Ղաւիթ մարգարէ՝

Օլա Կիլամ աղլայըլ Կոլլանուս, Ֆաթաթ Կապահն շաղլէթ կէլէր տէր:

Պիր աղ կիւնէր, հէմ պիր աղ կէճէլէր թէհամմիլիւն պուլունսուն, չիւն Փէտէրին սէնի էպէտի խանէսինէ տավէթ էտէճէք: Օրատա րահաթըն վէ էպէտի թէսէլլին պուլունաճագ տըր: Օրատա տըր վաթանըն տէյիլ պուրասը, պու զէմանի տիւնեա տըր, պուրատան եօճու սուն, ճայիզ տէյիլմի տիր քի իգտիլասը գատար օլանը՝ եօլ իւզէրինտէ կէօթիւրմէսինէ թէհամմիլիւն պուլունսուն:

Պուրատա տիքէնէր իւզէրինտէ եէօրիւմէզմիսին, քի այաղընըն ալթընտա տիքէնէր վէ սիվրի թաշլար պուլունմաղտա տըր, քի շօգ տէֆա այաղընը պըզլատըրլար, պուրատա սըճագ վէ սօլուգ, կէճէ վէ

կիւնտիւզ, ետղմուր վէ կիւրիւտէմք, վէ շիմէն
պուրնուր, պուրատա հաստալըզ, աճըզ, սուսամազ,
վէ սէֆալէթ պուրնուր, նասըլ միւմքիւն տիւր
աղլամայըզ տէ գասալէթլէնմէյէսին, ֆազաթ թէհամ-
միւլ էյլէ: Պու ֆանի տիւնեա չապուզ կէշիպ վէ
օլ էպէտի րահաթըն եազլաշմադտա տըր: Խմտի սիւ
կէօղ եաշլարըն՝ վէ գալտըր կէօղլէրինի եօղարըյա
կէօյէ տօղըու պազ, սէնին սալթ տիւշիւնձէն օ զ-
սուն քի նասըլ եէթիշէսին օրայա, օրատա ասլա
աճըզմայաճազսըն, ասլա սուսամայաճազսըն, վէ նէ
տէ կիւնէշին օլ սըճաղը իւզէրինէ տիւշէճէզ, վէ
տէ հիշ պիր եազըճը շէյ զիյան վէրմէյէճէք: Նիշիւն
քի Պուզու թախտըն իւզէրինտէն սէնի կիւտէճէշ
վէ սույուն հայաթ փունարընա տօղըու զլաղուզա-
յաճազ տըր: Հէմ Ալահ տախի կէօղլէնիւն եաշա-
րընը սիլէճէք տիր: Նէ սէյլէյիմ զիյատէսի իլէ,
եա՝ տօթլարըմ, քի սիզի մէճպուր էյլէյիմ քրիս-
թիյանճա օլան թէհամմիւլէ Հէմ սապրա տօղըու,
պիր չօզ իպրէթլէր կէթիւրէպիլլէրիմ. պախուսուս իւք
էվլէլ Քրիստոսուն՝ սանիյէն էսկի վէ եէնի ահարն
ազիլլէրին, վէ պատէհու քրիսթիյան քիլիսէսինին
տինտար քիմսէլէրին իպրէթինի՝ Առաքեալարըն վազ-
թընտան պու կիւնէ տէք օլանլարըն: Շիմտի վազ-
թիմ միւսատէ էթմէզ լաթիֆլիզ Հէմ էյլէ՝ վէ
սայրիլլէրի հազըզնտա սէյլէմէյէ. Ալահ իսթէր իսէ
սայրի պիր կիրակի տէ սէյլէյէճէյիմ: Շիմտի իւ-

թէրիմ եալընըզ սէյլէմէք թէհամմիւլ վէ սապր
հազըզնտա, եէնի ահարն պիր քաշ թաթլը քէլաճ-
լարընտան ալարազ, վէ քեաշքի Ազնիլ Ռուհ գալպ-
էրիմիզէ օնու թէհսիր էյլէսէ: Քրիստոս սէյլէր,
Ճանալընըզ սապրընըլ եւէ գաղանաճադընըլ,
Պուկ. ԻԵ. 19:

Վէ Պօղոս առաքեալ սէյլէր.

Տէնիւ եալընըլ պո՝ իլա մէշաթֆաթլարապա պա-
թի էօթ-նի-րի-լ, զէն պիլլէրիւ թի մէշաթֆաթ սապր
լէրիլլէր, սապր պաթի լէճըրի-պէ, լէճըրի-պէ պէ ի-մի-պ
լէրիլլէր, ի-մի-պ իսէ ո-լանարըմալ, զէրա պիլլէ վէ-
րէլէն Ազնիլ Ռուհուն վաթիլար եւէ Ալահըն մահապ-
պիլլէ էի-րէթլէրիլլէ պէթի-լի-լ պի-ր. Հոովմ. Ի.
3—5:

Վէ Յակոբոս առաքեալ տէր.

Պիլլէ թի իմանընըլ իմիհանը սապր իշլէր, մամա
սապրըն լէթիւլ մալիւ օլոռն, լա թի հիւ պիլլէ շէյպէ
էթիլլէրիլլէ օլմայո-պ՝ լէթիւլ վէ լաճ օլապընըլ. Յակ.
Ե. 3, 4:

Լա գապընպալար՝ Րապրըն կէլլէնէ գապապ սապր
էպի, իշլէ զիլլէն էլլէն գըլմէլլէ մահաո-լոռն-պէթ-
լիւ, վէ օռն իլլէն սապր էպի, լա իլլէ վէ օռն
էազո-րո-ալանա պէթ: Սիւլ պաթի սապր էպի,
էի-րէթլէրիլլէ մեհէթ էպի, զէրա Րապրըն կէլլէ
էազալընըլ պըր. Յակ. Ե. 7, 8:

Խմտի կէօղլէնիւլ քրիսթիյանըն թէհամմիւլլի-

վէ սապրը նէ տիր, վէ նէ գատար իգտիզամըզ վար տրը պու թէհամմիլէ:

Քեանքի Ալահ՝ ճուռ պիղէ վերսէ իտի՝ քի հէր պիր հալ ու վուգուլաթտէ պիղ քրիսթիյան օլտուղումուզու կէօթէրէյիտիք Ռուհուն մէյվէսինի վէրէրէք, քի օ՝ Մուհապպէն, շապէթ, «էլաֆէն վէնէհաֆէն» տիր:

ԵՐԻՄԻԱՅԻ ԶԻՒՆՃԻԻ ՎԱՋ

Գ

ԲՈՒՀՈՒՆ ՄԵՅՎԷՍԻ ԻԶՐԷ

Ամա Ռուհուն մէյվէսի մուհապպէն՝ շապէթ՝ «էլաֆէն» լէհաֆէն՝ լալնիքէթ՝ էյէթ՝ իման՝ մահմուդուֆ՝ չէֆէն զապէն էլմէն Գաղ. Ե. 22:

Սահիհ քրիսթիյան իշխութիւնիդէ նազարէն օ ա զաճա պէնդեր տիր՝ քի էյի մէյվէ վերիւր քրիսթի-

յանըն էյի մէյվէսի քրիսթիյանճա էօմրիւ վէ էյի ամէյլէրի տիր: Պունլար էօմրիւմիւզտէն էքսիտիքտէ՝ աշքեար տրը քի՝ ետընըզ իսիմէ մալիք օլուպ պիղ տինտարըղըն զուվվէթինի իսէ թանճամամգտայըզ: Աիւճէնմէյինիդ, եւ սէվկիւլիւ տօթլարըմ՝ մուգատտէմքի իշխութիւնիդ թէքրարլատըղմտան էօթիւրիւ, նիշիւն քի գատիմ վէ չօգ տէֆա իշխութիւ պ վէ սէյլէմէսի իգտիզասընտան տրը:

() Ըմայա քի եանըշէն քէնտիմիդէ էյի քրիսթիյան զանն էթմէքտէ օլալմ, օլմայա քի քուրումուշ աղաճ միսալի մէյվէսիդ աղաճ օլմուշ օլալմ:

Քեանքի Ալահ Ազնի Ռուհունուն ինայէթինի պիղէ իհսան էյէյէ, շէյլէ քի պիղ տէ Ռուհուն մէյվէրինի վերէլմ քի օ՝

Մուհապպէն, շապէթ, «էլաֆէն», լէհաֆէն, լալնիքէթ, էյէն, իման, մահմուդուֆ, չէֆէն զապէն էլմէն Գաղ. Ե. 22:

Պունտան էվվէլ նութգ էթտիյիմ իքի վաղմա տա՝ մուհապպէթին, շաղըղըն, սէլամէթին, վէ թէհամմիւլէն հազըղնտա սէյլէտիյիմի իշխութիւնիդ: Խմտի տինտարըղըն աղաճընտա տախի սայրի մէյվէլեր պուլունուր, քի անլեր իշխն իսթէքսիդինիդ տէմէտիմ: Աշալարըրըմ շիմտի ճիւմլէնիդէ կէլիպ, Տապըն վէ Ռապպէն էյի օլտուղումուն կէօթէն, չէ մալիւն ճաւ սըլլէման ապէֆէ, Սաղմ. ԼՂ. 8:

Աշվէթ մութլու վէ մէսրուր տուր օլ քրիսթի-

յան քի լուհուն մէյվէսինի վերիւր, չիւն օ սալթ
պու թաթը մէյվէյի վերմէզ, իլա տախի սայրիլէ-
րինի տէ Քրիստոսուն քէլամը միւճիպինձէ: Սիզին
էյի ամէլէրինիզի կէօրէրէք Ալահը միւպարէքէմէյէ
մէճպուր օլաճաղլար տէր: Տախի Պօղոս առաքեալ
սէօյլէր:

Տիւրքալէզ հէր շէյէ ֆայտէլէ ար, զէն քի ծնա-
շէֆէի հէճ կէլէճէ, էօյիւն լապը լար: Ա. Տիւ.
Դ. 8,

Իմօի տինտար ստէմ մէսրուր տըր տախի պու
տիւնեատա, նիշիւն քի շաղըղը Ալահտա տըր, է-
յէր ինսանձա սէֆալէթ տախի շէքէր իսէ տէ՝ թահ-
զիզան օ Ալահըն ըստէթի իլէ օլուր՝ ճանընըն ֆայ-
տէսի իշիւն: Իմօի էյէր մէսրուր տէյիլ իսէ օ պու
տիւնեատա՝ հանըր մէսրուր իյէթի էտինմէսինի իս-
թէր, օլ կէլէճէյի՞ մի, քի օրատա նէ կիւնաճ վէ նէ
տէ սէֆալէթ պուլունմադտա տըր: Այլնիլ, եւ
սէվկիւլէ տօսթլարըմ, կէլնիլ օլ կիւզէլ քրիս-
թիյանըղ տինտարըղընըն աղաճընա տօղըու վէ ծնուն
սայրի թաթը հէմ կիւզէլ մէյվէլէրինի կէօրիւնիլ,
եանի՝

Լալիֆէյէ, էյէյէ, իմանը, հաճապըղը, վէ
նէֆէի զապն էմէյէ:

Ա. Բուհուն մէյվէսի տիր լալիֆէզ, օլ քրիս-
թիյանըն տէրունիստէ քի Ալահըն մուհապպէթի
սաքին տիր, վէ ծնուն շաղըղը Ալահտա վէ Պուր-

թարըճըստա տըր, օ տույար օլ սէլամէթի քի օ-
նու տիւնեա վերմէյէ գատիր տէյիլ տիր, շէյլէ քի
թալիմ ալըր օ թէհամիւլիւ՝ Քրիստոսուն մէքտէ-
պինտէ, պու կիւլի քրիսթիյան լաթիֆիլի տիւթիւն
էօմրիւնտէ վէ տախի ճիւմէլ տէմ իլէ կէօրիւշ-
տիւյիւնտէ կէօսթէրիլ, պէյլէսինին էյի պարընմասը
պուլունուր ճէմիսի իլէ, օ տէյիլ եալընըղ լիսանը ի-
լէ՝ իլա էօմրիւ իլէ տախի կէօսթէրիլ քի՝ Ալահըն
մուհապպէթի գալպինտէ հիւքիւմէթ սիւրմէքտէ տիր,
վէ թահզիզան տինտար քրիսթիյան օ տըր, վէ էյ-
լէ օլմաք տախի կէրէք տիր. չիւն օ տիւնեատա ճահտ
էտէր ճիւմէսի իլէ քեամիլ վէ թաթը պարընմասը-
նա, օ միւտանէճի տէյիլ տիր եալընըղ եիւզտէ
թաթըղը կէօսթէրմէքլէ, իլա իշէրիսինտէ գալպին-
տէ վար տըր, ծնուն մուղայիրի քրիսթիյանըն եիւ-
զիւ ծնուն ճանընըն էյի հալինի պէյան էտէր:

Բ. Քրիսթիյանըն լաթիֆիլի էյէճ սայըլըր, նէ
ղէման դուարէթինէ կէօրէ ճայիլ օլան մահալտէ իճ-
րա էյլէրիսէ Ալահ ճիւմէլ տտէմիւրին էյլէք էտիճիսի
տիր, տախի հէր նէմիլ վար իսէ ծնուն լութիւ
իհսանը տըր:

Ալահ կէմէլէնի ֆէնապըրն վէ էյիլէրնէ իւլէրնէ
պօղոս-րո-ր, հէճ հաճ վէ հաճաճ քիսէլէրնէ իւլէ-
րնէ եալըն-ր եալըրըր: Մատթ. Լ. 45:

Ալահ էյի տիր վէ գատիմ էյլիլինի իճրա էյլէր,
Ալահ մուհապպէթ տիր վէ քրիսթիյանըն գալպինի

վէ հարաքէթինի տօղոլուտուր, շէջլէ քի՝ օ տախի պօրճուլ գալըր ճիւմէսինէ էյլլը էթմէյէ, եանի տա-
յըմ գարընտաշընըն էյլլինի իսթէմէքտէ պուլուն-
մաղա քէնտիսինէ իսթէտիլի կիպի: Տինտար քրիս-
թիյան շաղ օլուր՝ շաղ օլանլար իլէ, աղլար՝ աղլա-
յանլար իլէ: Տինտար քրիսթիյան աճա էքմէյինի
վերիւր, չըպաղը կէյինտիրիւր, վէ սէֆիլէրին աճը
հալարընա զէյարէթ էտէր. պուլնլար եալընըզ թէ-
նէ նազարէն տիր, Փազաթ քրիսթիյան օլան պա
խուսուս ճանըն խէլասընը տախի իսթէր, վէ արդու
իլէ հէր կիւնլիւք տուասը պու տուր,

Ահիւն փապիշահլըլն էլան:

Վէ օ չալըշըր կէօրիւշտիլիւ ատէմլէրի՝ Խնճիլն
խէլա տուկուսուսնա տօղոլ կէթիլմէյէ:

Գ. Բուհուն մէյվէսի իման տըր, իման լուղէթի
պուրատա Ազնզ Քիթապլարըն սայրի մահլէրինտէ
պուլունան տէյիշաթ կիպի տէյիլ տիր, իլա էմիյէն
էմիյէթլը տէմէք տիր. Առաքեալ՝ քրիսթիյանա
կերէք տիր քի էմիյէթլն ատէմ օլսուն, վէ ծուռն
քէլամլարընա վէ ամէլլէրինէ ինանըլըն տէմէք իս-
թէր, վէ նէ սահիհ տիր՝ զերա տինտար քրիսթիյան
էմիյէթլն տօսթ, փէտէր, շերիք, էվլատ, թիւճճար,
զանահաթքեար, դուլ, վէ էվ սահիպի տիր, տին-
տար քրիսթիյան ասլա եալան սէյլէմէզ, իլա գա-
տիւմ վէ հէր եէրտէ տօղոլույու սէյլէր, շէյլէ քի
էն ուֆազ շէյլէրտէ պիլէ սատըզանէ պուլունուր:

Վէ պուլուն իչնն օ՝ Քրիստոստան շու թէսէլ-
լէ վերիճի քէլամը իշնտէճէք տիր.

Լ. Քերն, էմ էյէ վէ էյն գուլ, ապա էյն օլ-
պա, «էնէ լոգ շէյլէր է-լէրնէ Թայն էրէճէյն»,
«էնէ էթէնտինն շալլըլն» նը. Սատթ. Ի. Ե. 23:

Դ. Բուհուն մէյվէսի մահն-պը-գ տըր, քրիս-
թիյան վուգուաթլէրտէն վէ պախուսուս էօրքէտէն
հիւքմ օլունմամալը, տախի գալլինտէ էօրքէյի վէ
ատավէթի կիլլէմէմէլի, իլա սապըրը վէ թէհամ-
մէլլիւ օլմալը տըր:

Նատըլ քի պուլունան էվվէլ օլան տէյիշաթտան
իշնթտիք՝ քի գատիւմ հէր շէյէ տայանմալը, քէօ-
թիլլիյէ պէտէլ քէօթիլլիւք վէ նահազլըզ պէ-
տէլ նահազլըզ էթմէմէլ տիր. վէ տէյիլ սալթ
պուլուն՝ իլա վէ տախի քէօթիլլիւք էտէն տիւշմանը
իչնն տուա էյլմէք պօրճու տուր՝ պուլուն օ տախի
մահճուպէն վէ թաթլըլը իլէ իճրա էյլմէլ տիր:

Ե. Ինճամ Բուհուն մէյվէսի նէֆսի պապի էթնէ-
տիր, քրիսթիյանա նէֆսինի զապթ էթմէք կերէք
տիր, վէ հէր շէյտէ էօլլիլիւ պուլունմազ ճայիլ
տիր, օ նէ զէյատէ եէմէլ վէ նէ տէ զէյատէ իշմէլ
տիր: Հէր քիւմ իշնթթէ վերիլիսէ քէնտիսինի օ
քրիսթիյան տէյիլ տիր, նիչնն քի Խնճիլ միւճիպլին-
ճէ իշնթթէ միւսլթէլա օլան քիման՝ Ալահըն փատի-
շահլըլընա վարիս օլմայաճազ տըր. իմսի առաքեալ
ճանա քէտէր վէրէն շէյլէրտէն սաքընըմասը հազ-
գընտա շնտէթէն թէնպիհ էտէր: Վէօրիւրիւզ շօգ

քրիստիանայրք՝ քի պէջիւք կիւնահարա տիւշմէզ-
լէր, շէջլէ քի՝ մէսէլա խըրսըզլըգ էթմէզլէր, սէր-
խօշ օլմազլար, վէ ղայրիլիւմ, պունլար քրիստիան
օլանա եէթիշմէզ տիր, նիչէն քի Ալլահ գալպէ նա-
ղար էտէր: Չօգլար՝ քէնտիլէրինին զիւլիւմիւ միւ-
ճիւլինճէ, տէրլէր: եէթիշեր քի պէն ըայէթլի պիր
ատէմ օլայրմ, վէ էյէր գալպիւմ վէ թէքմիլ լու-
հումիլէ՝ տէյիլ Ալլահա՝ իլա տիւննայա գուլուգ
էտէրիսէմ տէ՝ վաղիթէմ տէյիլ: Ալլահ գալպի իսթէր
պունուն իչիւն Օնա գալպիմիզի վէրմէլիլ, հէմ
քրիստիանլըզն ֆաղիլէթինէ էնկէլ օլան շէյլէրտէն
սաքընմալըզ: Լա՝ սէվկիւլիւ տօթլարըմ, ճիւմէ-
նիլ տէ՝ քրիստիանլըզն շու տիւնաարիյէթինէն
էյի աղաճընը կէօրիւն, քի էօնիւնիւղտէ օնտա պու-
լունան սաբքըրմը՝ Րուհուն օլ էյի մէյվէլէրինի սի-
ղէ կէօթէրմէքտէյիւմ, Բահայէնի, շալլըզ, Է-
լիւնի, Բէհայէ-Է, Էլիւնի, Էյլէյ, Էման, Էհհո-
լուղ, Էնֆիս զապի Էնֆէյ:

Սէյվէսինտէն եէմէյէրէք սալթ կէօրմէսի նէ՝ ֆայ-
տէ իտէր. քրիստիանլըզա մախսուս օլան շէյլէրի պիւ-
մէմիլ նէ՝ ֆայտէ էտէր, էյէր պիլ Րուհուն մէ-
վէսինի վէրէրէք՝ քրիստիան տէյիլ իսէք: Լամի
թէֆթիշ էտէլմ գալպիմիզի վէ էօմրիւմիւղիւ քի՝
աճապա պիղտէ Րուհուն մէյվէլէրի տախի պուլուն-
մադտամը տըր տէյիւ, Ալլահա վէ առէմէրէ տօղըու
մուհապէթիմիլ վա՛ր մը տըր. արա՛րմըզ քրիս-
թիյանըն լուհանիճէ շաղլըզնը, Ալլահա օլան օլ

շաղլըզնը՝ եօղսամ տիւնեալի շաղլըզ՝ արամագ-
տամըյըզ: Տախի կիւնահարըմըլ աֆվ օլուն-
մուշ մու տուր, հէմ Ալլահա սէլամէթիմիլ վա՛ր
մը տըր, շէյլէ քի առէմէր իլէ սէլամէթտէ պուլու-
նուպ Ալլահըն քէրէմի իլէ եէօրիւմէքտէմիլիլ. գա-
տիւմ թէհամմիւլէն տէր իսթըր էթմէքտէմիլիլ քի
Ալլահըն թէհամմիւլիւ իսէլասըմըլ տըր տէյիւ: Ալ-
լահ Թաալանըն կիւնահարըմըլ իչիւն պիղի թէգ-
տիր էթտիլի անտէ՝ առէմէրին գապահաթընա տօղ-
ըու թէհամմիւլիւմիլ վա՛րմը տըր: Լաթիֆիլի
կէյինէրէք տէյիլ սալթ եիւղտէն իլա վէ եիւրէք-
տէն մէհ օլունմուշմույուլ, եանի եաղլանմըլ վէ
ֆայտէլի օլմուշմույուլ. էյլէք պիղի մէճպուր էթմէք-
տէմի տիր գուսրէթէ կէօրէ էյլէք իշլէմէյէ Ալլահըն
լութֆու իլէ: Լամանըն նէ թէսիրաթը վար օլտու-
ղունու քի օնու իզրար էթմէքտէյիլ՝ էօմրիւմիւլ
վէ իճրամըլ իլէ տույմագտամըյըզ. հէր խուսուս-
լարտա կերչիլիլի սէվէրէք՝ սէյլէյիլտէ էմնիյէթլի
առէմէրմիլիլ, էօրքէյի վէ առալէթի եիւրէքլէրի-
միղտէ պէսէմէքտէմիլիլ, քիւչիւք շէյտէ պիլէ էօր-
քէլէնէնմիլիլ. պիր սէօղլէ նէֆսի զապթ էտէնլէր-
միլիլ, ճանըմըզա քէտէր վէրէն՝ Ալլահա նամագպուլ
շէյլէրտէն սաղընարագ: Լամի քրիստիան կիւլի Ալ-
լահըն իզգէթինէ վէ շէրիքիմիլըն ֆայտասընա տօղ-
ըու եաղամագտամըյըզ: Հէր քաչ տէֆա քի զա-
միրմիլիլ թէֆթիշ էթտիքտէ թապիյաթըմըլ պիղէ
նէ սէյլէր, վէ նէ՝ ճէվապ վէրիւ՝ Րուհուն մէյվէ-

տիր Ալլահըն միւրատըր, վէ ծնուն լուծֆու իլէ ծնու
 իճրա էթմէքտէ օլասընըր, շիմտիտէն Ալլահըն լուծ-
 ֆունու տէրունլէրնիլտէ դապուլ էտինիլ, շիմտի
 քի հազըր պուլունմադտասընըր. շէօյլէ սէօյլէյիմ,
 եւ քիւ շիք աղաճլար, շիմտիտէն Վրիստոսա Փի-
 լեյլէնէսինիլ, քի Րուհուն մէյվէսինի վէրմէյէ դա-
 տիր օլասընըր: Ալլահն քի գալալէրնիլ շիմտի սա-
 տէ տիր վէ Ալլահըն լուծֆունու գօլայճա դապուլ
 էտէպլիւրսինիլ, պէօյլէյիւ պիւնահա տալմադտան
 էվվէլ. պունուն իլիւն եալվարըրմ սիլէ. շիմտիտէն
 սիլին սատէ եիւրէյնիլ Վրիստոսա սունունուլ: Օ
 եալվարարադ սիլէ սէօյլէր, Լճ օլու-ճ, ել-րէյնի
 պանս վէր, վէ կէօլէրնի եօլալըրմ կէօլէնիսին, Առախ-
 Իգ. 26: Իմտի եիւրէյնիլ Ալլահա վէրնիլ. վէ
 Ալլահ տա լուծֆունու հէմ միւ պարէքեաթը-
 նը սիլէ վէրէճէք տիր: Ալլ պիլ ճիւմլէմիլ, եւ դա-
 րնտաշլար, Ալլահա եիւրէյնիլ վէրմէք կէրէք
 տիր, էյէր իսթէրիսէք տինտար քրիսթիյան օլմասը-
 նը Րուհուն մէյվէսինի վէրէրէք՝ իմտի պիլմէք լազըմ
 աըր քի Րուհուն մէյվէսին

Սոհապպէն՝ շապլէֆ՝ սէլաֆէն՝ իէհասի-Ն՝ լալիֆ-
 լէֆ՝ էյլէֆ՝ իման՝ մահճո-պլ-գ՝ շէֆտէ զապլի էլիւն+ րէր:

	Ս-ՀԷԷ
Ա. Պէրէնի՝ Ազիլ քիթապլար իւզրէ	1
Բ. Իսթիֆ՝ Ազիլ քիթապլար »	12
Գ. Պէրէնի՝ Տուա »	26
Դ. Իսթիֆ՝ Տուա »	47
Ե. Րուհուն իսթալը »	75
Զ. Գրիսթիյանըն իսթալը »	84
Է. Գէնտիսթիլ թէֆթիլ էթմէք »	96
Ը. Գրիսթիյանճա տիւլալար »	107
Թ. Թօսունուն թէմնիլ »	119
Ժ. Յիսուս Գրիստոսուն ճիւտամա շիֆա վէրմէսի	136
ԺԱ. Լուծֆուն իւճրէթի իւզրէ	150
ԺԲ. Յիսուս Գրիստոսուն կէլմէսի »	166
ԺԳ. Յիսուս Գրիստոսուն մէվլուտու »	183
ԺԴ. Էօմրիւն քըսալըլը »	190
ԺԵ. Ալլահըն դուղուտու »	199
ԺԶ. Իշթէ օ առէմ տէմնին »	213
ԺԷ. Գրիստոսուն խաչտա տէտիլի քէլամլար իւզրէ	227
ԺԸ. Գրիստոսուն զըյամը իւզրէ	242
ԺԹ. Պէրէնի՝ Գրիստոսուն միւրաճը »	253
Ի. Իսթիֆ՝ Գրիստոսուն միւրաճը »	268
ԻԱ. Պէրէնի՝ Րուհուն մէյվէսի »	279
ԻԲ. Իսթիֆ՝ Րուհուն մէյվէսի »	289
ԻԳ. Իսթիֆ՝ Րուհուն մէյվէսի »	300

Սահիջէ	Ս-Բըր	Սէհվ	Սէհէհ
79	3	իսթէմ	իսթէմէմ
102	2	իզէ	իսէ
150	10	պիզէ	պիզէ
185	15	սաղմոսուն	Սողմոնուն
193	3	կէր	կէօր
199	6	28	29
218	14	պունու	պունուն
219	8	զիյասէթ	սիյասէթ
225	14	էտէրմիսնիզ	էտէրմիսնիզ
256	13	գուվէթսին	գուվէթէթսին
257	12	իմանսըզլըմըզ	իմանսըզլըմըզ
265	3	Փասըլ	վասըլ
278	14	տադ	պադ
280	26	կիւնալար	կիւնահլար

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653592 1

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0933067 2

